

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

Treaty Series

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 85

Recueil des Traités

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

*Treaties and international agreements registered
or filed and recorded with the Secretariat
of the United Nations*

VOLUME 85

1951

I. Nos. 1142-1146

TABLE OF CONTENTS

I

*Treaties and international agreements
registered from 6 April 1951 to 9 April 1951*

	<i>Page</i>
No. 1142. Poland and Czechoslovakia :	
Convention concerning the protection of agricultural plants from pests and diseases. Signed at Prague, on 22 January 1949	3
No. 1143. Poland and Romania :	
Treaty of Friendship, Co-operation and Mutual Assistance. Signed at Bucharest, on 26 January 1949	21
No. 1144. Denmark and Hungary :	
Payments Agreement. Signed at Budapest, on 17 January 1948, and at Copenhagen, on 24 February 1948. Additional Protocol to the above-mentioned Agreement. Signed at Copenhagen, on 10 February 1951	35
No. 1145. Denmark and Hungary :	
Agreement on the exchange of goods. Signed at Copenhagen, on 10 February 1951	49
No. 1146. Poland and Czechoslovakia :	
Convention for ensuring economic co-operation (with annexes). Signed at Prague, on 4 July 1947	62

*Traités et accords internationaux enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire au Secrétariat
de l'Organisation des Nations Unies*

VOLUME 85

1951

I. Nos 1142-1146

TABLE DES MATIÈRES

I

*Traités et accords internationaux
enregistrés du 6 avril 1951 au 9 avril 1951*

	<i>Pages</i>
N° 1142. Pologne et Tchécoslovaquie :	
Convention concernant la protection des plantes agricoles contre les parasites et les maladies. Signée à Prague, le 22 janvier 1949	3
N° 1143. Pologne et Roumanie :	
Traité d'amitié, de coopération et d'assistance mutuelle. Signé à Bucarest, le 26 janvier 1949	21
N° 1144. Danemark et Hongrie :	
Accord de paiements. Signé à Budapest, le 17 janvier 1948, et à Copenhague, le 24 février 1948.	
Protocole additionnel à l'Accord susmentionné. Signé à Copenhague, le 10 février 1951	35
N° 1145. Danemark et Hongrie :	
Accord concernant les échanges de marchandises. Signé à Copenhague, le 10 février 1951	49
N° 1146. Pologne et Tchécoslovaquie :	
Convention sur les moyens d'assurer la coopération économique (avec annexes). Signée à Prague, le 4 juillet 1947	63

	<i>Page</i>
ANNEX A. <i>Ratifications, accessions, prorogations, etc., concerning treaties and international agreements registered with the Secretariat of the United Nations</i>	
No. 794. Inter-Dominion Agreement, between the Government of India and the Government of Pakistan, on the canal water dispute between East and West Punjab. Signed at New Delhi, on 4 May 1948:	
Termination by Pakistan	356
Note	357

	<i>Pages</i>
ANNEXE A. <i>Ratifications, adhésions, prorogations, etc., concernant des traités et accords internationaux enregistrés au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies</i>	
N° 794. Accord intergouvernemental entre le Gouvernement de l'Inde et le Gouvernement du Pakistan relatif au différend entre le Pendjab occidental et le Pendjab oriental au sujet des eaux de certains canaux. Signé à New-Delhi, le 4 mai 1948:	
Extinction par le Pakistan	356
Note	357

N O T E

Unless otherwise indicated, the translations of the original texts of treaties, etc. published in this Series, have been made by the Secretariat of the United Nations.

N O T E

Sauf indication contraire, les traductions des textes originaux des traités, etc., publiés dans ce Recueil, ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

I

Treaties and international agreements

registered

from 6 April 1951 to 9 April 1951

Nos. 1142 to 1146

Traités et accords internationaux

enregistrés

du 6 avril 1951 au 9 avril 1951

N°s 1142 à 1146

No. 1142

**POLAND
and
CZECHOSLOVAKIA**

**Convention concerning the protection of agricultural plants from pests
and diseases. Signed at Prague, on 22 January 1949**

Official texts: Polish and Czech.

Registered by Poland on 6 April 1951.

**POLOGNE
et
TCHÉCOSLOVAQUIE**

**Convention concernant la protection des plantes agricoles contre les
parasites et les maladies. Signée à Prague, le 22 janvier 1949**

Textes officiels polonais et tchèque.

Enregistrée par la Pologne le 6 avril 1951.

POLISH TEXT — TEXTE POLONAIS

No. 1142. KONWENCJA MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ CZECHOSŁOWACKĄ W SPRAWIE OCHRONY ROŚLIN UPRAWNYCH PRZED SZKODNIKAMI I CHOROBIAMI

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Czechosłowackiej, kierowani chęcią zacieśnienia współpracy między obu Państwami w dziedzinie rolnictwa, a w szczególności chęcią ochrony roślin uprawnych w obu Państwach przed szkodnikami i chorobami, postanowili zawrzeć odpowiednią umowę i wyznaczyli w tym celu swoich pełnomocników, a mianowicie:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
p. Józefa OLSZEWSKIEGO, Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze
a Prezydent Republiki Czechosłowackiej

p. Dr Vladimira CLEMENTISA, Ministra Spraw Zagranicznych,

którzy po wzajemnym przedłożeniu swoich pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1

Obie Umawiające się Strony zobowiązują się:

1) systematycznie przeprowadzać na swoich obszarach lustrację kultur rolnych w celu otrzymania wiadomości o występowaniu lub niewystępowaniu szkodników i chorób roślin uprawnych, zwracając w szczególności uwagę na wykrycie szkodników i chorób, wymienionych w art. 2 niniejszej Konwencji,

2) przedsięwziąć niezbędne kroki w kierunku lokalizowania i likwidowania ognisk szkodników i chorób, określonych w art. 2 niniejszej Konwencji, w wypadku ich pojawienia się w miejscowościach, w których przedtem nie występowały.

Uwaga: W wypadku pojawienia się na obszarach którejkolwiek z Umawiających się Stron szczególnie groźnych szkodników, Umawiające się Strony zobowiązują się celem pełnej likwidacji takich szkodników, okazywać sobie wzajemną pomoc za pośrednictwem wykwalifikowanych specjalistów przez dostarczenie trucizn, materiałów, maszyn i innych środków zwalczania.

Artykuł 2

Obie Umawiające się Strony informować się będą wzajemnie o pojawieniu się na ich obszarze niebezpiecznych chorób i szkodników roślin uprawnych ze wskazaniem rejonów ich rozpowszechnienia.

Wyżej wymienione szkodniki i choroby są następujące:

CZECH TEXT — TEXTE TCHÈQUE

N° 1142. DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU
A REPUBLIKOU POLSKOU O OCHRANĚ ZEMĚDĚL-
SKÝCH ROSTLIN PŘED ŠKŮDCI A CHOROBAMI

President republiky Československé a president republiky Polské pro-
dchnuti přáním utužiti mezi oběma státy spolupráci v oboru zemědělství a ob-
zvláště ve snaze chrániti zemědělské rostliny v obou státech před škůdci a
chorobami, rozhodli se uzavříti příslušnou dohodu a jmenovali k tomu cíli své
plnomocníky, a to;

President republiky Československé
pana dra Vladimíra CLEMENTISE, ministra zahraničních věcí,

President republiky Polské
pana Josefa OLSZEWSKÉHO, velvyslance republiky Polské v Praze,

kteří po vzájemném předložení svých plných mocí, jež byly shledány v
dobré a náležitě formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Článek 1.

Obě smluvní strany se zavazují:

1. prováděti na svých územích soustavně prohlídky zemědělských kultur
za účelem zjištění, objevují-li se tam, či neobjevují, škůdci a choroby zeměděl-
ských rostlin, věnujíce zejména pozornost zjišť'ování škůdců a chorob uvedených
v článku 2. této Dohody,

2. činiti nutná opatření za účelem lokalisování a ničení ohnisek škůdců a
chorob označených v článku 2. této Dohody, objeví-li se v místech, v nichž se
dříve nevykytovala.

Poznámka: V případě, že by se na území kterékoliv ze smluvních stran
vyskytli zvláště nebezpeční škůdci, zavazují se smluvní strany poskytovat si
za účelem úplného vyhubení těchto škůdců vzájemnou pomoc kvalifikovanými
odborníky, dodávkami jedů, materiálů, strojů a jiných prostředků k jejich
potírání.

Článek 2.

Obě smluvní strany se budou vzájemně informovati o výskytu na jejich
území nebezpečných chorob a škůdců zemědělských rostlin s udáním oblastí,
v nichž se rozšiřují.

Škůdci a choroby, o nichž je výše řeč, jsou tyto:

Szkodniki:

- 1) Stonka ziemniaczana — *Leptinotarsa decemlineata*
- 2) Mątwik ziemniaczany — *Heterodera rostochiensis*
- 3) Tarcznik niszczyciel — *Aspidiotus perniciosus*

Choroby:

- 1) Rak ziemniaczany — *Synchytrium endobioticum*
- 2) „Pasma Lnu“ — *Phlyctaena linicola*.

Spis szkodników i chorób roślin uprawnych, co do których obie Strony zobowiązują się wzajemnie informować, może być w przyszłości zmieniony w drodze wzajemnego porozumienia Stron.

Artykuł 3

Biorąc pod uwagę znaczne niebezpieczeństwo ze strony stonki ziemniaczanej dla wytwórczości ziemniaczanej Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czechosłowackiej, Umawiające się Strony zgodziły się począwszy od roku 1949, bezwarunkowo przeprowadzać na swoich obszarach przeciwko stonce ziemniaczanej następujące zarządzenia:

1) w szerokim zakresie zapoznać z tym szkodnikiem całą ludność Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czechosłowackiej i organizować bezpośrednio samą ludność do szczegółowych lustracji upraw ziemniaczanych w celu wykrycia we właściwym czasie, a następnie likwidacji wykrytych ognisk wspomnianego szkodnika.

2) w strefie o promieniu do 10 km od świeżo wykrytych i w likwidacji będących ognisk, jak również w innych szczególnie zagrożonych miejscach, dokąd możliwe jest przenikanie stonki ziemniaczanej, przeprowadzać lustracje wszystkich upraw ziemniaczanych przy pomocy specjalnie wyszkolonych lustratorów pod kierunkiem wykwalifikowanego personelu,

3) w miarę wykrycia ognisk stonki ziemniaczanej — niezależnie od ich rozmiarów — przeprowadzać niezwłoczną ich likwidację przy pomocy radykalnych metod z zastosowaniem środków, opartych na ostatnich osiągnięciach nauki i praktyki, oraz ustanawiać kwarantannę roślin w miejscowościach i rejonach według uznania Służby Ochrony Roślin,

4) w całej pełni wykorzystać doświadczenie, wiedzę i naukowe osiągnięcia Służby Ochrony Roślin Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czechosłowackiej we wspólnej walce ze stonką ziemniaczaną.

Artykuł 4

Obie Umawiające się Strony zgadzają się z tym, że przesyłki pochodzenia roślinnego, jak: nasiona, sadzonki, cebulki, szczepy, łodygi, bulwy, jak również wszelkie przesyłki, przeznaczone na spożycie, paszę i cele przemysłowe, jak ziarno, bób, owoce — w wypadku ich wywożenia z jednego Państwa do

Škůdci:

1. Mandelinka bramborová — *Leptinotarsa decemlineata*
2. Hád'átko bramborové — *Heterodera rostochiensis*
3. Cervec San José — *Aspidiotus perniciosus*

Choroby:

1. Rakovina brambor — *Synchytrium endobioticum*
2. Septoriosa lnu — *Phlyctaena linicola* Spec.

Seznam škůdců a chorob zemědělských rostlin, o nichž se obě strany zavazují vzájemně se informovati, může býti v budoucnosti změněn cestou vzájemné dohody stran.

Článek 3.

V uvážení velkého nebezpečí mandelinky bramborové pro pěstování brambor republiky Československé i republiky Polské, dohodly se smluvní strany, že budou proti mandelince bramborové na svých územích, počínajíc rokem 1949, prováděti bezpodmínečně tato opatření:

1. Seznámí v širokém rozsahu s tímto škůdcem veškeré obyvatelstvo republiky Československé a republiky Polské a zorganizují přímo obyvatelstvo samo k provádění podrobných prohlídek bramboříšť za účelem včasného zjištění a pak zničení zjištěných ohnisek zmíněného škůdce.

2. V obvodu o poloměru do 10 kilometrů od nově objevených a ničených ohnisek, jakož i v jiných zvláště ohrožených místech, do nichž by mohla mandelinka bramborová pronikati, budou prováděti prohlídky veškerých bramborových porostů zvláště školenými prohlížeči za vedení kvalifikovaných osob.

3. Podle toho, jak budou zjištěna ohniska mandelinky bramborové, budou — neodvisle od jejich rozsahu — prováděti bezodkladně jejich ničení radikálními methodami s použitím prostředků, opírajících se o poslední poznatky vědy a praxe a budou činiti ochranná opatření pro rostliny v místech a v obvodech podle uznání služby pro ochranu rostlin.

4. V plné míře využijí zkušenosti, vědy a vědeckých poznatků služby pro ochranu rostlin republiky Československé a republiky Polské ve společném boji proti mandelince bramborové.

Článek 4.

Obě smluvní strany jsou shodny v tom, že zásilky rostlinného původu jako: semena, sazenice, cibule, lodyhy, rouby, hlízy, jakož i veškeré zásilky určené k výživě, krmení a k průmyslovým účelům, jako zrní, boby, ovoce — v případě jejich vývozu z jednoho státu do druhého — musí býti opatřeny

drugiego — winny być zaopatrzone w świadectwo, wydane przez Służbę Ochrony Roślin Państwa eksportującego, stwierdzające, że wspomniane przesyłki nie są zarażone przez szkodniki i choroby, wymienione w art. 2 niniejszej Konwencji.

Artykuł 5

Obie Umawiające się Strony wydają na swoich obszarach przepisy, w myśl których przewóz z jakiegokolwiek trzeciego państwa materiałów roślinnych jak: nasion, sadzonek, cebulek, szczepów, korzeni, łodyg itp. będzie dokonywany wyłącznie na podstawie świadectwa Służby Ochrony Roślin.

Miejsca i sposoby wykorzystania tych materiałów roślinnych będą ustalone przez Służbę Ochrony Roślin.

Artykuł 6

Obie Umawiające się Strony zobowiązują się ustanowić na swoich obszarach ściśle określone punkty graniczne, przez które można dokonywać wwozu przesyłek pochodzenia roślinnego z państw trzecich, zapewnić ścisłą kontrolę takich przesyłek co do stopnia zarażenia szkodnikami i chorobami roślinnymi, wyposażyć te punkty w miarę potrzeby w komory dezynfekcyjne lub inne urządzenia dla uwolnienia od zarazy wwożonych przesyłek roślinnych i w środki niezbędne dla przeprowadzania odnośnych analiz.

Artykuł 7

Obie Umawiające się Strony zgadzają się wzajemnie informować:

1) o wszystkich odnoszących się do ochrony roślin ustawach i rozporządzeniach, regulujących wwóz przesyłek pochodzenia roślinnego, w miarę wydawania tych ustaw,

2) o nomenklaturze przesyłek, podlegających kontroli ochrony roślin przy wwozie do każdej z obu Umawiających się Stron corocznie do 15 stycznia,

3) o wynikach przeprowadzonych badań na szkodniki i choroby, wymienione w art. 2 niniejszej Konwencji, o przedsięwzięciach podjętych przeciw tym szkodnikom i chorobom, jak również o osiągniętych wynikach odnośnie likwidacji ognisk zarażenia tymi szkodnikami i chorobami corocznie do 15 stycznia doku następnego.

Uwaga: Informacje odnośnie stonki ziemniaczanej w razie wykrycia jej ognisk podawana będą bezzwłocznie telegraficznie.

Artykuł 8

Obie Umawiające się Strony zgodziły się, celem rozpatrzenia kwestii dotyczących praktycznego zastosowania Konwencji, jak również w celach wzajemnego informowania się i dzielenia się doświadczeniami w dziedzinie ochrony roślin — zwoływać corocznie polsko-czechosłowackie konferencje dla zagadnień zwalczania szkodników i chorób roślin uprawnych.

osvědčením, vydaným službou pro ochranu rostlin vývozního státu, potvrzujícím, že zmíněné zásilky nejsou napadeny škůdci a chorobami, uvedenými v článku 2. této Dohody.

Článek 5.

Obě smluvní strany vydají na svých územích předpisy, podle nichž se dovoz rostlinného materiálu, jako: semen, sazenic, cibulí, roubů, kořenů, lodyh a pod. z kteréhokoliv třetího státu bude provádět výlučně na základě osvědčení služby pro ochranu rostlin.

Místa a způsoby použití tohoto rostlinného materiálu budou stanoveny službou pro ochranu rostlin.

Článek 6.

Obě smluvní strany se zavazují, že na svých územích přesně určí pohraniční stanice, přes které může být prováděn dovoz zásilek rostlinného původu z třetích států, že zajistí přesnou kontrolu takových zásilek co do stupně nákazy škůdci a rostlinnými chorobami, že vybaví tyto stanice podle potřeby desinfekčním neb jiným zařízením k zbavení dovážených rostlinných zásilek nákazy a take nezbytnými prostředky k provedení příslušných analys.

Článek 7.

Obě smluvní strany se dohodly, že se budou navzájem informovati:

1. o všech zákonech a nařízeních týkajících se ochrany rostlin, upravujících dovoz zásilek rostlinného původu, jakmile budou vydány,

2. o názvoslovích zásilek podléhajících kontrole ochrany rostlin při dovozu do každé z obou smluvních stran každoročně do 15. ledna,

3. o výsledcích provedeného šetření o výskytu škůdců a chorob, uvedených v článku 2. této Dohody, o učiněných opatřeních proti těmto škůdcům a chorobám, jakož i o dosažených výsledcích v ničení ohnisek nákazy těmi škůdci a chorobami každoročně do 15. ledna následujícího roku.

Poznámka: Informace o mandelince bramborové v případě objevení jejích ohnisek budou podávány neprodleně telegraficky.

Článek 8.

Obě smluvní strany se dohodly, že za účelem projednání otázek týkajících se praktického použití Dohody, jakož i za účelem vzájemného informování se a sdílení si zkušeností v oboru ochrany rostlin budou každoročně svolávat československo-polské konference o otázkách potírání škůdců a chorob zemědělských rostlin.

Konferencje powinny być zwoływane po kolei w Polsce i Czechosłowacji, terminy i miejsca ich zwołania ustala się na mocy porozumienia Stron.

Artykuł 9

Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wchodzi w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie.

Konwencja niniejsza została zawarta na przeciąg pięciu lat. Jeżeli nie zostanie wypowiedziana na rok przed upływem tego pięciolecia, będzie uważana za automatycznie przedłużoną na dalsze okresy pięcioletnie, z zastrzeżeniem wypowiedzenia w takich samych warunkach.

Sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są autentyczne.

NA DOWÓD TEGO wymienieni pełnomocnicy obu Umawiających się Stron podpisali niniejszą umowę i przyłożyli na niej swoje pieczęcie.

SPORZĄDZONO w Pradze, dnia 22 stycznia 1949 r.

(—) J. OLSZEWSKI *m. p.*

(—) Dr VI. CLEMENTIS *m. p.*

Konference budou svolávány střídavě v Československu a Polsku; datum a místo jejich svolání se stanoví dohodou stran.

Článek 9.

Tato Dohoda podléhá ratifikaci a nabývá platnosti dnem výměny ratifikačních listin. Ratifikační listiny budou vyměněny ve Varšavě.

Tato Dohoda byla uzavřena na dobu pěti let. Nebude-li vypověděna rok před uplynutím tohoto pětiletí, bude považována za automaticky prodlouženou na další pětiletí s výhradou výpovědi za těchto podmínek.

Vyhotoveno ve dvou stejnopisech, každý v českém a polském jazyce, přičemž obě znění jsou autentická.

NA DŮKAZ TOHO jmenovaní plnomocníci obou smluvních stran podepsali tuto Dohodu a opatřili ji svými pečeti.

SEPSÁNO v Praze dne 22. ledna 1949.

(—) Dr. VI. CLEMENTIS *v. r.*

(—) J. OLSZEWSKI *v. r.*

TRANSLATION — TRADUCTION

NO. 1142. CONVENTION¹ BETWEEN THE POLISH REPUBLIC
AND THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC CONCERNING
THE PROTECTION OF AGRICULTURAL PLANTS FROM
PESTS AND DISEASES. SIGNED AT PRAGUE, ON 22
JANUARY 1949

The President of the Polish Republic and the President of the Czechoslovak Republic, desirous of strengthening co-operation between the two States in matters of agriculture and, in particular, of protecting agricultural plants in both States against pests and diseases, have decided to conclude an appropriate agreement and have appointed as their plenipotentiaries for this purpose:

The President of the Polish Republic:

Mr. Joseph OLSZEWSKI, Ambassador of the Polish Republic in Prague,

The President of the Czechoslovak Republic:

Dr. Vladimír CLEMENTIS, Minister of Foreign Affairs,

Who, having communicated their full powers, found in good and due form, have agreed on the following:

Article 1

Both Contracting Parties undertake:

1. Systematically to carry out on their territories a survey of agricultural crops for the purpose of obtaining information as to the presence or absence of pests and diseases affecting agricultural plants, devoting particular care to the detection of the pests and diseases specified in article 2 of the present Convention;

2. To take the necessary steps to localize and destroy the centres of infection of the pests and diseases named in article 2 of the present Convention on their appearance in places where they have not previously been present.

Remark: Should any particularly dangerous pests appear in the territory of either Contracting Party, the Contracting Parties undertake, for the purpose of securing the complete destruction of such pests, to render each other mutual aid through the agency of qualified specialists, by supplying poisons, materials, machines and other means of combatting them.

---

¹ Came into force on 1 September 1949, by the exchange of the instruments of ratification at Warsaw, in accordance with article 9.

TRADUCTION — TRANSLATION

N° 1142. CONVENTION¹ ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE CONCERNANT LA PROTECTION DES PLANTES AGRICOLES CONTRE LES PARASITES ET LES MALADIES. SIGNÉE A PRAGUE, LE 22 JANVIER 1949

Le Président de la République de Pologne et le Président de la République tchécoslovaque, animés du désir de renforcer la coopération des deux Etats dans le domaine de l'agriculture et, notamment, de protéger dans les deux pays les plantes agricoles contre les parasites et les maladies, ont décidé de conclure un accord à cet effet et ont, dans ce but, désigné pour leurs plénipotentiaires:

Le Président de la République de Pologne:

M. Joseph OLSZEWSKI, Ambassadeur de la République de Pologne à Prague,

Le Président de la République tchécoslovaque:

M. Vladimir CLEMENTIS, Ministre des affaires étrangères,

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Les deux Parties contractantes s'engagent:

1. A procéder sur leurs territoires à un contrôle systématique des cultures afin de recueillir des renseignements sur l'apparition ou l'absence de parasites et de maladies des plantes agricoles, en s'attachant tout particulièrement à déceler les parasites et les maladies énumérés à l'article 2 de la présente Convention;

2. A prendre les mesures nécessaires pour localiser et détruire les foyers d'infection des parasites et des maladies énumérés à l'article 2 de la présente Convention, au cas où ils apparaîtraient dans des localités où ils ne s'étaient pas encore manifestés.

Note: Au cas où apparaîtraient, sur le territoire de l'une ou de l'autre Partie contractante, des parasites particulièrement dangereux, les Parties contractantes s'engagent, en vue de la destruction totale de ces parasites, à se prêter mutuellement assistance, par l'intermédiaire de spécialistes qualifiés, en fournissant des substances toxiques, des produits, des machines et d'autres moyens de lutte contre les parasites.

¹ Entrée en vigueur le 1er septembre 1949, par l'échange des instruments de ratification, à Varsovie, conformément à l'article 9.

Article 2

The Contracting Parties shall inform each other of the appearance on the territory of either Party of dangerous diseases and pests affecting agricultural plants and shall indicate the districts affected.

The above-mentioned pests and diseases are the following:

Pests:

1. The Colorado beetle — *Leptinotarsa decemlineata*
2. The potato nematode — *Heterodera rostochiensis*
3. The California beetle — *Aspidiotus perniciosus*

Diseases:

1. Potato canker — *Synchytrium endobioticum*
2. Flax "pasma" — *Phlyctaena linicola*.

The list of pests and diseases affecting agricultural plants in regard to which both Parties undertake to inform each other may in the future be modified by mutual agreement between the Parties.

Article 3

In view of the serious dangers to the potato-growing industry of the Polish Republic and the Czechoslovak Republic arising from the presence of the Colorado potato beetle, the Contracting Parties have agreed to carry out unconditionally on their territories as from the year 1949 the following measures against the Colorado potato beetle:

1. To inform the entire population of the Polish Republic and the Czechoslovak Republic concerning this pest and to organize the population itself immediately for the purpose of carrying out thorough inspections of all areas planted with potato in order to insure the timely discovery and consequent destruction of any centres of infection of the above-mentioned pest;
2. To arrange for the inspection by specially trained inspectors under the leadership of qualified experts of all areas planted with potato within a radius of 10 kilometres of centres of infection newly discovered and in process of destruction, and also in other especially threatened places into which the Colorado potato beetle is likely to penetrate;
3. As the centres of infection of the Colorado potato beetle are discovered, whatever their size, to destroy them immediately by radical methods, using resources based on the latest scientific and practical discoveries and imposing quarantine in respect of plants on the locality or area at the discretion of the Plant Protection Service;

Article 2

Les deux Parties contractantes se donneront mutuellement avis de l'apparition sur leur territoire de maladies et de parasites constituant un danger pour les plantes agricoles, avec indication des régions de propagation.

Les parasites et les maladies visés ci-dessus sont les suivants :

Parasites:

1. Le doryphore — *Leptinotarsa decemlineata*
2. Le nématode de la pomme de terre — *Heterodera rostochiensis*
3. Le pou de San-José — *Aspidiotus perniciosus*

Maladies:

1. La maladie verruqueuse de la pomme de terre — *Synchytrium endobioticum*
2. Le "pasm" du lin — *Phlyctaena linicola*.

La liste des parasites et des maladies des plantes agricoles sur lesquels les deux Parties s'engagent à se communiquer mutuellement des renseignements pourra être modifiée dans l'avenir par voie d'accord entre les Parties.

Article 3

Considérant le grave danger que constitue le doryphore pour la production polonaise et tchécoslovaque des pommes de terre, les Parties contractantes sont convenues d'appliquer rigoureusement sur leurs territoires, à partir de 1949, les mesures suivantes contre le doryphore :

1. Faire en sorte que ce parasite soit bien connu de tous en Pologne et en Tchécoslovaquie, et que la population elle-même soit organisée pour procéder à l'inspection minutieuse des cultures de pommes de terre, afin de déceler en temps utile et de détruire ensuite les foyers d'infection du parasite ;

2. Faire procéder, par des inspecteurs préparés à cette tâche, sous la direction de spécialistes qualifiés, à l'examen de toutes les cultures de pommes de terre situées dans un rayon de 10 kilomètres autour des foyers nouvellement découverts et en voie de destruction, ainsi qu'en d'autres lieux particulièrement menacés où le doryphore risque de pénétrer ;

3. Au fur et à mesure de la découverte de foyers d'infection du doryphore, quelle qu'en soit l'étendue, procéder immédiatement à leur destruction par des méthodes radicales, en employant des moyens fondés sur les dernières réalisations de la science et de la pratique, et soumettre à la quarantaine les végétaux des localités ou des régions déterminées par le Service de la protection des végétaux ;

4. To make full use of the experience, scientific knowledge and scientific achievements of the Plant Protection Services of the Polish Republic and the Czechoslovak Republic in the joint struggle against the Colorado potato beetle.

Article 4

Both Contracting Parties agree that consignments of goods of vegetable origin, as for example: seeds, sets, bulbs, cuttings, stems and tubers, and also all consignments of goods for food, fodder and industrial use, such as grain, beans and fruit, shall, on being exported from one country into the other, be covered by a certificate issued by the Plant Protection Service of the exporting country, stating that the consignments concerned are free from the pests and diseases mentioned in article 2 of the present Convention.

Article 5

Both Contracting Parties shall issue in their territories regulations whereby the conveyance of vegetable products such as seeds, sets, bulbs, cuttings, roots, stems, etc., from any third State may not be effected without a permit of the Plant Protection Service.

The areas and the manner in which such vegetable products may be used shall also be defined by the Plant Protection Service.

Article 6

Both Contracting Parties undertake to establish in their territories specific frontier points at which consignments of goods of vegetable origin may be imported from third States; to check such consignments carefully with view to determining the extent of any infection by plant pests and diseases, and to equip the said frontier points with disinfection chambers or other arrangements for the disinfection of consignments of imported goods of vegetable origin and with the necessary means for carrying out appropriate analyses.

Article 7

Both Contracting Parties agree to inform each other regarding:

1. All laws and regulations relating to the protection of plants regulating the import of goods of vegetable origin as and when such laws are enacted;
2. The specifications of consignments subject to inspection for plant protection purposes on their import into the territory of either Contracting Party, such information to be supplied annually by 15 January;

4. Tirer parti au maximum, pour la lutte commune contre le doryphore, de l'expérience, des connaissances et des réalisations scientifiques des Services polonais et tchécoslovaques de la protection des végétaux.

Article 4

Les deux Parties contractantes sont convenues que les envois d'origine végétale, tels que semences, plants, bulbes, boutures, tiges et tubercules, ainsi que tous les envois destinés à l'alimentation de l'homme, à la nourriture du bétail ou à des fins industrielles, tels que grains, graines de légumineuses et fruits, devront, lorsqu'ils seront exportés de l'un des deux Etats vers l'autre, être munis d'un certificat délivré par le Service de la protection des végétaux de l'Etat exportateur, attestant que l'envoi en question est exempt de contamination par les parasites ou les maladies énumérés à l'article 2 de la présente Convention.

Article 5

Les deux Parties contractantes édicteront sur leurs territoires respectifs des dispositions réglementaires en vertu desquelles le transport de produits agricoles, tels que semences, plants, bulbes, boutures, racines, tiges, etc., en provenance d'un Etat tiers quelconque ne pourra se faire qu'au vu d'un certificat du Service de la protection des végétaux.

Le Service de la protection des végétaux fixera les lieux et les modes d'utilisation de ces produits agricoles.

Article 6

Les deux Parties contractantes s'engagent à établir sur leurs territoires des postes frontières déterminés par lesquels pourra se faire l'importation des envois d'origine végétale en provenance d'Etats tiers, à assurer un contrôle rigoureux de ces envois pour déceler dans quelle mesure ils pourraient être contaminés par des parasites ou des maladies des plantes, et à doter ces postes, pour autant que de besoin, de chambres de désinfection ou autres installations pour l'assainissement des envois de végétaux importés, ainsi que des moyens nécessaires pour procéder aux analyses correspondantes.

Article 7

Les deux Parties contractantes s'engagent à se communiquer mutuellement:

1. Au fur et à mesure de leur publication, les lois et décrets relatifs à la protection des végétaux, qui régissent l'importation des envois d'origine végétale;
2. Avant le 15 janvier de chaque année, une liste spécifiant les envois qui doivent être soumis au contrôle de la protection des végétaux lors de leur importation sur le territoire de chacune des Parties contractantes;

3. The results of inspections carried out in connexion with the pests and diseases specified in article 2 of the present Convention, and the measures taken against those pests and diseases; also, the results achieved in regard to the destruction of the centres of infection of such pests and diseases; such information to be supplied annually by 15 January of the following year.

Remark: Information about the Colorado potato beetle, if any centres of infection are discovered, shall be conveyed immediately by telegraph.

Article 8

For the purpose of reviewing the problems relating to the practical application of this Convention and also with a view to mutual information and the exchange of experience in the field of plant protection, both Contracting Parties have agreed to convene annual Polish-Czechoslovak conferences on questions connected with the struggle against pests and diseases affecting agricultural plants.

The conference shall be held alteruately in Poland and in Czechoslovakia, and the dates and meeting places shall be fixed by mutual agreement of the Parties.

Article 9

The present Convention is subject to ratification and shall enter into force on the day of the exchange of the instruments of ratification, which shall take place in Warsaw.

This Convention is concluded for a period of five years. If notice of denunciation is not given one year before the expiry of that period, the Convention shall be considered as automatically continued for further five-year periods, subject to denunciation under the same conditions.

Done in duplicate, each copy being in the Polish and Czech languages and both texts being equally authentic.

IN FAITH WHEREOF the aforesaid Plenipotentiaries of the Contracting Parties have signed the present Convention and have affixed thereto their seals.

DONE in Prague, 22 January 1949.

(Signed) J. OLSZEWSKI

(Signed) Dr. VĚ. CLEMENTIS

3. Pour chaque année, avant le 15 janvier de l'année suivante, les résultats des inspections ayant porté sur les parasites et les maladies énumérés à l'article 2 de la présente Convention, les mesures prises contre lesdits parasites et maladies, ainsi que les résultats obtenus dans la destruction des foyers d'infection constitués par lesdits parasites et maladies.

Note: Seront transmis immédiatement par la voie télégraphique les renseignements relatifs au doryphore, en cas d'apparition de foyers d'infection.

Article 8

Afin de procéder à l'examen des questions que posera l'application pratique de la présente Convention et à l'échange des renseignements et des connaissances acquises en matière de protection des végétaux, les deux Parties contractantes sont convenues de convoquer chaque année une conférence polono-tchécoslovaque pour l'étude des problèmes ayant trait à la lutte contre les parasites et les maladies des plantes agricoles.

Les conférences devront être convoquées alternativement en Pologne et en Tchécoslovaquie; l'époque et le lieu de leur réunion seront fixés par voie d'accord entre les Parties.

Article 9

La présente Convention est soumise à ratification; elle entrera en vigueur le jour de l'échange des instruments de ratification, qui aura lieu à Varsovie.

La présente Convention est conclue pour une durée de cinq ans. Si elle n'est pas dénoncée un an avant l'expiration de la période quinquennale, la Convention sera considérée comme automatiquement prorogée par périodes successives de cinq ans, sous réserve de dénonciation comme il est prévu ci-dessus.

FAIT en deux exemplaires de même teneur, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires susnommés des Parties contractantes ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

FAIT à Prague, le 22 janvier 1949.

(Signé) J. OLSZEWSKI

(Signé) Dr. VI. CLEMENTIS

No. 1143

**POLAND
and
ROMANIA**

**Treaty of Friendship, Co-operation and Mutual Assistance. Signed at
Bucharest, on 26 January 1949**

Official texts: Polish and Romanian.

Registered by Poland on 6 April 1951.

**POLOGNE
et
ROUMANIE**

**Traité d'amitié, de coopération et d'assistance mutuelle. Signé à
Bucarest, le 26 janvier 1949**

Textes officiels polonais et roumain.

Enregistré par la Pologne le 6 avril 1951.

POLISH TEXT — TEXTE POLONAIS

No. 1143. UKŁAD O PRZYJAŹNI, WSPÓŁPRACY I WZAJEMNEJ POMOCY MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A RUMUŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Prezydium Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Rumuńskiej Republiki Ludowej

pragnąc zacieśnić więzy przyjaźni i bliskiej współpracy między Rzeczpospolitą Polską i Rumuńską Republiką Ludową,

w oparciu o doświadczenia zdobyte w wyniku agresji hitlerowskiej i drugiej wojny światowej,

dążąc do utrzymania i utrwalenia powszechnego pokoju zgodnie z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych,

postanowili zawrzeć Układ o Przyjaźni Współpracy i Wzajemnej Pomocy i w tym celu wyznaczyli jako swych pełnomocników:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Pana Józefa CYRANKIEWICZA, Prezesa Rady Ministrów i
Pana Zygmunta MODZELEWSKIEGO, Ministra Spraw Zagranicznych
Prezydium Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Rumuńskiej Republiki Ludowej
Pana. Doktora Petru GROZA, Prezesa Rady Ministrów i
Panią Anę PAUKER Ministra Spraw Zagranicznych

którzy po wymianie pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1

Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się przedsięwziąć wspólnie wszystkie dostępne im środki dla usunięcia wszelkiej groźby powtórzenia się agresji ze strony Niemiec lub jakiegokolwiek innego państwa, które sprzymierzyłoby się z Niemcami bezpośrednio lub w jakiegokolwiek innej formie.

Wysokie Umawiające się Strony oświadczają, że wezmą udział we wszystkich poczynaniach międzynarodowych zmierzających do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa narodów i że wniosą swój całkowity wkład w realizację tych wnioskowanych zadań.

ROMANIAN TEXT — TEXTE ROUMAIN

N° 1143. TRATAT DE PRIETENIE, COLABORARE SI ASISTENTA MUTUALA ÎNTRE REPUBLICA POLONA ȘI REPUBLICA POPULARA ROMANA

Președintele Republicii Polone,
Prezidiul Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române,

dorind să întărească legăturile de prietenie și colaborare strânsă între Republica Populară Română și Republica Polonă,

bazându-se pe experiențele dobândite în urma agresiunii hitleriste și a celui de al doilea război mondial,

urmărind menținerea și consolidarea păcii generale în conformitate cu scopurile și principiile Organizației Națiunilor Unite,

au hotărât să încheie un Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală și în acest scop au numit ca plenipotențiar ai lor:

Președintele Republicii Polone pe:

Domnul Jozef CYRANKIEWICZ, Președintele Consiliului de Miniștri și
Domnul Zygmunt MODZELEWSKI, Ministrul Afacerilor Externe,

Prezidiul Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române pe:

Domnul Doctor Petru GROZA, Președintele Consiliului de Miniștri și
Doamna Ana PAUKER, Ministrul Afacerilor Externe,

cari după ce au schimbat deplinele puteri, găsite în bună și convenită formă, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Inaltele Părți Contractante se obligă să ia în comun, toate măsurile care le sunt accesibile pentru înlăturarea oricărei amenințări de repetare a agresiunii din partea Germaniei sau oricărui alt stat, care s'ar alia cu Germania direct sau sub orice altă formă.

Inaltele Părți Contractante declară, că vor lua parte la toate acțiunile internaționale, care urmăresc asigurarea păcii și securității popoarelor și că vor aduce întreaga lor contribuție la realizarea acestor înalte sarcini.

Artykuł 2

Gdyby jedna z Wysokich Umawiających się Stron została wciągnięta w działania wojenne z Niemcami, usiłującymi ponowić swą politykę agresji, lub z jakimkolwiek innym państwem, które bezpośrednio lub w jakiegokolwiek innej formie połączyłoby się z Niemcami w swej polityce agresji, Druga Wysoka Umawiająca się Strona udzieli natychmiast Stronie wciągniętej w działania wojenne pomocy wojskowej i wszelkiej innej wszystkimi rozporządzalnymi środkami.

Niniejszy układ będzie wykonywany zgodnie z zasadami Karty Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 3

Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się nie zawierać żadnego przymierza i nie brać udziału w żadnej akcji, które byłyby skierowane przeciwko drugiej Wysokiej Umawiającej się Stronie.

Artykuł 4

Wysokie Umawiające się Strony będą się naradzały między sobą we wszystkich ważnych sprawach międzynarodowych dotyczących interesów obu Państw.

Artykuł 5

Wysokie Umawiające się Strony podejmą, zgodnie z umowami zawartymi między Rzeczpospolitą Polską i Romuńską Republiką Ludową, w duchu przyjaźni i współpracy wszelkie konieczne środki dla dalszego rozwoju i wzmocnienia więzów ekonomicznych i kulturalnych między obu Krajami.

Artykuł 6

Niniejszy Układ wejdzie w życie z chwilą wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i pozostanie w mocy w ciągu dwudziestu lat od dnia wejścia w życie.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie.

O ile żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie pisemnie niniejszego Układu na rok przed upływem ustalonego okresu dwudziestoletniego, pozostanie on w mocy na okres dalszych pięciu lat i tak za każdym razem, dopóki jedna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie go pisemnie na rok przed upływem bieżącego pięciolecia.

Sporządzono w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy w języku polskim i rumuńskim, przy czym oba teksty posiadają jednakową moc obowiązującą.

Articolul 2

În cazul când una din Inaltele Părți Contractante ar fi antrenată în acțiuni militare cu Germania, care ar încerca să reînnoiască politica sa de agresiune, sau cu oricare alt stat, care, direct sau sub oricare altă formă, s'ar uni cu Germania în politica sa de agresiune, cealaltă Inaltă Parte Contractantă va da de îndată Părții antrenate în acțiuni militare, ajutorul militar și de oricare altă natură, prin toate mijloacele de care dispune.

Prezentul Tratat va fi înfăptuit în concordanță cu principiile Chartei Organizației Națiunilor Unite.

Articolul 3

Inaltele Părți Contractante se obligă să nu încheie nici o alianță și să nu ia parte la nici o acțiune, care ar fi îndreptată împotriva celeilalte Inalte Părți Contractante.

Articolul 4

Inaltele Părți Contractante se vor consulta între ele în toate chestiunile internaționale importante privind interesele ambelor state.

Articolul 5

Inaltele Părți Contractante vor lua, în concordanță cu convențiile încheiate între Republica Populară Română și Republica Polonă, în spiritul prieteniei și al colaborării, toate măsurile necesare pentru a desvolta mai departe și întări legăturile economice și culturale între ambele Tări.

Articolul 6

Tratatul de față intră în vigoare în momentul schimbului instrumentelor de ratificare și va rămâne valabil timp de 20 de ani dela data intrării în vigoare.

Schimbul instrumentelor de ratificare va avea loc la Varșovia.

În cazul când nici una din Inaltele Părți Contractante nu va denunța în scris prezentul Tratat, cu un an înainte de expirarea perioadei stabilită de 20 de ani, el va rămâne în vigoare pentru o perioadă de alți 5 ani și astfel de fiecare dată, până, ce una din Inaltele Părți Contractante nu-l va denunța în scris, cu un an înainte de expirarea perioadei de 5 ani în curs.

S'a întecmit în două exemplare originale, fiecare în limba polonă și română, ambele texte având putere egală.

NA DOWÓD CZEGO pełnomocnicy podpisali Układ niniejszy i wycisnęli na nim swe pieczęcie.

W Bukareszcie, dnia 26 stycznia 1949 r.

Z upoważnienia
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

(—) J. CYRANKIEWICZ

(—) Z. MODZELEWSKI

[L.S.]

Z upoważnienia
Prezydium Wielkiego Zgromadzenia Narodowego
Rumuńskiej Republiki Ludowej

(—) Dr Petru GROZA

(—) A. PAUKER

DREPT CARE plenipotențiarilor au semnat Tratatul de față și l-au investit cu sigiliile lor.

București, 26 Ianuarie 1949.

Din împuternicires
Presedintelui Republicii Polone

(—) J. CYRANKIEWICZ

(—) Z. MODZELEWSKI

[L.S.]

Din împuternicires
Prezidiului Marelui Adunari Nationale
a Republicii Populare Romane

(—) Dr Petru GROZA

(—) Ana PAUKER

TRANSLATION — TRADUCTION

No. 1143. TREATY¹ OF FRIENDSHIP, CO-OPERATION AND
MUTUAL ASSISTANCE BETWEEN THE POLISH REPUBLIC
AND THE PEOPLE'S REPUBLIC OF ROMANIA.
SIGNED AT BUCHAREST, ON 26 JANUARY 1949

The President of the Polish Republic and the Presidium of the Great National Assembly of the People's Republic of Romania,

Desirous of consolidating friendly relations and close co-operation between the Polish Republic and the People's Republic of Romania,

Bearing in mind the experiences of Hitlerite aggression and the Second World War,

Desirous of maintaining and strengthening universal peace in accordance with the purposes and principles of the United Nations,

Have resolved to conclude a Treaty of friendship, co-operation and mutual assistance, and for this purpose have appointed as their plenipotentiaries:

The President of the Polish Republic:

Mr. Jozef CYRANKIEWICZ, President of the Council of Ministers, and
Mr. Zygmunt MODZELEWSKI, Minister of Foreign Affairs;

The Presidium of the Great National Assembly of the People's Republic of Romania:

Dr. Petru GROZA, President of the Council of Ministers, and
Mrs. Ana PAUKER, Minister of Foreign Affairs,

Who, having exchanged their full powers, found in good and due form, have agreed upon the following provisions:

Article 1

The High Contracting Parties undertake to carry out all joint measures within their power to obviate any threat of further aggression by Germany or any other State associated with Germany either directly or in any other way.

The High Contracting Parties declare that they will participate in any international action aimed at ensuring international peace and security and will contribute fully to the realization of these lofty aims.

---

¹ Came into force on 29 November 1949, by the exchange of the instruments of ratification at Warsaw, in accordance with article 6.

TRADUCTION — TRANSLATION

N° 1143. TRAITÉ¹ D'AMITIÉ, DE COOPÉRATION ET D'ASSISTANCE MUTUELLE ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE ROUMANIE. SIGNÉ A BUCAREST, LE 26 JANVIER 1949

Le Président de la République de Pologne et le Présidium de la Grande Assemblée nationale de la République populaire de Roumanie,

Aspirant à resserrer les liens d'amitié et d'étroite coopération entre la République de Pologne et la République populaire de Roumanie,

Forts de l'expérience acquise à la suite de l'agression hitlérienne et de la deuxième guerre mondiale,

Désireux de maintenir et de consolider la paix universelle, conformément aux buts et principes des Nations Unies,

Ont décidé de conclure un Traité d'amitié, de coopération et d'assistance mutuelle et ont nommé à cet effet pour leurs plénipotentiaires:

Le Président de la République de Pologne:

Monsieur Jozef CYRANKIEWICZ, Président du Conseil des ministres, et
Monsieur Zygmunt MODZELEWSKI, Ministre des affaires étrangères;

Le Présidium de la Grande Assemblée nationale de la République populaire de Roumanie:

Monsieur Petru GROZA, Président du Conseil des ministres, et
Madame Ana PAUKER, Ministre des affaires étrangères,

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à prendre en commun toutes les mesures en leur pouvoir pour écarter toute menace d'une nouvelle agression de la part de l'Allemagne ou de tout autre Etat qui s'allierait à l'Allemagne, directement ou de toute autre manière.

Les Hautes Parties contractantes déclarent qu'elles participeront à toute action internationale tendant à assurer la paix et la sécurité des peuples, et qu'elles apporteront leur entière contribution à la réalisation de ces nobles tâches.

¹ Entré en vigueur le 29 novembre 1949, par l'échange des instruments de ratification, à Varsovie, conformément à l'article 6.

Article 2

Should either of the High Contracting Parties become involved in hostilities with Germany in consequence of her renewing her policy of aggression or with any other State associated with Germany in its own policy of aggression either directly or in any other way, the other High Contracting Party shall immediately give the Party involved in hostilities military and all other assistance by every means at its disposal.

The present Treaty will be carried out in conformity with the principles of the United Nations Charter.

Article 3

Each of the High Contracting Parties undertakes not to enter into any alliance or take part in any action directed against the other High Contracting Party.

Article 4

The High Contracting Parties will consult together on all important international questions involving the interests of both countries.

Article 5

The High Contracting Parties shall take, in conformity with the agreements concluded between the Polish Republic and the People's Republic of Romania, all the necessary steps to develop and strengthen the economic and cultural ties between the two States in a spirit of friendship and co-operation.

Article 6

The present Treaty shall come into force on the date of the exchange of the instruments of ratification and shall remain in force for a period of twenty years from the date of entry into force.

The exchange of the instruments of ratification shall take place at Warsaw.

If neither High Contracting Party gives notice in writing one year before the expiry of the aforementioned twenty-year period that it wishes to denounce the Treaty, it shall remain in force for a further period of five years and thus for subsequent five-year periods, until such time as either High Contracting Party gives notice in writing, one year before the expiry of the current five-year period, of its intention to terminate the Treaty.

The present Treaty is done in duplicate, in the Polish and Romanian languages, both texts being equally authentic.

Article 2

Au cas où l'une des Hautes Parties contractantes se trouverait engagée dans des hostilités contre l'Allemagne, qui aurait tenté de reprendre sa politique d'agression, ou contre quelque autre Etat qui, directement ou de toute autre manière, se serait uni à l'Allemagne dans la poursuite de sa propre politique d'agression, l'autre Haute Partie contractante prêtera immédiatement à la Partie contractante ainsi engagée dans des hostilités son aide militaire et autre, par tous les moyens en son pouvoir.

L'application du présent Traité sera conforme aux principes de la Charte des Nations Unies.

Article 3

Chacune des Hautes Parties contractantes s'engage à ne conclure aucune alliance et à ne participer à aucune action qui seraient dirigées contre l'autre Haute Partie contractante.

Article 4

Les Hautes Parties contractantes se consulteront mutuellement sur toutes les questions internationales importantes touchant les intérêts des deux Etats.

Article 5

Les Hautes Parties contractantes, agissant dans un esprit d'amitié et de coopération, prendront, conformément aux accords conclus entre la République de Pologne et la République populaire de Roumanie, toutes les mesures nécessaires pour développer davantage et pour consolider les relations économiques et culturelles entre les deux pays.

Article 6

Le présent Traité entrera en vigueur le jour de l'échange des instruments de ratification pour une période de vingt ans à compter de la date de son entrée en vigueur.

L'échange des instruments de ratification aura lieu à Varsovie.

Si aucune des Hautes Parties contractantes ne l'a dénoncé par écrit, un an avant l'expiration de cette période de vingt ans, le présent Traité restera en vigueur pendant les cinq années suivantes, et ainsi de suite, tant que l'une des Hautes Parties contractantes ne l'aura pas dénoncé par écrit un an avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

Le présent Traité est établi en deux exemplaires originaux, chacun en langue polonaise et en langue roumaine, les deux textes faisant également foi.

IN FAITH WHEREOF the plenipotentiaries have signed the present Treaty and attached their seals thereto.

DONE at Bucharest, on 26 January 1949.

By authorization of the President of the Polish Republic:

(Signed) J. CYRANKIEWICZ

(Signed) Z. MODZELEWSKI

[SEAL]

By authorization of the Presidium of the Great National Assembly
of the People's Republic of Romania:

(Signed) Petru GROZA

(Signed) A. PAUKER

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs sceaux.

FAIT à Bucarest, le 26 janvier 1949.

Pour le Président de la République de Pologne:

(Signé) J. CYRANKIEWICZ

(Signé) Z. MODZELEWSKI

[SCEAU]

Pour le Présidium de la Grande Assemblée nationale
de la République populaire de Roumanie:

(Signé) Petru GROZA

(Signé) A. PAUKER

No. 1144

**DENMARK
and
HUNGARY**

**Payments Agreement. Signed at Budapest, on 17 January 1948, and at
Copenhagen, on 24 February 1948**

**Additional Protocol to the above-mentioned Agreement. Signed at
Copenhagen, on 10 February 1951**

Official text: German.

Registered by Denmark on 7 April 1951.

**DANEMARK
et
HONGRIE**

**Accord de paiements. Signé à Budapest, le 17 janvier 1948, et à Copen-
hague, le 24 février 1948**

**Protocole additionnel à l'Accord susmentionné. Signé à Copenhague,
le 10 février 1951**

Texte officiel allemand.

Enregistrés par le Danemark le 7 avril 1951.

GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND

No. 1144. VEREINBARUNG ÜBER DEN ZAHLUNGSVERKEHR
ZWISCHEN DÄNEMARK UND UNGARN

Die dänische Regierung und die ungarische Regierung haben zur Regelung des Zahlungsverkehrs zwischen den beiden Ländern folgendes vereinbart:

Artikel 1

Die Regelung des Gegenwertes der von Ungarn nach Dänemark eingeführten Waren, sowie die Regelung des Gegenwertes der von Dänemark nach Ungarn eingeführten Waren erfolgt in dänischen Kronen.

Die beiderseitigen Zahlungen erfolgen über das bei der Danmarks Nationalbank auf Namen der Ungarischen Nationalbank in dänischen Kronen geführte, zinsfreie "Neues Warenkonto".

Die dänischen Importeure, die ungarische Waren im Rahmen der Liste II. aus Ungarn beziehen, haben den Kronengegenwert der in Frage stehenden Waren auf das "Neues Warenkonto" einzuzahlen. In umgekehrter Richtung erhalten die dänischen Exporteure den Gegenwert ihrer Lieferungen, die sie im Rahmen der Liste I. nach Ungarn getätigt haben, über das "Neues Warenkonto" überwiesen.

Artikel 2

In dem Fall, dass das im Artikel 1. erwähnte "Neues Warenkonto" der Ungarischen Nationalbank bei der Danmarks Nationalbank vorübergehend keine Deckung zur Ausführung der Zahlungsaufträge der Ungarischen Nationalbank aufweisen sollte, wird die Danmarks Nationalbank diese Zahlungsaufträge bis zur Höhe von 500.000 Kronen auch dann ausführen, wenn auf dem "Neuen Warenkonto" keine genügenden Beträge zur Verfügung stehen.

Die Ungarische Nationalbank wird demgegenüber den Forintgegenwert der auf dem "Neuen Warenkonto" gutgeschriebenen Kronenbeträge den ungarischen Begünstigten bis zu einer Höhe von 500.000 Kronen auch dann auszahlen, wenn für die Verwendung dieser Kronenbeträge in Dänemark vorübergehend keine Möglichkeit bestehen sollte.

Artikel 3

Etwas noch nicht beglichene Forderungen ungarischer Gläubiger gegenüber dänischen Schuldnern, die aus den vor dem 31. Dezember 1945 getätigten Warenlieferungen oder Nebenkosten herrühren, werden gleichfalls auf das "Neues Warenkonto" eingezahlt.

Die noch nicht beglichenen Forderungen dänischer Gläubiger gegenüber ungarischen Schuldnern aus vor dem 31. Dezember 1945 getätigten Warenlieferungen, sowie Nebenkosten, werden ebenfalls zu Lasten des "Neuen Warenkontos" geregelt.

Artikel 4

Die nicht auf dänischen Kronen lautenden Verbindlichkeiten werden auf Grund des am Tage der Zahlung in Kopenhagen notierten offiziellen Kurses der in Frage stehenden Währung umgerechnet.

Im Falle von in Forint bestehenden Verbindlichkeiten wird das Verhältnis zwischen der dänischen Krone und dem Forint unter Berücksichtigung des in Kopenhagen und Budapest notierten offiziellen Kurses des U.S.A. Dollar festgesetzt.

Artikel 5

Die Bestimmungen, die seinerzeit zwischen den beiden Notenbanken festgelegt worden sind betreffend die Zahlungen über das "Internes Konto" der Ungarischen Nationalbank bei der Danmarks Nationalbank bleiben auf die Dauer dieser Vereinbarung auch weiterhin in Kraft.

Artikel 6

Es besteht Einverständnis darüber, dass die Ungarische Nationalbank von ihrem Guthaben auf dem "Neuen Warenkonto" Überträge zu Gunsten des "Internen Kontos", bzw. von ihrem Guthaben auf dem "Internen Konto" zu Gunsten des "Neuen Warenkontos" während der Gültigkeitsdauer dieser Vereinbarung im Einvernehmen mit der Danmarks Nationalbank vornehmen kann.

Artikel 7

Die technische Abwicklung dieser Vereinbarung wird durch die Danmarks Nationalbank und die Ungarische Nationalbank gesichert. Über die einzelnen Modalitäten werden sich die beiden Notenbanken ins Einvernehmen setzen.

Artikel 8

Falls beim Erlöschen oder der Kündigung dieser Vereinbarung auf dem "Neuen Warenkonto" ein Saldo zu Gunsten der Ungarischen Nationalbank verbleibt, so wird dieser Saldo innerhalb von 6 Monaten durch Lieferung von dänischen Waren im Sinne der Bestimmungen der am 2. Dezember 1947 unterzeichneten Vereinbarung über den Warenverkehr abgetragen werden.

Könnte jedoch das Guthaben der Ungarischen Nationalbank durch Warenlieferungen innerhalb von 6 Monaten nicht abgetragen werden, so ist der Saldo in freien U.S.A. Dollars oder in Gold oder in anderen freien Devisen im Einvernehmen mit der Ungarischen Nationalbank zu begleichen.

Sollte dagegen auf dem "Neuen Warenkonto" bei Ausserkrafttreten dieser Vereinbarung im Sinne von Artikel 2 dieser Vereinbarung eine Forderung der Danmarks Nationalbank gegenüber der Ungarischen Nationalbank bestehen, so ist diese Forderung ungarischerseits binnen 6 Monaten durch Warenlieferungen, im Sinne der Bestimmungen der am 2. Dezember 1947 unterzeichneten Vereinbarung über den Warenverkehr abzutragen.

Könnte jedoch die Forderung der Danmarks Nationalbank durch Warenlieferungen innerhalb von 6 Monaten nicht abgetragen werden, so ist der Saldo in freien U.S.A. Dollars oder in Gold oder in anderen freien Devisen im Einvernehmen mit der Danmarks Nationalbank zu begleichen.

Artikel 9

Diese Vereinbarung tritt mit Wirkung ab 1. Oktober 1947 in Kraft. Sie kann mit einer Voranzeige von 3 Monaten beiderseits jederzeitig gekündigt werden, jedoch nicht früher als zum 30. September 1948.

AUSGEFERTIGT in zwei Exemplaren in Budapest den 17. Januar 1948.

HARDI

UNTERSCHRIEBEN in Kopenhagen, den 24. Februar 1948.

S. P. DUURLOO

ZUSATZPROTOKOLL ZUR VEREINBARUNG ÜBER DEN ZAHLUNGS-
VERKEHR ZWISCHEN DÄNEMARK UND UNGARN VOM 17. JANUAR
1948

In teilweiser Abänderung und Ergänzung der Bestimmungen der Vereinbarung über den Zahlungsverkehr zwischen Dänemark und Ungarn vom 17. Januar 1948, haben die Regierungen des Königreiches Dänemark und der Ungarischen Volksrepublik folgendes vereinbart:

Artikel 1

Der in Artikel 2 der Vereinbarung vorgesehene gegenseitige Kreditrahmen wird auf 1500000 dänische Kronen erhöht.

Artikel 2

Dieses Zusatzprotokoll hat die gleiche Gültigkeitsdauer wie die Vereinbarung über den Zahlungsverkehr zwischen Dänemark und Ungarn vom 17. Januar 1948.

AUSGEFERTIGT, in zwei Exemplaren, in Kopenhagen den 10. Februar 1951.

Für Dänemark:

M. WARBERG

Für Ungarn:

András RÁBA

TRANSLATION — TRADUCTION

No. 1144. PAYMENTS AGREEMENT¹ BETWEEN DENMARK
AND HUNGARY. SIGNED AT BUDAPEST, ON 17 JANUARY
1948, AND AT COPENHAGEN, ON 24 FEBRUARY 1948

The Danish Government and the Hungarian Government, with a view to regulating payments between the two countries, have agreed on the following provisions.

Article 1

Settlement for goods imported by Denmark from Hungary and for goods imported by Hungary from Denmark shall be made in Danish kroner.

Payments from both countries shall be made through the "*Neues Warenkonto*", a non-interest-bearing account in Danish kroner carried by the Danmarks Nationalbank in favour of the Hungarian National Bank.

Danish importers receiving Hungarian goods from Hungary under list II shall be required to pay the kroner value of such goods into the "*Neues Warenkonto*". Danish exporters shall have assigned to them, through the "*Neues Warenkonto*", the value of goods shipped in the opposite direction under list I.

Article 2

Should the "*Neues Warenkonto*", the account of the Hungarian National Bank at the Danmarks Nationalbank mentioned in article 1, be temporarily short of the funds required to cover drafts issued by the Hungarian National Bank, the Danmarks Nationalbank shall nevertheless honour such drafts to a total of 500,000 kroner.

Correspondingly, the Hungarian National Bank shall pay out to Hungarian creditors the equivalent in forints, to a total value of 500,000 kroner, of credited kroner funds in the "*Neues Warenkonto*", even if there is temporarily no opportunity to utilize such kroner funds in Denmark.

---

¹ Came into force on 24 February 1948, by signature, with retroactive effect as from 1 October 1947, in accordance with article 9.

TRADUCTION — TRANSLATION

N° 1144. ACCORD DE PAIEMENTS¹ ENTRE LE DANEMARK ET LA HONGRIE. SIGNÉ A BUDAPEST, LE 17 JANVIER 1948, ET A COPENHAGUE, LE 24 FÉVRIER 1948

Le Gouvernement danois et le Gouvernement hongrois, désireux de régler les paiements entre les deux pays, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Le paiement de la contre-valeur des marchandises d'origine hongroise importées au Danemark, de même que le paiement de la contre-valeur des marchandises d'origine danoise importées en Hongrie, s'effectueront en couronnes danoises.

Les paiements réciproques s'effectueront par l'intermédiaire du "Nouveau compte commercial" (*Neues Warenkonto*) ouvert à la Banque nationale du Danemark au nom de la Banque nationale de Hongrie; ce compte sera tenu en couronnes danoises et ne portera pas intérêt.

Les importateurs danois qui reçoivent de Hongrie des marchandises hongroises, dans les limites prévues à la liste II, seront tenus de verser au "Nouveau compte commercial" la contre-valeur en couronnes des marchandises en question. Dans le sens inverse, les exportateurs danois seront crédités, par l'intermédiaire du "Nouveau compte commercial", de la contre-valeur de leurs livraisons vers la Hongrie effectuées dans les limites prévues à la liste I.

Article 2

Dans le cas où les crédits nécessaires pour faire face aux ordres de paiement délivrés par la Banque nationale de Hongrie viendraient temporairement à manquer au "Nouveau compte commercial" ouvert à la Banque nationale du Danemark au nom de la Banque nationale de Hongrie ainsi qu'il est prévu à l'article premier, la Banque nationale du Danemark effectuera les paiements correspondants auxdits ordres jusqu'à concurrence de 500.000 couronnes, même si les sommes disponibles au "Nouveau compte commercial" sont insuffisantes.

De son côté, la Banque nationale de Hongrie versera aux créanciers hongrois la contre-valeur en forints des sommes en couronnes inscrites à leur crédit au "Nouveau compte commercial", jusqu'à concurrence de 500.000 couronnes, même s'il n'existe temporairement aucune possibilité d'utiliser au Danemark lesdites sommes en couronnes.

¹ Entré en vigueur le 24 février 1948, par signature, avec effet rétroactif au 1er octobre 1947, conformément à l'article 9.

Article 3

Any outstanding claims of Hungarian creditors against Danish debtors arising from deliveries of goods and incidental charges prior to 31 December 1945 shall also be paid into the "*Neues Warenkonto*".

The outstanding claims of Danish creditors against Hungarian debtors arising from deliveries and incidental charges prior to 31 December 1945 shall likewise be debited to the "*Neues Warenkonto*".

Article 4

Obligations in currencies other than Danish kroner shall be calculated in kroner at the official rate of exchange prevailing in Copenhagen on the day of payment.

In the case of obligations in forints, the relationship between the kroner and the forint shall be determined on the basis of the official rates of exchange of the U.S. dollar in Copenhagen and in Budapest.

Article 5

The arrangements already established between the two banks of issue concerning payments through the "*Internes Konto*" ("Internal Account") of the Hungarian National Bank at the Danmarks Nationalbank shall continue to remain in force for the duration of this Agreement.

Article 6

It is understood that during the period in which this Agreement is in force the Hungarian National Bank may, with the approval of the Danmarks Nationalbank, transfer funds from the "*Neues Warenkonto*" to the "*Internes Konto*", or *vice versa*, as the case may be.

Article 7

The Hungarian National Bank and the Danmarks Nationalbank shall ensure the technical application of the terms of this Agreement and both banks of issue shall reach an understanding on technical details.

Article 8

Should the Hungarian National Bank have a favourable balance in the "*Neues Warenkonto*" at the time of the expiration, or of notice of the termination, of this Agreement, the said balance shall be liquidated within six months through shipments of Danish goods in accordance with the terms of the Trade Agreement signed on 2 December 1947.

Article 3

Les créances non liquidées que des créanciers hongrois auraient sur des débiteurs danois du fait de livraisons de marchandises effectuées avant le 31 décembre 1945 ou de frais connexes à ces livraisons seront également réglées par versements au "Nouveau compte commercial".

Les créances non liquidées que des créanciers danois auraient sur des débiteurs hongrois du fait de livraisons de marchandises effectuées avant le 31 décembre 1945 ou de frais connexes à ces livraisons seront pareillement réglées par le débit du "Nouveau compte commercial".

Article 4

Les obligations libellées en des monnaies autres que la couronne danoise seront évaluées sur la base du cours officiel de la monnaie en question à Copenhague le jour du paiement.

Dans le cas d'obligations libellées en forints, la parité entre la couronne danoise et le forint sera fixée sur la base des cours officiels du dollar des Etats-Unis à Copenhague et à Budapest.

Article 5

Les arrangements précédemment conclus entre les deux banques d'émission au sujet des paiements à effectuer par l'intermédiaire du "Compte interne" (*Internes Konto*) ouvert à la Banque nationale du Danemark au nom de la Banque nationale de Hongrie continueront à demeurer en vigueur pendant la durée du présent Accord.

Article 6

Il est entendu que, pendant la durée du présent Accord, la Banque nationale de Hongrie pourra, avec l'assentiment de la Banque nationale du Danemark, virer au "Compte interne" le solde créditeur du "Nouveau compte commercial", ou inversement.

Article 7

La Banque nationale du Danemark et la Banque nationale de Hongrie assureront l'application du présent Accord du point de vue technique. Les deux banques d'émission se mettront d'accord sur les modalités particulières.

Article 8

Au cas où, à l'expiration ou à la dénonciation du présent Accord, le "Nouveau compte commercial" présenterait un solde en faveur de la Banque nationale de Hongrie, ce solde sera liquidé, dans un délai de six mois, au moyen de livraisons de marchandises danoises effectuées conformément aux dispositions de l'Accord concernant les échanges de marchandises signé le 2 décembre 1947.

However, should it not be possible to liquidate within six months the Hungarian National Bank's credit by shipments of goods, the balance shall be paid off in freely negotiable U.S. dollars or in gold, or in other free currencies acceptable to the Hungarian National Bank.

On the other hand, should there be a claim by the Danmarks Nationalbank, at the time this Agreement ceases to be in force, against the Hungarian National Bank by virtue of article 2 of this Agreement, the said claim shall be liquidated within six months through shipments of goods from Hungary in accordance with the terms of the Trade Agreement signed on 2 December 1947.

However, should it not be possible to liquidate within six months the Danmarks Nationalbank's claim by shipments of goods, the balance shall be paid off in freely negotiable U.S. dollars, or in gold, or in other free currencies acceptable to the Danmarks Nationalbank.

Article 9

This Agreement enters into force with effect from 1 October 1947. It may be terminated at any time by either party on three months' notice, but not before 30 September 1948.

DONE in two copies in Budapest, 17 January 1948.

(Signed) HARDI

SIGNED in Copenhagen, 24 February 1948.

(Signed) DUURLOO

Au cas où il ne serait pas possible de liquider le solde créditeur de la Banque nationale de Hongrie au moyen de livraisons de marchandises, dans un délai de six mois, ledit solde devra être réglé en accord avec la Banque nationale de Hongrie, soit en dollars des Etats-Unis librement négociables, soit en or, soit en d'autres devises librement négociables.

Si, au contraire, la Banque nationale du Danemark a une créance sur la Banque nationale de Hongrie, en application de l'article 2 du présent Accord, à la date à laquelle ledit Accord cessera d'être en vigueur, ladite créance sera liquidée, dans un délai de six mois, au moyen de livraisons de marchandises hongroises effectuées conformément aux dispositions de l'Accord concernant les échanges de marchandises signé le 2 décembre 1947.

Au cas où il ne serait pas possible de liquider la créance de la Banque nationale du Danemark au moyen de livraisons de marchandises, dans un délai de six mois, ladite créance devra être réglée, en accord avec la Banque nationale du Danemark, soit en dollars des Etats-Unis librement négociables, soit en or, soit en d'autres devises librement négociables.

Article 9

Le présent Accord entrera en vigueur avec effet rétroactif au 1er octobre 1947. Chacune des Parties contractantes pourra le dénoncer moyennant un préavis de trois mois, mais ce, pas avant le 30 septembre 1948.

FAIT à Budapest, en double exemplaire, le 17 janvier 1948.

(Signé) HARDI

SIGNÉ à Copenhague, le 24 février 1948.

(Signé) S. P. DUURLOO

ADDITIONAL PROTOCOL¹ TO PAYMENTS AGREEMENT OF 17 JANUARY 1948 BETWEEN DENMARK AND HUNGARY. SIGNED AT COPENHAGEN, ON 10 FEBRUARY 1951

In partial amendment and extension of the provisions of the Payments Agreement of 17 January 1948 between Denmark and Hungary, the Governments of the Kingdom of Denmark and of the People's Republic of Hungary have concluded the following Agreement:

Article 1

The limit of reciprocal credit provided in article 2 of the Agreement shall be raised to 1,500,000 Danish kroner.

Article 2

This Additional Protocol shall remain in force for the same period as the Payments Agreement of 17 January 1948 between Denmark and Hungary.

DONE in duplicate at Copenhagen on 10 February 1951.

For Denmark:

(Signed) M. WARBERG

For Hungary:

(Signed) András RÁBA

---

¹ Came in to force on 10 February 1951, by signature.

PROTOCOLE¹ ADDITIONNEL A L'ACCORD DE PAIEMENTS CONCLU
ENTRE LE DANEMARK ET LA HONGRIE LE 17 JANVIER 1948.
SIGNÉ A COPENHAGUE, LE 10 FÉVRIER 1951

Le Gouvernement du Royaume de Danemark et le Gouvernement de la République populaire de Hongrie, désireux de modifier et de compléter certaines dispositions de l'Accord de paiements conclu entre le Danemark et la Hongrie le 17 janvier 1948, sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Le montant du crédit réciproque prévu à l'article 2 de l'Accord sera porté à 1.500.000 couronnes danoises.

Article 2

Le présent Protocole additionnel demeurera en vigueur aussi longtemps que le demeurera l'Accord de paiements conclu entre le Danemark et la Hongrie le 17 janvier 1948.

FAIT à Copenhague, en double exemplaire, le 10 février 1951.

Pour le Danemark :

(Signé) M. WARBERG

Pour la Hongrie :

(Signé) András RÁBA

---

¹ Entré en vigueur le 10 février 1951, par signature.

No. 1145

**DENMARK
and
HUNGARY**

**Agreement on the exchange of goods. Signed at Copenhagen, on 10
February 1951**

Official text: German.

Registered by Denmark on 7 April 1951.

**DANEMARK
et
HONGRIE**

**Accord concernant les échanges de marchandises. Signé à Copenhague,
le 10 février 1951**

Texte officiel allemand.

Enregistré par le Danemark le 7 avril 1951.

GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND

No. 1145. VEREINBARUNG BETREFFEND DEN WAREN-
AUSTAUSCH ZWISCHEN DÄNEMARK UND UNGARN

Die dänische Regierung und die ungarische Regierung haben zur weiteren Regelung des Warenaustausches zwischen den beiden Ländern folgendes vereinbart:

Artikel 1

Die dänische Regierung wird die Einfuhr von ungarischen Waren nach Dänemark im Rahmen der in der Liste II enthaltenen Kontingente zulassen. Die ungarische Regierung wird die Ausfuhr von denselben Waren im Rahmen dieser Kontingente genehmigen.

Die ungarische Regierung wird die Einfuhr von dänischen Waren nach Ungarn im Rahmen der in der Liste I enthaltenen Kontingente zulassen. Die dänische Regierung wird die Ausfuhr von denselben Waren im Rahmen dieser Kontingente genehmigen.

Artikel 2

Zwischen der dänischen und der ungarischen Regierung besteht Einigkeit über die nachstehenden Punkte:

1. Private Warenaustauschgeschäfte können ausnahmsweise von den zuständigen Stellen der beiden Regierungen von Fall zu Fall genehmigt werden.
2. Die Begleichung des Gegenwertes dieser Warenaustauschgeschäfte hat im Rahmen des jederzeit bestehenden Zahlungsabkommens zu erfolgen.
3. Private Warenaustauschgeschäfte, die vor dem Inkrafttreten dieser Vereinbarung von einer der beiden Regierungen gutgeheissen worden sind, können, soweit sie auch von der anderen Regierung gutgeheissen werden, durchgeführt werden.

Artikel 3

Zur Sicherung der reibungslosen Abwicklung dieser Vereinbarung und zur Ausdehnung des Warenaustausches werden die beiden Regierungen — wenn es sich als nötig erweist — durch ihre Beauftragten Verhandlungen aufnehmen, die Gestaltung des gegenseitigen Handelsverkehrs prüfen und, gegebenenfalls, die nötigen Massnahmen treffen.

Artikel 4

Mit dieser Vereinbarung tritt die Vereinbarung vom 24. februar 1950 und die ihr beigelegten Warenlisten ausser Kraft.

Jedoch bewahren die vor dem Inkrafttreten dieser Vereinbarung erteilten Lizenzen ihre Gültigkeit.

Artikel 5

Diese Vereinbarung, die am Tage der Unterschrift in Kraft tritt, gilt für die Periode vom 1. März 1951 bis 29 Februar 1952.

AUSGEFERTIGT in zwei Exemplaren, in Kopenhagen, den 10. Februar 1951.

Für Dänemark:

M. WARBERG

Für Ungarn:

András RÁBA

I

KONTINGENTLISTE ÜBER DÄNISCHE WAREN NACH UNGARN
FÜR DAS JAHR 1951/52

<i>Warenbenennung</i>	<i>Wert in 1.000 d. Kr.</i>
1. Feldsämereien, einschl. Gras-, Kümmel- u. Zuckerrübensamen	1.200
2. Gartensämereien	400
3. Fisch und Fischkonserven	P. M.
4. Zuchttiere	50
5. Kasein	200
6. Tierhaare	300
7. Butter	P. M.
8. Schweinefett	1.200
9. Lumpen	P. M.
10. Insulin	100
11. Käselab, Molkereikulturen, Käse- und Butterfarben	50
12. Penizillin	1.000
13. Verschiedene Chemikalien, einschl. Farben und Lacke, Leim usw.	250
14. Pharmazeutische Grundmaterialien	150
15. Fettsäuren	600
16. Kryolith	500
17. Kieselkörnchen	200
18. Autobestandteile	100
19. Isolationsmaterialien	250
20. Radiobestandteile	500
21. Verschiedene Metallegierungen	P. M.
22. Maschinen, darunter Werkzeugmaschinen, Dieselmotoren, Bau- u. Strassenbaumaschinen und Bestandteile	2.000
23. Messinstrumente, ärztliche u. zahnärztliche Apparate u. Instrumente ..	300
24. Duplikatoren	100
25. Belichtete Spielfilme	P. M.
26. Diverse	1.250

II

KONTINGENTLISTE ÜBER UNGARISCHE WAREN NACH DÄNEMARK
FÜR DAS JAHR 1951/52

<i>Warenbenennung</i>	<i>Wert in 1.000 d. Kr.</i>
1. Verschiedene Samen (Gemüsesamen, Saatbohnen u. -erbsen usw.)	400
2. Forstsämereien	150
3. Futtermittel	2.000
4. Tabak	P. M.
5. Zwiebeln	P. M.
6. Obstpulpe u. Säfte	200
7. Tomatenpüree	200
8. Paprika	50
9. Wein, Branntwein u. a. Spirituosen	200
10. Federn u. Daunen	600
11. Därme	100
12. Heilpflanzen, Alkaloiden u. a. pharmazeutische Grundstoffe u. Präparate, Chemikalien u. ätherische Öle	750
13. Lichtempfindliches Photopapier u. ä.	400
14. Fayence Wandplatten	400
15. Isolierflaschen	350
16. Nähmaschinen	300
17. Badewannen	200
18. Haushalts- u. sanitäre Fayencewaren	100
19. Fahrradbestandteile	150
20. Schlösser u. Beschläge	200
21. Glasampullen u. a. Glaswaren	150
22. Glühlampen	600
23. Glühlampenkolben	100
24. Radoröhren, inkl. Sender- u. Verstärkeröhren	150
25. Verschiedene elektr. u. feinmechanische Artikel (optische Artikel, Strom- zähler, Röntgenapparate, ärztliche Apparate u. Instrumente, inkl. Ther- mometer)	250
26. Technische Filze u. Filze für die Bekleidungsindustrie	100
27. Damenstrümpfe	150
28. Baumwollmeterwaren	P. M.
29. Kunstseidenmeterwaren	P. M.
30. Hanf- u. Leinengewebe	1.000
31. Hanfbindefaden, Schnüre und Seaming	200
32. Belichtete Spielfilme	P. M.
33. Diverse	1.250

TRANSLATION — TRADUCTION

No. 1145. AGREEMENT¹ BETWEEN DENMARK AND HUNGARY ON THE EXCHANGE OF GOODS. SIGNED AT COPENHAGEN, ON 10 FEBRUARY 1951

The Danish Government and the Hungarian Government have, for the further regulation of the exchange of goods between the two countries, concluded the following Agreement:

Article 1

The Danish Government will permit the importation of Hungarian goods into Denmark within the quotas set out in list II. The Hungarian Government will permit the exportation of such goods within those quotas.

The Hungarian Government will permit the importation of Danish goods into Hungary within the quotas set out in list I. The Danish Government will permit the exportation of such goods within such quotas.

Article 2

The Danish and the Hungarian Governments are in agreement on the following provisions:

1. The competent authorities of the two Governments may exceptionally permit private barter arrangements in particular cases.
2. Payment in settlement of such barter arrangements shall be effected according to the payments agreement in force at the time.
3. A private barter arrangement approved by one of the two Governments before the entry into force of this Agreement may be carried out if approved also by the other Government.

Article 3

To ensure the smooth execution of this Agreement and to promote the exchange of goods, both Governments will where necessary undertake negotiations through their agents, supervise the trend of trade between the two countries and take all necessary measures.

---

¹ Came into force on 10 February 1951, as from the date of signature, in accordance with article 5.

TRADUCTION — TRANSLATION

**N° 1145. ACCORD¹ ENTRE LE DANEMARK ET LA HONGRIE
CONCERNANT LES ÉCHANGES DE MARCHANDISES.
SIGNÉ A COPENHAGUE, LE 10 FÉVRIER 1951**

Le Gouvernement danois et le Gouvernement hongrois, désireux de régler d'une façon plus complète les échanges de marchandises entre les deux pays, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Le Gouvernement danois autorisera l'importation au Danemark de marchandises hongroises, dans les limites des contingents indiqués dans la liste II. Le Gouvernement hongrois autorisera l'exportation de ces mêmes marchandises dans les limites desdits contingents.

Le Gouvernement hongrois autorisera l'importation en Hongrie de marchandises danoises, dans les limites des contingents indiqués dans la liste I. Le Gouvernement danois autorisera l'exportation de ces mêmes marchandises dans les limites desdits contingents.

Article 2

Le Gouvernement danois et le Gouvernement hongrois se sont mis d'accord sur les points suivants:

1. Les autorités compétentes des deux Gouvernements pourront autoriser à titre exceptionnel et dans des cas d'espèce, des opérations privées d'échange de marchandises.
2. Le règlement de la contre-valeur de telles opérations s'effectuera conformément aux dispositions de l'Accord de paiements qui sera en vigueur à ce moment.
3. Les opérations privées d'échange de marchandises qui auront été approuvées par l'un des deux Gouvernements avant l'entrée en vigueur du présent Accord pourront être menées à terme si l'autre Gouvernement les approuve également.

Article 3

Afin d'assurer l'application harmonieuse du présent Accord et de développer les échanges de marchandises, les deux Gouvernements, lorsque cela sera nécessaire, procéderont à des négociations par l'intermédiaire de leurs représentants, étudieront la tendance des échanges commerciaux entre les deux pays et prendront, le cas échéant, toutes mesures utiles.

¹ Entré en vigueur dès sa signature, le 10 février 1951, conformément à l'article 5.

Article 4

This Agreement repeals the Agreement of 24 February 1950 and its attached lists.

Nevertheless, licences issued before the entry into force of this Agreement shall remain valid.

Article 5

This Agreement shall enter into force on the day of its signature for the period from 1 March 1951 till 29 February 1952.

DONE in duplicate, at Copenhagen, on 10 February 1951.

For Denmark:

(Signed) M. WARBERG

For Hungary:

(Signed) András RÁBA

Article 4

Le présent Accord rend caducs l'Accord du 24 février 1950 et les listes de marchandises qui y étaient jointes en annexe.

Toutefois, les licences délivrées avant l'entrée en vigueur du présent Accord demeureront valables.

Article 5

Le présent Accord, qui entrera en vigueur à la date de sa signature, sera applicable pendant la période allant du 1er mars 1951 au 29 février 1952.

FAIT à Copenhague, en double exemplaire, le 10 février 1951.

Pour le Danemark:

(Signé) M. WARBERG

Pour la Hongrie:

(Signé) András RÁBA

I

QUOTA LIST OF DANISH GOODS FOR HUNGARY, 1951/52

<i>Description of goods</i>	<i>Value in 1,000 Danish kroner</i>
1. Graminaceous seeds, including grass, caraway and sugar-beet seed	1,200
2. Garden seed	400
3. Fish and fish preserves	P. M.
4. Brood animals	50
5. Casein	200
6. Animal hair	300
7. Butter	P. M.
8. Lard	1,200
9. Rags	P. M.
10. Insulin	100
11. Rennet, dairy cultures, cheese and butter colouring	50
12. Penicillin	1,000
13. Various chemicals, including colours, varnish, glue, etc.	250
14. Pharmaceutical raw materials	150
15. Fatty acids	600
16. Cryolite	500
17. Crushed flint	200
18. Automobile parts	100
19. Insulating materials	250
20. Radio parts	500
21. Various metal alloys	P. M.
22. Machinery, including machine tools, diesel engines, constructional and road-making machinery, and spare parts	2,000
23. Measuring instruments; medical and dental apparatus and instruments	300
24. Duplicators	100
25. Exposed motion-picture films	P. M.
26. Miscellaneous	1,250

I

LISTE DES CONTINGENTS DE MARCHANDISES DANOISES
EXPORTABLES VERS LA HONGRIE EN 1951-1952

<i>Désignation des marchandises</i>	<i>Valeur en milliers de couronnes danoises</i>
1. Semences agricoles, y compris les semences de graminées, de cumin et de betterave à sucre	1.200
2. Graines horticoles	400
3. Poisson et conserves de poisson	P. M.
4. Animaux reproducteurs	50
5. Caséine	200
6. Poils d'origine animale	300
7. Beurre	P. M.
8. Saindoux	1.200
9. Chiffons	P. M.
10. Insuline	100
11. Présure, cultures de ferments lactiques, colorants pour le fromage et le beurre	50
12. Pénicilline	1.000
13. Produits chimiques divers, y compris les couleurs, les vernis, la colle, etc.	250
14. Matières premières pharmaceutiques	150
15. Acides gras	600
16. Cryolite	500
17. Silex broyé	200
18. Pièces détachées pour automobiles	100
19. Matériaux isolants	250
20. Pièces détachées pour appareils de radio	500
21. Alliages métalliques divers	P. M.
22. Machines, notamment machines-outils, moteurs diesel, machines utilisées pour la construction des bâtiments et des routes, et pièces détachées ..	2.000
23. Instruments de mesure, appareils et instruments médicaux ou dentaires ..	300
24. Duplicateurs	100
25. Films cinématographiques impressionnés	P. M.
26. Divers	1.250

II

QUOTA LIST OF HUNGARIAN GOODS FOR DENMARK, 1951/52

<i>Description of goods</i>	<i>Value in 1,000 Danish kroner</i>
1. Various seeds (vegetable seeds, seed beans and peas, etc.)	400
2. Tree seeds	150
3. Feeding stuffs	2,000
4. Tobacco	P. M.
5. Onions	P. M.
6. Fruit pulp and juice	200
7. Tomato sauce	200
8. Paprika	50
9. Wines, brandy and other alcoholic beverages	200
10. Feathers and down	600
11. Intestines	100
12. Medicinal plants, alkaloids and other pharmaceutical raw materials and preparations; chemicals and etheric oils	750
13. Light-sensitive photographic paper, etc.	400
14. Wall tiles	400
15. Vacuum flasks	350
16. Sewing machines	300
17. Bath tubs	200
18. Household and sanitary pottery	100
19. Cycle components	150
20. Locks and fittings	200
21. Glass ampoules and other glassware	150
22. Incandescent lamps	600
23. Incandescent lamp fittings	100
24. Radio valves, including transmitting and amplifying valves	150
25. Various electrical and precision instruments (optical instruments, electrical meters, X-ray apparatus, medical apparatus and instruments, in- cluding thermometers)	250
26. Technical felt; felt for the garment industry	100
27. Ladies' stockings	150
28. Cotton fabrics	P. M.
29. Artificial silk fabrics	P. M.
30. Hemp and linen fabrics	1,000
31. Hemp twine, string and seaming	200
32. Exposed motion-picture films	P. M.
33. Miscellaneous	1,250

II

LISTE DES CONTINGENTS DE MARCHANDISES HONGROISES
EXPORTABLES VERS LE DANEMARK EN 1951-1952

<i>Désignation des marchandises</i>	<i>Valeur en milliers de couronnes danoises</i>
1. Graines diverses (graines légumières, haricots et pois à semer, etc.)	400
2. Semences d'arbres	150
3. Fourrages	2.000
4. Tabac	P. M.
5. Oignons	P. M.
6. Pulpes et jus de fruits	200
7. Purée de tomates	200
8. Paprika	50
9. Vins, eaux-de-vie et autres boissons alcooliques	200
10. Plumes et duvets	600
11. Boyaux	100
12. Plantes médicinales; alcaloïdes et autres matières premières et préparations pharmaceutiques; produits chimiques et huiles essentielles	750
13. Papier photographique et produits analogues	400
14. Carreaux de faïence	400
15. Bouteilles isolantes	350
16. Machines à coudre	300
17. Baignoires	200
18. Articles en faïence à usage ménager ou sanitaire	100
19. Pièces détachées pour bicyclettes	150
20. Serrures et garnitures	200
21. Ampoules et autres articles en verre	150
22. Lampes à incandescence	600
23. Culots de lampes à incandescence	100
24. Lampes de radio, y compris les lampes pour émetteurs et amplificateurs	150
25. Instruments électriques et instruments mécaniques de précision divers (instruments d'optique, compteurs électriques, appareils de rayons X, appareils et instruments médicaux, y compris les thermomètres)	250
26. Feutre industriel et feutre pour l'industrie du vêtement	100
27. Bas pour dames	150
28. Tissus de coton	P. M.
29. Tissus de rayonne	P. M.
30. Tissus de chanvre et de lin	1.000
31. Ficelle de chanvre, corde et filin	200
32. Films cinématographiques impressionnés	P. M.
33. Divers	1.250

No. 1146

**POLAND
and
CZECHOSLOVAKIA**

Convention for ensuring economic co-operation, with the following annexes:

1. Treaty of commerce;
2. Agreement on the exchange of goods;
3. Protocol concerning guaranteed supplies of coal, zinc and electric power by Poland to Czechoslovakia for a period of five years;
4. Agreement concerning deliveries of capital goods from Czechoslovakia to Poland;
5. Payments agreement;
6. Communications agreement;
7. Agreement concerning financial co-operation;
8. Agreement concerning industrial co-operation;
9. Agreement concerning co-operation in agriculture, forestry and food production;
10. Agreement concerning scientific and technical co-operation;
11. Protocol concerning direct co-operation in the construction and expansion of certain economic enterprises;
12. Agreement concerning co-operation in economic planning and statistics;
13. Final Protocol to the Convention;
14. Statutes of Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council;
15. Protocol concerning mediation and arbitration procedure.

Signed at Prague, on 4 July 1947

Official texts: Polish and Czech.

Registered by Poland on 9 April 1951.

N° 1146

POLOGNE
et
TCHÉCOSLOVAQUIE

Convention sur les moyens d'assurer la coopération économique, avec les annexes ci-dessous :

1. Traité de commerce;
2. Accord relatif à l'échange des marchandises;
3. Protocole tendant à assurer la vente à la Tchécoslovaquie de charbon, de zinc et d'énergie électrique en provenance de Pologne, pendant une période de cinq ans;
4. Accord relatif à la fourniture de biens d'équipement par la Tchécoslovaquie à la Pologne;
5. Accord de paiements;
6. Accord relatif aux communications;
7. Accord relatif à la coopération financière;
8. Accord relatif à la coopération industrielle;
9. Accord relatif à la coopération dans les domaines de l'agriculture, de la sylviculture et de l'alimentation;
10. Accord relatif à la coopération scientifique et technique;
11. Protocole relatif à la coopération directe dans le domaine de la construction et du développement de certains établissements d'intérêt économique;
12. Accord relatif à la coopération dans le domaine de la planification économique et de la statistique;
13. Protocole final de la Convention;
14. Statuts du Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque;
15. Protocole relatif à la procédure de conciliation et d'arbitrage.

Signées à Prague, le 4 juillet 1947

Textes officiels polonais et tchèque.

Enregistrées par la Pologne le 9 avril 1951.

POLISH TEXT — TEXTE POLONAIS

No. 1146. KONWENCJA MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ
A REPUBLIKĄ CZECHOSŁOWACKĄ O ZAPEWNIENIU
WSPÓLPRACY GOSPODARCZEJ

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i Prezydent Republiki Czeskosłowackiej ze strony drugiej, kierując się chęcią współpracy w duchu Układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czeskosłowacką i protokołu-załącznika do tego Układu, podpisanych dnia 10 marca 1947 r. w Warszawie, i świadomi tego:

że doświadczenia dziejowe narodów obu Państw wskazują im na konieczność ścisłej współpracy we wszystkich dziedzinach,

że ścisła współpraca będzie mieć dobroczynny wpływ na wzrost twórczej siły obu Państw i na dobrobyt ich ludności,

że współpraca taka spotęguje zdolność obu Państw do rozwinięcia stosunków gospodarczych z państwami trzecimi i wniesie dzięki temu nowe pozytywne elementy do gospodarstwa międzynarodowego,

że trwałą współpracę zapewnić można jedynie w oparciu o ścisłe normy prawne i o należycie zorganizowany aparat, postanowili zawrzeć w tym celu specjalną Konwencję i mianowali swymi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Dra Hilarego MINCA, Ministra Przemysłu

Pana Stefana WIERBŁOWSKIEGO, Ambasadora R. P. w Pradze

Pana Doc. Dra Adama ROSE, Ministra Pełnomocnego

Prezydent Republiki Czeskosłowackiej:

Pana Jana MASARYKA, Ministra Spraw Zagranicznych

Pana Doc. Dra Huberta RIPKĘ, Ministra Handlu Zagranicznego

którzy, wymieniwszy nawzajem swe pełnomocnictwa i uznawszy je za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1

CELE WSPÓLPRACY GOSPODARCZEJ POLSKO-CZECHOSŁOWACKIEJ

Zasadniczymi celami współpracy gospodarczej polsko-czechosłowackiej są:

a. maksymalny rozwój wzajemnej wymiany dóbr i świadczeń;

CZECH TEXT — TEXTE TCHÈQUE

N° 1146. ÚMLUVA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU O ZAJIŠTĚNÍ HOSPODÁŘSKÉ SPOLUPRÁCE

President republiky Československé s jedné strany a president republiky Polské se strany druhé, vedeni přáním spolupracovati v duchu smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi republikou Československou a republikou Polskou a protokolu — přílohy k této úmluvě, podepsaných dne 10. března 1947 ve Varšavě a přesvědčení o tom:

že dějinné zkušenosti národů obou států ukazují jim na nutnost těsné spolupráce ve všech oborech,

že těsná spolupráce bude míti blahodárný vliv na vzrůst tvůrčí síly obou států a na blahobyt jejich obyvatelstva,

že taková spolupráce sesílí schopnost obou států k rozvoji hospodářských styků se státy třetími a tím vnese nové kladné prvky do hospodářství mezinárodního,

že trvalou spolupráci lze zaručiti jen tehdy, bude-li opřena o přesné právní normy a o řádně organisovaný aparát,

rozhodli se uzavřít k tomu cíli zvláštní úmluvu a jmenovali k tomu svými zmocněnci:

President republiky Československé

pana Jana MASARYKA, ministra zahraničních věcí,

pana Doc. Dra Huberta RIPKU, ministra zahraničního obchodu.

President republiky Polské

pana Dra Hilary MINCE, ministra průmyslu a obchodu,

pana Stefana WIERBŁOWSKÉHO, velvyslance republiky Polské v Praze,

pana Doc. Dra Adama ROSE, zplnomocněného ministra,

kteří, vyměnivše si své plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Článek I.

CÍLE ČESKOSLOVENSKO-POLSKÉ HOSPODÁŘSKÉ SPOLUPRÁCE

Základními cíly hospodářské československo-polské spolupráce jsou:

a. nejvyšší rozvoj vzájemné výměny statků a služeb,

- b. maksymalne wykorzystanie dwustronnych możliwości komunikacyjnych w zakresie przywozu, wywozu i tranzytu, a to na lądzie, morzu, rzekach i w powietrzu;
- c. nawiązanie ścisłej współpracy gospodarczej między poszczególnymi działami i grupami polskiego i czechosłowackiego życia gospodarczego;
- d. nawiązanie ścisłej współpracy między gospodarczymi i technicznymi uczelniami oraz instytucjami naukowymi, badawczymi i doświadczalnymi obu Państw, zarówno w celu wzajemnej informacji, jak również w celu możliwie szerokiego wzajemnego uprzystępniania wyników prac;
- e. konsultacje w dziedzinie poczynań gospodarczych obydwu Państw w organizacjach i instytucjach o charakterze międzynarodowym.

Artykuł II

ŚRODKI DZIAŁANIA

Dla osiągnięcia celów wyżej wskazanych oba Rządy zawierają następujące porozumienia, stanowiące załączniki do niniejszej Konwencji:

A. — *W zakresie wymiany dóbr i świadczeń:*

- załącznik Nr 1 — traktat handlowy,
- załącznik Nr 2 — układ o wymianie towarów,
- załącznik Nr 3 — protokół o zapewnieniu zbytu węgla, cynku i energii elektrycznej z Polski do Czechosłowacji w ciągu pięciu lat,
- załącznik Nr 4 — układ o czechosłowackich dostawach inwestycyjnych do Polski,
- załącznik Nr 5 — układ platniczy;

B. — *W zakresie komunikacji:*

- załącznik Nr 6 — układ komunikacyjny;

C. — *W zakresie organizacji współpracy gospodarczej:*

- załącznik Nr 7 — układ o współpracy w sprawach finansowych,
- załącznik Nr 8 — układ o współpracy w przemyśle,
- załącznik Nr 9 — układ o współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu,
- załącznik Nr 10 — układ o współpracy naukowo-technicznej,
- załącznik Nr 11 — protokół o bezpośredniej współpracy przy budowie i rozbudowie niektórych obiektów gospodarczych;

D. — *W zakresie ogólnej współpracy gospodarczej:*

- załącznik Nr 12 — układ o współpracy w zakresie planowania gospodarczego i statystyki,

- b. nejvyšší využití oboustranných možností dopravních v oboru dovozu, vývozu i průvozu a to na zemi, moři, řekách a ve vzduchu,
- c. navázání těsné spolupráce hospodářské mezi jednotlivými úseky a obory polského a československého hospodářského života,
- d. navázání těsné spolupráce mezi hospodářskými a technickými učilišti, jakož i ústavy vědeckými, výzkumnými a pokusnými obou států, jak za účelem vzájemné informace, tak i za účelem co možná širokého vzájemného zpřístupnění výsledků práce,
- e. porady v oboru hospodářské činnosti obou států v organizacích a institucích mezinárodní povahy.

Článek II.

PROSTŘEDKY K DOSAŽENÍ CÍLE

Pro dosažení výše uvedených cílů obě vlády uzavírají níže uvedená ujednání, tvořící přílohy k této úmluvě:

A. V oboru výměny statků a služeb:

příloha čís. 1—smlouva obchodní,

příloha čís. 2—dohoda o výměně zboží,

příloha čís. 3—protokol o zajištění dodávek uhlí, zinku a elektrického proudu z Polska do Československa během 5 let,

příloha čís. 4—dohoda o československých investičních dodávkách do Polska,

příloha čís. 5—dohoda platební,

B. V oboru dopravním:

příloha čís. 6—dohoda dopravní,

C. V oboru organizace hospodářské spolupráce:

příloha čís. 7—dohoda o spolupráci ve věcech finančních,

příloha čís. 8—dohoda o spolupráci v průmyslu,

příloha čís. 9—dohoda o spolupráci v zemědělství, lesnictví a výživě,

příloha čís. 10—dohoda o spolupráci vědecko-technické,

příloha čís. 11—protokol o přímé spolupráci při budování nebo rozšiřování některých hospodářských objektů,

D. V oboru všeobecné hospodářské spolupráce:

příloha čís. 12—dohoda o spolupráci v oboru hospodářského plánování a statistiky,

załącznik Nr 13 — protokół końcowy do niniejszej Konwencji.

Powyższa lista układów może być uzupełniona za porozumieniem obydwu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł III

ORGANY WYKONAWCZE

W celu koordynacji wszystkich poczynań, zmierzających do sprawnego i pomyślnego wykonania niniejszej Konwencji i wszystkich związanych z nią porozumień, powołuje się do życia Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej.

Statut Rady załączony do niniejszej Konwencji stanowi jej część integralną (załącznik Nr 14).

Wykonawczymi organami są Komisje Polsko-Czeskosłowackie, utworzone na zasadzie poszczególnych układów, dołączonych do niniejszej Konwencji.

Zmiana statutów zarówno Rady jak i Komisji Polsko-Czeskosłowackich nastąpić może na zasadzie porozumienia obydwu Rządów.

Artykuł IV

PROCEDURA POLUBOWNA I ARBITRAŻOWA

Wszystkie spory, jakie wynikną przy wykonywaniu wszelkich porozumień, zawartych w ramach niniejszej Konwencji, rozpatrywane będą w trybie przewidzianym przez Protokół o postępowaniu polubownym i arbitrażowym (załącznik Nr 15).

Artykuł V

POSTANOWIENIA KONCOWE

Konwencja niniejsze ulega ratyfikacji, a dokumenty ratyfikacyjne wymienione będą w Warszawie, gdy tylko to będzie możliwe.

Wchodzi ona w życie z dniem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Oba Rządy mogą się jednak porozumieć co do jej wcześniejszego wejścia w życie, jeżeli ich odnośne ustawodawstwa do tego je uprawniają.

Niniejsza Konwencja obowiązuje na okres lat pięciu od dnia jej wejścia w życie z tym, że ważność jej ulega milcząco przedłużeniu na dalszych pięć lat, jeżeli jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie jej przynajmniej na jeden rok przed upływem bieżącego okresu pięcioletniego.

Czas obowiązywania porozumień, będących załącznikami do niniejszej Konwencji, określony jest postanowieniami tych porozumień.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

příloha čís. 13—závěrečný protokol k této úmluvě.

Výše uvedený výpočet smluvních ujednání může býti doplněn po dohodě obou vysokých smluvních stran.

Článek III.

VÝKONNÉ ORGÁNY

Za účelem koordinování všech činností, směřujících k správnému a úspěšnému provádění této úmluvy a všech s ní spojených ujednání, zřizuje se Rada hospodářské spolupráce československo-polské.

Statut Rady jest připojen k této úmluvě a tvoří její nedílnou součást (příloha čís. 14).

Výkonnými orgány jsou československo-polské komise, ustavené na základě jednotlivých dohod, které jsou připojeny k této úmluvě.

Změna statutů jak Rady, tak i komisí československo-polských, může být provedena kdykoliv po dohodě obou vlád.

Článek IV.

POSTUP SMÍRČÍ A ROZHODČÍ

Všechny spory, které vzniknou při plnění všech smluvních ujednání, uzavřených v rámci této úmluvy, budou projednávány způsobem stanoveným v protokolu o řízení smírčím a rozhodčím (příloha čís. 15).

Článek V.

USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ

Tato úmluva bude ratifikována a ratifikační listiny budou vyměněny ve Varšavě, jakmile to bude možné.

Nabude účinnosti dnem výměny ratifikačních listin. Obě vlády mohou se však dohodnouti o jejím dřívějším uvedení v účinnost, jestliže jejich příslušná zákonodárství je k tomu opravňují.

Tato úmluva zůstává závaznou po dobu pěti let ode dne, kdy nabude účinnosti s tím, že její platnost bude mlčky prodloužena na dalších pět let, pokud jedna z vysokých smluvních stran ji nevypraví nejméně jeden rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

Doba účinnosti smluvních ujednání, které tvoří přílohy k této úmluvě, řídí se ustanovením těchto ujednání.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění jsou považována za autentická.

W DOWÓD CZEGO wyżej wymienieni pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

SPORZĄDZONO w Pradze, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Załącznik Nr 1

TRAKTAT HANDLOWY MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLICĄ CZESKOSŁOWACKĄ

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Czeskosłowackiej, ożywnieni pragnieniem współpracy w duchu przyjaźni, celem dalszego rozwoju i utrwalenia stosunków gospodarczych między obydwoma Państwami oraz wzajemnej pomocy przy odbudowie i budowie gospodarstw obu Państw na podstawie Układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Republiką Czeskosłowacką a Rzecząpospolitą Polską z dnia 10 marca 1947 r. — postanowili zawrzeć Traktat Handlowy i w tym celu mianowali swoimi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Dra Hilarego MINCA, Ministra Przemysłu i Handlu

Pana Stefana WIERBŁOWSKIEGO, Ambasadora R. P. w Pradze

Pana Doc. Dra Adama ROSE, Ministra Pełnomocnego

Prezydent Republiki Czeskosłowackiej:

Pana Jana MASARYKA, Ministra Spraw Zagranicznych

Pana Doc. Dra Huberta RIPKĘ, Ministra Handlu Zagranicznego

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw i uznaniu ich za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

ČEMUŽ NA SVĚDOMÍ shora jmenovaní zmocněnci tuto úmluvu podepsali a opatřili svými pečeti.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 1

OBCHODNÍ SMLOUVA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU

President republiky Československé a president republiky Polské vedeni přáním spolupracovat v duchu přátelství za účelem dalšího rozvoje a upevnění hospodářských styků mezi oběma státy a vzájemně si pomáhati při obnově a budování hospodářství obou států na základě smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi republikou Československou a republikou Polskou ze dne 10. března 1947 rozhodli se uzavřít obchodní smlouvu a jmenovali k tomu svými plnomocníky:

President republiky Československé:

pana Jana MASARYKA, ministra zahraničních věcí,

pana Doc. Dra Huberta RÍPKU, ministra zahraničního obchodu,

President republiky Polské:

pana Dra Hilary MINCE, ministra průmyslu a obchodu,

pana Stefana WIERBŁOWSKÉHO, velvyslance republiky Polské v Praze,

pana Doc. Dra Adama ROSE, zplnomocněného ministra,

kteří, vyměnivše si své plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Artykuł I

Obywatele każdej z Wysokich Układających się Stron będą korzystać pod każdym względem, a zwłaszcza pod względem zakładania i trudnienia się handlem i przemysłem na terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony, ze wszystkich przywilejów, immunitetów i korzyści, przyznanych obywatelom państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Postanowienia tego Artykułu nie naruszają w niczym ustaw i przepisów żadnej z Wysokich Układających się Stron o przekraczaniu granic, przepisów policyjnych dotyczących cudzoziemców, jako też i prawa wydalania z granic Państwa. Wysokie Układające się Strony zgadzają się jednak z tym, że z tych ustaw i przepisów nie będą korzystały w sposób, wykluczający całe kategorie osób z dobrodziejstw Traktatu. W żadnym wypadku wydalenie z granic państwa nie może być motywowane brakiem mieszkań lub bezrobociem.

Artykuł II

Obywatele jednej z Wysokich Układających się Stron, udający się na targi, jarmarki i wystawy na terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony, celem wykonywania tam handlu i brania udziału w wystawach, będą wzajemnie traktowani na równi z obywatelami własnymi, o ile będą mogli przedstawić dowód tożsamości, wydany przez władze Państwa, którego są obywatelami.

Artykuł III

Obywatele każdej z Wysokich Układających się Stron będą traktowani na terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony, pod względem stanowiska prawnego, dóbr ruchomych i nieruchomości, praw i interesów równie korzystnie, jak obywatele jakiegokolwiek trzeciego państwa.

Będą oni mieli swobodę prowadzenia swych spraw na terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony bądź osobiście, bądź przez pośredników wedle ich własnego wyboru, nie podlegając pod tym względem ograniczeniom innym od tych, które są przewidziane przez ustawy i przepisy, na tym terytorium obowiązujące.

Będą oni mieli prawo występowania osobiście lub przez pełnomocników przed władzami sądowymi i administracyjnymi drugiej Wysokiej Układającej się Strony i nie będą podlegali innym ograniczeniom, aniżeli tym, które przewidziane są przez ustawy i przepisy, obowiązujące na odnośnym terytorium, i będą traktowani pod każdym względem w taki sam sposób, jak obywatele jakiegokolwiek innego państwa.

Żadna z Wysokich Układających się Stron nie uczyni kroków, naruszających prawo własności względnie używania majątku oraz praw lub interesów obywateli drugiej Strony, o ile by w tych samych warunkach nie poddała takim samym ograniczeniom majątków, praw lub interesów własnych obywateli.

Článek I.

Příslušníci každé z vysokých smluvních stran budou požívatí v každém ohledu, zejména pokud jde o nastupování a provozování obchodu a živností na území druhé vysoké smluvní strany všech výsad, svobod a výhod přiznaných příslušníkům státu požívajícího nejvyšších výhod.

Ustanovení tohoto článku nedotýká se v ničem zákonů a předpisů žádné vysoké smluvní strany o vstupu na území a o cizinecké policii, jakož i práva vypovídání. Vysoké smluvní strany se však shodují v tom, že se těchto zákonů a předpisů nebude používatí takovým způsobem, že by celé kategorie osob byly vyloučeny z výhod smlouvy. V žádném případě vypovězení nesmí býti odůvodněno bytovou nouzí nebo nezaměstnaností.

Článek II.

S příslušníky jedné z vysokých smluvních stran, kteří se ubírají na veletrhy, trhy a výstavy na území druhé vysoké smluvní strany, aby tam obchodovali a vystavovali, bude se vzájemně zacházeti jako s vlastními příslušníky, mohou-li předložití legitimaci, vydanou úřady státu, jehož jsou příslušníky.

Článek III.

S příslušníky každé vysoké smluvní strany bude se na území druhé vysoké smluvní strany zacházeti, pokud jde o jejich právní postavení, jejich majetek movitý i nemovitý, jejich práva a zájmová účastenství, stejně příznivě jako s příslušníky kteréhokoliv třetího státu. Budou míti možnost spravovati své záležitosti na území druhé vysoké smluvní strany buď osobně, nebo prostředníky jimi zvolenými, aniž by byli v tomto ohledu podrobeni jiným omezením než těm, která jsou stanovena zákony a nařízeními, platnými na příslušném území.

Budou míti právo vystupovati osobně, nebo plnomocníky před soudy a správními úřady druhé vysoké smluvní strany a nebudou podléhati jiným omezením než těm, která jsou stanovena zákony a nařízeními, platnými na příslušném území, a bude se s nimi v každém ohledu stejně zacházeti jako s příslušníky kteréhokoliv jiného státu.

Žádná z vysokých smluvních stran neučiní opatření, postihující vlastnictví nebo užívání statků a práv nebo zájmy příslušníků druhé strany, jestliže by za stejných podmínek nepodrobovala týmž opatřením statky, práva nebo zájmy vlastních příslušníků.

Artykuł IV

Obywatele jednej z Wysokich Układających się Stron nie będą przymuszani na terytorium drugiej Strony do żadnej służby wojskowej, lecz przeciwnie — nie będzie im się stawiać żadnych przeszkód w wykonaniu ich obowiązku wojskowego we własnym Państwie.

Będą oni zwolnieni od wszelkich opłat jakiegokolwiek rodzaju, nałożonych w miejsce osobistej służby wojskowej, od wszelkich świadczeń i rekwizycji wojskowych osobistych, jednakże co się tyczy ich dóbr ruchomych lub nieruchomości, które posiadają w kraju, będą podlegali rekwizycjom wojskowym i obowiązkowi kwaterunku wojskowego na tych samych warunkach, co obywatele własni.

Artykuł V

Obywatele jednej z Wysokich Układających się Stron nie będą podlegali na terytorium drugiej Układającej się Strony, z tytułu osobistego oraz posiadanego przez nich mienia, jak również z tytułu wykonywania różnego rodzaju handlu, przemysłu, rzemiosł i zawodów, żadnym podatkiem, opłatom i świadczeniom jakiegokolwiek rodzaju, innym lub wyższym od tych, które są pobierane od obywateli własnych.

Te postanowienia nie stanowią przeszkody do pobierania opłat za pobyt bądź opłat, związanych z wykonywaniem formalności policyjnych. Obywatele obu Wysokich Układających się Stron będą korzystali pod tym względem z traktowania przyznanego obywatelom państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł VI

Przedsiębiorstwa znacjonalizowane, przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe, jako też spółki akcyjne i innespółki handlowe, przemysłowe, finansowe, transportowe, spółki gospodarcze i zarobkowe, nazywane w dalszym ciągu tekstu „przedsiębiorstwami”, które posiadają swą siedzibę na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron i które, stosownie do ustaw tego Państwa, są tam prawnie założone, będą miały prawo również na terytorium drugiej Strony korzystać w pełni ze swoich uprawnień, a zwłaszcza będą one miały prawo występować przed sądami w charakterze powodów lub pozwanych.

Dopuszczenie tych przedsiębiorstw do wykonywania ich handlu lub przemysłu na terytorium drugiej Układającej się Strony odbywać się będzie według ustaw i rozporządzeń, które obowiązują lub będą obowiązywać na tym terytorium.

Działalność tych przedsiębiorstw, założonych według ustawodawstwa jednej z Wysokich Układających się Stron, o ile jest wykonywana na terytorium Układającej się Strony, poddana będzie ustawom i rozporządzeniom tej Strony, o ile na mocy umowy specjalnej nie będzie postanowione inaczej. Wyżej wymienione przedsiębiorstwa, po ich dopuszczeniu do ich działalności, korzystać będą pod każdym względem z tych samych praw, które są lub będą przyznane w tych sprawach przedsiębiorstwom tego samego rodzaju państwa najbardziej

Článek IV.

Příslušníci jedné z vysokých smluvních stran nebudou přidrženi na území druhé strany k žádné vojenské službě a naopak nebude se jim nikterak brániti, aby dostáli své vojenské povinnosti ve vlastním státě.

Budou osvobozeni od jakýchkoliv dávek, ukládaných náhradou za osobní službu vojenskou, ode všech vojenských plnění a rekvizicí osobních, avšak budou podrobeni, pokud jde o jejich movitý nebo nemovitý majetek v zemi, vojenským rekvizicím a břemenům vojenského ubytování za těchže podmínek jako vlastní příslušníci.

Článek V.

Příslušníci jedné vysoké smluvní strany nebudou podrobeni na území druhé smluvní strany za svou osobu a svůj majetek, ani za výkon jakéhokoliv obchodu, živnosti, řemesla nebo zaměstnání žádným jiným nebo vyšším daním, dávkám a břemenům než jakým jsou podrobeni vlastní příslušníci.

Tato ustanovení nejsou na překážku, aby se vybíraly dávky z pobytu, nebo dávky související se splněním policejních formalit. S příslušníky obou vysokých smluvních stran se bude v tomto ohledu nakládati stejně jako s příslušníky státu požívajícího nejvyšších výhod.

Článek VI.

Národní podniky, podniky státní a komunální jakož i společnosti akciové a jiné společnosti obchodní, průmyslové, finanční a dopravní, hospodářská a výdělková společenstva, v dalším „podniky“, které mají své sídlo na území jedné z vysokých smluvních stran a podle zákonů tohoto státu jsou tam po právu ustaveny, budou mít právo také na území druhé strany uplatňovati všechna svá práva a zejména vystupovati před soudy jako žalobci nebo žalovaní.

Připuštění uvedených podniků k provozování jejich obchodu nebo živnosti na území druhé vysoké smluvní strany bude se řídití zákony a nařízeními, které platí nebo budou platiti na tomto území.

Činnost těchto podniků ustavených podle zákonodárství jedné z vysokých smluvních stran pokud se vykonává na území druhé smluvní strany, bude podrobena zákonům a nařízením této strany, nebudeli stanoveno zvláštní smlouvou jinak. V každém ohledu výše jmenované podniky budou požívatí, jsouce připuštěny, těchže práv, která jsou nebo budou přiznána v tomto oboru podnikům stejného druhu státu požívajícího nejvyšších výhod, což se však nedotýká

uprzywilejowanego, co jednakże nie dotyczy uprawnień wydawanych na podstawie systemu koncesyjnego lub według swobodnego uznania w sprawach administracyjnych.

Wymienione przedsiębiorstwa jednej z Wysokich Układających się Stron nie będą obciążone na terytorium drugiej Układającej się Strony, przy wykonywaniu ich handlu lub przemysłu, żadnymi podatkami, opłatami lub świadczeniami innymi lub wyższymi od tych, jakie obciążają przedsiębiorstwa własne.

Do sytuacji prawnej wymienionych przedsiębiorstw, ich majątku ruchomego i nieruchomego, ich uprawnień i interesów na terytorium drugiej Strony odnoszą się odpowiednie postanowienia Artykułów III i V.

Artykuł VII

Postanowienia Artykułów I — VI, o ile zapewniają traktowanie według zasady największego uprzywilejowania, nie naruszają w niczym specjalnych ustaw, rozporządzeń i przepisów w zakresie produkcji, handlu, przemysłu, rzemiosł i ich wykonywania, policji oraz bezpieczeństwa i zdrowia publicznego które obowiązują lub będą obowiązywać na terytorium Wysokich Układających się Stron, a dotyczą wszystkich obcokrajowców w ogóle.

Artykuł VIII

Przedstawiciele i pełnomocnicy przedsiębiorstw wymienionych w Artykułe VI, handlujący, fabrykanci i inni przemysłowcy, którzy dowiodą przez okazanie karty legitymacyjnej, wydanej przez kompetentne władze ich kraju, że są tam uprawnieni do wykonywania swego handlu lub swego przemysłu, że uiszczają tam podatki i opłaty ustawowo przewidziane, będą mieli prawo osobiście bądź przez swych komiwojażerów czynić zakupy na terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony oraz przyjmować zamówienia także na podstawie próbek, a to zawsze zgodnie z ustawami i rozporządzeniami, które obowiązują lub będą obowiązywać na tym terytorium w przedmiocie zawierania lub przeprowadzania transakcji z zagranicą. Nie będą obowiążani z tego tytułu do uiszczania żadnych specjalnych opłat.

Powyższe postanowienia nie stosują się do osób trudniących się przemysłem wędrownym, domokrażstwem, jak również poszukiwaniem zamówień u osób fizycznych nie trudniących się ani handlem ani przemysłem, przy czym każda z Wysokich Układających się Stron zastrzega sobie pod tym względem zupełną swobodę swego ustawodawstwa.

Przedstawiciele i pełnomocnicy przedsiębiorstw wymienionych w Artykule VI, handlujący, fabrykanci i komiwojażerowie w ich służbie, zaopatrzeni w kartę legitymacyjną, będą mieli prawo posiadania przy sobie próbek lub wzorów, ale nie towarów.

Wysokie Układające się Strony podadzą sobie wzajemnie do wiadomości, którym urzędowi powierzone zostało wydawanie kart legitymacyjnych i jakimi przepisami mają się wyżej wymienione osoby kierować przy wykonywaniu swego handlu.

rozhodnutí činěných na základě koncesního systému nebo podle volného uvážení ve věcech správních.

Jmenované podniky jedné vysoké smluvní strany nebudou podrobeny na území druhé smluvní strany při provozování svého obchodu nebo živnosti žádným daním, dávkám nebo poplatkům jiným nebo vyšším než kterým jsou podrobeny vlastní podniky.

O právním postavení těchto podniků, jejich majetku movitém i nemovitém, jejich právech a zájmových účastenstvích na území druhé strany, platí přiměřeně ustanovení článků III. a V.

Článek VII.

Ustanovení článků I až VI, pokud zaručují nakládání podle zásady nejvyšších výhod, nedotýkají se nikterak zvláštních zákonů, nařízení a předpisů v oboru výroby, obchodu a živností, řemesel a jejich výkonu, policie, veřejné bezpečnosti a veřejného zdravotnictví, které platí nebo budou platiti na území vysokých smluvních stran a vztahují se všeobecně na všechny cizince.

Článek VIII.

Zástupci a zmocněnci podniků uvedených ve čl. VI., obchodníci, továrníci a jiní živnostníci, kteří prokáží předložením legitimace, vydané příslušnými úřady svého státu, že jsou tam oprávněni provozovati svůj obchod anebo živnost, a že tam platí daně a poplatky zákonem předepsané, budou míti právo osobně nebo svými cestujícími uzavíratí na území druhé vysoké smluvní strany koupě a přijímání zakázky i podle vzorků a to vždy ve shodě se zákony a nařízeními, které platí nebo budou platiti na tomto území o uzavírání nebo provozování obchodů s cizinou. Nebudou povinni platiti z tohoto důvodu žádných zvláštních poplatků.

Hořejší ustanovení nevztahuje se na osoby provozující kočovná zaměstnání, nebo podomní obchod, jakož i na vyhledávání zakázek u fyzických osob neprovozujících ani živnosti ani obchodu, při čemž si každá z vysokých smluvních stran vyhrazuje v tomto oboru úplnou volnost svého zákonodárství.

Zástupci a zmocněnci podniků uvedených ve čl. VI., obchodníci, továrníci a obchodní cestující v jejich službě, opatření legitimací, budou míti právo míti s sebou vzorky nebo modely, nikoliv však zboží.

Vysoké smluvní strany si navzájem sdělí, které úřady jsou pověřeny vydávati legitimace, jakož i kterými předpisy shora uvedené osoby se mají řídití při provozování svého obchodu.

Karty legitymacyjne są wolne od uwierzytelnienia konsularnego lub innego.

Postanowienia Międzynarodowej Konwencji o uproszczeniu formalności celnych, podpisanej w Genewie 3 listopada 1923 r., będą miały zastosowanie przy przywozie i odwrotnym wywozie próbek i wzorów.

W tym względzie, jak również we wszystkich innych sprawach, przewidzianych w tym artykule, Wysokie Układające się Strony zastosują wzajemnie traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł IX

Daniny wewnętrzne pobierane na rzecz kogokolwiek, które obciążają lub będą obciążać produkcję, fabrykację, obieg lub spożycie pewnego gatunku towaru na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron, nie dotkną z żadnego tytułu wytworów Strony drugiej silniej lub uciążliwiej, niż wytwory krajowe tego samego rodzaju, lub w braku tych wytworów, niż wytwory państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł X

Towary, wytwory gleby i wyroby przemysłowe, przychodzące, a zarazem pochodzące z obszaru celnego jednej z Wysokich Układających się Stron, nie będą podlegać przy przywozie na obszar celny drugiej Strony innemu lub mniej przychylnemu traktowaniu pod względem celnym, niż takie same towary przychodzące, a zarazem pochodzące z państwa najbardziej uprzywilejowanego; w szczególności nie będą podlegać innym lub wyższym cłom lub opłatom, łącznie z wszelkimi ubocznymi opłatami i dodatkami, niż jakie się pobiera lub będzie pobierać od takich samych towarów jakiegokolwiek państwa trzeciego.

Traktowanie według klauzuli największego uprzywilejowania, przewidziane w ustępie pierwszym, będzie również stosowane przy wywozie towarów, wytworów gleby i wyrobów przemysłowych jednej z Wysokich Układających się Stron z jej obszaru celnego na obszar celny Strony drugiej.

Powyzsze postanowienia odnoszą się również do wykonywania przepisów celnych, celnej odprawy towarowej, postępowania przy badaniu i analizie przywożonych towarów, do warunków placenia ceł i opłat oraz do taryfowania towarów i interpretacji taryfy celnej.

Wyroby wyprodukowane na obszarze celnym jednej z Wysokich Układających się Stron przez przeróbkę zagranicznych materiałów także i w obrocie warunkowym, będą uważane również za wyroby przemysłowe tej Strony pod warunkiem, że wyroby te przez przeróbkę uległy poważnej zmianie. Granice zmiany, powodującej uznanie wyrobu wyprodukowanego z materiałów zagranicznych za wyrób Strony Układającej się, określają autonomiczne przepisy ogólne obowiązujące na obszarze celnym państwa przywożącego, przy czym zapewnia się traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Legitimace budou osvobozeny od visa konsulárního nebo jiného.

Při dovozu a zpětném vývozu vzorků a modelů bude používáno ustanovení mezinárodní konvence o zjednodušení celních formalit, podepsané v Ženevě dne 3. listopadu 1923.

V tom, jakož i v každém jiném ohledu, spadajícím pod tento článek, přiznávají si vysoké smluvní strany vzájemně nakládání podle doložky nejvyšších výhod.

Článek IX.

Vnitřní dávky, vybírané na účet kohokoliv, jež jsou nebo budou uvaleny na těžbu, výrobu, oběh nebo spotřebu některého druhu zboží na území jedné z vysokých smluvních stran, nepostihnou ze žádného titulu zboží druhé strany více nebo tíživěji, než domácí zboží téhož druhu, nebo, není-li ho, zboží státu požívajícího nejvyšších výhod.

Článek X.

Zboží, zemské plodiny a průmyslové výrobky přicházející a pocházející z celního území jedné z vysokých smluvních stran nebudou podléhati při dovozu do celního území druhé strany jinému nebo méně příznivému nakládání v ohledu celním, než stejné zboží, pocházející a přicházející ze státu požívajícího nejvyšších výhod, zejména nebudou podléhati jiným a vyšším clům nebo dávkám, včetně všech vedlejších poplatků a přírážek, než jaké se vybírají nebo budou vybírat z stejného zboží kteréhokoliv třetího státu.

Nakládání podle doložky nejvyšších výhod stanovené v prvním odstavci, bude rovněž platiti při vývozu zboží, zemských plodin a průmyslových výrobků jedné z vysokých smluvních stran z jejího celního území do celního území druhé strany.

Shora uvedená ustanovení se vztahují rovněž na provádění celních předpisů, celní projednávání zboží, postup při zkoumání a rozboru dovážených výrobků, podmínky placení cla a poplatků jakož i na zařadování zboží a výklad celního sazebníku.

Výrobky získané na celním území jedné z vysokých smluvních stran zpracováním cizozemských hmot, a to i v záznamním styku, budou považovány rovněž za průmyslové výrobky této strany pod podmínkou, že tyto výrobky doznaly zpracováním značné změny. Hranice změny, jež má za následek uznání výrobku, vyrobeného z cizozemských hmot, za výrobek smluvní strany, řídí se autonomními předpisy všeobecně platnými na celním území dovozního státu, při čemž se zajišťuje nakládání podle doložky nejvyšších výhod.

Artykuł XI

Klauzuli największego uprzywilejowania, przewidzianej w artykułach poprzednich, nie stosuje się:

1. do przywilejów, które są lub mogą być przyznane przez jedną z Wysokich Układających się Stron, w celu ułatwienia ruchu granicznego z państwami sąsiadującymi, w pasie nie przekraczającym 15 km z jednej i z drugiej strony granicy,
2. do korzyści specjalnych wynikających z unii celnej,
3. do praw i przywilejów, przyznanych przez jedną z Układających się Stron państwu trzeciemu w umowach wielostronnych, w których druga Strona nie uczestniczyła, jeżeli te prawa i przywileje zostały ustalone umowami wielostronnymi w ramach Narodów Zjednoczonych i przewidującymi możliwość przystąpienia dla wszystkich państw. Zainteresowana Układająca się Strona może jednak żądać przyznania jej tych praw lub przywilejów, jeżeli prawa te lub przywileje zostały ustalone również w innych umowach niż wielostronnych, odpowiadających wymienionym wyżej warunkom, lub też jeżeli Strona żądająca korzystania z nich gotowa jest nawzajem udzielić równego traktowania.

Artykuł XII

Klauzuli największego uprzywilejowania nie stosuje się do specjalnych postanowień umów zawartych pomiędzy jedną z Wysokich Układających się Stron a państwem trzecim w celu zrównoważenia opodatkowania w kraju i za granicą, rozgraniczenia zwierzchnictwa obu państw w dziedzinie podatkowej, a w szczególności w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania.

Artykuł XIII

Dopóki nie będzie mogła być wprowadzona całkowita wolność handlu pomiędzy obu Wysokimi Układającymi się Stronami, zakazy lub ograniczenia przywozu lub wywozu, które są lub będą w mocy na obszarze celnym jednej z Wysokich Układających się Stron, będą mogły być stosowane do handlu Strony drugiej tylko w wypadku, jeżeli zakazy lub ograniczenia te dotyczyć również będą wszystkich innych państw.

Artykuł XIV

Zobowiązania wymienione w poprzednim artykule nie mają zastosowania do niżej wymienionych zarządzeń prohibicyjnych lub ograniczających, pod warunkiem jednak, że nie będą one stosowane w sposób stanowiący dowolną dyskryminację między państwami obcymi, gdzie istnieją te same warunki, ani też w sposób, któryby stanowił ukryte ograniczenia w wzajemnej wymianie towarów:

Článek XI.

Nakládání podle doložky nejvyšších výhod upravené v předchozích člancích se nevztahuje na:

1. výhody, jež jsou nebo budou přiznány jednou z vysokých smluvních stran kusnadnění pohraničního styku se sousedními státy v pásmu nepřesahujícím 15 km s té i oné strany hranice;
2. zvláštní výhody, vyplývající z celní unie;
3. práva a výsady, přiznané některou ze smluvních stran třetímu státu v mnohostranných úmluvách, na nichž by druhá strana nebyla zúčastněna, jestliže tato práva a výsady byly sjednány v mnohostranných úmluvách, v rámci Spojených Národů a otevřených k přístupu všem státům. Dotčená smluvní strana může však požadovati výhody z těchto práv nebo výsad, jestliže tato práva nebo výsady byly sjednány také v jiných úmluvách než mnohostranných, odpovídajících shora uvedeným podmínkám nebo také je-li strana, která požaduje, aby jich byla účastna, ochotna poskytnouti navzájem stejné nakládání.

Článek XII.

Nakládání podle doložky nejvyšších výhod se nevztahuje na zvláštní ustanovení smluv, uzavřených mezi jednou z vysokých smluvních stran a třetím státem k dosažení rovnováhy při zdanění v tuzemsku a v cizině, k vymezení daňové výsosti obou států a zejména k zamezení dvojího zdanění.

Článek XIII.

Po dobu, než nastane úplná volnost obchodu mezi oběma vysokými smluvními stranami nebude se používati na obchod druhé strany omezení nebo zákazů při dovozu a vývozu, které platí nebo budou platiti na celním území jedné z vysokých smluvních stran, leč by se tato omezení a zákazy vztahovaly též na všechny jiné státy.

Článek XIV.

Závazky, stanovené v článku předchozím, nevztahují se na níže uvedené zákazy nebo omezení, avšak s podmínkou, že jich nebude používáno jako prostředků k libovolné diskriminaci vůči cizím státům, kde jsou dány stejné předpoklady, ani jako prostředků k zastřenému omezení vzájemné výměny zboží:

1. zakazy lub ograniczenia dotyczące bezpieczeństwa publicznego,
2. zakazy lub ograniczenia ustanawiane ze względów moralnych lub humanitarnych,
3. zakazy lub ograniczenia dotyczące handlu bronią, amunicją i materiałem wojennym lub, w okolicznościach wyjątkowych, wszelkim zaopatrzeniem wojennym,
4. zakazy lub ograniczenia ustanawiane w interesie zdrowia publicznego bądź to dla ochrony zdrowia ludzi, bądź to zdrowia zwierząt, dalej w interesie ochrony roślin przed chorobami, owadami i szkodliwymi pasożytami, o ile te sprawy nie byłyby regulowane specjalnymi umowami,
5. zakazy lub ograniczenia, mające na celu ochronę majątku narodowego, artystycznego, historycznego lub archeologicznego,
6. zakazy lub ograniczenia stosowane do złota, srebra, monet lub pieniędzy papierowych i papierów wartościowych,
7. zakazy lub ograniczenia, mające na celu rozciągnięcie na wytwory zagraniczne systemu ustanowionego wewnątrz kraju dla produkcji, handlu, przewozu i spożycia podobnych artykułów krajowych,
8. zakazy lub ograniczenia stosowane do wytworów, które, o ile chodzi o produkcję lub handel, stanowią lub będą stanowić przedmiot monopolów państwowych lub wykonywanych pod kontrolą państwa.

Artykuł XV

Rozumie się, że postanowienia poprzednich Artykułów XIII i XIV nie naruszają w niczym prawa obu Wysokich Układających się Stron do poczynienia koniecznych zarządzeń celem ochrony żywotnych interesów Państwa w okolicznościach wyjątkowych i nadzwyczajnych.

Artykuł XVI

Pod warunkiem powrotnego wywozu lub powrotnego przywozu i z zastrzeżeniem środków koniecznej kontroli, zachowania obowiązujących przepisów i złożenia zabezpieczenia zapewniającego pobranie opłat, które mogłyby się ewentualnie należeć, będzie udzielone zwolnienie od wszelkich opłat wejściowych i wyjściowych w granicach obowiązującego ustawodawstwa dla:

1. przedmiotów przeznaczonych do naprawy,
2. narzędzi, instrumentów i narzędzi mechanicznych, które przedsiębiorca lub firma jednej z Wysokich Układających się Stron wywozi na terytorium drugiej Strony, aby tam przedsięwziąć przy pomocy personelu roboty montażowe, doświadczalne lub naprawy, gdy te przedmioty będą przewożone przez przedsiębiorstwo transportowe lub gdy je przewozi personel osób, które,
3. przedmiotów przesyłanych z jednego Państwa do drugiego dla wypróbowania doświadczeń lub naśladowania,

1. zákazy nebo omezení, týkající se veřejné bezpečnosti,
2. zákazy nebo omezení, vydané z důvodů mravnosti nebo lidskosti,
3. zákazy nebo omezení obchodu se zbraněmi, střelivem a válečným materiálem nebo, za mimořádných okolností, veškerými válečnými potřebami,
4. zákazy nebo omezení vydané v zájmu veřejného zdravotnictví ať na ochranu zdraví lidí nebo zdraví zvířat, dále v zájmu ochrany rostlin před chorobami, hmyzem a škodlivými příživníky, pokud by tyto otázky nebyly upraveny zvláštními úmluvami,
5. zákazy nebo omezení na ochranu národního majetku uměleckého, historického nebo archeologického,
6. zákazy nebo omezení, týkající se zlata, stříbra; mincí, papírových peněz a cenných papírů,
7. zákazy nebo omezení, jimiž se má rozšířiti na cizozemské výrobky režim, který platí nebo bude platiti ve vlastní zemi pro výrobu, obchod nebo dopravu a spotřebu domácích výrobků téhož druhu,
8. zákazy nebo omezení platné pro výrobky, jež jsou nebo budou, pokud jde o výrobu nebo obchod, předmětem státního monopolu nebo monopolů provozovaných pod státním dozorem.

Článek XV.

Rozumí se, že ustanovení předchozích článků XIII. a XIV. nedotýkají se nikterak práv obou vysokých smluvních stran učiniti potřebná opatření na ochranu životních zájmů států za okolností mimořádných a neobvyklých.

Článek XVI.

S podmínkou zpětného vývozu či zpětného dovozu a s výhradou, že budou učiněna nezbytná kontrolní opatření, zachovány předpisy a že bude vybrána jistota sloužící k zajištění dávek, jež by dle okolností měly býti zaplacený, bude poskytnuto osvobození ode všech dávek dovozních a vývozních v rámci platných zákonů pro:

1. předměty určené ke správce,
2. nářadí, přístroje a strojní pomůcky, které podnikatel nebo firma jedné z vysokých smluvních stran vyváží na území druhé strany, aby tam dala provést pracovním personálem montáže, vyzkoušení nebo opravy, ať jsou tyto předměty zasílány dopravním podnikem nebo dováženy samotným pracovním personálem,
3. předměty zasílané z jednoho státu do druhého k vyzkoušení, k pokusům nebo napodobení,

4. towarów (z wyjątkiem artykułów spożywczych), które są posyłane na targi, wystawy i konkursy,
5. wozów meblowych (przeprowadzkowych), które przekraczają granice w celu przewiezienia przedmiotów z terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron na terytorium drugiej Strony nawet wtedy, gdy wracają z nowym ładunkiem, bez względu na to, gdzie załadowanie miało miejsce, pod warunkiem jednakże, żeby w międzyczasie nie były one użyte do transportu wyłącznie wewnątrz kraju — przy czym zgodzono się, że te środki transportowe rozumie się łącznie z koniecznymi przynależnościami, używanymi podczas transportu, i że dla powrotnego wywozu będzie dany okres sześciomiesięczny,
6. próbek i wzorów, stosownie do Konwencji Międzynarodowej o uproszczeniu formalności celnych, podpisanej w Genewie 3 listopada 1923 r.; okres dla powrotnego wywozu ustala się na sześć miesięcy, przy czym zgodzono się, że na żądanie przywożącego będzie on przedłużony do dwunastu miesięcy,
7. opakowań zewnętrznych wszelkiego rodzaju, używanych, które przywozi się celem ponownego napełnienia, a następnie wywozi napełnione, jak również opakowań wszelkiego rodzaju, zużytych, w wypadku, gdy chodzi o zwrot opakowania, pochodzącego z wywiezionych już przesyłek i jeżeli ono powraca w określonym terminie.

Artykuł XVII

Jeżeli towary wywiezione z jednego kraju do kraju drugiego wracają na żądanie pierwotnego eksportera dlatego, że ten, dla którego były przeznaczone, ich nie przyjął, lub z innych powodów, odstąpi się przy powrotnym wywozie od pobrania cła wywozowego i wszelkich ubocznych opłat i zwróci się cło przywozowe i wszelkie uboczne opłaty już zapłacone, względnie odstąpi się od żądania tych należnych ceł i opłat, pod warunkiem, że towary pozostaną do czasu powrotnego wywozu pod dozorem urzędu celnego i że powrotny wywóz będzie miał miejsce w terminie trzech miesięcy od przywozu, za pomocą tego samego listu przewozowego, o ile towary te nie doznały jakiegokolwiek zmiany.

Cło i inne opłaty przywozowe już uiszczone zostaną zwrócone również wtedy, kiedy towar zwolniony do obrotu zostanie zwrócony przez odbiorcę nadawcy w tym samym stanie, albo jeżeli towar zostanie odesłany na żądanie i rachunek nadawcy innej osobie w kraju wysyłki lub w jakimkolwiek trzecim kraju, dlatego że odbiorca zrzekł się transakcji lub dlatego że mu towar nie odpowiadał, pod warunkiem, że wywóz powrotny zostanie dokonany przez ten sam urząd celny, który dokonał odprawy celnej przy przywozie towaru, że będzie to miało miejsce w terminie dwumiesięcznym od dnia odprawy celnej oraz że powody powrotnego wywozu zostaną w należyty sposób udowodnione, a tożsamość towaru zostanie stwierdzona.

4. zboží (mimo věci spotřebitelné), zasílané na veletrhy, výstavy a soutěže,
5. stěhovací vozy, jež přestupují hranice proto, aby dopravovaly předměty z území jedné z vysokých smluvních stran do území druhé strany, i když se vracejí s novým nákladem, bez ohledu na to, kde byl do nich naložen avšak s podmínkou, že jich nebylo v mezidobí použito k dopravě výhradně vnitrozemské, při čemž jest shoda v tom, že tyto dopravní prostředky se rozumějí s příslušenstvím, nezbytným k obvyklému používání za dopravy a že lhůta ke zpětnému vývozu se stanoví šesti měsíci,
6. vzorky a modely, podle mezinárodní úmluvy o zjednodušení celních formalit, podepsané v Ženevě dne 3. listopadu 1923, lhůta ke zpětnému vývozu se stanoví šesti měsíci, při čemž je shoda v tom, že bude na žádost dovozcovu prodloužena až do dvanácti měsíců,
7. vnější obaly všeho druhu již upotřebené, které se dovážejí k naplnění a znovu vyvázejí naplněné, jednak obaly všeho druhu, již upotřebené, jde-li o obaly vrácené, pocházející z vyvezených zásilek a vracejí-li se v určené době.

Článek XVII.

Jestliže zboží, vyvážené ze země jedné do země druhé, se vrací na žádost původního vývozce proto, že je ten, jemuž je určeno, nepřijal, nebo z jiných důvodů, upustí se při zpětném vývozu od vybírání vývozního cla a všech vedlejších dávek a vrátí se dovozní clo i všechny vedlejší dávky již zaplacené, nebo se upustí od vymáhání těchto povinovaných cel a dávek pod podmínkou, že zboží zůstalo až do zpětného vývozu pod dozorem celního úřadu a že zpětný vývoz se uskuteční ve lhůtě tří měsíců od dovozu touže dopravní listinou, aniž zboží doznalo jakékoliv změny. Clo a vedlejší dávky dovozní již zaplacené budou vráceny též tehdy, bude-li zboží odbavené do volného oběhu vráceno příjemcem odesílateli v témže stavu, nebo bude-li zboží odesláno k příkazu a na účet zasílatele jiné osobě v zemi zásilky nebo v kterékoliv třetí zemi proto, že se příjemce zřekl obchodu nebo proto, že mu zboží nevyhovovalo za podmínky, že se zpětný vývoz provede u téhož celního úřadu, který zboží při dovozu odbavil, že se tak stalo v dvouměsíční lhůtě ode dne odbavení a konečně, že důvody zpětného vývozu byly řádně prokázány a že totožnost zboží byla zjištěna.

W innych wypadkach powrotnego wywozu towarów w tym artykule nie uregulowanych, każda z obu Układających się Stron traktować będzie przesyłki drugiej Układającej się Strony z największą życzliwością w ramach obowiązujących przepisów.

Artykuł XVIII

Aby zapewnić wzajemnemu handlowi korzyści z traktowania stosownie do postanowień niniejszego Traktatu i aby wykluczyć jednocześnie wszelkie możliwe nadużycia, każda z Wysokich Układających się Stron będzie mogła żądać, aby towary, wytwory gleby i wyroby drugiej Strony były zaopatrzone przy ich przywozie w świadectwa pochodzenia.

Świadectwa pochodzenia będą wystawione przez izbę handlową, do której należy wysyłający, bądź przez inną instytucję uznaną przez kraj przeznaczenia.

Władze kraju przeznaczenia będą miały prawo żądać uwierzytelnienia świadectwa pochodzenia przez swego dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela z wyjątkiem przypadku, gdy świadectwo będzie wystawione przez organy państwowe.

O ile by później jedna z Wysokich Układających się Stron udzieliła trzeciemu państwu zwolnień lub jakichkolwiek ulg w przedmiocie świadectw pochodzenia, korzystanie z tych przywilejów będzie natychmiast rozszerzone, pod warunkiem wzajemności, na przywóz z obszaru celnego drugiej Strony.

Artykuł XIX

Każda z Wysokich Układających się Stron zapewni na swym terytorium obywatelom drugiej Wysokiej Układającej się Strony, w ramach obowiązujących ustaw i rozporządzeń, skuteczną ochronę przeciwko nieuczciwej konkurencji i będzie traktować pod tym względem tych obywateli, jak swoich własnych.

Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się w szczególności przedsięwziąć wszelkie potrzebne kroki, aby przeszkodzić na swym terytorium fałszywemu używaniu regionalnych oznaczeń pochodzenia, zwłaszcza odnośnie chmielu, produktów z winnej latorośli, piwa, wód mineralnych i produktów z wód mineralnych, jeśli druga Układająca się Strona te oznaczenia ustawowe chroni i podała je do wiadomości Stronie pierwszej.

Wyżej uczynione podanie do wiadomości winno zwłaszcza określać postanowienia odnośnych ustaw i przepisów tego Państwa, ustalających uprawnienia do oznaczenia pochodzenia.

Jako fałszywie użyte uchodzą regionalne oznaczenia pochodzenia jednego z obu państw, jeśli zostaną użyte dla wyrobów, którym ustawowe postanowienia tego państwa tego przywileju odmawiają.

Pod nazwą czeskosłowacki chmiel, zwłaszcza pod nazwą „*Český chmel*“ („*Žatecký chmel*“, „*Roudnický chmel*“, „*Ústěcký chmel*“, „*Dubský chmel*“), „*Moravský chmel*“ („*Trsický chmel*“) może być dopuszczony do obrotu w Polsce

V jiných případech zpětného vývozu zboží, tímto článkem neupravených, bude každá z obou smluvních stran postupovati vůči zásilkám druhé smluvní strany v rámci platných předpisů s největší blahovůlí.

Článek XVIII.

Aby vzájemnému obchodu byly zajištěny výhody zacházení podle této úmluvy, a aby bylo současně vyloučeno jakékoli možné zneužití, bude moci každá vysoká smluvní strana požadovati, aby zboží, plodiny, zemské nebo výrobky druhé strany byly při dovozu doprovázeny osvědčením původu.

Osvědčení původu budou vydávána obchodní komorou, k níž přísluší odesílatel nebo jinou institucí, kterou uzná země určení.

Vláda země určení bude míti právo požadovati ověření osvědčení původu svým diplomatickým nebo konsulárním zástupcem, s výjimkou případů, kdy osvědčení bude vydáno státními orgány.

Poskytne-li jedna z vysokých smluvních stran později třetímu státu osvobození nebo jakékoliv úlevy ve věci osvědčení původu, užívání těchto výhod bude ihned pod podmínkou vzájemnosti rozšířeno na dovoz z celního území druhé strany.

Článek XIX.

Každá vysoká smluvní strana zabezpečí na svém území příslušníkům druhé vysoké smluvní strany, v rámci platných zákonů a nařízení, účinnou ochranu proti nekalé soutěži a bude s těmito příslušníky nakládati v tomto směru jako s vlastními.

Každá vysoká smluvní strana se zejména zavazuje, že učiní veškerá nutná opatření, aby potlačila na svém území nesprávné používání označování místního původu, zvláště pokud jde o chmel, výrobky z vinné révy, pivo, minerální vody a výrobky z minerálních vod, pokud druhá smluvní strana toto označení řádně chrání a je první straně oznámila.

Výše uvedené oznámení musí zvláště určití ustanovení příslušných zákonů a předpisů tohoto státu, stanovících oprávnění označení původu.

Za nesprávné používání se pokládají označení místního původu jednoho z obou států, je-li jich použito pro výrobky, jimž zákonná ustanovení tohoto státu tuto výhodu upírají.

Pod názvem československý chmel, zvláště pod pojmenováním „Český chmel“ („Žatecký chmel“, „Roudnický chmel“, „Úštěcký chmel“, „Dubský chmel“), „Moravský chmel“ („Tršický chmel“), smí se uváděti v Polsku do

tylko chmiel, który stosownie do obowiązujących w Czechosłowacji ustawowych przepisów o oznaczaniu pochodzenia chmielu posiada znak i certyfikat uwierzytelniający, wydany przez publiczny czeskosłowacki Urząd Kontrolny (znakowania). Prócz tego musi taki chmiel znajdować się w opakowaniu oryginalnym, to jest w opakowaniu opatrzonym świadectwem pochodzenia, pieczęcią i plombą, stosownie do wspomnianych czeskosłowackich przepisów.

Postanowienia tego artykułu nie odnoszą się do towarów tranzytowych.

Artykuł XX

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się co do tego, że we wzajemnych stosunkach kierować się będą postanowieniami Międzynarodowej Konwencji o uproszczeniu formalności celnych, podpisanej w Genewie dnia 3 listopada 1923 r.

Artykuł XXI

We wszystkich kwestiach, odnoszących się do komunikacji kolejowej, wodnej śródlądowej, morskiej, drogowej, lotniczej i pocztowej oraz do telekomunikacji, Wysokie Układające się Strony będą stosowały we wzajemnych stosunkach postanowienia odpowiednich polsko-czeskosłowackich umów i konwencji międzynarodowych, do których przystąpiły lub przystąpią w przyszłości.

Artykuł XXII

We wszystkich kwestiach, odnoszących się do tranzytu międzynarodowego, Wysokie Układające się Strony będą stosowały we wzajemnych stosunkach postanowienia barcelońskiej konwencji i Statutu o wolności tranzytu z dnia 20 kwietnia 1921 r.

Artykuł XXIII

Wysokie Układające się Strony zobowiązują się wzajemnie stosować politykę taryfową ożywioną duchem jak największej życzliwości.

Artykuł XXIV

Obie Wysokie Układające się Strony będą się starały ułatwiać i przyspieszać wykonywanie formalności celnych i paszportowych w komunikacji wzajemnej i tranzytowej.

Artykuł XXV

Co się tyczy żeglugi śródlądowej i morskiej, to we wzajemnych stosunkach Wysokich Układających się Stron będą miarodajne odpowiednie umowy nawigacyjne polsko-czeskosłowackie i konwencje międzynarodowe, do których obydwie Wysokie Układające się Strony już przystąpiły lub przystąpią w przyszłości.

oběhu jen chmel oznámkovaný a provázený ověřovací listinou některé československé známkovny podle zákonných předpisů o označování původu chmele, platných v republice Československé. Mimo to, musí býti takový chmel v původním plnění, to jest v obalu, opatřeném označením původu, pečetí a plombou, podle zmíněných československých předpisů.

Ustanovení tohoto článku nevztahují se na zboží průvozní.

Článek XX.

Obě vysoké smluvní strany se shodují v tom, že ve vzájemných stycích budou používati ustanovení mezinárodní úmluvy o zjednodušení celních formalit, podepsané v Ženevě dne 3. listopadu 1923.

Článek XXI.

Ve všech otázkách, týkajících se přepravy železniční, vodní, vnitrozemské, námořní, silniční, letecké a poštovní, jakož i telekomunikační, budou se vysoké smluvní strany řídití ve vzájemných stycích ustanoveními příslušných československo-polských úmluv a mezinárodních úmluv, k nimž přistoupily nebo v budoucnu přistoupí.

Článek XXII.

Ve všech otázkách, týkajících se mezinárodního průvozu, budou se vysoké smluvní strany řídití ve vzájemných stycích ustanoveními barcelonské úmluvy a statutu o svobodě transitu ze dne 20. dubna 1921.

Článek XXIII.

Vysoké smluvní strany se zavazují, že budou prováděti vzájemně tarifní politiku prodchnutou duchem co největší blahovůle.

Článek XXIV.

Obě vysoké smluvní strany budou usilovati o to, aby provádění celních a pasových formalit v přepravě vzájemné a průvozní bylo ulehčeno a urychleno.

Článek XXV.

V plavbě vnitrozemské a námořní budou pro vzájemné styky vysokých smluvních stran směrodatnými příslušné československo-polské plavební úmluvy, jakož i mezinárodní úmluvy, k nimž obě vysoké smluvní strany přistoupily nebo v budoucnu přistoupí.

Artykuł XXVI

Wysokie Układające się Strony zawrą w najbliższym czasie umowę weterynaryjną, która będzie tworzyć nierozdzieloną część niniejszego Traktatu.

Do chwili wejścia w życie nowej umowy weterynaryjnej pozostają w mocy postanowienia Umowy Weterynaryjnej i Protokołu Końcowego do niej z dnia 10.II 1934 r.

Artykuł XXVII

Wysokie Układające się Strony zobowiązują się przystąpić jak najszybciej do zawarcia specjalnej umowy regulującej wzajemną pomoc przy odprawie celnej, przy zapobieganiu, ściganiu i karaniu wykroczeń przeciw przepisom celnym, jako też i wzajemną pomoc prawną w celnych sprawach karnych.

Artykuł XXVIII

Traktat niniejszy będzie ratyfikowany, a dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie, jak tylko to będzie możliwe.

Wejdzie on w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Jednakże oba Rządy mogą się porozumieć co do jego wcześniejszego wejścia w życie, jeśli ich odnośne ustawodawstwa do tego je uprawniają.

Traktat niniejszy pozostaje w mocy w ciągu 5 lat, poczynając od dnia wejścia jego w życie. Po upływie tego terminu przedłuża się milcząco jego moc obowiązującą na czas nieokreślony z tym, że każdej z Wysokich Układających się Stron przysługiwać będzie prawo wypowiedzenia go na 6 miesięcy naprzód.

Konwencja handlowa i nawigacyjna z dnia 10.II 1934 r. traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim; oba teksty są autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO wyżej wymienieni pełnomocnicy Traktat niniejszy podpisali i opatrzyli swymi pieczęciami.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RÍPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Článek XXVI.

Vysoké smluvní strany sjednají během nejkratší doby veterinární úmluvu, která bude tvořiti nedílnou součást této smlouvy. Do té doby než tato nová veterinární úmluva nabude účinnosti, bude platiti ustanovení veterinární úmluvy a závěrečného protokolu k ní ze dne 10. února 1934.

Článek XXVII.

Vysoké smluvní strany se zavazují, že co nejdříve sjednají zvláštní úmluvu, upravující vzájemnou podporu při celním projednávání, při zamezování, stíhání a trestání přestupků celních předpisů, jakož i vzájemnou právní pomoc v celních trestních věcech.

Článek XXVIII.

Tato smlouva bude ratifikována a ratifikační listiny budou vyměněny ve Varšavě, jakmile to bude možné.

Nabude účinnosti dnem výměny ratifikačních listin.

Avšak obě vlády mohou se dohodnouti o jejím dřívějším uvedení v účinnost, jestliže jejich příslušná zákonodárství je k tomu opravňují.

Tato smlouva zůstává závaznou po dobu pěti let ode dne, kdy nabude účinnosti. Po uplynutí této lhůty prodlužuje se její účinnost mlčky na neomezenou dobu s tím, že každá z vysokých smluvních stran má právo vypovědět ji šest měsíců předem.

Obchodní a plavební úmluva ze dne 10. února 1934 pozbývá účinnosti dnem nabytí účinnosti této smlouvy.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

ČEMUŽ NA SVĚDOMÍ shora jmenovaní plnomocníci tuto smlouvu podepsali.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Załącznik Nr 1a

PROTOKÓŁ KOŃCOWY

Przystępując do podpisania Traktatu Handlowego zawartego w dniu dzisiejszym, podpisani pełnomocnicy złożyli następujące zastrzeżenia i oświadczenia, które stanowią część nierozdzielną niniejszego Traktatu:

A

Do Artykułu II

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się co do tego, że postanowienia Artykułu II nie dotyczą przepisów paszportowych.

Do Artykułu III ustęp 2

Postanowienia tego ustępu należy rozumieć w ten sposób, że nie załatwiają one sprawy kaucji auktorskiej i prawa ubogich; przedmiot ten uregulowany jest osobną umową.

Do Artykułu IV

Pod słowem „rekwizycja” należy rozumieć wszelkie świadczenia materialne na korzyść administracji wojskowej, o ile nie zastępują one świadczeń nałożonych w miejsce służby osobistej.

Do Artykułu XVI punkt 1

Rozumie się, że dodatki dodane za granicą podlegają cłu przywozowemu.

Do Artykułu XIX

Rząd Polski chcąc zapewnić, stosownie do swego własnego ustawodawstwa wewnętrznego, ochronę nazwy „Plzneňské pivo” („Piwo Pilzeňskie”) oświadcza że uważa nazwę „Plzneňské pivo” („Piwo Pilzeňskie”) za oznaczenie miejsca pochodzenia, do którego browary w Pilźnie mają prawo, i zobowiązuje się zapewnić tej nazwie ochronę taką samą, jaką się powszechnie przyznaje, stosownie do ustawodawstwa, produktom mającym prawo do nazwy miejsca pochodzenia.

Ta ochrona przyznana będzie jedynie pod warunkiem, że Rząd Czeskosłowacki przedłoży Rządowi Polskiemu listę tych browarów w Pilźnie, które korzystają z tej ochrony stosownie do ustawodawstwa czeskosłowackiego.

Rząd Polski przyzna w ten sam sposób swą ochronę również nazwom czeskosłowackiego chmielu, czeskosłowackich wód mineralnych i win, które mu zostaną przez Rząd Czeskosłowacki podane do wiadomości.

Preparat chemiczny, nie wytworzony z naturalnej wody mineralnej chronionej według ustępu 2 Artykułu XIX, nie może być oznaczony chronioną nazwą tej wody, chyba że dodanym by było do tej nazwy, w sposób zwracający

Příloha 1a

ZÁVĚREČNÝ PROTOKOL

Přistupující k podpisu obchodní smlouvy uzavřené dnešního dne, podepsaní plnomocníci učinili tyto výhrady a tato prohlášení, jež budou tvořiti nedílnou část této smlouvy:

A

K článku II.

Obě vysoké smluvní strany se shodují v tom, že ustanovení článku II. se nedotýkají předpisů o pasech.

K článku III. odst. 2.

Ustanovení tohoto odstavce jest rozuměti tak, že neupravují skládání žalobní jistoty a práva chudých; tyto věci jsou upraveny ve zvláštní úmluvě.

K článku IV.

Slovem „rekvisice“ rozumějí se všechna hmotná plnění ve prospěch vojenské správy, pokud nenahrazují plnění uložená náhradou za osobní službu.

K článku XVI. bod 1.

Rozumí se, že přídavky v cizině přibylé, podléhají dovoznímu clu.

K článku XIX.

Vláda polská ve snaze zajistiti ochranu označení „Plzeňské pivo“ („Piwo Pilzeńskie“) podle svého vnitřního zákonodárství prohlašuje, že pokládá označení plzeňské „pivo“ („pivo pilzeńskie“) za oznagen, místního původu příslušející pivovarům plzeňským a zavazuje se zajistiti tomuto označení stejnou ochranu, kterou podle svého zákonodárství může poskytnouti výrobkům s místním pojmenováním vůbec.

Poskytnutí této ochrany je podmíněno tím, že československá vláda oznámí polské vládě seznam plzeňských pivovarů, jimž ochrana tato podle československého zákonodárství přísluší.

Stejným způsobem poskytne polská vláda ochranu také názvům československého chmele, československých minerálních vod i vín, jež jí budou československou vládou oznámeny.

Chemický preparát, který není vyroben z přírodní minerální vody, podle druhého odstavce článku XIX. chráněné, nesmí býti označován chráněným názvem této vody, leč by k tomuto názvu bylo připojeno nápadně a zřetelně

uwagę i wyraźny, słowo „sztuczny” („sztuczna”) i zaznaczonym by było na etykiecie miejsce wyrobu, przy czym etykieta taka musi istotnie różnić się formą, drukiem i barwą od etykiet używanych dla odpowiednich wód mineralnych.

Inne rodzaje towarów będą korzystały z teje samej ochrony po wzajemnym porozumieniu się Układających się Stron.

Do Artykułu XX

Rozumie się, że postanowienia Artykułu XX, jak również postanowienia Artykułów VIII ustęp 6 oraz XVI punkt 6, nie uchybiają w niczym zastrzeżeniom zgłoszonym przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej przy podpisaniu wspomnianej Konwencji o upraszczaniu formalności celnych.

B

Zawarcie nowego Traktatu Handlowego między Polską a Czechosłowacją następuje w chwili, gdy w Polsce zawieszono działanie dawnej i niedostosowanej do obecnych polskich potrzeb gospodarczych taryfy celnej i gdy wobec tego cła przywozowe nie są faktycznie na terenie Polski pobierane. W tym stanie rzeczy nie można na razie ustalić szczegółowych list celnych dla wymiany towarowej między obydwoma Krajami. Ponieważ, na odwrót, na terenie Czechosłowacji niektóre cła są pobierane, a ponieważ Strona Polska uzyskała w Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r. szereg ulg celnych, które wygasłyby wobec zastąpienia Konwencji z 1934 r. nowym Traktatem Handlowym, obydwie Wysokie Układające się Strony postanowiły, co następuje:

1. Zniżki celne, przyznane Stronie Polskiej na zasadzie Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r., obowiązywać będą na razie nadal w obrotach z Polską przy zastosowaniu ogólnych zasad rewaloryzacyjnych, które będą w Czechosłowacji zastosowane. Wyżej wymienione postanowienia o tymczasowej ważności ulg celnych nie odnoszą się do pozycji celnej nr 70 (cła na wieprze) oraz do pozycji celnej nr 467 (cła na grempie to jest zgrzebla tkackie itp.) według czeskosłowackiej taryfy celnej.
2. Gdyby wprowadzona została w Polsce taryfa celna w dawnym brzmieniu poddana jedynie ogólnym normom rewaloryzacyjnym, to Strona Czeskosłowacka korzystać będzie z analogicznych ulg celnych, z jakich korzystała na zasadzie Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r.
3. Gdyby wprowadzona została w Polsce nowa taryfa celna, nie identyczna z dawną taryfą, będzie Rząd Czeskosłowacki uprawniony do zniesienia w całości lub w części, według swego uznania, ulg celnych dla towarów polskich, przewidzianych w Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej z 10 lutego 1934 r.
4. Ze względu na daleko idącą zmianę struktury wzajemnych obrotów towarowych, obie Strony zastrzegają sobie prawo żądania wszczęcia rozmów na temat ulg celnych i każda ze Stron zobowiązuje się do podjęcia tych rozmów na życzenie Strony drugiej.

slovo „umělý“ („umělá“) a bylo vyznačeno místo výrobní na vinetě, jež se podstatně liší formou, tiskem i barvou od vinet užívaných pro příslušné přírodní minerální vody.

I jiné druhy zboží budou požívatí po vzájemné dohodě smluvních stran této ochrany.

K článku XX.

Rozumí se, že ustanovení článku XX, jakož i ustanovení článku VIII, odstavec 6a XVI. bod 6., nedotýkají se nijak výhrad, učiněných vládou republiky Polské při podpisu uvedené úmluvy o zjednodušení celních formalit.

B

Uzavření nové Obchodní smlouvy mezi Československem a Polskem uskutěčňuje se ve chvíli, kdy v Polsku je zastavena účinnost dřívějšího celního sazebníku, který neodpovídá dnešním hospodářským potřebám a kdy v důsledku toho na území Polska se dovozní cla de facto nevybírají. Za tohoto stavu není možno nyní sestaviti listinu celních slev pro výměnu zboží mezi oběma státy. Se zřetelem však k tomu, že na území Československa se některá dovozní cla vybírají a se zřetelem k tomu, že celní slevy, které polské straně byly zaručeny obchodní a plavební úmluvou ze dne 10. února 1934 by zanikly v důsledku toho, že úmluva z roku 1934 je nahrazena touto novou obchodní smlouvou, obě vlády se shodují v tom, že:

1. Celní slevy, přiznané Polsku podle obchodní a plavební úmluvy ze dne 10. února 1934, budou prozatím nadále platiti pro obchody s Polskem s tím, že budou uplatněny všeobecné zásady valorisace, které budou v Československu zavedeny.
Výše uvedené ustanovení o prozatímní platnosti celních slev nevztahuje se na saz. čís. 70 (cla na vepře) a na saz. čís. 467 (cla na mykací povlaky) československého sazebníku.
2. Bude-li v Polsku stanoven celní sazebník podle starého znění s uplatněním pouze všeobecných revalorisačních zásad, bude československá strana používati stejných celních slev, jaké měla podle obchodní a plavební úmluvy ze dne 10. února 1934.
3. Bude-li v Polsku zaveden nový celní sazebník, rozdílný od sazebníku starého, československá vláda bude míti právo zrušiti zcela nebo zčásti, a to podle svého uznání, celní slevy na polské zboží, uvedené v obchodní a plavební úmluvě ze dne 10. února 1934.
4. Vzhledem k velkým změnám ve struktuře vzájemné výměny zboží, obě strany si vyhrazují právo žádati o zahájení jednání ve věci celních slev a každá strana se zavazuje k jednání na přání strany druhé.

Powyższe postanowienie odnosi się i do ustępu drugiego punktu I tego Protokołu.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Załącznik Nr 2

UKŁAD MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ CZESKOSŁOWACKĄ O WYMIANIE TOWARÓW

W wykonaniu Konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej” obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o wymianie towarów treści następującej:

Artykuł I

Wzajemna wymiana towarów między Polską a Czechosłowacją odbywać się będzie zasadniczo w ramach uzgodnionych list towarowych i na podstawie zezwoleń przywozu i wywozu obu Rządów.

Artykuł II

Oba Rządy dołożą wszelkich starań celem ułatwienia i przyspieszenia wykonania dostaw towarów, przewidzianych w listach towarowych, oraz powiększenia w miarę możliwości wzajemnej wymiany handlowej.

Artykuł III

Rząd Czeskosłowacki udzieli zezwolenia na wywóz do Polski, a Rząd Polski na przywóz z Czechosłowacji, towarów wymienionych w liście A, a to w granicach ilości względnie wartości przewidzianej w tej liście dla danego towaru względnie danej grupy towarów.

Toto ustanovení se vztahuje také na odstavec druhý bodu 1. tohoto protokolu.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 2

DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU O VÝMĚNĚ ZBOŽÍ

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o výměně zboží tohoto obsahu:

Článek I.

Vzájemná výměna zboží mezi Československem a Polskem bude zásadně prováděna v rámci dohodnutých listin zboží a na podkladě dovozních a vývozních povolení obou vlád.

Článek II.

Obě vlády se vynasnaží, aby usnadnily a uspíšily provádění dodávek zboží uvedeného v příslušných listinách, jakož i zvýšily vzájemnou výměnu zboží v mezích možnosti.

Článek III.

Vláda československá udělí vývozní povolení do Polska a vláda polská dovozní povolení z Československa na zboží uvedené v listině A, a to v rámci množství, případně hodnoty v této listině uvedené pro určitý druh, případně určitou skupinu zboží.

Artykuł IV

Rząd Polski udzieli zezwolenia na wywóz do Czechosłowacji, a Rząd Czechosłowacki na przywóz z Polski, towarów wymienionych w liście B, a to w granicach ilości względnie wartości przewidzianych w tej liście dla danego towaru względnie danej grupy towarów.

Artykuł V

Załączone do niniejszego Układu i stanowiące jego część integralną listy towarowe A i B obejmują towary, przewidziane do wzajemnych dostaw w okresie 12-miesięcznym, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego Układu (załączniki Nr 2a i 2b).

Artykuł VI

Listy towarowe na dalsze 12-miesięczne okresy ustali we właściwym czasie przed rozpoczęciem każdego takiego okresu Komisja Obrotu Towarowego, przewidziana w Artykule XVII niniejszego Układu.

Listy te będą stanowiły również część składową niniejszego Układu.

Artykuł VII

Listy towarowe względnie każda z nich mogą być w czasie ich obowiązywania zmieniane zarówno pod względem ilości jak i rodzaju towaru.

Takie zmiany list należą do kompetencji Komisji Obrotu Towarowego.

Artykuł VIII

W wypadkach wyjątkowych mogą właściwe władze obu Wysokich Układających się Stron udzielać potrzebnych zezwoleń przywozowych i wywozowych na dostawę towarów na podstawie kompensacyjnej, o ile idzie o dostawę towarów nie przewidzianych w listach kontyngentowych A i B.

O ile idzie o udzielanie zezwoleń przywozu i wywozu w drodze kompensaty towarów przewidzianych w listach A i B, będzie ono dopuszczone dopiero po wyczerpaniu powyższych kontyngentów, ustalonych dla danych towarów.

Transakcje innego rodzaju będą dozwolone w każdym poszczególnym przypadku za wzajemnym porozumieniem właściwych władz obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł IX

Towary importowane na podstawie tego Układu nie mogą być przedmiotem reeksportu bez zgody właściwych Władz obu Państw.

Článek IV.

Vláda polská udělí vývozní povolení do Československa a vláda československá dovozní povolení z Polska na zboží uvedené v listině B, a to v rámci množství, případně hodnoty v této listině uvedené pro určitý druh, případně určitou skupinu zboží.

Článek V.

Listiny zboží A a B, jež jsou k této dohodě připojeny a tvoří její nedílnou součást, obsahují zboží předpokládané pro vzájemné dodávky na období 12-měsíců, počínajíc dnem, kdy tato dohoda vstoupí v platnost (přílohy čís. 2a a 2b).

Článek VI.

Listiny zboží na další změsíční období sestaví v příslušné době před započítáním každého takového období Komise pro výměnu zboží, předpokládaná článkem XVII. této dohody.

Listiny ty budou rovněž tvořiti součást této dohody.

Článek VII.

Listiny zboží, případně každá z nich, mohou býti v době jejich platnosti měněny jak co do množství, tak i co do druhu zboží. Takové změny listin patří do kompetence Komise pro výměnu zboží.

Článek VIII.

Ve výjimečných případech mohou příslušné úřady obou vysokých smluvních stran udělovati potřebná dovozní a vývozní povolení na dodávky zboží na podkladě kompenzačním, pokud jde o dodávky zboží neuvedeného v kontingentních listinách A a B. Pokud jde o dodávky zboží uvedeného v listinách A a B, bude možno udělovati dovozní a vývozní povolení na podkladě kompenzačním teprve po vyčerpání kontingentů stanovených pro příslušné zboží.

Transakce jiné povahy budou řešeny vzájemnou dohodou příslušných úřadů obou vysokých smluvních stran případ od případu.

Článek IX.

Zboží dovezené na podkladě této dohody nemůže býti předmětem reexportu bez souhlasu příslušných úřadů obou států.

Artykuł X

Wymiana towarowa, przewidziana w listach A i B, odbywać się będzie zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w każdym z obu Państw, na zasadzie kontraktów kupna-sprzedaży zawartych między polskimi i czeskosłowackimi kontrahentami.

Artykuł XI

Ceny towarów w braku odmiennego postanowienia w kontrakcie należy rozumieć franco granica Państwa eksportującego.

Gdyby poszczególne kontyngenty pozostały niewykorzystane z powodu niezgodnienia ceny między kontrahentami, sprawa będzie przekazana na żądanie jednej ze Stron Komisji Obrotu Towarowego.

Obowiązkiem Komisji będzie w terminie 30-dniowym — licząc od dnia doręczenia wniosku przewodniczącemu — dążyć do znalezienia środków, które by umożliwiły wykorzystanie właściwego kontyngentu.

Gdyby Komisja nie mogła znaleźć środków wspomnianych, wówczas może każda ze Stron przedłożyć Komisji wniosek w przedmiocie bądź zmiany kontyngentu bądź uzupełnienia listy w ten sposób, aby dostosować wartość kontyngentów do planu rozrachunków płatniczych.

Artykuł XII

Płatności, wynikające z kontraktów zawartych na podstawie tego Układu, regulowane będą w sposób przewidziany w Układzie Płatniczym.

Artykuł XIII

Komisja Obrotu Towarowego będzie nadzorowała i regulowała bieżący obrót towarowy i jego zgodność z planem obrotów przewidzianych w listach A i B.

Komisja Obrotu Towarowego będzie w porozumieniu z Komisją Finansową określała rozmiary obrotów towarowych w celu dostosowywania ich wartości do planu rozrachunków płatniczych.

Artykuł XIV

Protokół podpisany przez oba Rządy w Pradze dnia 2 maja 1947 r. w sprawie niezwłocznego i tymczasowego ułatwienia wymiany handlowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką traci swą moc z chwilą wejścia w życie niniejszego Układu.

Kontrakty w ramach wspomnianego Protokołu z dnia 2 .V 1947 r. zawarte, a w dniu jego wygaśnięcia niewykonane, zachowują swą ważność i będą miały do nich zastosowanie postanowienia niniejszego Układu. Dla towarów objętych tymi kontraktami będą udzielane potrzebne zezwolenia przywozu względnie wywozu.

Článek X.

Výměna zboží předpokládaná v listinách A a B bude se prováděti podle platných právních předpisů obou států na podkladě trhových smluv, uzavřených mezi československými a polskými kontrahenty.

Článek XI.

Ceny zboží, pokud nebude jiného ustanovení ve smlouvě, rozumějí se franco hranice vyvážejícího státu.

Kdyby jednotlivé kontingenty nebyly vyčerpány z důvodu, že by se kontrahenti nedohodli o ceně, bude záležitost předána na žádost jedné ze stran Komisi pro výměnu zboží.

Povinností Komise bude, aby se ve 30-denní lhůtě — počítajíc ode dne doručení návrhu předsedovi — vynasnažila naléztí prostředky, které by umožnily vyčerpání příslušného kontingentu.

Kdyby Komise nemohla naléztí uvedených prostředků, pak může každá ze stran předložití Komisi návrh buď na změnu kontingentu, nebo na doplnění listiny tím způsobem, aby hodnota kontingentů byla přizpůsobena k plánu platebních súčtování.

Článek XII.

Platby, vyplývající ze smluv uzavřených na základě této dohody, budou prováděny způsobem uvedeným v platební dohodě.

Článek XIII.

Komise pro výměnu zboží bude prováděti dozor a úpravu běžné výměny zboží tak, aby byla ve shodě s plánem výměny předpokládané v listinách A a B.

Komise pro výměnu zboží bude v dohodě s Komisí finanční určovati objem výměny zboží za tím účelem, aby přizpůsobovala její hodnotu k plánu platebního súčtování.

Článek XIV.

Protokol podepsaný v Praze dne 2. května 1947 oběma vládami v záležitosti okamžitého a prozatímního usnadnění obchodní výměny mezi republikou Československou a republikou Polskou, pozbývá své platnosti dnem, kdy tato dohoda vstoupí v platnost.

Smlouvy uzavřené v rámci zmíněného protokolu ze dne 2. května 1947 a v den uplynutí jeho účinnosti neprovedené, zůstávají v platnosti a budou se na ně vztahovati ustanovení této dohody. Na zboží, jež jest předmětem těchto smluv, budou udělena potřebná povolení dovozu případně vývozu.

Towary i usługi, objęte kontraktami zawartymi na podstawie wspomnianego Protokołu, a dostarczone względnie wykonane po wejściu w życie niniejszego Układu, nie będą zaliczane na poczet kontyngentów przewidzianych w załączonych listach towarowych A i B, natomiast należności z tych kontraktów wynikające będą regulowane zgodnie z postanowieniami Układu Płatniczego.

Artykuł XV

W wypadkach, w których w czasie trwania niniejszego Układu kontrakt kupna-sprzedaży zostanie wykonany w późniejszym okresie obrotowym aniżeli ten, w którym został zawarty, towary będące przedmiotem takiego kontraktu nie będą zaliczone na poczet kontyngentów, przewidzianych w listach towarowych na okres obrotowy, w którym kontrakt został wykonany.

Artykuł XVI

Postanowienia niniejszego Układu będą miały zastosowanie także do innych, aniżeli wymienione w Artykule XVI, kontraktów kupna-sprzedaży i kontraktów o usługi, zawartych między 5.V 1945 r. a dniem wejścia w życie niniejszego Układu i do dnia tego jeszcze niewykonanych. Towary i usługi, będące przedmiotem tych kontraktów, będą jednak dopuszczone do obrotu między obu Państwami oraz będą im udzielone potrzebne zezwolenia przywozu względnie wywozu, chociaż nie zostały wciągnięte do załączonych do niniejszego Układu list towarowych.

Towary te i usługi nie będą zaliczane na poczet kontyngentów przewidzianych w listach towarowych.

Artykuł XVII

Dla czuwania nad całokształtem obrotu towarowego między Polską a Czechosłowacją, a w szczególności dla czuwania nad wykonaniem postanowień niniejszego Układu, powołuje się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Obrotu Towarowego, której organizacja, cel, zakres i forma działania są określone w Statucie, stanowiącym załącznik do niniejszego Układu (załącznik Nr 2c).

Artykuł XVIII

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięćlecie, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięćlecia.

Zboží a služby, obsažené ve smlouvách uzavřených na podkladě zmíněného protokolu a dodané, případně vykonané po započetí platnosti této dohody, nebudou započítávány do kontingentů, uvedených v příložených listinách A a B, zatím co provádění platů, vyplývajících z těchto smluv, bude upraveno podle ustanovení platební dohody.

Článek XV.

V případech, kdy v době platnosti této dohody bude trhová smlouva provedena v pozdějším výměnném období nežli v tom, ve kterém byla uzavřena, pak zboží, jež bude předmětem takové smlouvy, nebude započteno do kontingentů uvedených v listinách zboží na období výměny, ve kterém byla smlouva provedena.

Článek XVI.

Ustanovení této dohody bude se vztahovati také na ostatní trhové smlouvy, jakož i na smlouvy o službách ve článku XIV. neuvedené, pokud byly uzavřeny mezi 5. květnem 1945 a dnem vstupu v účinnost této dohody a nebyly do tohoto dne provedeny. Zboží a služby, které jsou předmětem takových smluv, budou však připuštěny k výměně mezi oběma státy a budou jim udělena potřebná dovozní, případně vývozní povolení i pokud by nebyly začleněny do listin zboží této dohody.

Toto zboží a služby nebudou započítávány do kontingentů uvedených v listinách zboží.

Článek XVII.

Pro dozor nad celkovou výměnou zboží mezi Československem a Polskem a zvláště pro dozor nad prováděním ustanovení této dohody, zřizuje se československo-polská Komise pro výměnu zboží, jejíž organisace, účel, působnost a postup jednání jsou vymezeny ve statutu tvořícím přílohu této dohody (příloha čís. 2c).

Článek XVIII.

Dohoda tato nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovat vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyproví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RÍPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 3

PROTOKÓŁ O ZAPEWNIENIU ZBYTU WĘGLA, CYNKU I ENERGII ELEKTRYCZNEJ Z POLSKI DO CZECHOSŁOWACJI W CIĄGU PIĘCIU LAT

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Czeskosłowackiej — celem ułatwienia współpracy gospodarczej pomiędzy obu Państwami oraz zapewnienia ciągłości dostaw inwestycyjnych — ustaliły zgodnie, że najpóźniej w ciągu dni czternastu, licząc od daty wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej zawrą odpowiednie porozumienie, które stanowić będzie składową część tego protokołu, a dotyczące z jednej strony zobowiązania się przez Rzeczpospolitą Polską do udzielenia zezwoleń na wywóz z Polski do Czechosłowacji odpowiednich ilości węgla, cynku i energii elektrycznej w okresie od 1 lipca 1947 roku do 30 czerwca 1952 roku oraz z drugiej strony dotyczące zobowiązania Republiki Czeskosłowackiej zarówno do udzielenia zezwoleń na przywóz do Czechosłowacji z Polski tychże ilości węgla, cynku i energii elektrycznej w okresie od 1 lipca 1947 roku do 30 czerwca 1952 roku, jako też do zapewnienia zawarcia odpowiednich kontraktów przez odbiorców czeskosłowackich.

Powyższe zobowiązanie do udzielania zezwoleń przywozu względnie wywozu uzależnione będzie od warunku, aby corocznie nastąpiło porozumienie Stron co do cen, gatunków, środków transportowych i innych warunków dostawy.

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA, v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 3

PROTOKOL O ZAJIŠTĚNÍ ODBYTU UHLÍ, ZINKU A ELEKTRICKÉHO PROUDU Z POLSKA DO ČESKOSLOVENSKA BĚHEM PĚTI LET

Vláda republiky Československé a vláda republiky Polské — za účelem usnadnění hospodářské spolupráce mezi oběma státy, jakož i zajištění plynulých dodávek investičních — se dohodly, že nejpozději během 14 dnů, počítajíc od data, kdy vstoupí v platnost úmluva mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, uzavřou příslušné ujednání, které bude tvořiti nedílnou součást tohoto protokolu a bude se týkati jednak závazku, že republika Polská udělí vývozní povolení z Polska do Československa na příslušná množství uhlí, zinku a elektrického proudu v období od 1. července 1947 do 30. června 1952, jednak se bude týkati závazku, že republika Československá rovněž udělí dovozní povolení z Polska do Československa na tatáž množství uhlí, zinku a elektrického proudu v období od 1. července 1947 do 30. června 1952, jakož i také zajistí uzavření příslušných smluv československými odběrateli.

Výše uvedený závazek k udělení dovozních případně vývozních povolení jest závislý na podmínce, že každoročně dojde k dohodě stran o cenách, druzích, dopravních prostředcích a jiných podmínkách dodávky.

Do sporów, jakie by wynikły na tle wykonania niniejszego protokołu, będą miały zastosowanie postanowienia Artykułu IV Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej.

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Jan MASARYK, m. p.

Hubert RIPKA, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Załącznik Nr 4

UKŁAD MIĘDZY RZECZĄSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ CZESKOSŁOWACKĄ O DOSTAWACH INWESTYCYJNYCH

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, obie Wysokie Układające się Strony zawierają układ o dostawach inwestycyjnych treści następującej:

Artykuł I

W ciągu pięciu lat od dnia podpisania niniejszego Układu Rząd Polski spowoduje, że polskie przedsiębiorstwa i instytucje zamówią i zakupią od przemysłu czeskosłowackiego towarów inwestycyjnych za nieprzekraczalną sumę siedem i pół miliardów koron czeskosłowackich.

Artykuł II

Rząd Republiki Czeskosłowackiej ułatwi polskim przedsiębiorstwom i instytucjom w ciągu 5 lat od dnia podpisania niniejszego Układu zamówienie i zakupienie, jak również dostawę towarów inwestycyjnych przemysłu czeskosłowackiego za nieprzekraczalną sumę siedem i pół miliardów koron czeskosłowackich.

Na spory, které by vznikly na podkladě provádění tohoto protokolu, budou se vztahovati ustanovení článku IV. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 4

DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU O INVESTIČNÍCH DODÁVKÁCH

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o investičních dodávkách tohoto obsahu:

Článek I.

V době 5 let ode dne podepsání této dohody polská vláda zařídí, aby polské podniky a instituce objednaly a zakoupily u československého průmyslu investiční zboží za nepřekročitelnou částku 7,5 miliard korun československých.

Článek II.

Vláda republiky Československé usnadní polským podnikům a institucím v době 5 let ode dne podepsání této dohody objednávky a zakoupení a současně dodávku investičního zboží československého průmyslu za nepřekročitelnou částku 7,5 miliard korun československých.

Artykuł III

Zestawienie towarów — które mają być dostarczone zgodnie z niniejszym układem zawiera również rozplanowanie odnośnych dostaw w terminach. Zestawienie jest dołączone do niniejszego Układu jako załącznik Nr 4a i stanowi jego nieodłączną część.

Wymienione w tym zestawieniu rozplanowanie dostaw na poszczególne lata zostało ustalone na podstawie terminów i cen orientacyjnych przedstawionych Stronie Polskiej w odpowiedzi na jej zapytania. Plan dostaw uzgodniono przy założeniu, że zamówienia zostaną udzielone w ciągu 6 miesięcy od dnia podpisania Układu. Dokładne terminy będą ustalone w poszczególnych kontraktach, które winny zmierzać do tego, aby terminy dostaw mieściły się w ramach rozplanowania dostaw (Zestawienie — załącznik Nr 4a).

Spśród maszyn i urządzeń inwestycyjnych, wymienionych w zestawieniu (załącznik Nr 4a) Strona Polska zakupi, a Strona Czeskosłowacka dostarczy na zasadzie niniejszego układu maszyn i urządzeń wartości siedem i pół miliardów koron czeskosłowackich w okresie 5 lat z tym, że wartość dostaw dotyczących ciężkiego przemysłu z poz. 2 — 8 zestawienia (załącznik Nr 4a) nie przekroczy ogólnej kwoty 4.750 milionów koron czeskosłowackich.

Dostawy inwestycyjne będą czeskosłowackiemu przemysłowi ułatwione częściowymi dostawami surowców z Polski (załącznik 4d i 4e).

Artykuł IV

W celu zrealizowania planu dostaw inwestycyjnych będzie utworzona Polsko-Czeskosłowacka Komisja Inwestycyjna. Komisja ta opracuje szczegółowy plan dostaw, będzie zatwierdzać poszczególne kontrakty na dostawy w ramach całej sumy wymienionej w Artykułach I i II, będzie nadzorować przebieg dokonywania zamówień i dostaw oraz przedkładać obydwu Rządom sprawozdania z przebiegu wykonywania planu inwestycyjnego.

Statut tej Komisji jest dołączony do niniejszego Układu jako załącznik Nr 4b i stanowi jego nieodłączną część.

Artykuł V

Kontrakty na dostawy będą zawierane bezpośrednio między nabywcami a dostawcami, zawsze jednakże w zgodzie z przepisami „ogólnych warunków dostaw inwestycyjnych“, które to warunki są dołączone do niniejszego układu jako załącznik Nr 4c i stanowią jego nieodłączną część.

Artykuł VI

Obydwa Rządy podadzą Komisji Inwestycyjnej, jakie przedsiębiorstwa i instytucje będą uprawnione do zawierania kontraktów na dostawy inwestycyjne.

Článek III.

Seznam zboží, jež má býti dodáno podle této dohody, obsahuje rovněž rozdělovací plán příslušných dodávek ve lhůtách. Seznam je připojen k této dohodě jako příloha čís. 4a a jest její nerozdílnou součástí.

Rozdělovací plán dodávek na jednotlivá léta uvedený v tomto seznamu byl sestaven na základě orientačních lhůt a cen, předložených polské straně v odpovědích na její požadavky. Plán dodávek byl sestaven za předpokladu, že objednávky budou uděleny během šesti měsíců ode dne podepsání dohody. Přesné lhůty budou stanoveny v jednotlivých uzávěrkách, jež mají směřovati k tomu, aby se dodací lhůty pohybovaly v rámci rozdělovacího dodávkového plánu (seznam příloha čís. 4a).

Ze strojů a zařízení investičních jmenovaných v seznamu (příloha čís. 4a) polská strana koupí a československá strana dodá na základě této dohody stroje a zařízení v hodnotě 7,5 miliard korun československých v době 5 let s tím, že hodnota dodávek, týkajících se těžkého průmyslu podle položky 2–8 seznamu (příloha čís. 4a), nepřekročí celkovou částku 4.750 milionů korun československých.

Investiční dodávky budou československému průmyslu ulehčeny částečnými dodávkami potřebných surovin z Polska (příloha čís. 4d a 4e).

Článek IV.

Za účelem provedení plánu investičních dodávek bude zřízena československo-polská Investiční komise. Tato Komise vypracuje podrobný plán dodávek, bude schvalovati jednotlivé smlouvy na dodávky v rámci celé částky uvedené v článku I. a II., bude dohlížeti na průběh provádění objednávek a dodávek a bude předkládati oběma vládám zprávy o průběhu provádění investičního plánu.

Statut této Komise je připojen k této dohodě jako příloha čís. 4b a tvoří její nerozlučnou součást.

Článek V.

Smlouvy na dodávky budou uzavírány přímo mezi objednavateli a dodavateli, vždy v souhlase s předpisy Všeobecných podmínek pro investiční dodávky, kteréžto podmínky jsou připojeny k této dohodě jako příloha čís. 4c a tvoří nerozdílnou součást.

Článek VI.

Obě vlády sdělí Investiční komisi, které podniky a instituce budou oprávněny sjednávat uzávěrky o investičních dodávkách.

Artykuł VII

Płatności przeznaczone na pokrycie czeskosłowackich należności i roszczeń z tytułu kontraktów o dostawy, zawartych zgodnie z niniejszym Układem, będą dokonywane zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu dzisiejszym między Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Warszawa, a Živnostenská Banka, przedsiębiorstwo państwowe, Praha, którym to bankom Układające się Strony powierzyły techniczne wykonywanie płatności.

Rachunek w Živnostenská Banka, otworzony w celu wymienionym w poprzednim ustępie, będzie zasilany przekazami z rachunku Narodowego Banku Polskiego prowadzonego w koronach czeskosłowackich w Národní Banka Československá, zgodnie z układem płatniczym między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką.

Gdyby na zasilenie rachunku otworzonego w Živnostenská Banka w celu powołanym w pierwszym ustępie niniejszego Artykułu nie wystarczyły środki przekazane z rachunku prowadzonego w Národní Banka Československá — zaopatrzy się Narodowy Bank Polski w korony czeskosłowackie za wolne dewizy lub złoto zgodnie z Artykułem IX Układu Płatniczego lub za zgodą Národní Banka Československá w inny sposób.

Artykuł VIII

Polsko-Czeskosłowacka Komisja Finansowa utworzona na podstawie Artykułu V Układu o Współpracy Finansowej będzie nadzorować sprawne wykonanie finansowych postanowień niniejszego Układu i składać o tym sprawozdanie obydwu Rządom zgodnie z Artykułem I Układu o Współpracy Finansowej.

Artykuł IX

Wszystkie spory, które by wynikły między obydwoma Układającymi się Stronami przy wykonywaniu niniejszego Układu, będą załatwione w sposób ustalony w Artykule IV Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej.

Artykuł X

Niniejszy Układ wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o współpracy gospodarczej i jest ważny do dnia 30 czerwca 1952 r. Przed upływem powyższego terminu układ nie może być jednostronnie wypowiedziany przez żadną z Wysokich Układających się Stron — może jednak w każdym czasie być zastąpiony nowym układem.

Článek VII.

Platby určené ku krytí československých pohledávek a nároků z dodávkových smluv uzavřených podle této dohody, budou prováděny podle ujednání uzavřeného dnešního dne mezi ústavem Bank Gospodarstwa Krajowego, Warszawa, a Živnostenskou bankou, národní podnik, Praha, kteréžto banky byly smluvními stranami pověřeny technickým prováděním platů.

Účet u Živnostenské banky, zřízený za účelem uvedeným v předchozím odstavci, bude dotován převody s účtu ústavu Narodowy Bank Polski, vedeného v korunách československých u Národní banky Československé podle platební dohody mezi republikou Československou a republikou Polskou.

Kdyby k dotaci účtu zřízeného u Živnostenské banky za účelem uvedeným prvním odstavci tohoto článku nestačily prostředky, převáděné s účtu vedeného u Národní banky Československé, opatří si Narodowy Bank Polski československé koruny za volné devisy neb zlato podle čl. IX platební dohody aneb jiným způsobem se souhlasem Národní banky Československé.

Článek VIII.

Československo-polská Finanční komise, zřízená na základě čl. V. dohody o finanční spolupráci, bude dohlížeti na správné provádění finančních ustanovení této dohody a předkládati o tom oběma vládám zprávy podle čl. I. dohody o finanční spolupráci.

Článek IX.

Veškeré spory, které by vznikly mezi oběma smluvními stranami při provádění této dohody, budou likvidovány způsobem stanoveným v čl. IV. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce.

Článek X.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a platí do 30. června 1952. Před uplynutím této lhůty nemůže být dohoda vypovězena jednostranně žádnou z vysokých smluvních stran, může však býti v kterékoliv době nahrazena novou dohodou.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są autentyczne:

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Jan MASARYK, m. p.

Hubert RIPKA, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Załącznik Nr 5

UKŁAD PŁATNICZY MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ CZESKOSŁOWACKĄ

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ Płatniczy treści następującej:

Artykuł I

Regulacja płatności między Polską i Czechosłowacją będzie dokonywana w koronach czeskosłowackich, zgodnie z postanowieniami niniejszego Układu.

Artykuł II

Postanowienia niniejszego Układu będą miały zastosowanie do płatności z następujących tytułów:

- a. dostawa towarów z Polski do Czechosłowacji i z Czechosłowacji do Polski wraz z kosztami ubocznymi, jak: koszty ubezpieczenia, odszkodowań, prowizji, komisowego, przeladunku, składowego, cienia itp.,
- b. koszty przeróbki i obrotu uszlachetniającego oraz koszty montażu i reparacji,
- c. honoraria, remuneracje, pensje, wynagrodzenia, zapomogi, płace itp.,

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 5

PLATEBNÍ DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uzavírají platební dohodu tohoto obsahu:

Článek I.

Platební styk mezi Československem a Polskem bude prováděn v československých korunách v souhlase s ustanoveními této dohody.

Článek II.

Ustanovení této dohody vztahují se na platy z těchto titulů:

- a. dodávky zboží z Československa do Polska a z Polska do Československa včetně vedlejších výloh, jako náklady pojištění, odškodné, provise, komisionářské odměny, překládací výlohy, skladné, celní výlohy a pod.;
- b. výlohy zpracování a zušlechtnění, výlohy montáží a opravy;
- c. honoráře, remunerace, pense, náhrady, podpory, mzdy a pod.;

- d. ochrona praw własności przemysłowej, handlowej i intelektualnej (licencje, patenty, znaki fabryczne, prawa autorskie itp.),
- e. rozrachunki kolejowe, pocztowe, telegraficzne, telefoniczne i z innych usług telekomunikacyjnych,
- f. frachty rzeczne, odnoszące się do transportów na statkach polskich lub czeskosłowackich,
- g. wzajemne rozrachunki z komunikacji lotniczej,
- h. ruch turystyczny i ruch podróźnych,
- i. utrzymanie placówek dyplomatycznych i konsularnych oraz przedstawicielstw handlowych,
- j. wszelkie inne płatności, po wzajemnym porozumieniu między kompetentnymi władzami obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł III

Postanowienia niniejszego Układu dotyczą płatności za towary pochodzenia polskiego i czeskosłowackiego w rozumieniu przepisów ustawowych, obowiązujących na terytorium danego Państwa.

Postanowienia niniejszego Układu nie odnoszą się wszakże do towarów pochodzenia polskiego lub czeskosłowackiego przewożonych tranzytem przez terytorium drugiego Państwa, z przeznaczeniem jednakże dla kraju trzeciego, ani też do płatności za szkody, które by dotknęły wspomniane towary.

Artykuł IV

Kompetentne władze obu Państw będą udzielały potrzebnych zezwoleń na dokonywanie płatności, wyszczególnionych w Artykule II niniejszego Układu, zgodnie z obowiązującymi na ich terytoriach przepisami dewizowymi.

Artykuł V

Płatności z Czechosłowacji do Polski będą dokonywane na dobro rachunku „Narodowy Bank Polski“, prowadzonego w koronach czeskosłowackich przez instytucję Národní Banka Československá.

Artykuł VI

Płatności z Polski do Czechosłowacji będą dokonywane na dobro rachunku „Národní Banka Československá“, prowadzonego przez Narodowy Bank Polski również w koronach czeskosłowackich.

Artykuł VII

Rachunki wymienione w Artykułach V i VI będą nieoprocentowane i wolne od kosztów dla obu banków emisyjnych.

- d. ochrana vlastnických práv průmyslových, obchodních a intelektuálních (licence, patenty, tovární známky, autorská práva a pod.);
- e. odpočty železniční, poštovní, telegrafní, telefonní a za jiné služby telekomunikační;
- f. říční dopravné loděmi československými nebo polskými;

- g. odpočty vzájemné dopravy letecké;
- h. turistický a cestovní ruch;
- i. udržování zastupitelských úřadů diplomatických, konsulárních a obchodních zastupitelství;
- ř. veškeré jiné platy po vzájemné dohodě příslušných úřadů obou vysokých smluvních stran.

Článek III.

Ustanovení této dohody týkají se platů za zboží původu československého a polského ve smyslu zákonných ustanovení platných na území toho kterého státu.

Ustanovení této dohody nevztahují se však na zboží původu československého neb polského převáženého transzitně územím druhého státu, avšak s určením pro stát třetí, ani na platby za škody, které by byly způsobeny na takovém zboží.

Článek IV.

Příslušné úřady obou států budou vydávati potřebná povolení k provedení plateb uvedených v čl. II této dohody v souhlase s devisorými předpisy platnými na jejich území.

Článek V.

Platy z Československa do Polska budou prováděny ve prospěch účtu „Narodowy Bank Polski“, vedeného v korunách československých u Národní banky Československé.

Článek VI.

Platy z Polska do Československa budou prováděny v prospěch účtů „Národní banka Československá“, vedeného ústavem Narodowy Bank Polski rovněž v korunách československých.

Článek VII.

Účty uvedené v čl. V a VI nebudou úrokovány a budou bez výloh pro obě cedulové banky.

Artykuł VIII

Wpłaty i wypłaty na rachunki wymienione w Artykułach V i VI, wynikające z zobowiązań w innej walucie aniżeli korony czeskosłowackie, będą przeliczane podług średniego kursu odnośnej dewizy w Pradze w dniu poprzedzającym wpłatę lub wypłatę.

Artykuł IX

Dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania rachunków wymienionych w Artykułach V i VI, Národní Banka Československá będzie wykonywał polecenia wypłat Narodowego Banku Polskiego do wysokości czterystu milionów koron czeskosłowackich ponad posiadane pokrycie.

Zapotrzebowanie na korony czeskosłowackie, przekraczające wspomnianą sumę, zostanie pokryte przez Narodowy Bank Polski w drodze odstąpienia wolnych dewiz lub złota instytucji Národní Banka Československá. Rodzaj dewiz uzgodnią obydwie banki emisyjne.

Artykuł X

Pozostałość na dobro Narodowego Banku Polskiego na rachunku w instytucji Národní Banka Československá, przekraczająca sumę czterystu milionów koron czeskosłowackich, jest wymierna na żądanie Narodowego Banku Polskiego na wolne dewizy lub złoto. Rodzaj dewiz uzgodnią obydwie banki emisyjne.

Artykuł XI

Suma wymieniona w Artykułach IX i X może być zmieniona przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Finansową, o której mowa w Artykule XV niniejszego Układu, a która będzie utworzona na podstawie postanowień Artykułu V Układu o współpracy finansowej (załącznik Nr 7).

Artykuł XII

Oprócz rachunków wymienionych w Artykułach V i VI oba banki emisyjne będą mogły otwierać specjalne rachunki, jeżeli to będzie wspólnie uznane za celowe.

Ponadto obydwie banki emisyjne uzgodnią ze sobą technikę należytego wykonywania niniejszego Układu i uregulują sprawy związane z rozliczeniami z okresu poprzedzającego podpisanie niniejszego Układu.

Artykuł XIII

Transakcje kompensacyjne będą dopuszczone wyłącznie za uprzednią zgodą kompetentnych Władz obu Wysokich Układających się Stron.

Článek VIII.

Platy na účty a výplaty z účtů uvedených v čl. V a VI, vyplývající ze závazků v jiné měně než v korunách československých, budou přepočteny podle středního kursu příslušné devisy v Praze v den, který předchází vplatu aneb výplatě.

Článek IX.

Aby byl zajištěn hladký chod účtů zmíněných v čl. V a VI, bude Národní banka Československá prováděti platební příkazy ústavu Narodowy Bank Polski do výše čtyři sta milionů korun československých na krytou částku.

Potřebné koruny československé nad tuto částku opatří si Narodowy Bank Polski prodejem volných devis aneb zlata Národní bance Československé. Druh devis bude sjednán oběma cedulovými bankami.

Článek X.

Zůstatek ve prospěch ústavu Narodowy Bank Polski na účtě u Národní banky Československé převyšující částku čtyři sta milionů korun československých jest zaměnitelný na žádost ústavu Narodowy Bank Polski na volné devisy aneb na zlato. Druh devis bude sjednán oběma cedulovými bankami.

Článek XI.

Částka zmíněná v čl. IX a X může býti změněna československo-polskou Finanční komisí, o níž jest řeč v čl. XV této dohody a která bude zřízena podle ustanovení čl. V dohody o finanční spolupráci (příloha čís. 7).

Článek XII.

Kromě účtů zmíněných v čl. V a VI bude dovoleno oběma cedulovým bankám otevírati zvláštní účty, bude-li to vzájemně uznáno za účelné.

Mimo to obě cedulové banky dohodnou se o technickém postupu pro řádné provádění této dohody a uspořádají záležitosti týkající se účtů z doby před podepsáním této dohody.

Článek XIII.

Kompensační transakce budou připuštěny výhradně po předchozím souhlasu příslušných úřadů obou vysokých smluvních stran.

Artykuł XIV

Jeżeli w okresie ważności niniejszego Układu Rzeczpospolita Polska ustali parytet swojej jednostki monetarnej, mogą obie Wysokie Układające się Strony, za obustronnym porozumieniem, dostosować postanowienia niniejszego Układu do nowej sytuacji.

Artykuł XV

Funkcjonowanie niniejszego Układu będzie nadzorowane przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Finansową.

Artykuł XVI

Pozostałość, ustalona na dobro jednej z Wysokich Układających się Stron w dniu wygaśnięcia niniejszego Układu, będzie wyrównana w wolnych dewizach na które się zgodzą obydwa banki emisyjne, lub w złocie. Przeliczenie pozostałości nastąpi po średnim oficjalnym kursie odnośnej dewizy w Pradze w dniu likwidacji tej pozostałości.

Artykuł XVII

Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu podpisania i jest ważny na przeciąg at pięciu. Układ będzie przedłużany zawsze o dalszy rok, jeżeli nie zostanie wypowiedzony przez jedną z Wysokich Układających się Stron na sześć miesięcy przed upływem ustalonego okresu pięcioletniego, ewentualnie przed upływem dalszych jednorocznych okresów.

Artykuł XVIII

SPORZĄDZONO w Pradze, dnia 4 lipca 1947 roku w języku polskim i czeskim, przy czym obydwa teksty są autentyczne.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Evzen LÖBL m. p.

Josef JANDA, m. p.

Článek XIV.

Ustanoví-li republika Polská v době platnosti této dohody paritu své měny, mohou obě vysoké smluvní strany, po oboustranné shodě, přizpůsobiti ustanovení této dohody nové situaci.

Článek XV.

Na provádění této dohody bude dohlížeti Finanční komise.

Článek XVI.

Zůstatek zjištěný ve prospěch jedné z vysokých smluvních stran v den skončení platnosti této dohody bude vyrovnán ve volných devisách, na nichž se dohodnou obě cedulové banky, aneb ve zlatě. Přepočtení zůstatku bude proveden podle středního oficiálního kursu příslušné devisy v Praze v den likvidace zůstatku.

Článek XVII.

Tato dohoda vstoupí v platnost v den podpisu a zůstane v platnosti po dobu pěti let. Dohoda bude prodlužována vždy o další rok, nebude-li vypořádána jednou ze smluvních stran šest měsíců před uplynutím stanovené pětileté lhůty případně před uplynutím dalších ročních lhůt.

Článek XVIII.

VYHOTOVENO v Praze dne 4. července 1947 v jazyce českém a polském, při čemž oba texty jsou autentické.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Załącznik Nr 6

UKŁAD KOMUNIKACYJNY MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ
POLSKĄ A REPUBLIKĄ CZESKOSŁOWACKĄ

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i kierowane chęcią zapewnienia sobie nawzajem jak najdogodniejszych warunków w dziedzinie komunikacji kolejowej, morskiej, wodnej śródlądowej, drogowej, lotniczej, pocztowej, telekomunikacyjnej oraz kombinowanej, w pracy portów oraz przedsiębiorstw komunikacyjnych, jak również chęcią podtrzymania stałej współpracy w powyższych dziedzinach, obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ Komunikacyjny treści następującej:

ROZDZIAŁ A. — POLSKO-CZESKOSŁOWACKA KOMISJA
KOMUNIKACYJNA*Artykuł I*

1. Stosownie do art. III Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej ustanawia się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Komunikacyjną dla zapewnienia i pogłębienia współpracy obu Państw w dziedzinie komunikacji kolejowej, drogowej, wodnej śródlądowej, morskiej, lotniczej, pocztowej, telekomunikacyjnej, pracy portów i przedsiębiorstw komunikacyjnych.

2. Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna działać będzie na podstawie Statutu, stanowiącego załącznik (Nr 6a) do niniejszego Układu, a w szczególności wykonywać będzie czynności wyznaczone jej postanowieniami niniejszego Układu.

ROZDZIAŁ B. — TRANZYT, PRZEWOZY I TARYFY

Artykuł II

1. We wszystkich kwestiach, odnoszących się do komunikacji kolejowych, Wysokie Układające się Strony będą stosowały we wzajemnych stosunkach postanowienia Konwencji Międzynarodowej o przewozie osób i bagażów kolejami żelaznymi (K.M.O.) oraz Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi (K.M.T.), podpisanych w Rzymie dnia 23 listopada 1933 r., ewentualnie postanowienia innych Konwencji międzynarodowych, które by mogły wyżej wymienione zastąpić, a do których obie Układające się Strony przystąpią.

Odchylenia od Konwencji wyżej wspomnianych, jakie w powojennych warunkach zostały i będą umówione dla międzynarodowych komunikacji na kontynencie europejskim, mają również zastosowanie.

Příloha čís. 6

DOPRAVNÍ DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a vedeny snahou zajistiti si navzájem co nejvýhodnější podmínky na poli dopravy železniční, námořní, vnitrozemské vodní, silniční, letecké, poštovní a telekomunikační, jakož i kombinované, na poli přístavních prací a dopravních podniků, stejně jako snahou udržovati stálou spolupráci v těchto oborech, obě vysoké smluvní strany uzavírají Dopravní dohodu tohoto obsahu:

ODDÍL A. — ČESKOSLOVENSKO-POLSKÁ DOPRAVNÍ KOMISE

Článek I.

1. Shodně s článkem III. Úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce se zřizuje československo-polská Dopravní komise pro upevnění a prohloubení spolupráce obou států na poli dopravy železniční, silniční, vnitrozemské vodní, námořní, letecké, poštovní, telekomunikační, přístavních prací a dopravních podniků.

2. Československo-polská Dopravní komise bude pracovati na podkladě statutu, který tvoří přílohu této dohody (příloha čís. 6a); zejména bude vyvíjeti činnost svěřenou jí ustanoveními této dohody.

ODDÍL B. — PRŮVOZ, PŘEPRAVA A TARIFY

Článek II.

1. Ve všech otázkách týkajících se železniční přepravy budou se vysoké smluvní strany ve vzájemných stycích řídit ustanoveními Mezinárodní úmluvy o přepravě cestujících a zavazadel po železnicích (M. Ú. C.), jakož i Mezinárodní úmluvy o přepravě zboží po železnicích (M. Ú. Z.), podepsaných v Římě dne 23. listopadu 1933, po případě ustanoveními jiných mezinárodních úmluv, které by nahradily výše jmenované úmluvy a k nimž obě smluvní strany přistoupí.

Odchytky od výše uvedených úmluv, které byly nebo budou ujednány v poválečných poměrech pro mezinárodní přepravu na evropském kontinentu, budou mít rovněž platnost.

Odchylenia konieczne dla komunikacji kolejowej tylko między obu Wysokimi Układającymi się Stronami zostaną ustalone przez porozumienie obu Układających się Stron lub ich zarządów kolejowych.

2. We wszystkich kwestiach, odnoszących się do komunikacji wodnej śródlądowej i morskiej, drogowej, powietrznej, pocztowej oraz telekomunikacyjnej, będą obie Wysokie Układające się Strony stosowały we wzajemnych stosunkach każdorazowo obowiązujące dwu- i wielostronne konwencje międzynarodowe, do których obie Układające się Strony przystąpiły lub przystąpią w przyszłości.

3. Ponadto w międzynarodowej komunikacji tranzytowej będą stosowane postanowienia Konwencji i Statutu o Wolność Tranzytu, podpisanej w Barcelonie dnia 20 kwietnia 1921 roku.

Artykuł III

Właściwe zainteresowane zarządy komunikacyjne obu Wysokich Układających się Stron ułożą taryfy bezpośrednie dla możliwie największej ilości towarów i relacji w komunikacji wzajemnej tranzytowej zarówno wyłącznie kolejami żelaznymi, jak i kombinowanej.

Artykuł IV

1. W celu usprawnienia tranzytowego przewozu wszelkich towarów obie Wysokie Układające się Strony poczynią starania, aby zostały zawarte możliwie szybko potrzebne umowy o bezpośrednich taryfach i będą uczestniczyły w taryfach bezpośrednich z innymi państwami w tranzycie przez Polskę lub Czechosłowację oraz pomiędzy innymi państwami tranzytem przez Polskę i Czechosłowację.

2. Obie Wysokie Układające się Strony dołożą wszelkich starań, by taryfy bezpośrednie kolejowe względnie kolejowo-rzeczne pomiędzy Polską i państwami naddunajskimi oraz pomiędzy Czechosłowacją a państwami skandynawskimi i Związkiem Sowieckich Socjalistycznych Republik tranzytem przez Polskę weszły w życie w terminie najrychlejszym.

3. Zarządy kolejowe obu Wysokich Układających się Stron przystąpią bezzwłocznie po podpisaniu niniejszego Układu do opracowania bezpośrednich taryf towarowych polsko-czeskosłowackich celem wprowadzenia ich w życie możliwie w trzy miesiące od daty niniejszego Układu.

Artykuł V

Przy przewozie osób, bagażów i przesyłek ekspresowych nie będzie się czyniło — przy spełnianiu tych samych warunków — w zakresie odprawy, przewozu, stowowania stawek, publicznych opłat oraz danin, związanych z tym przewozem, żadnej różnicy między obywatelami obu Wysokich Układających się Stron.

Odchytky nutné toliko pro železniční přepravu mezi oběma vysokými smluvními stranami, budou stanoveny dohodou obou smluvních stran nebo jejich železničních správ.

2. Ve všech otázkách týkajících se vnitrozemské vodní a námořní dopravy, dopravy silniční, letecké, poštovní, jakož i telekomunikační budou se obě vysoké smluvní strany řídit ve vzájemných stycích právě platnými dvoustrannými a vícestrannými mezinárodními úmluvami, k nimž obě smluvní strany přistoupily nebo v budoucnosti přistoupí.

3. Mimo to v mezinárodní průvozní dopravě se budou řídit ustanoveními úmluvy a statutu o svobodě průvozu, podepsaného v Barceloně dne 20. dubna 1921.

Článek III.

Příslušné zúčastněné dopravní správy obou vysokých smluvních stran sestaví přímé tarify pro pokud možno největší počet zboží a spojů, ve vzájemné a průvozní dopravě, jak výhradně v dopravě železniční, tak i kombinované.

Článek IV.

1. Za účelem úpravy průvozní přepravy všeho zboží učiní obě vysoké smluvní strany opatření, aby byly pokud možno brzy sjednány potřebné úmluvy o přímých tarifech, a zúčastní se přímých tarifů s jinými státy v průvozu přes Československo nebo Polsko, jakož i mezi jinými státy v průvozu přes Československo a Polsko.

2. Obě vysoké smluvní strany vynaloží veškeré úsilí, aby přímé tarify železniční po případě železničně říční mezi Polskem a podunajskými státy, jakož i mezi Československem a státy skandinávskými a Svazem Sovětských Socialistických Republik v průvozu přes Polsko vešly v platnost v nejkratším čase.

3. Železniční správy obou vysokých smluvních stran přistoupí bezodkladně po podepsání této dohody k vypracování přímých nákladních tarifů československo-polských tak, aby mohly vejíti v platnost pokud možno do tří měsíců od podepsání této dohody.

Článek V.

V přepravě cestujících, zavazadel a spěšnin se nebude při splnění stejných podmínek činiti co do vypravení, přepravy, stanovení sazeb, jakož i veřejných dávek a daní souvisejících s touto přepravou, jakýkoli rozdíl mezi příslušníky vysokých smluvních stran.

Artykuł VI

1. Towary, nadane do przewozu między terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron a terytorium drugiej Układającej się Strony albo terytorium państwa trzeciego i towary tranzytem przewożone przez terytorium jednej z Układających się Stron do terytorium drugiej Układającej się Strony, przy spełnianiu tych samych warunków, będą traktowane na terytorium Układającej się Strony tranzytującej lub importującej tak samo, jak towary tego samego rodzaju nadane na jej własnym terytorium, a przewożone w tym samym kierunku i na tym samym przebiegu, w zakresie odprawy, przewozu, obliczenia przewoźnego według taryf wewnętrznych (lokalnych albo związkowych) oraz opłat i danin publicznych, związanych z tym przewozem.

2. Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się jednak, że przy przewozach wyżej wymienionych, obejmujących towary tego samego rodzaju, są dopuszczalne następujące warunki stosowania taryf przewozowych, zniżek lub innych udogodnień:

- a.* warunek nadania do przewozu w określonym czasie pewnej minimalnej lub maksymalnej ilości towaru,
- b.* warunek jednoczesnego nadania do przewozu towaru w ilości potrzebnej do utworzenia całego pociągu lub przynajmniej określonej grupy wagonów,
- c.* warunek jednoczesnego nadania do przewozu ilości potrzebnej do załadowania całego statku,
- d.* warunek spożycia lub zużycia wewnętrznego,
- e.* warunek poprzedniego lub dalszego przewozu drogą wodną lub powietrzną.

Każdy inny warunek, uniemożliwiający korzystanie z wewnętrznych taryf ulgowych, winien być uważany za nieistniejący odnośnie przewozów wyżej wymienionych.

Artykuł VII

Postanowienia Art. V i VI nie dotyczą zniżek przyznawanych:

- a.* przy przewozie pracowników publicznych, pracowników przedsiębiorstw przewozowych i państwowych, osób wojskowych, przy przewozie kupców podróżujących, a także osób, będących członkami rodzin wyżej wymienionych, oraz przy przewozie bagażów tychże osób;
- b.* przy przewozie kufrów z próbkami lub wzorami;
- c.* przy przewozie przesyłek dla potrzeb przedsiębiorstw komunikacyjnych albo publicznej administracji cywilnej i wojskowej;
- d.* dla celów dobroczynności, wystaw krajowych i zagranicznych, oświaty publicznej oraz w wypadkach klęsk powszechnych.

Článek VI.

1. Se zbožím podaným k přepravě mezi územím jedné vysoké smluvní strany a územím druhé smluvní strany nebo územím třetího státu, jakož i se zbožím prováženým územím jedné smluvní strany do území druhé smluvní strany se bude, při splnění stejných podmínek, nakládati na území průvozní nebo dovážející smluvní strany co do vypravení, přepravy, počítání přepravného podle vnitřních tarifů (místních nebo svazových), jakož i veřejných dávek a daní souvisejících s touto přepravou, stejně jako se zbožím stejného druhu, podaným k přepravě na jejím vlastním území a přepravovaným v témže směru a na téže trati.

2. Obě vysoké smluvní strany se však shodují, že při výše uvedených přepravách zahrnujících zboží stejného druhu jsou přípustné tyto podmínky pro použití přepravních tarifů, slev nebo jiných výhod:

- a. podmínka, že v určitém období bude podáno k přepravě stanovené nejmenší nebo největší množství zboží,
- b. podmínka, že bude najednou podáno k přepravě zboží v množství potřebném pro vytvoření celého vlaku neb alespoň stanovené skupiny vozů,
- c. podmínka, že bude najednou podáno k přepravě množství potřebné pro naložení celé lodi,
- d. podmínka domácí spotřeby nebo užití,
- e. podmínka předcházející nebo následující přepravy vodní nebo letecké.

Jakákoliv jiná podmínka znemožňující užití místních zlevněných tarifů se bude považovati, pokud jde o výše uvedené přepravy, za neexistující.

Článek VII.

Ustanovení článků V a VI se netýkají slev přiznaných:

- a. pro přepravu veřejných zaměstnanců, zaměstnanců dopravních a státních podniků, osob vojenských, pro přepravu obchodních cestujících, dále rodinných příslušníků výše uvedených osob, jakož i pro přepravu zavazadel těchto osob,
- b. pro přepravu vzorkových kufrů,
- c. pro přepravu zásilek pro potřeby dopravních podniků nebo veřejné správy civilní a vojenské,
- d. k účelům dobročinným, k účelům výstav domácích a zahraničních, veřejné osvěty, jakož i v případech veřejných pohrom.

Artykuł VIII

Przy układaniu taryf bezpośrednich będą obowiązywały następujące zasady:

1. Przy przewozie towarów, nadanych do przewozu na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron do terytorium drugiej Układającej się Strony, będą stawki taryf wewnętrznych kolei obydwu Stron obniżone o połowę opłaty manipulacyjnej (stacyjnej).
2. Przy przewozie towarów nadanych do przewozu na terytorium jednej z Wysokich Układających się Stron tranzytem przez terytorium drugiej Wysokiej Układającej się Strony do państwa trzeciego lub w kierunku przeciwnym — będą stawki taryf wewnętrznych kolei tranzytowych obniżone o całą opłatę manipulacyjną (stacyjną), a stawki kolei Strony przywożącej względnie wywożącej — o pół opłaty manipulacyjnej (stacyjnej).
3. Jeżeli zajdzie uzasadniona potrzeba, zostaną ustanowione specjalne stawki taryfowe. Stawki takie, opracowane przy zachowaniu zasad gospodarczo uzasadnionej kalkulacji, będą miały na celu pozyskanie dla dróg przewozowych obu Wysokich Układających się Stron możliwie największej ilości przewozów.
4. Zarządy komunikacyjne obu Wysokich Układających się Stron zobowiązują się nie obniżać swych opłat manipulacyjnych (stacyjnych) bez jednoczesnego obniżenia dotyczących baremów.

Artykuł IX

1. Zarządy komunikacyjne obu Wysokich Układających się Stron zapewnią sobie nawzajem w komunikacji wzajemnej i tranzytowej dogodnie połączenia swoimi środkami komunikacyjnymi. Będą się starały również uprościć i przyśpieszyć wykonywanie formalności przewozowych oraz będą się troszczyć o zapewnienie szybkiego i regularnego przewozu zarówno osób, jak i towaru.

2. Również będą się starały, aby komunikacja wzajemna i tranzytowa odbywała się bez opóźnień i aby środki przewozowe były eksploatowane w sposób najkorzystniejszy dla gospodarki obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł X

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się na zawarcie jak najszybciej umowy, mającej na celu ustalenie warunków dla przewozu pewnych przedmiotów, wyłączonych od przewozu kolejami żelaznymi, lub ustalenie warunków dogodniejszych dla przedmiotów, przyjmowanych pod pewnymi warunkami, w myśl art. 4 § 2 Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi z dnia 23 listopada 1933 roku.

Artykuł XI

Oba zarządy kolejowe będą ustalały ilość tras i odpowiednie rozkłady jazdy przez najdogodniejsze przejścia graniczne celem przeprowadzenia możliwie

Článek VIII.

Při sestavení přímých tarifů budou závazné tyto zásady:

1. Při přepravě zboží podaného k přepravě na území jedné vysoké smluvní strany do území druhé smluvní strany budou sazby místních tarifů drah obou smluvních stran sníženy o jednu polovinu manipulačního (staničního) poplatku.
2. Při přepravě zboží podaného k přepravě na území jedné vysoké smluvní strany do třetího státu nebo v opačném směru, budou sazby místních tarifů průvozních drah sníženy o celý manipulační (staniční) poplatek a sazby drah strany dovážející, nebo vyvážející, o jednu polovinu manipulačního (staničního) poplatku.
3. Nastane-li důvodná potřeba, budou stanoveny zvláštní tarifní sazby. Tyto sazby, vypracované při zachování zásad hospodárné kalkulace, budou mít za účel získati pro přepravní cesty obou vysokých smluvních stran pokud možno největší množství přeprav.
4. Dopravní správy obou vysokých smluvních stran se zavazují, že nesníží svoje manipulační (staniční) poplatky bez současného snížení příslušných baremů.

Článek IX.

1. Dopravní správy obou vysokých smluvních stran si navzájem zajistí ve vzájemné a průvozní dopravě vhodná spojení svými dopravními prostředky. Postarají se rovněž o zjednodušení a urychlené provádění přepravních formalit; dále se vynasnaží o zajištění rychlé a pravidelné přepravy jak cestujících, tak zboží.
2. Postarají se rovněž, aby vzájemná i průvozní doprava se dala bez zpoždování a aby přepravních prostředků se užívalo způsobem co nejhospodárnějším pro obě vysoké smluvní strany.

Článek X.

Obě vysoké smluvní strany se shodují, aby co nejdříve byly sjednány úmluvy mající za účel stanovití podmínky pro přepravu určitých předmětů vyloučených ze železniční přepravy nebo stanovití výhodnější podmínky pro předměty přijímané k přepravě za určitých podmínek podle článku 4, § 2 Mezinárodní úmluvy o přepravě zboží po železnicích ze dne 23. listopadu 1933.

Článek XI.

Obě železniční správy stanoví počet tras a jim odpovídající jízdní řády přes nejvhodnější pohraniční přechody za účelem provádění vzájemné a průvozní

najdogodniejszą drogą przewozów wzajemnych i tranzytowych, interesujących obydwie Wysokie Układające się Strony.

Artykuł XII

Oba zarządy kolejowe i wodne przystąpią niezwłocznie do zawarcia potrzebnych układów dla jak najszybszego uruchomienia interesujących obie Wysokie Układające się Strony przewozów tranzytowych drogą wodną lub drogą kombinowaną kolejowo-wodną.

Artykuł XIII

Obie Wysokie Układające się Strony zgodnie ustalają, że również w odniesieniu do przewozu osób, interesującego oba Państwa, właściwe zarządy komunikacyjne obu Układających się Stron, a przede wszystkim kolejowe i lotnicze, dołożą wszelkich starań, by przewozy takie usprawnić w sposób podobny, jak to wyżej określono dla przewozu towarów.

Artykuł XIV

1. Rozrachunki finansowe z tytułu stosunków komunikacyjnych będą dostosowane do zasad, ustalonych w układach finansowych polsko-czeskosłowackich.

2. Co się tyczy rozrachunków z tytułu stosunków komunikacyjnych z państwami trzecimi, o ile stosunki te łączą się z tranzytem przez jedną z Wysokich Układających się Stron, to uwzględniane będą umowy rozrachunkowe zawarte przez wszystkie zainteresowane państwa.

Artykuł XV

1. Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna będzie opracowywała na każde półrocze program przewozów tranzytowych pomiędzy polskimi portami a Czechosłowacją oraz pomiędzy Związkiem Sowieckich Socjalistycznych Republik a Czechosłowacją. Program ten będzie ustalał ilościowo rozmiary przewozów i poszczególne rodzaje towarów, przewidując właściwy stosunek pomiędzy towarami masowymi w rodzaju rud, pirytów itp. a cennymi surowcami zamorskimi specjalnie w rodzaju bawełny oraz wyrobami przemysłowymi. Program ten będzie uwzględniał z jednej strony strukturę czeskosłowackiego handlu zagranicznego, z drugiej zaś strony zdolność przeładunkową polskich portów morskich, stan ich połączeń żeglugowych oraz zdolność przepustkową polskich kolei i dróg wodnych.

2. Analogicznie według zasad, jak postanowiono w ustępie 1, będzie Komisja opracowywała program przewozów tranzytowych pomiędzy Polską a czeskosłowackimi portami śródlądowymi oraz pomiędzy Polską a państwami trzecimi w tranzycie przez Czechosłowację, przewidując właściwy stosunek pomiędzy towarami masowymi, jak węgiel, koks itp. a innymi towarami.

přepravy dotýkající se obou vysokých smluvních stran po cestě pokud možno nejvýhodnější.

Článek XII.

Obě železniční a plavební správy přistoupí bezodkladně k sjednání úmluv potřebných pro nejrychlejší zahájení průvozních přeprav dotýkajících se obou vysokých smluvních stran, po vodě, nebo po kombinované cestě železnice — voda.

Článek XIII.

Obě vysoké smluvní strany stanoví shodně, že rovněž, pokud jde o přepravu osob dotýkající se obou států, příslušné dopravní správy obou smluvních stran, a to především železniční a letecké, vynaloží veškeré úsilí, aby tyto přepravy byly upraveny podobným způsobem, jak se stanoví výše pro přepravu zboží.

Článek XIV.

1. Finanční odpočty z důvodu dopravních styků budou přizpůsobeny zásadám stanoveným ve finančních úmluvách československo-polských.

2. Pro odpočet z důvodu dopravních styků s třetími státy, pokud tyto styky souvisí s průvozem přes jednu z vysokých smluvních stran, budou vzaty v úvahu odpočtové úmluvy sjednané všemi státy, jichž se to týká.

Článek XV.

1. Československo-polská Dopravní komise vypracuje na každého půl roku program průvozních přeprav mezi Československem a polskými přístavy, jakož i mezi Svazem Sovětských Socialistických Republik a Československem. Tento program stanoví rozsah přeprav co do množství a jednotlivé druhy zboží, předvídáje příslušný poměr mezi hromadným zbožím v oboru rud, pyritů atp. a hodnotnými zámořskými surovinami, zejména v oboru bavlny, jakož i průmyslovými výrobky. Tento program bude přihlížeti s jedné strany ke struktuře československého zahraničního obchodu, s druhé strany pak k předkládkové výkonnosti polských námořních přístavů, ke stavu plavebních spojení s nimi, jakož i k průvozní výkonnosti polských drah a vodních cest.

2. Obdobně podle zásad stanovených v odstavci 1. vypracuje Komise program průvozních přeprav mezi Polskem a československými vnitrozemskými přístavy, jakož i mezi Polskem a třetími státy v průvozu přes Československo, předvídáje příslušný poměr mezi hromadným zbožím v oboru uhlí, koksu atp. a ostatním zbožím.

3. Programy powyższe będą miały na celu w możliwie szerokim zakresie przy zachowaniu zasad gospodarczo uzasadnionej kalkulacji uzyskanie jak największej ilości przewozów przez polskie porty morskie oraz przez czeskosłowackie porty śródlądowe na Dunaju. Jeżeli przy opracowywaniu tych programów okaże się, że rzeczywisty stan przewozów temu nie odpowiada, Komisja zwróci na to uwagę innym zainteresowanym Komisjom polsko-czeskosłowackim ewentualnie Polsko-Czeskosłowackiej Radzie Współpracy Gospodarczej.

4. Programy powyższe przewidywać będą ponadto skuteczne środki, jakie będą zastosowane przez obie Wysokie Układające się Strony dla ich ścisłego zrealizowania, a między innymi rozmiary pomocy wagonowej, niezbędnej dla przeprowadzenia wyżej wymienionych tranzytów.

5. W razie trudności ułożenia programu lub jego realizowania na terenie Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej sprawa zostanie przekazana na życzenie jednej z sekcji Komisji — Polsko-Czeskosłowackiej Radzie Współpracy Gospodarczej do postępowania zgodnego z jej Statutem.

ROZDZIAŁ C. — PORTY MORSKIE

Artykuł XVI

1. Przy korzystaniu z portów morskich względnie z wydzielonych stref portowych, znajdujących się na terytorium Wysokich Układających się Stron albo posiadanych przez nie na terytorium trzecich państw, — o ile umowy z owymi państwami na to pozwalają — przedsiębiorstwa żeglugi morskiej obu Układających się Stron obowiązywać będą w pierwszym rzędzie postanowienia niniejszego Układu.

2. Poza tym będą stosowane postanowienia każdorazowo obowiązujących umów międzynarodowych w sprawach z Układem powyższym związanych, do których obie Wysokie Układające się Strony przystąpiły względnie w przyszłości przystąpią, dalej postanowienia umów między Układającymi się Stronami w sprawach o tymże charakterze, w końcu ustawy każdego z Układających się Państw na jego terytorium, jeżeli Układ powyższy nie stanowi inaczej.

Artykuł XVII

1. Przy korzystaniu z wszelkich urządzeń portów morskich i obsługi portowej każda z Wysokich Układających się Stron zapewnia przedsiębiorstwom żeglugi morskiej, ich pracownikom, statkom i ładunkom drugiej Układającej się Strony, jak najdogodniejsze warunki udzielone innym, a w każdym razie to samo obchodzenie się jak z krajowymi przedsiębiorstwami żeglugi morskiej, ich pracownikami, statkami i ładunkami.

2. Postanowienia poprzedniego ustępu dotyczą również wszelkich opłat pobieranych w portach obu Wysokich Układających się Stron. Opłaty pobierane będą jedynie za istotne użycie portu, jego urządzeń oraz obsługi portowej.

3. Úkolem těchto programů bude získati v co možná širokém rozsahu, při zachování zásad hospodárné kalkulace, pokud možno největší množství přeprav přes polské námořní přístavy, jakož i přes vnitrozemské přístavy československé na Dunaji. Zjistí-li se při vypracování těchto programů, že skutečný stav přepravy tomu neodpovídá, upozorní Komise na to ostatní zúčastněné československo-polské komise, po případě československo-polskou Radu hospodářské spolupráce.

4. Tyto programy budou předvídati dále skutečné prostředky, kterých použijí obě vysoké smluvní strany pro jejich přesné provedení, mimo jiné též rozsah vozové výpomoci potřebné k provedení shora uvedených průvozu.

5. Vyskytnou-li se obtíže při sestavení programu nebo při jeho provádění na poli československo-polské Dopravní komise, bude věc na žádost jednoho z odborů Komise přikázána československo-polské Radě hospodářské spolupráce k projednání podle jejího statutu.

ODDÍL C. — NÁMOŘNÍ PŘÍSTAVY

Článek XVI.

1. Při používání námořních přístavů případně oddělených přístavních pásem nacházejících se na území vysokých smluvních stran nebo nacházejících se v jejich držbě na území třetích států — pokud to úmluvy s těmito státy připouštějí — budou pro námořní plavební podniky obou smluvních stran platiti v první řadě ustanovení této dohody.

2. Mimo to bude používáno ustanovení právě platných mezinárodních úmluv o věcech s touto dohodou souvisících, ke kterým obě vysoké smluvní strany přistoupily nebo v budoucnu přistoupí, dále ustanovení úmluv mezi smluvními stranami o věcech téže povahy a konečně zákonných ustanovení každého ze smluvních států na jeho území, jestliže tato dohoda nestanoví jinak.

Článek XVII.

1. Při používání všelikých zařízení námořních přístavů, jakož i služby přístavní, zaručuje každá z vysokých smluvních stran námořním plavebním podnikům, jejich zaměstnancům, lodím a nákladům druhé smluvní strany nejpříznivější podmínky udělené jiným, v každém případě však totéž zacházení jako s námořními plavebními podniky domácími, jejich zaměstnanci, loděmi a náklady.

2. Ustanovení předchozího odstavce platí rovněž o platbách jakéhokoli druhu vybíraných v námořních přístavech obou vysokých smluvních stran. Platby budou vybírány jen za skutečné použití přístavu a jeho zařízení, jakož i přístavní služby.

3. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodne, że jeżeli będzie to potrzebne dla zwiększenia obrotów towarowych w portach albo z innych ważnych powodów, mogą być — przy zachowaniu uzasadnionej gospodarczo kalkulacji — wprowadzone specjalne stawki opłat przeładunkowych i składowych oraz warunki wolnego składowania w portach morskich. Te stawki, opłaty i warunki wolnego składowania mogą być zróżniczkowane w zależności od ilości i rodzaju ładunków oraz pory roku.

Artykuł XVIII

1. Rzeczpospolita Polska zezwala na korzystanie przez Republikę Czeskosłowacką z portów morskich w Szczecinie i Gdyni-Gdańsku, jako baz żeglugowo-technicznych dla czeskosłowackich handlowych statków morskich.

2. W tym celu, przez właściwe zarządzenia władz portowych, będą czeskosłowackim przedsiębiorstwom żeglugi morskiej względnie czeskosłowackim handlowym statkom morskim w jak najszerszym zakresie:

- a. zapewnione dogodnie miejsca dla cumowania, zakotwiczenia oraz dla magazynowania przedmiotów potrzebnych dla ich ruchu i utrzymania,
- b. udzielone wszelkie konieczne środki dla ich ruchu, jak zapewnienie zaopatrywania w materiały pędne, smary, wyposażenie statkowe, żywność, wodę do picia i do innego użytku itp.
- c. zapewnione wszelkie udogodnienia, jak możliwość użycia stoczni, przeprowadzenia wszelkiego rodzaju napraw, klasyfikacji, wyposażenia łączności telekomunikacyjnej itp.

3. Korzystanie z baz morskich według postanowień poprzednich ustępów odbywać się będzie w warunkach najdogodniejszych dla potrzeb Republiki Czeskosłowackiej, co najmniej w warunkach zwykłych dla ruchu polskich handlowych statków morskich.

4. Szczegóły zapewnienia baz morskich zostaną ustanowione w osobnej umowie, którą zawrą właściwe zarządy portów z czeskosłowackimi urzędami lub czeskosłowackimi przedsiębiorstwami żeglugi morskiej.

Artykuł XIX

1. Instytucja, którą wyznaczy Rząd Polski, wydzierżawi instytucjom, które Rząd Czeskosłowacki wyznaczy, części wolnego obszaru celnego w porcie w Szczecinie. Położenie i rozmiary tych wydzierżawionych części wolnego obszaru celnego portu będą dostosowane do potrzeb i zakresu czeskosłowackiego obrotu towarowego przez port szczeciński oraz do ogólnych planów budowy i eksploatacji tego portu. Termin dzierżawy będzie co najmniej trzydziestoletni.

Wydzierżawione części portu będą obejmowały znajdujące się tam obecnie urządzenia portowe jak nabrzeża, tory kolejowe, składy, budynki itp. Jeżeli urządzenia te będą wymagały remontu lub dalszych inwestycji, aby mogły być w pełni wykorzystane przez dzierżawcę, będzie on wykonywał naprawy i

3. Obě vysoké smluvní strany se shodly, že ukáže-li se toho zapotřebí pro zvýšení obratu zboží v přístavech nebo z jiných vážných důvodů, mohou být zavedeny — při zachování hospodárné kalkulace — zvláštní sazby poplatků překladištních a uskladňovacích, jakož i podmínky volného skladování v námořních přístavech. Tyto sazby a poplatky, jakož i podmínky volného skladování mohou být stanoveny různě v poměru k množství, druhům zboží a času.

Článek XVIII.

1. Republika Polská svoluje, aby republika Československá používala námořních přístavů ve Štětíně a Gdyni — Gdansk jako plavebně-technických základen pro československé obchodní lodě námořní.

2. K tomu účelu budou příslušnými správami přístavů československým námořním plavebním podnikům, případně československým obchodním lodím námořním v nejširší míře:

- a. zajištěna vhodná místa pro přistávání a kotvení, jakož i pro uložení předmětů potřebných k jejich provozu a udržování,
- b. poskytnuty všechny k jejich provozu nutné prostředky, jako zajištění zásobování pohonnými látkami, mazadly, lodními potřebami, potravinami, pitnou a užitkovou vodou a pod.,
- c. zajištěna všechna usnadnění jako možnost používání loděnic, provádění oprav všeho druhu, klasifikování, vyzbrojení, telekomunikačního spojení a pod.

3. Používání námořních základen podle ustanovení předchozích odstavců bude prováděno za podmínek s hlediska potřeb Československé republiky nejpriznivějších, nejméně však za podmínek obvyklých pro provoz polských obchodních lodí námořních.

4. Podrobnosti o zajištění námořních základen budou stanoveny zvláštní smlouvou, kterou sjednají příslušné správy přístavů s československými úřady nebo s československými námořními plavebními podniky.

Článek XIX.

1. Instituce, kterou označí vláda polská, pronajme institucím, které vláda československá označí, části svobodného celního území v přístavu ve Štětíně. Poloha a rozměry těchto pronajatých částí svobodného celního území přístavu budou přizpůsobeny potřebám a rozsahu československého obratu zboží přes štětínský přístav, jakož i všeobecným plánům výstavby a využití tohoto přístavu. Doba pronájmu bude nejméně třicetiletá.

V pronajatých částech přístavu budou se nacházeti nynější přístavní zařízení jako nábreží, železniční kolejiště, skladiště, budovy a p. Budou-li tato zařízení vyžadovati oprav nebo dalších investic, aby mohla být plně využita nájemcem, bude tento prováděti opravy a investice potřebné pro využití pro-

inwestycje potrzebne do użytkowania wydzierżawionego terenu, w sposób zgodny z racjonalną gospodarką portową oraz dostosowany do ogólnych planów budowy i rozbudowy portu.

2. W ciągu najdalej sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego Układu, pod warunkiem dostarczenia potrzebnych podkładów technicznych, zawarta zostanie między zarządem portu w Szczecinie a instytucjami wskazanymi przez Rząd Czeskosłowacki umowa ramowa, w której ustalone zostanie, na jakich warunkach i jakie tereny w poszczególnych okresach czasu będą Stronie Czeskosłowackiej wydzierżawione.

Przekazanie pierwszego wydzierżawionego terenu nastąpi najdalej w ciągu sześciu miesięcy od zawarcia umowy ramowej. Poszczególne umowy dzierżawne zawierać będą plany inwestycji, które na danym terenie mają być przez dzierżawcę wykonane, oraz przewidywać terminy przystąpienia do robót i ich ukończenia.

Terminy zawierania umów mogą być zmienione za zgodą Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej.

3. Do czasu zakończenia robót na pierwszych oddanych terenach dzierżawca czeskosłowacki będzie mógł — o ile zajdzie ku temu potrzeba — korzystać z terenów i magazynów oraz urządzeń w innej części portu szczecińskiego zdalnych do użytku, przy czym będzie mu zastrzeżona możliwość korzystania z tych terenów zastępczych i urządzeń na warunkach wolnocłowych.

4. W specjalnych umowach przedsiębiorstwa, wskazane przez Rząd Czeskosłowacki, mogą być dopuszczane jako udziałowcy do polskich przedsiębiorstw przemysłowych, jak stocznie, elewatory, chłodnie itp., znajdujących się na terenie wolnego obszaru celnego w porcie w Szczecinie.

5. Dążąc do najszybszego i pełnego uruchomienia portu w Szczecinie, a zwłaszcza do wykończenia i uzupełnienia istniejących już tam inwestycji, obie Wysokie Układające się Strony spowodują zawarcie szczegółowych umów między zarządem portu szczecińskiego a odpowiednimi przedsiębiorstwami czeskosłowackimi o dostawę urządzeń przeładunkowych komunikacyjnych oraz innego wyposażenia portowego.

6. Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się, aby Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna czuwała nad wykonaniem niniejszego artykułu w terminach i w sposób w nim przewidziany. Komisja ta rozpatrywać będzie również wszelkie sprawy związane z użytkowaniem morskich portów polskich przez przedsiębiorstwa czeskosłowackie żeglugi morskiej.

Artykuł XX

Każda z Wysokich Układających się Stron zapewni drugiej Stronie lub przedsiębiorstwom przez nią wskazanym w polskich portach morskich względnie w czeskosłowackich portach na Dunaju przeładunek towarów w ilościach ustalanych na podstawie art. XV, jak również w razie potrzeby możliwość przejściowego składowania tych towarów.

najatého prostoru způsobem shodným s racionálním hospodářstvím přístavu, jakož i přízpusobeným všeobecným plánům obnovy a výstavby přístavu.

2. Nejpozději do šesti měsíců ode dne účinnosti této smlouvy a s podmínkou, že budou dodány potřebné technické podklady, bude mezi přístavní správou ve Štětíně a institucemi označenými československou vládou sjednána rámcová smlouva, v které bude stanoveno, za jakých podmínek a které plochy v jednotlivých časovýchl obdobích budou straně československé pronajaty.

Předání prvních pronajatých ploch bude provedeno nejpozději do šesti měsíců od sjednání rámcové smlouvy.

Jednotlivé nájemní smlouvy budou obsahovati plány investic, které má nájemce na této ploše provésti, jakož i lhůty předvídané pro započetí prací a jich ukončení.

Lhůty pro sjednání smluv mohou býti změněny se souhlasem československo-polské Dopravní komise.

3. Do ukončení prací na plochách prvně předaných bude moci československý nájemce—bude—li toho třeba—používatí prostorů, skladišť a zařízení v jiné části štětínského přístavu, způsobilých k využití, při čemž bude mu vyhrazena možnost bezcelně používatí těchto náhradních ploch a zařízení.

4. Zvláštními smlouvami mohou býti podniky označené československou vládou připuštěny k účasti na polských podnicích průmyslových, jako na loděnicích, silech, chladírnách a p., které se nacházejí ve svobodném celním území přístavu ve Štětíně.

5. Ve snaze co nejrychlejšího a úplného uvedení přístavu ve Štětíně do provozu, zvláště však dokončení a doplnění tam se již nacházejících investic, dají obě vysoké smluvní strany podnět k uzavření zvláštních smluv mezi přístavní správou štětínskou a příslušnými československými podniky o dodání zařízení předkládacích, dopravních, jakož i jiného vystrojení přístavu.

6. Obě vysoké smluvní strany souhlasí, aby československo-polská Dopravní komise sledovala, zda ustanovení tohoto článku byla provedena ve lhůtách a způsobem v něm předvídaným. Tato komise bude se též obíratí veškerými věcmi souvisícími s používáním polských námořních přístavů československými námořními plavebními podniky.

Článek XX.

Každá z vysokých smluvních stran zajistí druhé straně nebo podniku, který tato strana označí v polských námořních přístavech případně v československých přístavech dunajských, překlad zboží v množstvích stanovených na základě článku XV, jakož i v případě potřeby možnost přechodné skládky tohoto zboží.

Artykuł XXI

1. Czeskosłowackie instytucje, o których mowa w art. XIX, uprawnione będą do wyłącznego korzystania w morskich portach polskich z wydzierżawionych i ściśle ograniczonych powierzchni wodnych, przylegających do portowych przestrzeni lub składów im wydzierżawionych. Powyższe uprawnienia są ważne również dla statków innych przedsiębiorstw, o ile służą one interesom Republiki Czeskosłowackiej.

Zarząd portu ma prawo — w razie potrzeby — o ile nabrzeża wydzierżawione powyższym czeskosłowackim instytucjom nie będą czasowo wykorzystywane, dysponować nimi do ogólnych potrzeb portu po porozumieniu się z dzierżawcami. W tym wypadku mogą być stosowane opłaty pobierane przez zarząd portu.

2. W razie potrzeby, czeskosłowackie przedsiębiorstwa żeglugi morskiej będą mogły zająć — za opłatą na zasadach ogólnych — powierzchnię wodną w większym zakresie aniżeli wyżej omówiono, za zgodą zarządu portu, który winien uwzględniać w największej mierze czeskosłowackie potrzeby ruchu.

3. Zarząd portu utrzymywać będzie stale na swój koszt na wydzierżawionych przestrzeniach wodnych i w dojeździe do nich konieczne warunki żeglowności.

Artykuł XXII

Gdyby wydzierżawione tereny, składy z przynależnymi urządzeniami lub poszczególne urządzenia, nie wystarczyły do przyjęcia i odprawy czeskosłowackiego obrotu, zarząd portu, na podstawie zgłoszenia, poczyni starania o zabezpieczenie przeładunku i składowania towarów na innych odpowiednich terenach portu w Szczecinie lub w innych morskich portach polskich, do ilości ustalonej na podstawie art. XV, a również w większej ilości, o ile na to pozwolą możliwości przeładunkowe i gospodarcze polskich portów morskich.

Artykuł XXIII

1. Czeskosłowackie instytucje wymienione w art. XIX, uprawnione są do budowania i utrzymywania na przestrzeniach wydzierżawionych w polskich portach morskich budynków i wszelkich urządzeń potrzebnych dla przeładunku i normalnej ich działalności, z zastrzeżeniem zatwierdzenia planu przez zarząd portu oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

2. Budowle i urządzenia, wymienione w poprzednim ustępie, pozostaną przez cały czas trwania odnośnej umowy dzierżawnej nieograniczoną własnością czeskosłowackich instytucji, wymienionych w art. XIX. Instytucje te mogą je każdego czasu usunąć, o ile umowa dzierżawna nie postanowi inaczej. Umowa dzierżawna uregułuje również prawo własności budowli i urządzeń po jej wygaśnięciu.

3. Dla budowy i utrzymywania budynków i wszelkich urządzeń na wolnym obszarze celnym portu, zezwolonym będzie dowóz materiałów, narzędzi,

Článek XXI.

1. Československé instituce, uvedené v čl. XIX, budou mít v polských námořních přístavech právo na výlučné používání pronajatých a přesně ohraničených vodních ploch, přiléhajících k přístavním prostorám nebo skladištím jim pronajatým. Tato oprávnění platí také pro námořní lodě jiných podniků, pokud konají služby v zájmu Československé republiky.

Přístavní správa jest oprávněna — v případě potřeby — pokud nábřeží pronajatá výše uvedeným československým institucím nebudou přechodně využita, jimi disponovati pro všeobecné potřeby přístavu v dohodě s nájemci. V tomto případě může být použito poplatků vybíraných přístavní správou.

2. V případě potřeby budou moci československé námořní plavební podniky za všeobecně platné poplatky zaujmouti vodní plochu v rozsahu větším než výše uvedeném, se souhlasem přístavní správy, která bude co nejvíce přihlížeti k československým provozním potřebám.

3. Přístavní správa bude stále udržovati svým nákladem v pronajatých vodních plochách a v příjezdech k nim potřebnou sjízdnost.

Článek XXII.

Kdyby pronajaté prostory, skladiště s příslušnými zařízeními nebo jednotlivá zařízení nestačily, aby pojalý nebo odbavily československý provoz, postará se přístavní správa na požádání o zajištění překlada a skladování zboží na jiných vhodných prostorách přístavu ve Štětíně nebo v jiných polských námořních přístavech, do množství stanovených na základě čl. XV a též i větších množství, pokud to překládací a hospodářské možnosti polských námořních přístavů dovolí.

Článek XXIII.

1. Československé instituce uvedené v čl. XIX budou oprávněny budovati a udržovati na prostorách pronajatých v polských námořních přístavech stavby a všeliká zařízení potřebná pro překlad a jejich pravidelnou činnost s výhradou schválení plánů přístavní správou, jakož i ve shodě s platnými právními předpisy.

2. Stavby a zařízení uvedené v předchozím odstavci zůstanou po dobu trvání příslušné nájemní smlouvy v neomezeném vlastnictví československých institucí uvedených v čl. XIX. Tyto instituce mohou je kdykoli odstraniti, neustanoví-li nájemní smlouva jinak. Nájemní smlouva rovněž upraví vlastnické poměry k budovám a zařízením po uplynutí její platnosti.

3. K stavbě a udržování staveb a všelikých zařízení ve svobodném celním území přístavu bude povolen dovoz hmot, nářadí, nástrojů a jiných zařízení

instrumentów i innych urządzeń bez pobierania cel i podatków; o szczegółach porozumieją się odnośnie urzędy obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł XXIV

1. Czeskosłowackie instytucje, wymienione w art. XIX, uprawnione będą do użytkowania wydzierżawionych przestrzeni i używania wydzierżawionych urządzeń samodzielnie i według swych potrzeb. W szczególności upoważnione będą, w związku z przeładunkiem i magazynowaniem towarów, przeprowadzać wszelkie czynności stosownie do zwyczajów handlowych, zgodnie z przepisami obowiązującymi dla odnośnego portu lub jego części.

2. Czeskosłowackie instytucje, wymienione w art. XIX, uprawnione będą do wyznaczania i pobierania, według swego uznania, opłat za używanie przez osoby trzecie przestrzeni i urządzeń, jak również za wykonywanie czynności dopuszczalnych według postanowienia poprzedniego ustępu.

3. Napisy i ogłoszenia czeskosłowackich instytucji, wymienionych w art. XIX, które nie dotyczą ich obrotu wewnętrznego, będą sporządzane w językach urzędowych obu Wysokich Układających się Stron.

Artykuł XXV

W wypadkach, gdy płace robotników portowych będą uregulowane ogólnie obowiązującymi przepisami taryfowymi lub umowami zbiorowymi, to płace te będą stosowane również przez instytucje czeskosłowackie, wymienione w art. XIX.

Artykuł XXVI

O ile Rząd Polski zażąda prawa użytkowania wolnych stref w morskich portach państw trzecich, które Czechosłowacja posiada lub posiadać będzie, to w drodze odpowiednich umów polskim przedsiębiorstwom żeglugi morskiej przyznane będą w tych wolnych strefach uprawnienia analogiczne do udzielonych z mocy niniejszego Układu instytucjom czeskosłowackim, wymienionym w art. XIX, w portach polskich — jeżeli umowy z tymi trzecimi państwami na to pozwalają.

ROZDZIAŁ D. — ŻEGLUGA MORSKA

Artykuł XXVII

Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się zapewnić przedsiębiorstwom żeglugi morskiej drugiej Strony w portach morskich, pozostających pod jej zwierzchnictwem lub władzą, lub w strefach morskich portowych wydzielonych im na terytorium państw trzecich — o ile umowy z tymi państwami na to pozwalają — traktowanie na równi ze swoimi własnymi przedsiębiorstwami żeglugi morskiej w zakresie wolnego dostępu do portów, ich użycia i pełnego korzystania z udogodnień, udzielanych przedsiębiorstwom żeglugi morskiej,

bez vybrání cla a daní; o podrobnostech se dohodnou příslušné úřady obou vysokých smluvních stran.

Článek XXIV.

1. Československé instituce uvedené v čl. XIX budou oprávněny používatí pronajaté prostory a zařízení samostatně a podle svých potřeb: Zejména budou oprávněny v souvislosti s překladem a uskladňováním zboží prováděti všechny v obchodě obvyklé úkony, a to ve shodě s předpisy platnými pro dotčený přístav nebo jeho části.

2. Československé instituce uvedené v čl. XIX budou oprávněny podle svého volného uvážení určovati a vybíratí poplatky za užívání prostorů a zařízení třetími osobami, jakož i za provádění úkonů přípustných podle ustanovení předchozího odstavce.

3. Nápisý a vyhlášky československých institucí uvedených v čl. XIX, pokud se netýkají jejich vnitřního provozu, budou v úředních jazycích obou vysokých smluvních stran.

Článek XXV.

Budou-li mzdy přístavních dělníků upraveny všeobecně platnými předpisy tarifními nebo hromadnými smlouvami, budou používány tyto mzdy též československými institucemi uvedenými v čl. XIX.

Článek XXVI.

Pokud polská vláda zažádá o právo na používání svobodných pásem, které má nebo bude míti Československo v námořních přístavech třetích států, bude příslušnými úmluvami polským námořním plavebním podnikům příznáno v těchto svobodných pásmech obdobné oprávnění, jaké mají podle této dohody československé instituce uvedené v čl. XIX v přístavech polských, dovolují-li to úmluvy s těmito třetími státy.

ODDÍL D. — NÁMOŘNÍ PLAVBA

Článek XXVII.

Každá z vysokých smluvních stran se zavazuje, že zajistí námořním plavebním podnikům druhé strany v námořních přístavech, nacházejících se pod její svrchovaností nebo správou, nebo v námořních přístavních pásmech přidělených jim na území třetích států-připouštějí-li to úmluvy s těmito státy-rovné zacházení jako se svými vlastními námořními plavebními podniky, pokud jde o volný vstup do přístavů, jejich používání a plné využití výhod, které ony poskytnou námořním plavebním podnikům, činnostem obchodních

czynnościom handlowym statków, ich załogom, ładunkom i pasażerom, ła-
twienia w załadowaniu i wyladowaniu, jak również we wszelkiego rodzaju
podatkach i opłatach pobieranych przez Rząd, władze publiczne, koncesjo-
nariuszy, wszelkiego rodzaju zakłady lub też w ich imieniu.

Artykuł XXVIII

1. Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się co do tego, że prze-
siębiorstwa żeglugi morskiej obu Układających się Stron, przy zachowaniu w
pełni swej prawnej i gospodarczej niezawisłości i mając na uwadze specjalne
gospodarcze i powszechne zainteresowanie swego Państwa, przewozić będą to-
wary możliwie w naściślejszej współpracy gospodarczej w zakresie i na warunkach
ustalić się mających w umowie, którą powyższe przedsiębiorstwa między sobą
zawrą; umowa ta nabierze ważności po zatwierdzeniu jej przez Rządy obu
Układających się Stron.

2. Przedmiotem współpracy, o której jest mowa w ustępie 1, będą między
innymi następujące zagadnienia:

- a. ustalenie jednolitych taryf (stawek) i warunków przewozowych,
- b. wprowadzanie w porozumieniu z kolejami lub żeglugą śródlądową obu
Wysokich Układających się Stron bezpośrednich dokumentów przewozo-
wych,
- c. wprowadzanie bezpośrednich taryf przewozowych w kombinowanym
przewozie kolej-statek,
- d. wzajemna pomoc i współdziałanie w innych wypadkach działalności
techniczno-przewozowej, jak np. w zakresie naprawy obiektów pływają-
cych, magazynowania ładunków, awarii, telekomunikacji, uzupełniania
braków w załogach statków, obsłudze portowej, zaopatrywania w mate-
riały pędne itp.

3. Celem pogłębienia współpracy przedsiębiorstw żeglugi morskiej zwoły-
wać się będzie według potrzeby wspólne posiedzenia ich zarządów.

Artykuł XXIX

Armatorzy, załadowcy, właściciele i dzierżawcy statków, będący obywatela-
mi jednej z Wysokich Układających się Stron, oraz ich przedstawiciele i agenci,
będą korzystali na terytorium drugiej Strony — na tych samych warunkach i
płacąc te same opłaty, co jej obywatele — ze wszystkich urządzeń i instalacji
portowych oraz ich przynależności, o ile są one przeznaczone do użytku publicz-
nego.

Artykuł XXX

Żadna z Wysokich Układających się Stron nie będzie stawiać przeszkód
w urządzaniu i utrzymywaniu przez przedsiębiorstwa, wymienione w art.
XXVIII, na terytorium drugiej Układającej się Strony swoich przedstawi-

lodí námořních, jejich posádkám, nákladům a cestujícím, ulehčení při nakládání a vykládání, jakož i v daních a poplatcích všelikého druhu vybíraných vládou, veřejnými orgány, koncesionáři, ústavy jakéhokoli druhu nebo v jejich jméně.

Článek XXVIII.

1. Obě vysoké smluvní strany jsou za jedno v tom, že námořní plavební podniky obou smluvních stran, zachovávajíce plně svoji právní i hospodářskou samostatnost a majíce na zřeteli zvláštní hospodářské a všeobecné zájmy svého státu, budou prováděti přepravu zboží pokud možno v nejužší hospodářské spolupráci v rozsahu a za podmínek stanovených smlouvou, kterou tyto podniky mezi sebou sjednají; tato smlouva nabude účinnosti po schválení vlád obou smluvních stran.

2. Předmětem spolupráce zmíněné v odst. 1. budou mimo jiné tyto otázky:

- a. stanovení jednotných přepravních tarifů (sazeb) a podmínek,
- b. zavedení přímých přepravních dokladů v dohodě se železnicemi a vnitrozemskou plavbou obou vysokých smluvních stran,
- c. zavedení přímých přepravních tarifů v kombinované přepravě železnice — loď,
- d. vzájemná pomoc a spolupráce v jiných případech technicko-dopravní činnosti, jako na př. při opravě plavidel, uskladňování nákladů, havariích, telekomunikací, doplňování lodních posádek, v obsluze přístavů, zásobování pohonnými látkami a p.

3. Za účelem prohloubení spolupráce námořních plavebních podniků budou podle potřeby svolávány společné porady jich správ.

Článek XXIX.

Provozovatelé plavby, přepravci, vlastníci a nájemci námořních lodí, kteří jsou příslušníky jedné z vysokých smluvních stran, jakož i jejich representanti a agenti budou moci na území druhé strany za stejných podmínek a při placení stejných poplatků jako její příslušníci, používatí všech přístavních zařízení a instalací, jakož i jejich příslušenství, pokud slouží veřejnému používání.

Článek XXX.

Žádná z vysokých smluvních stran nebude činiti překážek, aby podniky uvedené v čl. XXVIII zřizovaly a udržovaly na území druhé strany svá zastupitelství, agencie, odbočky, provozovny (na př. opravy lodí) a jiná

cielstw, agencji, filii, instytucji ruchu (np. warsztatów reparacyjnych dla statków) i innych urzędów niezbędnych dla ich działalności pod warunkiem, że będą się stosowały do przepisów prawnych Państwa, na terytorium którego zostaną utworzone.

Artykuł XXXI

1. Przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXVIII, upoważnione będą do zatrudniania w swych instytucjach na terytorium drugiej Układającej się Strony obywateli obu Układających się Stron oraz — za zgodą odpowiednich urzędów tejże drugiej Układającej się Strony — osób nie będących obywatelami żadnej z Układających się Stron.

2. W sprawach udzielania zezwoleń na pobyt dla pracowników zatrudnionych w instytucjach służbowych i ruchu, wymienionych w art. XXX, obie Układające się Strony będą wzajemnie przychylnie stosowały swoje obowiązujące przepisy.

Artykuł XXXII

1. O przynależności państwowej statków decydują przepisy Państwa, do którego dany statek należy. Dowodami są tytuły i patenty, znajdujące się na statku, wydane przedsiębiorstwu żeglugi morskiej przez właściwe władze danego Państwa.

2. Uznawane będą w portach morskich i na wodach przybrzeżnych drugiej Układającej się Strony postanowienia krajowego prawodawstwa o wyekwipowaniu, urządzeniu, środkach bezpieczeństwa, cechowaniu i zdolności do żeglugi statków morskich eksploatowanych przez przedsiębiorstwa wymienione w art. XXVIII, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami międzynarodowymi.

3. Aż do zawarcia układu o uznaniu świadectw pomiarowych, statki obu Układających się Stron nie będą podlegały w morskich portach drugiej Strony żadnej nowej czynności pomiarowej; wysokość opłat i świadczeń portowych będzie ustalana według świadectw pomiarowych, wydanych przez właściwe władze Państwa, pod którego banderą statki pływają.

Artykuł XXXIII

1. Pod warunkiem, że wstępują do obszaru celnego jednej z Wysokich Układających się Stron jako środki transportowe w celu przewiezienia towaru lub pasażerów i że opuszczą go znów — czy to z ładunkiem czy bez niego — wszelkiego rodzaju statki morskie będą zwalniane od cła i wszelkich opłat przywozowych i wywozowych, łącznie z ich zwyczajnym ekwipunkiem i inwentarzem na nich się znajdującym, ich domowymi apteczkami, jak również zapasowymi częściami i narzędziami.

2. Od cła oraz opłat przywozowych i wywozowych będą zwalniane materiały pędne, znajdujące się na statkach morskich w ilościach odpowiadających normalnemu zapotrzebowaniu. Również zwalniane będą od cła oraz opłat przy-

zařízení, potřebná k jejich činnosti s podmínkou, že bude šetřeno právních předpisů státu, na jehož území jsou zřízeny.

Článek XXXI.

1. Podniky uvedené v čl. XXVIII budou oprávněny zaměstnávat i svých služeben na území druhé smluvní strany příslušníky obou smluvních stran a — se souhlasem příslušných úřadů téže smluvní strany — též osoby, které nebudou příslušníky některé ze smluvních stran.

2. Pokud jde o udělení povolení k pobytu a zaměstnání zaměstnanců služeben a provozoven uvedených v čl. XXX, budou obě smluvní strany blahovlnně používat svých platných předpisů.

Článek XXXII.

1. Státní příslušnost námořních lodí řídí se předpisy státu, jemuž dotčená loď náleží. Důkazem toho budou tituly a patenty nacházející se na lodi a vydané námořnímu plavebnímu podniku příslušnými úřady tohoto státu.

2. Uznávána budou v námořních přístavech a v pobřežních vodách druhé smluvní strany ustanovení domácího zákonodárství o výstroji, zařízení, bezpečnostních opatřeních, cejchování a způsobilosti k plavbě námořních lodí používaných podniky uvedenými v čl. XXVIII, pokud neodporují mezinárodním ustanovením.

3. Až do sjednání úmluvy o uznávání výměrných listů, nebudou námořní lodě obou smluvních stran podléhati v námořních přístavech druhé strany žádnému novému vyměřování; výše poplatků a dávek přístavních bude stanovena podle výměrných listů vydaných příslušnými úřady státu, pod jehož vlajkou loď pluje.

Článek XXXIII.

1. Pod podmínkou, že vstupují do celního území jedné z vysokých smluvních stran jakožto dopravní prostředky za účelem přepravy zboží nebo cestujících a že opět vystoupí, ať s nákladem nebo bez něho, budou námořní lodě všeho druhu osvobozovány od cla a všech dovozních i vývozních dávek, včetně jejich obvyklé výstroje a inventáře nalézajícího se na nich, jejich domácích lékárníček, jakož i náhradních součástí a náradí.

2. Od cla a dovozních a vývozních dávek budou osvobozovány pohonné látky nalézající se na námořních lodích v množstvích přiměřených normální potřebě. Rovněž budou osvobozovány od cla a dovozních nebo vývozních dávek

wozowych i wywozowych ubrania, obuwie i inne przedmioty osobistego użytku, które wiozą z sobą członkowie załóg statków lub podróżujący z nimi względnie na statku współyżjący członkowie rodzin, do własnego użytku lub z tytułu swego zatrudnienia, albo które w tym celu są im naprzód wysyłane albo za nimi przesyłane, o ile przedmioty te pod względem ilości i jakości odpowiadają potrzebom normalnego zaopatrzenia; również żywność i lekarstwa, które wymienione osoby wiozą ze sobą w ilościach odpowiadających potrzebom podróży, wreszcie wyroby państwowych monopolii w ilościach dopuszczalnych według przepisów Państwa, na którego terytorium wstępują.

3. Przedmioty i materiały znajdujące się na statku morskim muszą być zapisane w inwentarzu danego statku względnie w specjalnym spisie. Inwentarz, jak również powyższy spis, powinien być przedkładany na żądanie urzędem celnym i organom granicznym.

4. Obie Układające się Strony zobowiązują się zapewnić przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXVIII, w ramach obowiązujących przepisów prawnych, wszelkie ułatwienia celem przyśpieszenia czynności i formalności, dotyczących przewozu towarów i pasażerów.

Artykuł XXXIV

1. Obie Wysokie Układające się Strony zapewniają sobie wzajemnie zwolnienie od cła i od wszelkich opłat materiałów pędnych, smarów, części zapasowych, narzędzi i wszelkich materiałów i przedmiotów, przywożonych przez przedsiębiorstwa żeglugi morskiej jednej z Układających się Stron na terytorium drugiej Układającej się Strony, potrzebnych dla ruchu, naprawy względnie budowy lub wszelkiego rodzaju urządzeń do budowy. Powyższe odnosi się również do instrumentów, narzędzi oraz maszyn potrzebnych dla wymienionych prac, w szczególności do wyposażenia warsztatów okrętowych lub reparacyjnych; wszystko to z zastrzeżeniem, iż reparacje, budowa itp. będą dokonywane w wolnym obszarze celnym portu.

2. Przy przywozie przedmiotów, wymienionych w poprzednim ustępie, jak również przy przejściowym magazynowaniu ich, obie Układające się Strony udzielą sobie wszelkich dopuszczalnych ulg z zastrzeżeniem zorganizowania dozoru w ramach obowiązujących przepisów celnych.

3. Właściwe urzędy obu Układających się Stron porozumią się co do szczegółów stosowania ulg celnych, przewidzianych w niniejszym artykule.

Artykuł XXXV

W zakresie podatków przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXVIII, będą traktowane jak przedsiębiorstwa żeglugi morskiej państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł XXXVI

1. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodne, że członkowie załóg ich statków morskich będą uprawnieni na podstawie swoich specjalnych dowo-

šaty, obuv a jiné předměty osobního užívání, jež sebou vezou členové lodních posádek nebo s nimi cestující nebo na lodi spolužijící rodinní příslušníci ke svému vlastnímu užívání nebo k výkonu svého povolání nebo které jsou k témuž účelu napřed nebo za nimi posílány, pokud co do množství a jakosti odpovídají potřebám normálního zaopatření; dále potraviny a léky, jež sebou vezou jmenované osoby v množstvích přiměřených potřebě cesty, konečně předměty státních monopolů v množstvích přípustných podle předpisů státu, na jehož území vstupují.

3. Předměty a materiál, nalézající se na námořních lodích, musí být zapsány v inventáři dotčené lodi nebo v zvláštním seznamu. Inventář i tento seznam musí být předložený na požádání celním úřadům a pohraničním orgánům.

4. Obě smluvní strany se zavazují, že zajistí podnikům uvedeným v čl. XXVIII v rámci platných právních předpisů všechny úlevy za účelem urychlení výkonů celních a formalit týkajících se přepravy zboží a cestujících.

Článek XXXIV.

1. Obě vysoké smluvní strany si vzájemně zajišťují osvobození od cla a všelikých dávek pro pohonné látky, mazadla, náhradní součástky, nářadí a veškeré hmoty a předměty, dovážené námořními plavebními podniky jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, potřebné k provozu, opravě, případně k stavbě nebo k nejrůznějšímu zařízení budov. Totéž platí pro nástroje, nářadí a stroje potřebné ku provádění zmíněných prací, zejména pro vybavení loděnic nebo opravení lodí, vše s výhradou, že opravy, stavby a pod. budou se prováděti ve svobodném celním území přístavu.

2. Při dovozu předmětů uvedených v předchozím odstavci a rovněž při přechodném jejich uskladnění poskytnou si obě smluvní strany veškeré přípustné úlevy s výhradou, že budou provedena potřebná dozorní opatření v rámci platných celních předpisů.

3. O podrobnostech celních výhod v tomto článku uvedených dohodnou se příslušné úřady obou smluvních stran.

Článek XXXV.

V daňových věcech bude s podniky uvedenými v čl. XXVIII zacházeno jako s námořními plavebními podniky státu požívajícího největších výhod.

Článek XXXVI.

1. Obě vysoké smluvní strany jsou zajedno v tom, že členové posádek jejich námořních lodí budou moci na podkladě svých zvláštních osobních prů-

dów osobistych, wydanych przez właściwe władze, do przekraczania wspólnej granicy w miejscach do tego przeznaczonych i odbywania podróży po ich terytorium do miejsca przeznaczenia. Jednak dla stałego pobytu na terytorium drugiej Układającej Strony osoby te powinny posiadać zwykłe paszporty.

2. Szczegóły zostaną ustalone w specjalnej umowie, jaka będzie zawarta przez właściwe centralne władze obu Układających się Stron.

Artykuł XXXVII

Traktowanie statków morskich drugiej Wysokiej Układającej się Strony jak statków morskich krajowych lub statków morskich państwa najbardziej uprzywilejowanego nie rozciąga się na:

- a.* wykonywanie rybołówstwa na wodach terytorialnych,
- b.* stosowanie specjalnych przepisów dla rozwoju krajowej marynarki handlowej, budownictwa morskiego i uprawiania żeglugi,
- c.* bezpośrednie korzyści udzielane przez państwo statkom morskim jego bandery,
- d.* przywileje przyznane towarzystwom sportu żeglarskiego,
- e.* wykonywanie służby morskiej w portach, na redach, na plażach, łącznie z pilotażem, holowaniem, ratownictwem i pomocą morską,
- f.* emigrację i transport emigrantów.

Artykuł XXXVIII

Postanowienia niniejszego rozdziału nie będą w żadnym razie stosowane do żeglugi kabotażowej między polskimi portami.

ROZDZIAŁ E. — ŻEGLUGA ŚRÓDLĄDOWA I PORTY ŚRÓDLĄDOWE

Artykuł XXXIX

1. Osobom prawnym lub fizycznym, wskazanym przez Rząd jednej z Wysokich Układających się Stron, Rząd drugiej Strony udzielać będzie zezwoleń na tworzenie przedsiębiorstw, które dopuszczone będą do uprawiania żeglugi na śródlądowych drogach wodnych tej Strony.

2. Obie Układające się Strony, mając przede wszystkim na uwadze swe własne potrzeby, uzgadniać będą swoje zamierzenia co do wszelkich urządzeń żeglugowych i ilości taboru pływającego użytkowanego przez powyższe przedsiębiorstwa, celem dostosowania, w miarę możliwości, ogólnej wielkości tonażu na poszczególnych śródlądowych drogach wodnych do przewidywanych ogólnych przewozów na tych drogach.

3. Do przedsiębiorstw, wymienionych w ustępie 1, stosowane będą postanowienia wynikające z brzmienia niniejszego Układu. Poza tym przedsiębiorstwa te posiadać będą takie same uprawnienia i obowiązki, jakie posiadają przedsiębiorstwa żeglugi, należące do obywateli Strony udzielającej koncesji.

kazů vydaných příslušnými úřady překročovati společné hranice na místech k tomu určených a cestovati jejich územím do místa určení. K účelu trvalého pobytu na území druhé smluvní strany jsou však tyto osoby povinny míti řádné cestovní pasy.

2. Podrobnosti budou stanoveny zvláštní dohodou, kterou sjednají příslušné ústřední úřady obou smluvních stran.

Článek XXXVII.

Zacházení s námořními loděmi druhé smluvní strany jako s námořními loděmi domácími nebo námořními loděmi státu požívajícího nejvyšších výhod nevztahuje se

- a. na provozování rybářství v teritoriálních vodách,
- b. na použití zvláštních předpisů pro rozvoj domácího obchodního loďstva, námořní budování a provozování plavby,
- c. na bezprostřední výhody přiznané státem námořním lodím jeho vlajky,
- d. na výhody přiznané sportovním plavebním společenostem,
- e. na provozování námořní služby v přístavech, v rejdách, na plážích včetně lodivodství, remorkáže, záchranné a pomocné služby námořní,
- f. na vystěhovalectví a přepravu vystěhovalců.

Článek XXXVIII.

Ustanovení tohoto oddílu nebude v žádném případě použito na kabotážní plavbu mezi polskými přístavy.

ODDÍL E. — VNITROZEMSKÁ PLAVBA A VNITROZEMSKÉ PŘÍSTAVY

Článek XXXIX.

1. Právníckým nebo fyzickým osobám, které vláda jedné vysoké smluvní strany označí, udělí vláda druhé smluvní strany povolení ke zřízení podniků, které budou připuštěny k provozování plavby na vnitrozemských vodních cestách této strany.

2. Obě smluvní strany, majíce na zřeteli především své vlastní potřeby, uvedou v soulad své záměry, pokud jde o veškerá plavební zařízení a počet lodního parku, používaného výše uvedenými podniky, za účelem přizpůsobení celkové velikosti tonáže na jednotlivých vnitrozemských vodních cestách k předvídané celkové přepravě na těchto cestách, bude-li to možné.

3. Pro podniky uvedené v odstavci 1. budou platiti ustanovení vyplývající ze znění této dohody. Jinak tyto podniky budou míti též oprávnění a tytéž povinnosti, jaké mají plavební podniky náležející příslušníkům strany udílející povolení.

4. O ile by jedna z Układających się Stron udzieliła specjalnych udogodnień, ulg lub przywilejów któremukolwiek trzeciemu państwu lub jego przedsiębiorstwom żeglugowym, powyższe udogodnienia, ulgi lub przywileje obowiązywać będą również w odniesieniu do przedsiębiorstw żeglugi, ich organów wykonawczych, pracowników, obiektów pływających i ładunków drugiej Układającej się Strony.

5. W załączniku Nr 6 b) do niniejszego Układu, stanowiącym jego część integralną, podane są zasady koncesji na utworzenie i prowadzenie przedsiębiorstwa żeglugi śródlądowej na drodze wodnej Odry, której Rząd Polski udzieli wyznaczonej przez Rząd Czeskosłowacki instytucji.

Artykuł XL

1. Pomiedzy przedsiębiorstwami żeglugi każdej z Wysokich Układających się Stron, działającymi na tej samej śródlądowej drodze wodnej, zawarte będą szczegółowe umowy, przewidujące ścisłą współpracę przy zachowaniu ich prawnej i gospodarczej odrębności oraz przy uwzględnianiu ich specjalnych zadań.

2. Przedmiotem współpracy, wskazanej w ustępie 1, będą między innymi następujące zagadnienia:

- a. najdalej idące wykorzystanie taboru pływającego,
- b. ustalenie jednolitych warunków i jednakowych taryf przewozowych i przeładunkowych,
- c. wprowadzenie w porozumieniu z kolejami żelaznymi i przedsiębiorstwami żeglugi obu Układających się Stron bezpośrednich dokumentów oraz kombinowanych taryf przewozowych,
- d. wzajemna pomoc i współpraca w innych wypadkach działalności techniczno-przewozowej, jak np. w zakresie naprawy obiektów, magazynowania ładunków, awarii, telekomunikacji, uzupełniania braków w załogach statków i w obsłudze portowej, w zaopatrywaniu w materiały pędne itp.,
- e. ustalanie i stosowanie jednolitych warunków pracy oraz wysokości wynagrodzenia, premii itp. swoich pracowników.

3. Celem pogłębienia współpracy przedsiębiorstw żeglugi zwolować się będzie, według potrzeby, wspólne posiedzenia ich zarządów.

Artykuł XLI

1. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodne, że przedsiębiorstwa żeglugi, wymienione w art. XXXIX, a w szczególności ich organy wykonawcze, pracownicy, obiekty pływające i ładunki traktowane będą na terytorium drugiej Strony równie życzliwie, jak inne krajowe przedsiębiorstwa żeglugi.

4. Poskytla-li by jedna ze smluvních stran zvláštní výhody, úlevy nebo výsady některému třetímu státu nebo jeho plavebním podnikům, budou tyto výhody, úlevy nebo výsady platiti rovněž pro plavební podniky, jejich výkonné orgány, zaměstnance, plavidla a náklady druhé smluvní strany.

5. V příloze čís. 6b k této dohodě, tvořící její podstatnou součást, jsou uvedeny zásady koncese k zřízení a provozování podniku vnitrozemské plavby na vodní cestě Odře, kterou vláda polská udělí instituci, označené vládou československou.

Článek XL.

1. Mezi plavebními podniky obou vysokých smluvních stran, činnými na téže vnitrozemské vodní cestě, budou sjednány zvláštní smlouvy, sledující nejužší spolupráci při zachování jejich právní i hospodářské samostatnosti a se zřetěním k jich zvláštním úkolům.

2. Předmětem spolupráce, zmíněné v odstavci 1, budou mimo jiné tyto otázky:

- a. co největší využití lodního parku,
- b. stanovení jednotných přepravních podmínek a jednotných přepravních a překladních tarifů,
- c. zavedení přímých přepravních dokladů v dohodě se železnicemi a plavebními podniky obou smluvních stran, jakož i kombinovaných přepravních tarifů,
- d. vzájemná pomoc a spolupráce v jiných případech technicko-dopravní činnosti, jako na př. při opravě plavidel, uskladňování nákladů, havarií, telekomunikací, doplňování lodních posádek, v obsluze přístavů, zásobování pohonnými látkami a p.,
- e. stanovení a přizpůsobení jednotných pracovních podmínek, jakož i výše mezd, odměn a pod. svých zaměstnanců.

3. Za účelem prohloubení spolupráce plavebních podniků budou podle potřeby svolávány společné porady jejich správ.

Článek XLI.

1. Obě vysoké smluvní strany souhlasí s tím, aby s podniky uvedenými v čl. XXXIX a zvláště s jejich výkonnými orgány, zaměstnanci, plavidly a náklady bylo na území druhé smluvní strany zacházeno stejně příznivě jako s jinými domácími plavebními podniky.

2. Przewozy towarów, dokonywane przez przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXXIX, będą podlegały jedynie ograniczeniom wypływającym z obowiązujących na danym terytorium przepisów: celnych, policyjnych, wojskowych, zdrowotnych, weterynaryjnych i emigracyjnych i innych przepisów, dotyczących porządku i bezpieczeństwa publicznego, jak również z obowiązujących na danym terytorium przepisów z zakresu polityki handlowej. Stosowanie tych przepisów nie może wykroczać poza zakres konieczności i utrudniać swobodnego uprawiania żeglugi, przy czym ma być przestrzegana zasada równego traktowania wszystkich przedsiębiorstw żeglugi.

Artykuł XLII

Przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXXIX, nie będą stawiane żadne przeszkody w urządzaniu i utrzymywaniu przez nie instytucji służbowych (np. przedstawicielstw, agencji, filii) i technicznych (np. warsztatów naprawczych dla statków) oraz innych urządzeń potrzebnych dla wykonywania czynności, związanych z normalną żeglugą, pod warunkiem przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych.

Artykuł XLIII

1. Dokumenty statkowe dotyczące konstrukcji, cechowania, wyposażenia, urządzeń bezpieczeństwa i zdolności statków do żeglugi, a także w zakresie dozoru kotłów, wydane przez właściwe władze jednej z Wysokich Układających się Stron, będą uznawane na śródlądowych drogach wodnych i w portach drugiej Układającej się Strony pod warunkiem zgłoszenia tych dokumentów u właściwych władz miejscowych i zaopatrzenia ich w klauzulę ważności. Również przeglądy techniczne tych statków, wykonywane przez władze drugiej Strony, będą uznawane na tych samych zasadach.

2. Świadectwa i patenty żeglarskie, wydane przez właściwe władze jednej z Układających się Stron, będą uznawane na śródlądowych drogach wodnych drugiej Układającej się Strony, pod warunkiem wykazania się osób, ubiegających się o to uznanie, ze znajomości miejscowych przepisów o żegludze, oraz warunków technicznych żeglugi na odnośnych drogach wodnych.

3. Obie Układające się Strony zobowiązują się zapewnić przedsiębiorstwom wymienionym w art. XXXIX, w związku z uzyskaniem uprawnień przewidzianych w ustępach poprzednich, stosowanie najbardziej korzystnych przepisów.

Artykuł XLIV

1. Będą zwalniane od cła przywozowego i wywozowego wszelkiego rodzaju obiekty pływające, używane przez przedsiębiorstwa, wymienione w art.

2. Přepravy zboží, prováděné podniky uvedenými v čl. XXXIX. budou podrobeny jen omezením, která vyplývají ze zákonů, nařízení a předpisů celních, policejních, vojenských, zdravotních, veterinárních, vystěhovaleckých a jiných předpisů týkajících se veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti, jakož i z předpisů platných na dotčeném území v oboru obchodní politiky. Používání těchto předpisů nesmí vybočovati z mezí nutnosti a ztěžovati svobodný výkon plavby, při čemž musí býti zachována zásada rovného zacházení se všemi plavebními podniky.

Článek XLII.

Podnikům uvedeným v čl. XXXIX nebudou činěny žádné překážky při zřizování a udržování jejich institucí služebních (na př. zastupitelství, agencí, odboček), technických (na př. správkáren lodí) a jiných zařízení potřebných k jejich činnosti související s pravidelnou plavbou s podmínkou, že bude šetřeno platných právních předpisů.

Článek XLIII.

1. Lodní listiny o konstrukci, cejchování, výstroji, bezpečnostních zařízeních a způsobilosti plavidel k plavbě, a rovněž o prohlídce kotlů, vydané příslušnými úřady jedné z vysokých smluvních stran, budou uznávány na vnitrozemských vodních cestách a v přístavech druhé smluvní strany s podmínkou, že tyto listiny budou přihlášeny u příslušných místních úřadů a opatřeny doložkou platnosti. Rovněž technické prohlídky těchto lodí prováděné úřady druhé strany budou uznávány na těchže zásadách.

2. Průkazy a plavební patenty, vydané příslušnými úřady jedné ze smluvních stran, budou uznávány na vnitrozemských vodních cestách druhé smluvní strany s podmínkou, že osoby, ucházející se o uznání, prokážou znalost místních plavebních předpisů, jakož i technických podmínek plavby na příslušných vodních cestách.

3. Obě smluvní strany se zavazují, že zajistí podnikům uvedeným v čl. XXXIX, ve spojení se získáním oprávnění předvídaných v předchozích odstavcích, používání nejvýhodnějších předpisů.

Článek XLIV.

1. Od dovozního a vývozního cla budou osvobožována plavidla všeho druhu, používaná podniky uvedenými v čl. XXXIX, spolu s jejich obvyklou

XXXIX, wraz z ich normalnym wyposażeniem i znajdującymi się na nich częściami wymiennymi i narzędziami oraz materiałami pędnymi w ilości odpowiadającej potrzebom ruchu. Wymienione wyżej przedmioty, znajdujące się na obiektach pływających, winny być wpisane do odpowiednich ksiąg lub wykazów, które winny być okazywane na żądanie urzędowi celnyemu i organom straży granicznej.

2. Będą również zwalniane od cła przywozowego i wywozowego materiały pędne, smary, części wymienne, narzędzia, obrabiarki i maszyny potrzebne dla ruchu względnie budowy i w ogóle wszelkiego rodzaju przedmioty przywożone dla przedsiębiorstw, wymienionych w art. XXXIX, w celu utrzymania naprawy lub budowy obiektów pływających, urządzeń przeładunkowych i innych, jak również ubrania, żywność i inne artykuły przeznaczone na bieżące potrzeby załóg i ich rodzin, bez prawa jednak odsprzedaży tych przedmiotów i z zastrzeżeniem kontroli przez powołane władze skarbowe. Odpowiednie urzędy, na wniosek Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej, ustalać będą periodycznie kontyngenty poszczególnych artykułów, korzystających z tego przepisu.

3. Obie Układające się Strony zobowiązują się zapewnić przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXXIX, stosowanie najbardziej korzystnych przepisów celem przyśpieszenia czynności celnych i formalności, dotyczących transportu przedmiotów wymienionych w ustępach poprzednich.

Artykuł XLV

Przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXXIX, opłacać będą podatki i opłaty skarbowe stosownie do obowiązujących przepisów na terenie ich działalności. Sposób opłacania podatków i opłat określony będzie w dokumentach koncesyjnych.

Artykuł XLVI

1. Obie Wysokie Układające się Strony zezwolą na zatrudnianie na ich terytorium przez przedsiębiorstwa, wymienione w art. XXXIX, obywateli drugiej Układającej się Strony. Udzielane im będą zezwolenia na przekraczanie wspólnej granicy państwowej oraz przebywanie na terytorium drugiej Układającej się Strony w zakresie potrzebnym dla ich zajęć służbowych.

2. Również dla rodzin pracowników, zatrudnionych na terytorium drugiej Strony, udzielane będą zezwolenia na pobyt.

3. Zastrzeżona zostaje możliwość odmówienia tych zezwoleń w indywidualnych przypadkach na zasadach ogólnie obowiązujących przepisów.

Artykuł XLVII

1. Strona Polska wydzierżawi przedsiębiorstwom, wymienionym w art. XXXIX, mając na uwadze potrzeby tych przedsiębiorstw oraz zakres współpracy, przewidzianej w art. XL, o ile Strona Czeskosłowacka tego zażąda, tereny względnie miejsca odpowiednie w portach lub przystaniach na Odrze, włączając port rzeczny w Szczecinie, w zakresie, jaki będzie potrzebny dla

výstrojí a na nich se nacházejícími náhradními součástkami, nářadím a pohonnými hmotami v množství přiměřeném potřebě provozu. Výše uvedené předměty, nalézající se na plavidlech, musí být zapsány do příslušných knih nebo seznamů, které třeba předložit na požádání celním úřadům a orgánům pohraniční stráže.

2. Rovněž budou osvobozovány od dovozního a vývozního cla pohonné látky, mazadla, náhradní součástky, nářadí, nástroje a stroje potřebné k provozu nebo k stavbě, a vůbec všechny druhy předmětů dovážených pro podniky uvedené v čl. XXXIX za účelem udržování, opravy a stavby plavidel, překládacích a jiných zařízení, jakož i šatstvo, potraviny a jiné předměty, určené k denní potřebě lodních posádek a jejich rodin bez práva dalšího prodeje těchto předmětů a s výhradou dozorčích opatření příslušných finančních úřadů. Příslušné úřady stanoví periodicky na návrh československo-polské Dopravní komise kontingenty jednotlivých předmětů spadajících pod tento předpis.

3. Obě smluvní strany se zavazují, že zajistí podnikům uvedeným v čl. XXXIX používání co nejpríznivějších příslušných předpisů, za účelem urychlení výkonů celních a formalit, týkajících se přepravy předmětů uvedených v předchozích odstavcích.

Článek XLV.

Podniky uvedené v čl. XXXIX budou podrobeny daním a finančním poplatkům podle předpisů platných na území jejich činnosti. Způsob zaplacení daní a poplatků bude stanoven v koncesních listinách.

Článek XLVI.

1. Obě vysoké smluvní strany svolují k tomu, aby podniky uvedené v čl. XXXIX zaměstnávaly na jejich územích příslušníky druhé smluvní strany. Bude jim uděleno povolení k překročování společné státní hranice, jakož i k pobytu na území druhé smluvní strany v rozsahu nutném pro jejich služební potřebu.

2. Též rodinným příslušníkům osob zaměstnaných na území druhé strany bude uděleno povolení k pobytu.

3. Vyhrazena zůstává možnost odepřítí takové povolení v jednotlivých případech podle všeobecně platných předpisů.

Článek XLVII.

1. Strana polská pronajme podnikům uvedeným v čl. XXXIX, přihlízejíc k potřebám těchto podniků a k rozsahu spolupráce předvídané v čl. XL, požádá-li o to strana československá, prostory, případně vhodná místa v přístavech nebo v přístavištích na Odře, počítajíc v to i říční přístav ve Štětíně, v rozsahu potřebném pro překládání a uskladňování zboží a zásobování lodí před-

przeładunku i składowania towarów i zaopatrzenia statków w przedmioty niezbędne dla ruchu, oraz stocznie i warsztaty na Odrze lub tereny potrzebne do ich urządzenia.

2. Strona Czeskosłowacka wydzierżawi przedsiębiorstwom wymienionym w art. XXXIX, mając na uwadze potrzeby tych przedsiębiorstw oraz zakres współpracy, przewidzianej w art. XL, o ile Strona Polska tego zażąda — części portów w Bratisławie i Komarnie z przynależnymi urządzeniami.

3. Dokładne określenie obiektów oraz szczegółowe warunki dzierżawy ustalone zostaną w umowach pomiędzy przedsiębiorstwami wymienionymi w art. XXXIX a właściwymi zarządami portów lub dróg wodnych.

Artykuł XLVIII

W zakresie wznoszenia i użytkowania budowli i urządzeń potrzebnych dla eksploatacji żeglugi śródlądowej na terenach wydzierżawionych zgodnie z art. XLVII obowiązywać będą analogiczne postanowienia artykułów XXI i XXIII ustępy 1 i 2 niniejszego Układu.

Artykuł XLIX

W wypadku, gdy dojdzie do skutku połączenie systematów śródlądowych dróg wodnych obu Wysokich Układających się Stron, zostanie zawarta nowa umowa, dostosowująca do nowych okoliczności przepisy niniejszego Układu.

ROZDZIAŁ F. — BUDOWA ŚRÓDLĄDOWYCH DRÓG WODNYCH

Artykuł L

1. Obie Wysokie Układające się Strony są zgodne co do potrzeby dokonania studiów dotyczących drogi wodnej Odra-Dunaj oraz wiążących się z nią zagadnień technicznych, organizacyjnych i gospodarczych. Opracowane projekty powinny przewidywać taką kolejność prac, aby pierwsze ich etapy dawały bezpośrednie i realne korzyści obu Układającym się Stronom.

2. W tym celu tworzy się Polsko-Czeskosłowacki Komitet Studiów dla spraw drogi wodnej Odra-Dunaj, będący organem Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej. Statut tego Komitetu stanowi załącznik Nr 6c do niniejszego Układu.

3. Członkowie tego Komitetu, jego rzeczoznawcy i personel pomocniczy w związku z wykonywaniem powierzonych im czynności, będą korzystali przy przekraczaniu wspólnej granicy obu Układających się Stron z jak największych udogodnień w ramach obowiązujących przepisów.

Artykuł LI

Wysokie Układające się Strony we wspólnym interesie będą w miarę możliwości udzielać sobie nawzajem wszelkiej pomocy w ulepszaniu i udoskonalaniu swych śródlądowych dróg wodnych i urządzeń z nimi związanych.

měty nutnými k provozu, jakož i loděnice a správkárny na Odře, nebo prostory potřebné pro jejich zřízení.

2. Strana československá pronajme podnikům uvedeným v čl. XXXIX, přihlížejíc k potřebám těchto podniků a k rozsahu spolupráce předvídané v čl. XL, požádá-li o to strana polská, části přístavů v Bratislavě a Komárně s příslušnými zařízeními.

3. Přesné určení objektů a podrobné podmínky pronájmu budou stanoveny ve smlouvách mezi podniky, uvedenými v čl. XXXIX, a příslušnými správami přístavů nebo vodních cest.

Článek XLVIII.

Ohledně zřízení a používání staveb a zařízení potřebných pro provoz vnitrozemské plavby na prostorách pronajatých podle čl. XLVII budou platiti obdobně ustanovení článků XXI a XXIII, odstavce 1 a 2 této dohody.

Článek XLIX.

V případě, že by bylo uskutečněno spojení systémů vnitrozemských vodních cest obou vysokých smluvních stran, bude uzavřena nová dohoda, kterou budou předpisy dosavadní dohody přizpůsobeny novým poměrům.

ODDÍL F. — VÝSTAVBA VNITROZEMSKÝCH VODNÍCH CEST

Článek L.

1. Obě vysoké smluvní strany se shodují o potřebě provedení studií, týkajících se vodní cesty Odry — Dunaj, jakož i technických, organizačních a hospodářských otázek s ní souvisejících. Vypracované projekty musí též předvídati postup prací, aby jejich první etapy poskytovaly oběma smluvním stranám bezprostřední a skutečné výhody.

2. Za tím účelem vytvoří se „Československo-polský studijní komitét pro věci vodní cesty Odry — Dunaj“, který bude orgánem československo-polské Dopravní komise. Statut tohoto komitétu tvoří přílohu č. 6c k této dohodě.

3. Členové tohoto komitétu, jeho odborní poradci a pomocný personál budou používati při výkonu svěřené jim činnosti při překročování společné hranice obou smluvních stran největších úlev v rámci platných předpisů.

Článek LI.

Vysoké smluvní strany poskytnou si navzájem ve společném zájmu podle možnosti veškerou pomoc při zlepšování a zdokonalování svých vnitrozemských vodních cest a zařízení s nimi souvisejících.

Artykuł LII

W odniesieniu do drogi wodnej Odra-Dunaj każda Układająca się Strona wybuduje na własnym terytorium zbiorniki wodne, które służyć mają dla polepszenia żeglowności rzeki Odry. Program budowy, sfinansowania i eksploatacji tych zbiorników będzie przygotowany przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Komunikacyjną, z uwzględnieniem wpływu tych prac na zwiększenie sprawności i opłacalności żeglugi i będzie zsynchronizowany z potrzebami żeglugi na Odrze, bez ujmy dla innych dziedzin gospodarki wodnej.

Artykuł LIII

Za szczególnie ważną część kanału Odra-Dunaj uznają obie Strony jego odcinek od Koźła do Ostrawy i w związku z tym Polsko-Czeskosłowacka Komisja Komunikacyjna przygotowuje wspólne plany techniczne i plan finansowania, zmierzające do wykonania tego odcinka w pierwszym etapie budowy kanału Odra-Dunaj.

ROZDZIAŁ G. — POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł LIV

Gdyby w czasie trwania niniejszego Układu jedna z Wysokich Układających się Stron zażądała rewizji całości lub niektórych postanowień tego Układu, druga Strona obowiązana będzie w ciągu dwóch miesięcy — licząc od dnia złożenia uzasadnionego wniosku o rewizję — przystąpić do rokowań.

Artykuł LV

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięciolecia, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięciolecia.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.   S. WIERBŁOWSKI, m. p.
A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Jan MASARYK, m. p.   Josef JANDA, m. p.
Hubert RIPKA, m. p.   Evžen LÖBL, m. p.

Článek LII.

Ohledně vodní cesty Odra–Dunaj každá smluvní strana vybuduje na svém území vodní přehradu sloužící k zlepšení splavnosti řeky Odry. Program stavby, financování a používání těchto přehrad bude připraven československo-polskou Dopravní komisí se zřetelem k vlivu takových prací na zvětšení výkonnosti a rentability plavby a bude uveden v soulad s potřebami plavby na Odře, bez újmy jiných oborů vodního hospodářství.

Článek LIII.

Jako zvláště vážnou část průplavu Odra–Dunaj uznávají obě smluvní strany její úsek od Kozlí do Ostravy a v souvislosti s tím československo-polská Dopravní komise připraví společné plány technické a plán financování směřující k provedení uvedeného úseku v první etapě výstavby průplavu Odra–Dunaj.

ODDÍL G. — USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ

Článek LIV.

Požádá-li jedna z vysokých smluvních stran v době platnosti této dohody o revisi celé nebo některých ustanovení této dohody, bude druhá strana povinna přistoupiti k jednání do dvou měsíců ode dne podání odůvodněného návrhu na revisi.

Článek LV.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinností úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyhoví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.   Josef JANDA v. r.

Jan MASARYK v. r.   Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Załącznik Nr 7

UKŁAD MIĘDZY RZECZĄSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ
CZESKOSŁOWACKĄ O WSPÓŁPRACY FINANSOWEJ

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o współpracy finansowej treści następującej:

A. CELE WSPÓŁPRACY FINANSOWEJ

Artykuł I

Celem polsko-czeskosłowackiej współpracy finansowej jest:

1. nadzorowanie sprawnego wykonywania Układu Płatniczego oraz planu płatności tak z Układu w sprawie dostaw inwestycyjnych, jak i z Układu o wymianie towarów;
2. nawiązanie kontaktów między bankami, kasami oszczędności i zakładami ubezpieczeniowymi obu Państw w zakresie:
  - a. ustalenia podstaw współpracy zawodowej,
  - b. naukowej organizacji pracy,
  - c. wymiany zdobyczy wiedzy i doświadczeń praktyki zawodowej,
  - d. szkolenia i wzajemnej wymiany pracowników;
3. wzajemne zapoznawanie się z organizacją i metodami prac wyżej wymienionych instytucji;
4. ustalenie wspólnych zainteresowań tych instytucji i ich koordynacja;
5. wymiana poglądów i uzgadnianie metod postępowania w odniesieniu do zagadnień, dotyczących zagranicznych rynków finansowych, które by mogły interesować oba Państwa, jak również przygotowywanie materiałów i wniosków odnoszących się do tych zagadnień.

B. ŚRODKI REALIZACJI

Artykuł II

Realizacja wyżej wymienionych celów odbywać się będzie, za pośrednictwem Polsko-Czeskosłowackich Komitetów, utworzonych w tym celu przez odnośne Rządy.

Artykuł III

W pierwszym rzędzie zostaną utworzone następujące Polsko-Czeskosłowackie Komitety:

- a. współpracy bankowej,
- b. współpracy na polu oszczędności,
- c. współpracy ubezpieczeniowej.

W miarę potrzeby mogą być powoływane inne Komitety.

Příloha čís. 7

DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A
REPUBLIKOU POLSKOU O FINANČNÍ SPOLUPRÁCI

Provádějící úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o finanční spolupráci tohotu obsahu:

A. ÚČELY FINANČNÍ SPOLUPRÁCE

Článek I.

Účelem československo-polské finanční spolupráce jest:

1. kontrola správného provádění platební dohody, jakož i rozvrhu platů vyplývajících jak z dohody o dodávkách investičních, tak i z dohody o výměně zboží;

2. navázání styků mezi bankami, spořitelny a pojišť'ovny obou států v oboru:

a. sjednání základů odborné spolupráce,

b. vědecké organizace práce,

c. výměny dosažených vědomostí a praktických zkušeností odborných,

d. školení a vzájemné výměny pracovníků;

3. vzájemné seznamování se s organizací a pracovními metodami shora zmíněných ústavů;

4. zjišť'ování společných zájmů těchto ústavů a jejich koordinace;

5. výměna názorů a koordinace metod postupů v poměru k otázkám týkajících se zahraničních finančních trhů, na nichž by oba státy mohly mítí zájem, jakož i příprava materiálů a návrhů těchto otázek se týkajících.

B. PROSTŘEDKY K USKUTEČNĚNÍ

Článek II.

Uskutečnění shora zmíněných úkolů bude se dítí prostřednictvím československo-polských komitétů, zřízených za tím účelem příslušnými vládami.

Článek III.

V první řadě budou vytvořeny následující komitéty:

a. bankovní spolupráce,

b. spolupráce na poli spořitelním,

c. spolupráce pojišť'ovací.

Podle potřeby mohou býti vytvořeny i jiné komitéty.

Artykuł IV

Komitety będą działać zgodnie ze statutami, zatwierdzonymi przez oba Rządy.

Artykuł V

Dla czuwania nad wykonaniem niniejszego Układu będzie utworzona Polsko-Czeskosłowacka Komisja Finansowa. Jej organizacja, cel, zakres i forma działania są określone w Statucie, dołączonym do niniejszego Układu i stanowiącym jego część składową (załącznik Nr 7a).

Artykuł VI

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięciolecia, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięciolecia.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 8**UKŁAD MIĘDZY RZECZĄSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ
CZESKOSŁOWACKĄ O WSPÓŁPRACY W PRZEMYSŁE**

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o współpracy w przemyśle treści następującej:

Článek IV.

Komitéty budou jednati podle statutů potvrzených oběma vládami.

Článek V.

Pro dohled nad prováděním této dohody zřídí se československo-polská Finanční komise. Její organizace, účel, obor a forma činnosti jsou vyjádřeny ve statutu připojeném k této dohodě a tvořícím její nedílnou součást (Příloha čís. 7a).

Článek VI.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyhoví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 8**DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A
REPUBLIKOU POLSKOU O SPOLUPRÁCI V PRŮMYSLU**

Provádějice úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o spolupráci v průmyslu tohoto obsahu:

Artykuł I

Celem współpracy w przemyśle obu Państw jest wzajemna pomoc w dążeniu do urzeczywistnienia pełnego zatrudnienia przemysłu, do jego rozwoju i technicznego postępu, co przemysły obu Państw chcą w miarę swych możliwości przyspieszyć, celem podniesienia poziomu życia swoich obywateli, zwiększenia intensywności życia gospodarczego, a tym samym pogłębienia gospodarczych związków z innymi Państwami.

Przemysłowa współpraca obu Państw będzie się rozwijała stopniowo i organicznie.

Artykuł II

Środkami do realizacji współpracy przemysłowej są:

1. wzajemne zaznajomienie się z programami produkcyjnymi poszczególnych branż przemysłowych, celem ich wzajemnego dopełnienia i — w razie potrzeby — koordynowania;
2. wspólna odbudowa lub budowa zakładów przemysłowych;
3. zbadanie możliwości, a w poszczególnych wypadkach prowadzenie handlowej współpracy branż przemysłowych obu Państw;
4. badanie możliwości i prowadzenie współpracy na polu:
  - a. normalizacji i typizacji,
  - b. prac naukowych i badawczych,
  - c. naukowej organizacji pracy,
  - d. szkolenia kadr przemysłowych,
  - e. modernizacji technicznej, zarówno technologicznej jak i konstrukcyjnej,
  - f. patentów, licencji i innych zagadnień naukowo-technicznych;
5. inne sposoby współpracy, które w poszczególnych branżach leżałyby we wspólnym interesie przemysłu obu Państw.

Artykuł III

Realizacja wyżej sprecyzowanego celu współpracy przemysłowej odbywać się będzie w ramach poszczególnych branż przemysłowych; w tym celu powołane zostaną do życia Polsko-Czeskosłowackie Komitety branżowe.

Artykuł IV

W celu stałego koordynowania prac Komitetów branżowych tworzy się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Przemysłową, o której mowa w Artykułe 5 Statutu Rady Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej.

Dla wykonywania swych zadań Komisja Przemysłowa wgląda w działalność Komitetów branżowych, rozpatruje i ocenia ich sprawozdania, uzgadnia

Článek I.

Účelem průmyslové spolupráce obou států je vzájemnou pomocí pracovat k zajištění plné zaměstnanosti průmyslu, k jeho rozvoji a technickému pokroku, čímž průmysly obou států chtějí v mezích svých možností přispěti k zvýšení životní úrovně svého obyvatelstva, ke stupňování intenzity hospodářského života, a tím k prohloubení hospodářských styků s jinými státy.

Průmyslová spolupráce obou států bude se vyvíjeti postupně a organicky.

Článek II.

Prostředky k uskutečnění průmyslové spolupráce jsou:

1. Vzájemné seznámení se s výrobními programy jednotlivých průmyslových odvětví se zaměřením na vzájemné jejich doplňování a v případě potřeby jejich koordinaci.

2. Společná obnova nebo budování průmyslových podniků.

3. Zjišťování možností a v jednotlivých případech provádění obchodní spolupráce průmyslových odvětví obou států.

4. Zkoumání možností a provádění spolupráce na poli:

a. normalisace a typisace,

b. vědeckých prací a výzkumnictví,

c. vědecké organizace práce,

d. školení průmyslových kádrů,

e. technické modernisace po stránce technologické i konstrukční,

f. patentů, licencí a jiných vědecko-technických otázek.

5. Jiné způsoby spolupráce, jaké by byly v jednotlivých oborech v zájmu společného prospěchu průmyslu obou států.

Článek III.

Uskutečňování shora uvedeného programu průmyslové spolupráce bude se dít v rámci jednotlivých průmyslových oborů; za tím účelem budou utvořeny československo-polské Odborné komitěty.

Článek IV.

Za účelem stálé koordinace činnosti Odborných komitětů tvoří se československo-polská Průmyslová komise, uvedená v článku 5. statutu Rady hospodářské spolupráce československo-polské.

Za účelem provádění svých úkolů dohlédá Průmyslová komise na činnosti Odborných komitětů, zkoumá a hodnotí jejich zprávy, koordinuje související

wiążące się ze sobą prace poszczególnych Komitetów w sprawach, które nie są zastrzeżone innym Komisjom, jak również udziela Komitetom wskazówek ułatwiających ich współpracę oraz rozpatruje kwestie sporne, przedkładane jej przez poszczególne Komitety.

Artykuł V

Przewodniczącego i członków Komisji Przemysłowej, jak też i Komitetów branżowych mianują i odwołują Rządy obu Państw.

Artykuł VI

Statut Komisji Przemysłowej stanowi załącznik do niniejszego Układu (załącznik Nr 8a).

Artykuł VII

Komisja przemysłowa zatwierdzi statuty poszczególnych Komitetów branżowych, jak również ich zmiany, przy czym każdy z tych statutów winien być oparty na zasadach następujących:

1. Komitet branżowy składa się z dwóch sekcji: polskiej i czeskosłowackiej.
2. Przewodniczący i członkowie każdej sekcji są powoływani i odwołani przez swoje Rządy.
3. Uchwały Komitetu będą powzięte tylko na podstawie stwierdzenia przez przewodniczących obu sekcji zgodności Stron w danej kwestii.
4. Statut Komitetu branżowego może przewidywać tworzenie podkomitetów dla prac na poszczególnych odcinkach danej branży przemysłowej lub też innych organów czasowych lub stałych dla wykonywania specjalnych zadań.

Artykuł VIII

Pod pojęciem przemysł w sensie tego Układu rozumie się całą produkcję przemysłową i rzemieślniczą.

Artykuł IX

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat 5 z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięćlecia, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięćlecia.

práce jednotlivých komitétů v záležitostech, které nejsou vyhrazeny jiným komisím, dává rovněž komitétům směrnice, ulehčující jejich spolupráci, a rozhoduje ve sporných otázkách, předkládaných jí jednotlivými komitétů.

Článek V.

Předsedu a členy jak Průmyslové komise tak i Odborných komitétů jmenují a odvolávají vlády obou států.

Článek VI.

Statut Průmyslové komise se připojuje jako příloha k této dohodě (příloha čís. 8a).

Článek VII.

Průmyslová komise schválí statuty jednotlivých odborných komitétů, jakož i jejich změnu, při čemž každý z těchto statutů musí býti opřen o tyto zásady:

1. odborný komitét se skládá z 2 odborů, československého a polského,
2. předsedové i členové každého odboru jsou jmenováni i odvoláváni svými vládami,
3. výbor se usnází toliko na základě potvrzení předsedů obou odborů o tom, že v dané věci jsou obě strany shodny,
4. statutem odborného komitétu může býti dána možnost vytvoření podvýborů pro práce na dílčích záležitostech příslušného průmyslového odboru, nebo jiných orgánů dočasných nebo trvalých k provedení zvláštních úkolů.

Článek VIII.

Pod pojmem průmysl ve smyslu této dohody rozumí se veškerá výroba průmyslová i řemeslná.

Článek IX.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyproví nejmeně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Załącznik Nr 9

UKŁAD MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ CZESKOSŁOWACKĄ O WSPÓLPRACY W ROLNICTWIE, LEŚNICTWIE, I WYŻYWIENIU

W wykonaniu Konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej“, obie Wysokie Układające się Strony zawierają „Układ o współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu“ treści następującej:

Artykuł I

Celem polsko-czeskosłowackiej współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu jest:

1. wzajemne zapoznanie się z przyrodniczymi, społecznymi, gospodarczymi i technicznymi warunkami produkcji rolnej i leśnej oraz wyżywienia, organizacji społeczeństwa rolniczego i życia wsi obu Układających się Państw;
2. wzajemna pomoc w odbudowie i rozwoju rolnictwa, leśnictwa i wyżywienia;
3. nakreślanie wytycznych dla wzajemnej wymiany artykułów rolniczych, leśnych i żywnościowych;

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 9

DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU O SPOLUPRÁCI V ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A VÝŽIVĚ

Provádějící úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o spolupráci v zemědělství, lesnictví a výživě tohoto obsahu:

Článek I.

Účelem československo-polské spolupráce v zemědělství, lesnictví a výživě jest:

1. vzájemné seznámení se s přírodními, sociálními, hospodářskými a technickými podmínkami výroby zemědělské a lesní, jakož i výživy, organizací zemědělského lidu a se životem vesnice obou smluvních států;
2. vzájemná pomoc ve výstavbě a rozvoji zemědělství, lesnictví a výživy;
3. vytýčení směrnic pro vzájemnou výměnu zboží zemědělského, lesnického a vyživovacího;

4. wspólne rozpatrywanie możliwości podziału pracy w produkcji niektórych artykułów rolniczych, środków wytwórczości rolniczej i wyrobów przemysłu rolniczo-spożywczego, jako też organizowanie wspólnej produkcji tych artykułów i środków;

5. konsultacje w przedmiocie postępowania na terenie międzynarodowych organizacji, instytucji i konferencji gospodarczych celem dostosowania wspólnych zamierzeń w zakresie produkcji do potrzeb rynku światowego;

6. rozwój wzajemnych stosunków naukowych i kulturalno-oświatowych w zakresie rolnictwa, leśnictwa i wyżywienia.

Artykuł II

Dla realizacji celów, określonych w Artykule I, powołuje się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Rolniczą, której organizacja, zakres i forma działania ustalone są w Statucie, stanowiącym załącznik Nr 9a do niniejszego Układu i będącym jego integralną częścią.

Zasady, jakimi Komisja Rolnicza ma się kierować w swej pracy, określone są w załączniku Nr 9b, będącym integralną niniejszego Układu.

Artykuł III

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej“ i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięćciolecia, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięćciolecia.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej.

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

4. společné zkoumání možnosti dělby práce ve výrobě některých artiklů zemědělských, výrobních prostředků zemědělských a výrobků průmyslu zemědělsko-vyživovacího, jakož i organisování společné výroby takovýchto artiklů a prostředků;

5. porady ve věci postupu v mezinárodních organisacích, institucích a na hospodářských konferencích za účelem společného zaměření výroby podle potřeb světového trhu;

6. rozvoj vzájemných vztahů vědeckých a kulturně-osvětových v oboru zemědělství, lesnictví a výživy.

Článek II.

K provedení cílů vyznačených v článku I. zřizuje se československo-polská zemědělská komise, jejíž organisace, působnost a postup jednání jsou vymezeny ve statutu, který tvoří přílohu čís. 9a této dohody a je její nedílnou součástí.

Zásady, jimiž se tato zemědělská komise má řídit ve své práci jsou obsaženy v příloze 9b, která je nedílnou součástí této dohody.

Článek III.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyproví nejmeně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Załącznik Nr 10**UKŁAD MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ
CZESKOSŁOWACKĄ O WSPÓŁPRACY NAUKOWO-
TECHNICZNEJ**

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o współpracy naukowo-technicznej treści następującej:

Artykuł I

Celem polsko-czeskosłowackiej współpracy naukowo-technicznej jest:

A. — W dziedzinie współpracy instytutów naukowych i badawczych:

1. zapoznanie instytutów naukowych i badawczych każdej ze Stron z problemami i programem prac, podjętych przez odpowiednie instytuty Strony drugiej,
2. uzgodnienie planów badań naukowych, wprowadzenie w miarę możliwości jednolitych form dokumentacji przy ustalaniu działalności instytutów i powiązanie programu prac z planami gospodarczymi obu Państw,
3. wymiana sił naukowych, doświadczeń i dokumentów,
4. wzajemna konsultacja przed międzynarodowymi zjazdami oraz w razie potrzeby zastępowanie na takich zjazdach obu Stron przez delegację jednego z dwu Państw,
5. organizowanie zjazdów instytutów naukowych i badawczych obu Państw,
6. w szczególności dla ułatwienia współpracy instytutów naukowych i badawczych przygotowywanie dla swych Rządów projektów zarządzeń w sprawie:
  - a. skoordynowania przepisów prawa patentowego,
  - b. umożliwienia pracownikom naukowo-badawczym każdego z Państw prowadzenia działalności naukowej na terenie drugiego Państwa, zgodnie z posiadanymi przez niego tytułami i uprawnieniami naukowymi,
  - c. zapewnienia odpowiednich środków pieniężnych dla pomyślnego rozwoju projektowanej naukowej i badawczej współpracy między obu Państwami.

B. — W dziedzinie współpracy w zakresie normalizacji:

ustalenie programu prac w dziedzinie opracowania norm, decydowanie, które normy mają być wspólne dla obu Państw, oraz rozdzielanie prac na odpowiednie sekcje branżowe — w szczególności:

1. wymiana norm, projektów i innych materiałów w tej dziedzinie,
2. ujednoczenie rysunków i wybór uprzywilejowanych pasowań w układzie ISA, stosowanych w obu Państwach.

Příloha čís. 10

DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A
REPUBLIKOU POLSKOU O SPOLUPRÁCI VĚDECKO-
TECHNICKÉ

Provádějící úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, uzavírají obě vysoké smluvní strany dohodu o spolupráci vědecko-technické s tímto obsahem:

Článek I.

Cílem československo-polské spolupráce vědecko-technické je:

A. V oboru spolupráce ústavů vědeckých a výzkumných:

1. seznámiti vědecké a výzkumné ústavy každé strany s problémy a programem prací, předsevzatých s příslušnými ústavu druhé strany,
2. zharmonisovati plány vědeckých výzkumů, zavést pokud možno jednotné formy dokumentace při vytýčení činnosti ústavů a zkoordinovati programy prací s hospodářskými plány obou států,
3. vyměnovati vědecké síly, zkušenosti a dokumenty,
4. před mezinárodními sjezdy konati vzájemnou konsultaci a v případě potřeby zařídit, aby na takovýchto sjezdech zastupovala obě strany delegace jednoho z obou států,
5. organisovati sjezdy vědeckých a výzkumných ústavů obou států,
6. za účelem usnadnění spolupráce vědeckých a výzkumných ústavů připravovati pro své vlády návrhy opatření, kterými by se:
  - a. koordinovaly předpisy patentního práva,
  - b. umožnilo vědecko-výzkumným pracovníkům každého z obou států, aby konali vědeckou práci na území druhého státu ve shodě se svými tituly a vědeckými oprávněními,
  - c. zajistily přiměřené peněžité prostředky pro úspěšný rozvoj projektované vědecké a výzkumné spolupráce mezi oběma státy.

B. V oblasti spolupráce v oboru normalisačním:

stanoviti program práce na vypracování norem; rozhodovati, které normy mají být společné pro oba státy a rozdělovati práci na patřičné sekce organisované podle odvětví obzvláště:

1. vyměnovati normy, návrhy a jiný materiál v tomto oboru,
2. sjednotiti výkresy a vybrati přednostně přijatá lícování v normě ISA, užívaná v obou zemích.

C. — W dziedzinie naukowej organizacji pracy:

opracowywanie zagadnień, związanych z organizacją pracy wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw i ustawodawstwem pracy, w szczególności związanych z racjonalizacją pracy, z normami pracy ludzkiej oraz z administracją i kalkulacją warsztatową. Zadania te będą realizowane przede wszystkim przez:

1. wymianę fachowej literatury, instrukcji i druków,
2. ustalanie krótko- i długoterminowych programów z podziałem prac na oba Państwa,
3. wzajemne zbliżanie metod organizacji wewnętrznej w zakładach przemysłowych, zwłaszcza w dziedzinie naukowej organizacji, gospodarki materiałem ludzkim, energią, surowcami itp.,
4. ujednoczanie metod prac na terenie każdego z Państw,
5. wymianę pracowników w dziale organizacji oraz odpowiednich doświadczeń,
6. rozwiązywanie zagadnień fachowych na terenie poszczególnych branż aż do organizowania ich bezpośrednich kontaktów włącznie.

D. — W dziedzinie szkolenia pracowników technicznych i gospodarczych:

nawiązanie współpracy między obydwoma Państwami w zakresie wymiany doświadczeń w szkoleniu pracowników przemysłu i handlu, rolnictwa, budownictwa i komunikacji oraz innych resortów gospodarczych, szkolenia młodzieży, kwalifikowania robotników na majstrów, techników oraz instruktorów różnych dziedzin gospodarczych — w szczególności:

1. wymiana profesorów i wykładowców politechnik, szkół technicznych i kursów zawodowych,
2. wymiana słuchaczy i praktykantów,
3. wymiana doświadczeń w zakresie metod szkoleniowych, wymiana instrukcji, wydawnictw, pomocy naukowych oraz programów szkoleniowych,
4. redagowanie przez specjalistów gospodarczych Polski i Czechosłowacji słowników technicznych i ekonomicznych polsko-czechosłowackich,
5. organizowanie na terenie obu Państw specjalnych księgarń dla rozprowadzania literatury fachowej.

E. — W dziedzinie modernizacji procesów technologicznych współpracy licencyjnej i współpracy biur konstrukcyjnych:

inicjowanie na terenie poszczególnych resortów gospodarczych akcji w kierunku przeniesienia na teren obu Państw najnowszych zdobyczy technicznych, prowadzących do uproszczenia procesów technologicznych ich udoskonalenia, potanienia produkcji, oszczędności w materiałach i środkach wytwórczych, stosowania materiałów zastępczych i wszelkiego rodzaju poczyniń w zakresie modernizacji metod produkcyjnych;

C. V oboru vědecké organizace práce:

řešiti úkoly spojené s organizací práce v podnicích všeho druhu a s pracovním zákonodárstvím, obzvláště spojené s racionalisací provozu, s normami lidské práce, s provozní administrativou a podnikovým početnictvím. Tyto úkoly budou uskutečňovány především:

1. výměnou odborné literatury, instrukcí a tiskopisů,
2. stanovením krátkodobých a dlouhodobých programů a rozdělením práce mezi oba státy,
3. vzájemným přizpůsobením metod vnitřní organizace v průmyslových závodech, zejména v oblasti vědecké organizace, hospodaření lidskými silami, energií, surovinami atd,
4. sjednocením pracovních metod na území každého státu,
5. výměnou pracovníků v oboru organizace, jakož i výměnou příslušných zkušeností,
6. řešení odborných problémů na poli jednotlivých odvětví, počítaje v to i organisování jejich přímého styku.

D. V oblasti školení technických a hospodářských pracovníků:

navázati spolupráci mezi oběma státy v oboru výměny zkušeností ve školení pracovníků průmyslu a obchodu, zemědělství, stavebnictví a komunikací, jakož i jiných hospodářských oborů, v oboru školení dorostu, kvalifikování dělníků na mistry, techniky a instruktory různých hospodářských oborů — zejména:

1. prováděti výměnu profesorů a přednášejících vysokých škol technických, škol průmyslových a odborných kursů,
2. prováděti výměnu posluchačů a praktikantů,
3. vyměňovati zkušenosti v oboru metod školení, vyměňovati instrukce, publikace, vědecké pomůcky a programy školení,
4. redigovati hospodářskými odborníky Československa a Polska československo-polské slovníky technické a hospodářské,
5. organisovati na území obou států speciální knihovny pro rozšiřování odborné literatury.

E. V oboru modernisace technologických procesů, spolupráce licenční a spolupráce konstrukčních kanceláří:

dávati na poli jednotlivých hospodářských oborů podněty k akcím, směřujícím k tomu, aby se na území obou států přenesly nejnovější technické vymoženosti, vedoucí k zjednodušení technologických procesů, jejich zdokonalení, zlevnění výroby, úspornosti a materiálem a výrobními prostředky, využití náhradních materiálů a náměty všeho druhu v oboru modernisace výrobních metod;

koordynowanie ogólnych i zasadniczych problemów, związanych ze współpracą licencyjną branż obu Państw,
w zakresie współpracy biur konstrukcyjnych — koordynowanie prac branżowych biur konstrukcyjnych, działających na terenie obu Państw w zakresie projektowania dla przemysłu, budownictwa, komunikacji i innych działań życia gospodarczego.

Prace w zakresie biur konstrukcyjnych będą prowadzone na terenie Komitetów Branżowych głównie przez:

1. wymianę nomenklatury, zagadnień i projektów, opracowywanych przez biura konstrukcyjne w obu Państwach w nawiązaniu do planów gospodarczych tych Państw.
2. uzgodnienie programu prac oraz podział pracy pomiędzy poszczególne biura, działające po obu stronach w pokrewnych zagadnieniach,
3. wymianę rysunków, instrukcji, literatury i innych materiałów w zakresie projektowania oraz przez wymianę konstruktorów.

Artykuł II

Dla realizacji wyżej sprecyzowanych celów współpracy naukowo-technicznej tworzy się Polsko-Czeskosłowacką Komisję Współpracy Naukowo-Technicznej.

Artykuł III

Komisja Współpracy Naukowo-Technicznej może powołać swoje podkomisje dla realizacji współpracy naukowo-technicznej w poszczególnych dziedzinach jej zagadnień, a w pierwszym rzędzie:

1. Podkomisję Instytutów Naukowych Badawczych,
2. Podkomisję Normalizacyjną,
3. Podkomisję Naukowej Organizacji Pracy,
4. Podkomisję Szkoleniową,
5. Podkomisję dla Spraw Technologii, Licencji i Biur Konstrukcyjnych.

Artykuł IV

Statut Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej dołączony zostaje do Układu niniejszego — jako załącznik.

Artykuł V

Komisja Współpracy Naukowo-Technicznej rozpocznie swą działalność najpóźniej w ciągu czternastu dni, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

koordinovati obecné a základní problémy, spojené s licenční spoluprací hospodářských odvětví obou států;

v oboru spolupráce konstrukčních kanceláří koordinovati práce konstrukčních kanceláří hospodářských odvětví, činných v území obou zemí v oboru projektování pro průmysl, stavebnictví, komunikace a jiné úseky hospodářského života.

Práce v oboru konstrukčních kanceláří budou prováděny v Odborných komitétách a to hlavně:

1. výměnou nomenklatury úkolů a návrhů vypracovaných konstrukčními kancelářemi v obou státech ve spojitosti s hospodářskými plány těchto států,
2. koordinováním programu prací a rozdělením prací mezi jednotlivé kanceláře zabývající se na obou stranách příbuznými problémy,
3. výměnou výkresů, instrukcí, literatury a jiného materiálu v oboru projektování, jakož i výměnou konstruktérů.

Článek II.

K uskutečnění shora uvedených cílů vědecko-technické spolupráce ustavuje se československo-polská Komise vědecko-technické spolupráce.

Článek III.

Komise vědecko-technické spolupráce si může zřizovati subkomise k provádění vědecko-technické spolupráce pro jednotlivé komplexy úkolů a to především:

1. subkomisi pro vědecké a výzkumné ústavy,
2. subkomisi normalizační,
3. subkomisi pro vědeckou organizaci práce,
4. subkomisi pro školení,
5. subkomisi pro záležitosti technologie, licencí a konstrukčních kanceláří.

Článek IV.

Statut Komise pro vědecko-technickou spoluprací je připojen k této smlouvě jako příloha.

Článek V.

Komise pro vědecko-technickou spoluprací zahájí svou činnost nejpozději během čtrnácti dnů, počítaje ode dne vejití v účinnost této dohody.

Artykuł VI

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięciolecia, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięciolecia.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 11**PROTOKOL W SPRAWIE WSPÓŁPRACY NAD ODBUDOWĄ
I BUDOWĄ NIEKTÓRYCH OBIEKTÓW GOSPODARCZYCH**

1. Rząd Polski i Rząd Czeskosłowacki, przywiązując jak największe znaczenie do formy współpracy gospodarczej, wyrażającej się we wspólnej odbudowie i budowie takich obiektów gospodarczych, które mają lub będą miały szczególne znaczenie dla podniesienia poziomu życia gospodarczego obu Państw, wzywają właściwe Komitety branżowe, względnie inne zainteresowane organy do stałego czuwania nad należytym wykorzystaniem tej formy współpracy.

2. Rządy obu Państw z wielkim zadowoleniem konstatują fakt zasadniczego porozumienia się Centralnego Zarządu Energetyki z Czeskosłowackimi Energetycznymi Zаводы co do przygotowań do wspólnej i szybkiej odbudowy pierwszego etapu elektrowni w Dworach pod Oświęcimiem do mocy 120 MW, w celu dostarczenia energii obydwu Państwom.

Článek VI.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyproví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 11

**PROTOKOL VE VĚCI SPOLUPRÁCE PŘI OBNOVĚ A
BUDOVÁNÍ NĚKTERÝCH HOSPODÁŘSKÝCH PODNIKŮ**

1. Vláda československá a vláda polská přikládajíce co největší význam té formě hospodářské spolupráce, která se projevuje ve společné obnově a budování takových hospodářských podniků, které mají nebo budou mít zvláštní význam pro zvýšení úrovně hospodářského života obou států, vybízejí příslušné Odborné komitety, případně jiné zúčastněné orgány, aby stále bděly nad náležitým využitím této formy spolupráce.

2. Vlády obou států zjišťují s velkým uspokojením zásadní dohodu Centralnego Zarządu Energetyki s Československými energetickými závody o přípravách ke společnému a urychlenému provedení výstavby první etapy elektrárny ve Dworach u Oświęcimia o výkonu 120 MW za účelem dodávky proudu oběma státům.

3. Rządy obu Państw stwierdzają, że na podstawie wstępnych rozmów, przeprowadzonych między zainteresowanymi branżami przemysłowymi, należy w pierwszym rzędzie zbadać możliwość wspólnej odbudowy następujących obiektów gospodarczych:

- a. Fabryka Chemiczna w Dworach k/Oświęcimia wraz z kopalniami węgla Ziemowit i Wesoła;
- b. Fabryka Chemiczna Rokita w Brzegu Dolnym;
- c. Fabryka włókien syntetycznych w Gorzowie;
- d. Huta żelazna nad kanałem Kłodnickim k/Gliwic;
- e. Stocznia na Odrze.

4. Współpraca przy odbudowie i budowie niektórych gospodarczych obiektów będzie prowadzona na zasadzie równowagi korzyści, o ile chodzi o budowanie takich obiektów na terytorium obu Wysokich Układających się Stron i będzie dokonywana tak, aby nie zaistniała potrzeba jednostronnego długoterminowego kredytu.

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RÍPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

LÖBL, m. p.

JANDA, m. p.

Załącznik Nr 12

UKŁAD MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A REPUBLIKĄ CZESKOSŁOWACKĄ O WSPÓŁPRACY W ZAKRESIE PLANO- WANIA GOSPODARCZEGO I STATYSTYKI

W wykonaniu Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej obie Wysokie Układające się Strony zawierają Układ o współpracy w zakresie planowania gospodarczego i statystyki treści następującej:

3. Vlády obou států potvrzují, že na základě předchozích rozmluv, které se konaly mezi zúčastněnými průmyslovými obory, třeba v první řadě prostudovati možnosti společné obnovy těchto hospodářských podniků:

- a. Chemická továrna ve Dworach u Oświęcima s doly na uhlí Ziemowit a Wesola,
- b. Chemická továrna Rokita w Brzegu Dolnym,
- c. Továrna syntetických vláken v Gorzowie,
- d. Železná hut' při Klodnickém kanále u Gliwic,
- e. Loděnice na Odře.

4. Spolupráce při obnově a budování některých hospodářských podniků bude prováděna na základě rovnováhy prospěchu pokud jde o budování takových podniků na území obou vysokých smluvních stran a bude uskutečňována tak, aby nebylo zapotřebí jednostranného dlouhodobého úvěru.

V Praze dne 4. července 1497.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 12

DOHODA MEZI REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU A REPUBLIKOU POLSKOU O SPOLUPRÁCI V OBORU HOSPODÁŘSKÉHO PLÁNOVÁNÍ A STATISTIKY

Provádějíce úmluvu mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, obě vysoké smluvní strany uzavírají dohodu o spolupráci v oboru hospodářského plánování a statistiky s tímto obsahem:

Artykuł I

Celem współpracy między Polską a Czechosłowacją w dziedzinie planowania gospodarczego i statystyki jest:

1. wzajemna konsultacja odnośnie organizacji planowania, metod planowania i statystyki oraz metod pracy organów planowania i statystyki i pokrewnych instytucji, jak instytucji naukowo-badawczych zagadnień gospodarczych itp.,

2. wzajemne informowanie się i konsultacja w zakresie całości ogólnych planów gospodarczych obu Państw, ze szczególnym uwzględnieniem — na żądanie jednej ze Stron — części planów, ściślej związanych ze współpracą gospodarczą obu Państw,

3. badanie, czy uchwały, nadesłane, przez Polsko-Czeskosłowackie Komisje lub ich organy, w zakresie gospodarki planowej, np. w zakresie podziału programów produkcyjnych itp. są skoordynowane z ogólnymi planami gospodarczymi obu Państw,

4. koordynacja statystyki gospodarczej obu Państw w celu umożliwienia daleko idącego jej ujednoczenia,

5. utrzymywanie stałego kontaktu organów planujących przez:

a. wymianę schematów, instrukcji, formularzy i innych materiałów dotyczących metod i techniki sporządzania planów oraz sprawozdawczości i kontroli z wykonania planów,

b. wymianę publikacji i wydawnictw, dotyczących planowania,

c. wymianę doświadczeń oraz wzajemne informowanie się o wynikach stosowanych metod pracy i organizacji,

d. wymianę pracowników organów planujących oraz wymianę referatów i wykładowców w zakresie planowania,

e. organizację specjalnych studiów pracowników z dziedziny planowania przy udziale specjalistów i wykładowców z obu Państw.

Artykuł II

Dla realizacji celów, określonych w Artykule I, powołuje się Polsko-Czeskosłowacką Komisję dla Współpracy w Dziedzinie Planowania Gospodarczego i Statystyki, której organizacja, cel, zakres i forma działania ustalone są w Statucie, stanowiącym załącznik do niniejszego Układu (załącznik Nr 12a).

Artykuł III

Układ ten wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej i obowiązywać będzie przez lat pięć, z tym, że ważność jego przedłużać się będzie milcząco na dalsze pięciolecie, o ile jedna z Wysokich Układających się Stron nie wypowie go co najmniej na rok przed upływem danego pięciolecia.

Článek I.

Účelem spolupráce mezi Československem a Polskem na poli hospodářského plánování a statistiky je:

1. Vzájemné porady o organizaci plánování, metodách plánování a statistice, jakož i o pracovních metodách plánovacích a statistických orgánů a příbuzných institucí, jako vědecko-výzkumných ústavů pro hospodářské otázky a pod.

2. Vzájemné poskytování si informací a porady o souboru povšechných hospodářských plánů obou států; požádá-li o to jedna strana bude vzat zvláštní zřetel k části plánů těsněji spojených s hospodářskou spoluprací obou států.

3. Zkoumání, zda usnesení, zasláná československo-polskými komisemi nebo jejich orgány v oboru plánovitého hospodářství, na př. v oboru dělby výrobních programů a pod., jsou zkoordinována s povšechnými hospodářskými plány obou států.

4. Koordinace hospodářské statistiky obou států tak, aby se umožnilo její dalekosáhlé sjednocení.

5. Udržování stálého styku plánovacích orgánů:

a. výměnou schemat, instrukcí, formulářů a jiného materiálu, týkajícího se metod a techniky sestavování plánů, jakož i zpravodajství a kontroly provádění plánů;

b. výměnou publikací úředních a jiných, týkajících se plánování;

c. výměnou zkušeností a vzájemným informováním o výsledcích použitých metod pracovních a organizačních;

d. výměnou pracovníků plánovacích orgánů a výměnou referátů a přednášejících v oboru plánování;

e. organizací zvláštního studia pro pracovníky z oboru plánování za účasti odborníků a přednášejících obou států.

Článek II.

K uskutečňování cílů, naznačených v článku I., se zřizuje československo-polská komise pro spolupráci v oboru hospodářského plánování a statistiky, jejíž organizace, účel, působnost a postup jednání jsou vymezeny ve statutu, tvořícím přílohu k této dohodě (příloha čís. 12a).

Článek III.

Tato dohoda nabývá účinnosti dnem nabytí účinnosti úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a zůstane závaznou po dobu pěti let s tím, že její účinnost bude se mlčky prodlužovati vždy na dalších pět let, pokud ji jedna z vysokých smluvních stran nevyproví nejméně rok před uplynutím běžné pětileté lhůty.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim, przy czym oba teksty są uważane za autentyczne.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RÍPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 13

PROTOKÓŁ KOŃCOWY

Przystępując do podpisania Konwencji, zawartej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, podpisani pełnomocnicy złożyli następujące oświadczenia, które stanowią część nierozdzielnej części niniejszej Konwencji:

I. W chwili podpisywania Konwencji, traktatu, układów i protokołów, mających oprzeć przyszłe stosunki gospodarcze obu Państw na nowych podstawach, oba Rządy stwierdzają, iż istnieje jednomyślność między nimi pod tym względem, że wszystkie powyższe akty prawne są ściśle ze sobą powiązane. Toteż przewidziany układami plan współpracy będzie mógł działać tylko wówczas harmonijnie, jeżeli istotnie na wszystkich odcinkach nie tylko oba Rządy, ale i zainteresowane koła gospodarcze uczynią, co należy, aby projektowana współpraca w całej rozciągłości mogła mieć miejsce.

W związku z powyższym wydaje się rzeczą szczególnie ważną, aby ceny oraz inne warunki dostaw, na jakich proponowane będą drugiej Stronie artykuły, mające stanowić przedmiot wyniany, istotnie doprowadzić mogły do zawarcia konkretnych transakcji w przewidzianych układami terminach; w przeciwnym razie liczne kontyngenty pozostałyby niewykorzystane, co mogłoby doprowadzić do zawsze niepożądaney redukcji wzajemnych obrotów.

Sprawa ta jest dla Rządu Polskiego szczególnie ważna, jeśli idzie o praktyczne zrealizowanie programu dostaw inwestycyjnych do Polski, ustalonego

SEPSÁNO ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění mají stejnou platnost.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 13

ZÁVĚREČNÝ PROTOKOL

Přistupující k podpisu Úmluvy o zajištění hospodářské spolupráce, uzavřené dnešního dne, podepsaní plnomocníci učinili tato prohlášení, jež budou tvořiti nedílnou část této Úmluvy:

I. Ve chvíli podepisování úmluvy, smlouvy, dohod a protokolů, které mají podepříti příští hospodářské vztahy obou států na nových základech, obě vlády potvrzují, že se jednomyslně shodují v tom, že všechny výše uvedené právní akty jsou úzce spjaty. Proto dohodami předpokládaný plán spolupráce bude moci míti jen tehdy harmonisující účinnost, jestliže opravdu ve všech úsecích nejen obě vlády, ale i hospodářské kruhy, které mají na tom zájem, učiní vše, aby navrhovaná spolupráce mohla se jak náleží rozvinouti.

V souvislosti se shora uvedeným, je věcí zejména důležitou, aby ceny a jiné podmínky dodávek, za nichž bude nabízeno druhé straně zboží, jež má býti předmětem výměny, mohly skutečně vésti k uzavření konkrétních transakcí ve lhůtách dohodami předpokládaných; v opačném případě četné kontingenty by zůstaly nevyužity, což by mohlo vésti k vždy nežádoucímu snížení vzájemných dodávek.

Tato záležitost jest pro polskou vládu zvláště důležitou, jde-li o praktické uskutečnění programu investičních dodávek do Polska, jenž byl stanoven v

w Układzie o czeskosłowackich dostawach inwestycyjnych. Zapewnienie Polsce dostaw inwestycyjnych w określonej układami wysokości stanowi ekwiwalent zapewnienia, danego ze strony Rządu Polskiego, że dostarczać będzie Czechosłowacji w układach i protokołach określonej ilości węgla, zarówno w pierwszym roku umownym, jak i w czterech latach następnych. Ponieważ ostateczne ustalenie cen i innych warunków dostaw czeskosłowackich nastąpi z konieczności dopiero po podpisaniu układów, podczas gdy warunki dostawy głównych polskich artykułów wywozowych z węglem na czele zostają sprecyzowane już teraz, wysunięcie przez Stronę Czechosłowacką cen lub innych warunków dostawy, które by uniemożliwiły zawarcie transakcji, — podważyłoby całkowicie cały zaprojektowany program współpracy gospodarczej i finansowej. Toteż oba Rządy są zgodne co do tego, że wydadzą swym przedstawicielom, zasiadającym w Radzie Współpracy Gospodarczej jak i w Komisji Obrotu Towarowego, w Komisji Inwestycyjnej i Komisji Finansowej zarządzenia w tym celu, aby programy dostaw mogły być istotnie zrealizowane. Gdyby działalność wyżej wymienionych organów polsko-czeskosłowackich nie dała należytych wyników, oba Rządy zobowiązują się do podjęcia — na życzenie jednej ze Stron — rozmów w celu przywrócenia zachwianej, a w podpisanych układach ustanowionej, równowagi wzajemnych korzyści. Rządy są również zgodne co do tego, że rozmów tego rodzaju nie należy w żadnym razie podejmować przed upływem sześciu miesięcy od chwili wejścia w życie podpisanych w dniu dzisiejszym aktów prawnych.

II. Uwzględniając fakt, że nie wszystkie kontrakty kupna-sprzedaży towarów, przewidzianych do wywozu z Czechosłowacji do Polski w umowie objętej Protokołem z 2 maja 1947 r. oraz listem z 6 czerwca 1947 r., zostały już zawarte, Rząd Polski i Rząd Czechosłowacki wyrażają zgodę na wykorzystanie niezakupionych jeszcze przez Stronę Polską kontyngentów także po wygaśnięciu umowy objętej Protokołem z 2 maja 1947 r. oraz listem z 6 czerwca 1947 r.

III. Układy, które zostały podpisane w dniu dzisiejszym, nie zawierają specjalnego układu normującego sposób konsultacji przy poczynaniach dwóch Rządów na terenie gospodarczych instytucji o charakterze międzynarodowym, przewidzianej w punkcie *e*. Artykułu I Konwencji zawartej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej. Oba Rządy wychodzą z założenia, że zakres tej koordynacji może być ustalany od wypadku do wypadku na terenie organów polsko-czeskosłowackich, powołanych do życia w myśl dzisiaj podpisanych układów.

IV. Oba Rządy stwierdzają zgodnie, że Umowa o ułatwieniu ruchu pogranicznego z dnia 14 listopada 1935 r. wymaga, wobec zmienionej sytuacji, zasadniczej nowelizacji i że oba Rządy gotowe są porozumieć się we właściwym czasie odnośnie tej nowelizacji.

V. Oba Rządy stwierdzają zgodnie, że spośród czynników, mogących zacieśnić więzy gospodarcze i kulturalne polsko-czeskosłowackie, ruch turystyczny jest niewątpliwie w możności odegrać poważną rolę. Organizacja ruchu

„Dohodě o československých investičních dodávkách“. Zajištění investičních dodávek Polsku ve výši vyznačené dohodami, stanoví ekvivalent ujištění, daného polskou vládou, že bude Československu dodávati dohodami a protokoly stanovené množství uhlí jak v prvním smluvním roce, tak i ve čtyřech následujících letech. Poněvadž konečné stanovení cen a jiných podmínek dodávek nastoupí s československé strany teprve po podepsání dohod, zatím co podmínky dodávek hlavních druhů polského vývozního zboží, především uhlí, stanoví se již nyní, pak určení československých cen neb jiných dodávkových podmínek jež by znemožnily uzavření transakcí, ztížilo by úplně celý navržený program hospodářské a finanční spolupráce. Z toho důvodu se obě vlády shodly, že nařídí svým zástupcům, zasedajícím v Radě hospodářské spolupráce, jakož i ve zvláštních komisích a zejména v komisi pro výměnu zboží, v komisi investiční a komisi finanční, aby učinili vše, aby programy dodávek mohly býti skutečně provedeny. Kdyby činnost výše uvedených československo-polských orgánů neměla patřičných výsledků, zavazují se obě vlády, že na přání jedné ze stran zahájí rozhovory za účelem nápravy otřesené rovnováhy vzájemných výhod, stanovených v podepsaných dohodách. Vlády se rovněž shodly, že podobné rozhovory nemají býti v žádném případě započaty před uplynutím šesti měsíců ode dne vstupu v platnost dnešních právních aktů.

II. Vzhledem k tomu, že veškeré trhové smlouvy o zboží pro vývoz z Československa do Polska, předpokládaného v úmluvě podle protokolu ze dne 2. května 1947, jakož i dopisu ze dne 6. června 1947, nebyly ještě uzavřeny, vláda československá, jakož i vláda polská souhlasí, aby kontingenty stranou polskou ještě nevyčerpané mohly býti vyčerpany i po uplynutí účinnosti-úmluvy podle protokolu ze dne 2. května 1947, jakož i dopisu ze dne 6. června 1947.

III. Dohody, které dnes byly podepsány, neobsahují zvláštního postupu, který by upravoval, jakým způsobem se obě vlády budou raditi, pokud jde o jednání v hospodářských institucích mezinárodní povahy, uvedené v bodu e/čl. I Úmluvy uzavřené mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce. Obě vlády vycházejí ze zásady, že obor této spolupráce může být sjednán případ od případu v československo-polských orgánech, ustavených podle dohod dnes podepsaných.

IV. Obě vlády shodně potvrzují, že úmluva o usnadnění pohraničního styku ze dne 14. listopadu 1925, vzhledem ke změněné situaci, vyžaduje podstatné novelisace a že obě vlády jsou ochotny se dohodnouti ve vhodné době o této novelisaci.

V. Obě vlády shodně potvrzují, že ze složek, které mohou upevniti polsko-československé svazky hospodářské a kulturní, může turistický ruch nepochybně hráti důležitou roli. Organizace turistického ruchu mezi oběma státy

turystycznego między obydwoma Państwami może nasunąć szereg zagadnień takich, jak ułatwienie w udzielaniu wiz, dewiz, usprawnienie środków komunikacji, propaganda itp.

Oba Rządy gotowe są też powierzyć opracowanie konkretnego planu działania w tej sprawie jednemu z polsko-czeskosłowackich organów, które mają powstać na zasadzie układów podpisanych w dniu dzisiejszym, względnie specjalnej konferencji rzeczoznawców, zwołanej w tym celu. Rozpoczęcie pracy w tych sprawach nastąpi w terminie jak najszybszym po zgłoszeniu odnośnego żądania przez jedną ze Stron.

VI. Oba Rządy zgodne są co do tego, że jest rzeczą wskazaną i konieczną zawarcie, w czasie możliwie najbliższym, odrębnego układu o ubezpieczeniach społecznych.

Układ taki miałby za zadanie:

uregulowanie na jak najszerszej podstawie — w duchu dobrej sąsiedzkiej współpracy — stosunków wzajemnych na polu ubezpieczeń społecznych oraz rozwiązanie wszelkich zagadnień, istniejących pomiędzy obu Państwami w dziedzinie spraw ubezpieczeniowych.

Wnioski o wszczęcie rokowań o zawarcie omawianego układu zgłoszone będą w ciągu trzech miesięcy od podpisania niniejszego Protokołu z tym, że w czasie możliwie najkrótszym nastąpi wymiana wstępnych projektów tego układu, jak i ewentualnych projektów porozumień natury technicznej, dotyczących między innymi podjęcia wypłaty świadczeń i sposobu ich przekazywania z obszaru jednego Państwa do Państwa drugiego, współpracy instytucji ubezpieczeniowych itp.

Do czasu zawarcia tego układu sprawy, związane z zatrudnieniem pracowników czeskosłowackich w koncesjonowanym przedsiębiorstwie żegludowym na Odrze, unormowane będą zgodnie z punktem 14 załącznika Nr 6b do Układu Komunikacyjnego, podpisanego w dniu dzisiejszym.

VII. *a.* W odniesieniu do Artykułu XV Układu Komunikacyjnego obie Strony są zgodne, że ilości towarów przewożonych tranzytem, ustalone w programach sporządzanych przez Polsko-Czeskosłowacką Komisję Komunikacyjną, dotyczą towarów każdej ze Stron lub dla niej przeznaczonych, a nie towarów żadnego innego pochodzenia lub przeznaczenia.

b. Co do Artykułów XXI i XXIV Układu Komunikacyjnego jest zgodną intencją obu Stron, aby w częściach portu szczecińskiego, wydzierżawianych interesantom czeskosłowackim, przeladowywane były w zasadzie towary czeskosłowackie lub dla Czechosłowacji przeznaczone. Jeżeli ze względów praktycznych zachodzić będą odstępstwa od tej zasady i przeladowywane będą towary innego pochodzenia lub przeznaczenia, to nie będą one zaliczane do wspomnianych w poprzednim ustępie programów tranzytowych. Poza tym ze Strony Czeskosłowackiej będzie z całą starannością przestrzegane, aby opłaty, związane z przeladunkiem towarów innego pochodzenia lub przeznaczenia niż

může přinést řadu takových problémů, jako usnadnění v udělování vis, devis, zlepšení dopravních prostředků, propagace atd.

Obě vlády jsou proto ochotny pověřiti vypracováním konkrétního plánu jednání v této věci jeden z československo-polských orgánů, které mají býti ustaveny na podkladě dohod, podepsaných dnešního dne, po případě zvláštní konferenci odborníků, k tomu účelu svolaných. Práce v těchto záležitostech započnou v nejkratší době po ohlášení příslušné žádosti jedné ze stran.

VI. Obě vlády se shodují v tom, že je žádoucí a nutné sjednati v době pokud možno nejbližší zvláštní dohody o sociálním pojištění.

Dohoda tato měla by za úkol:

Upravení na nejšířší zakladně — v duchu dobré sousedské spolupráce — vzájemných vztahů na poli sociálního pojištění, jakož i vyřešení všech otázek, stávajících mezi oběma státy v oboru věcí sociálních.

Podněty na započetí jednání o uzavření této dohody, ohlášeny budou během 3 měsíců od podepsání tohoto protokolu s tím, že v době co nejkratší dojde k výměně počátečních návrhů této dohody, jakož i případných návrhů na ujednání povahy technické, týkajících se kromě jiného provádění výplat dávek a způsobu jich poukazování z území jednoho státu do státu druhého, dále, že dojde ke spolupráci pojišť'ovacích institucí atd.

Do uzavření této dohody budou záležitosti spojené se zaměstnáním československých pracovníků v koncesovaném plavebním podniku na Odře upraveny shodně s bodem 14 přílohy čís. 2 k dopravní dohodě, podepsané dnešního dne.

VII. *a.* Vzhledem k článku XV. dopravní dohody, obě strany se shodují, že množství zboží, přepraveného v průvozu, stanovené v programech vypracovaných československo-polskou dopravní komisí, se týká zboží každé strany nebo zboží pro ni určeného a nikoliv zboží jakéhokoliv jiného původu nebo určení.

b. Co do článků XXI. a XXIV. dopravní dohody jest shodným úmyslem obou stran, aby v částech štětínského přístavu, pronajatých československým zájemcům, bylo překládáno zásadně zboží československé nebo zboží určené do Československa. Jestliže z praktických důvodů se vyskytnou odchylky od této zásady a bude se překládati zboží jiného původu anebo určení, nebude se takovéto zboží započítavati do průvozních programů, zmíněných v předcházejícím odstavci. Kromě toho bude československá strana s veškerým úsilím pečovati, aby poplatky, spojené s překládáním zboží jiného původu než československého nebo jiného určení než do Československa, byly stejné jako po-

czeskosłowackie, były takie same, jak stosowane przez zarząd portu, a w każdym razie, aby przeładunek tych towarów, dokonywany w wydzierżawionych interesantom czeskosłowackim częściach portu, w żadnym wypadku nie stanowił konkurencji dla innych części portu.

Dla należytego przestrzegania powyższych zasad interesanci czeskosłowaccy dzierżawiący części portu szczecińskiego, będą się porozumiewać z zarządem portu i dostosowywać do jego życzeń. Pojawiające się spory przekazywane będą Polsko-Czeskosłowackiej Komisji Komunikacyjnej do postępowania zgodnego z jej statuem.

c. Co do Artykułu XXXIX Układu Komunikacyjnego obie Strony są zgodne, iż nie zamierzają domagać się od siebie udzielania ich obywatelom koncesji na tworzenie przedsiębiorstw żeglugi śródlądowej na drogach wodnych, nieużytkowanych dla potrzeb ich tranzytu. Dotyczy to w szczególności żeglugi na drodze wodnej Wisły. Oczywiście nie narusza to w niczym postanowień specjalnych, dotyczących zakresu działalności przedsiębiorstwa żeglugi na rzece Odrze.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Hubert RIPKA, m. p.

Jan MASARYK, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 14

STATUT RADY WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ POLSKO-CZESKOSŁOWACKIEJ

ROZDZIAŁ I. — CEL I ZAKRES DZIAŁANIA

Artykuł 1

Rada Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej, zwana w dalszym ciągu niniejszego Statutu „Radą“, ma na celu koordynację wszelkich poczynań, zmierzających do sprawnego i pomyślnego wykonywania Konwencji

platky stanovené správou přístavu, a v každém případě, aby překládání tohoto zboží, prováděné v částech přístavu pronajatých československým zájemcům, nepůsobilo soutěž jiným částem přístavu.

Za účelem náležitého zachovávání výše uvedených zásad českoslovenští zájemci, kteří mají v nájmu části štětínského přístavu, budou se dorozumívati se správou přístavu a přizpůsobí se jejím přáním. Vyskytnuvší se spory budou přikázány československo-polské dopravní komisi k projednání podle jejích stanov.

c. Pokud jde o článek XXXIX dopravní dohody, obě strany se shodují, že nezamýšlejí domáhati se toho, aby jejich příslušníkům byly uděleny koncese na vytvoření podniků vnitrozemské plavby na vodních cestách, nepoužívaných pro potřeby jejich průvozu. To se týká zejména plavby na vodní cestě Visly. Samozřejmě nedotýká se to nijak zvláštních ustanovení, která se týkají oboru činnosti plavebních podniků na řece Odře.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RIPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 14

STATUT RADY HOSPODÁŘSKÉ SPOLUPRÁCE ČESKOSLOVENSKO-POLSKÉ

ODDÍL I. — ÚČEL A ROZSAH PŮSOBNOSTI

Článek I.

Rada hospodářské spolupráce československo-polské, zvaná v dalším textu tohoto statutu Rada, má za účel koordinování všech činností, směřujících ke správnému a úspěšnému provádění úmluvy mezi republikou Československou

między Rzeczpospolitą a Republiką Czeskosłowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej“ i wszystkich związanych z nią porozumień. Rada jest organem koordynującym prace Komisji Polsko-Czeskosłowackich, stworzonych na zasadzie poszczególnych układów, będących załącznikami do wymienionej Konwencji, czuwa nad ich działalnością, ułatwia ich współpracę, rozpatruje i ocenia ich sprawozdania, udziela Komisjom wskazówek oraz rozpatruje kwestie sporne, przedłożone jej przez poszczególne Komisje.

ROZDZIAŁ II. — SKŁAD RADY

Artykuł 2

Rada składa się z sekcji polskiej i czeskosłowackiej. W skład każdej sekcji wchodzi pięciu członków, powoływanych i odwoływanych przez właściwe Rządy. Spośród członków każdej sekcji właściwy Rząd mianować będzie jej przewodniczącą i zastępcę.

Mandaty członków Rady trwają aż do ich odwołania.

Artykuł 3

W zebraniach mogą za zgodą obu przewodniczących Rady uczestniczyć przewodniczący sekcji Komisji Polsko-Czeskosłowackich, sekretarze generalni obu sekcji Rady oraz rzeczoznawcy — wszyscy z głosem doradczym, o ile nie są jednocześnie członkami Rady.

Artykuł 4

Radzie przewodniczyć będą na zmianę przewodniczący sekcji polskiej i przewodniczący sekcji czeskosłowackiej. Kadencja przewodniczącego trwa rok kalendarzowy. W ciągu roku, w którym przewodniczy Radzie przewodniczący jednej sekcji, przewodniczący drugiej sekcji jest jego zastępcą. O wyborze przewodniczącego Rady na pierwszą kadencję zadecyduje los.

ROZDZIAŁ III. — POLSKO-CZESKOSŁOWACKIE KOMISJE

Artykuł 5

Polsko-Czeskosłowackie Komisje, o których mowa w artykule 1, są następujące:

- a.* Komisja Obrotu Towarowego,
- b.* Komisja Inwestycyjna,
- c.* Komisja Finansowa,
- d.* Komisja Komunikacyjna,
- e.* Komisja Przemysłowa,
- f.* Komisja Rolnicza,
- g.* Komisja Naukowo-Techniczna,
- h.* Komisja Planowania i Statystyki.

a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce a všech s ní spojených smluvních ujednání. Rada jest orgánem koordinujícím práci československo-polských komisí ustavených jednotlivými dohodami, připojenými k výše uvedené úmluvě, dozírá na jejich jednání, zkoumá a posuzuje jejich zprávy, usnadňuje jejich spolupráci, dává jim pokyny a zkoumá sporné otázky, předložené jí jednotlivými komisemi.

ODDÍL II. — SLOŽENÍ RADY

Článek II.

Rada se skládá z odboru československého a polského. V každém odboru je pět členů, jmenovaných a odvolávaných příslušnými vládami. Ze členů každého odboru budou jmenováni příslušnou vládou přednosta a jeho zástupce.

Členství v Radě trvá až do odvolání.

Článek III.

Za souhlasu obou předsedů schůze Rady mohou se účastniti předsedové československo-polských komisí, generální sekretáři obou odborů Rady, jakož i odborníci, vesměs s hlasem poradním, pokud nejsou zároveň členy Rady.

Článek IV.

Radě budou předsedati střídavě předseda odboru československého a odboru polského. Funkčním obdobím předsedů jest kalendářní rok. V roce, v němž předsedá Radě předseda jednoho odboru, předseda druhého odboru je jeho zástupcem. O volbě předsedy Rady na první funkční období rozhodne los.

ODDÍL III. — ČESKOSLOVENSKO-POLSKÉ KOMISE

Článek V.

Československo-polské komise, o nichž byla zmínka v článku I., jsou tyto:

- a.* komise výměny zboží,
- b.* komise investiční,
- c.* komise finanční,
- d.* komise dopravní,
- e.* komise průmyslová,
- f.* komise zemědělská,
- g.* komise vědecko-technická,
- h.* komise plánování a statistiky.

Poza wyżej wymienionymi mogą być za zgodą obu Rządów powoływane dalsze Komisje Polsko-Czeskosłowackie.

Statuty Komisji Polsko-Czeskosłowackich stanowią załączniki do układów szczególnych między Rządami.

ROZDZIAŁ IV. — BIURA RADY

Artykuł 6

Każda z dwóch sekcji Rady powołuje swoje biuro, które wykonywać będzie czynności zlecone mu przez przewodniczącego właściwej sekcji.

Na czele każdego z obu biur stać będzie sekretarz generalny, którym może być również jeden z członków Rady.

Dla poszczególnych zagadnień technicznych Rada może powołać wspólne organy, powierzając im ściśle określone zadania.

ROZDZIAŁ V. — ZEBRANIA RADY

Artykuł 7

Zebrania Rady są zwyczajne i nadzwyczajne.

Zebrania zwyczajne odbywają się regularnie w marcu i we wrześniu każdego roku. Zebrania nadzwyczajne zwoływane być mogą w każdym czasie w miarę potrzeby.

Zarówno zebrania zwyczajne, jak i nadzwyczajne zwołuje przewodniczący Rady. Zebrania zwyczajne zwołuje zgodnie z postanowieniem niniejszego Artykułu zaś zebrania nadzwyczajne zwołuje bądź z własnej inicjatywy, bądź na żądanie którejkolwiek sekcji, a to w terminie trzydziestodniowym, licząc od dnia otrzymania przez niego odnośnego wniosku.

Miejsce każdego zebrania Rady ustali jej przewodniczący z tym, że winny one, o ile możliwości, odbywać się na przemian w każdym z obu Państw.

Regulamin pracy Rady określi bliżej tryb zwoływania jej zebrań.

Artykuł 8

Program obrad zebrań zwyczajnych ustala przewodniczący Rady w porozumieniu z przewodniczącym drugiej sekcji. Programem obrad zebrania nadzwyczajnego będzie program, zaproponowany przez przewodniczącego sekcji, żądającej zwołania tego zebrania. Program ten może być uzupełniony wnioskiem przewodniczącego drugiej sekcji.

Wnioski Komisji, doręczone przewodniczącemu Rady w celu spowodowania zajęcia stanowiska przez Radę, winny być umieszczone w programie obrad najbliższego zwykłego lub nadzwyczajnego zebrania Rady, o ile przewodniczący Rady nie uzna za konieczne zwołanie specjalnego nadzwyczajnego zebrania Rady celem ich rozpatrzenia.

Kromě vyjmenovaných mohou býti dohodou obou vlád ustaveny další československo-polské komise.

Statuty československo-polských komisí tvoří přílohy k jednotlivým dohodám.

ODDÍL IV. — KANCELÁŘE RADY

Článek VI.

Každý z obou odborů Rady zřídí svoji kancelář, která se bude zabývatí pracemi, přikázanými jí předsedou příslušného odboru.

Vedení každé z obou kanceláří bude míti generální sekretář, který může býti také i člen Rady.

Pro jednotlivé technické otázky může Rada ustanoviti společné orgány a uložití jim přesně vymezené úkoly.

ODDÍL V. — SCHŮZE RADY

Článek VII.

Schůze Rady jsou řádné a mimořádné.

Řádné schůze Rady se konají pravidelně v březnu a v září každého roku. Mimořádné schůze mohou být svolány kdykoliv podle potřeby.

Řádné i mimořádné schůze svolává předseda Rady. Řádné schůze svolává z moci ustanovení tohoto článku, schůze mimořádné svolává jak z vlastní iniciativy, tak i na požádání kteréhokoliv odboru a to ve lhůtě do třiceti dnů ode dne obdržení žádosti.

Místo každé schůze stanoví předseda Rady s tím, že se schůze mají odbyvati podle možnosti střídavě v každém z obou států.

Jednací řád Rady stanoví podrobněji způsob svolávání schůzí.

Článek VIII.

Pořad jednání řádných schůzí stanoví předseda Rady v dohodě s předsedou druhého odboru. Pořadem jednání mimořádných schůzí bude pořad navržený předsedou odboru, který o svolání schůze žádal. Tento pořad jednání může býti doplněn návrhem předsedy druhého odboru.

Návrhy komisí, předložené předsedovi Rady k zaujetí stanoviska Radou, musí být dány na pořad jednání nejbližší řádné nebo mimořádné schůze Rady, pokud předseda Rady neuzná za nutné k projednání těchto návrhů svolati zvláštní mimořádnou schůzi.

Sprawozdania Komisji, których terminy składania i okresy sprawozdawcze wyznaczy Rada, wnoszone będą na porządek dzienny najbliższego zwyczajnego zebrania Rady, która będzie w prawie odroczenia dyskusji nad tym sprawozdaniem do najbliższego zwyczajnego lub nadzwyczajnego zebrania.

Sposób składania przez sekcje i Komisje wniosków co do programów obrad Rady, sposób uzgadniania programu obrad Rady przez jej przewodniczącego z przewodniczącym drugiej sekcji oraz sposób podawania programu obrad do wiadomości członków Rady — określi ściślej regulamin prac Rady.

Artykuł 9

Zebraniom Rady przewodniczy przewodniczący Rady.

Rada pobiera uchwały na podstawie stwierdzenia przez przewodniczących obu sekcji zgodności Stron w danej kwestii.

Uchwały każdego zebrania Rady będą podawane do wiadomości każdego z obu Rządów przez przewodniczącego odnośnej sekcji.

Wszelkie uchwały Rady, z którychby mogły wynikać jakiegokolwiek zobowiązania dla jednego lub drugiego Rządu, nabierają mocy prawnej dopiero po ich zatwierdzeniu przez oba Rządy i w tym celu winny im zostać przesłane, chyba że przewodniczący obu sekcji posiadali pełnomocnictwa swych Rządów upoważniające ich do powzięcia tego rodzaju uchwał. Pełnomocnictwa te należy — po powzięciu uchwał — dołączyć do protokołu zebrania. W wypadkach, w których uchwały zostaną przesłane Rządów do zatwierdzenia, oba Rządy wypowiedzą się co do tych uchwał w drodze dyplomatycznej.

Rada na pierwszym zebraniu uchwali szczegółowy regulamin swych prac oraz sposobu i porządku obrad.

Artykuł 10

Językiem urzędowym Rady jest zarówno język polski, jak i czeski albo słowacki.

Protokoły obrad Rady będą sporządzane w języku ojczystym każdorazowego jej przewodniczącego.

Artykuł 11

Wszelkie zagadnienia sporne, powstałe w Radzie, odnośnie spraw podlegających jej rozstrzygnięciu, poddane będą postępowaniu przewidzianemu w Artykule IV Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czesko-słowacką „O zapewnieniu współpracy gospodarczej“.

ROZDZIAŁ VI. — SPRAWY BUDŻETOWE

Artykuł 12

Każda z obu Wysokich Układających się Stron pokrywać będzie wszelkie wydatki, związane z pracami swej sekcji, natomiast wspólne wydatki, związane z pracami Rady, pokrywane będą po połowie, o ile Rada nie zgłosi odmiennego wniosku.

Zprávy komisí, jichž termíny podání a období, za která se podávají, stanoví Rada, budou dány na pořad jednání nejbližší řádné schůze Rady, která však má právo odročiti projednávání zprávy až do nejbližší řádné nebo mimořádné schůze.

Způsob podávání návrhů odbory a komisemi, způsob dohodnutí pořadu jednání Rady mezi předsedou Rady a předsedou druhého odboru, jakož i to, jakým způsobem má býti pořad jednání sdělován členům Rady, stanoví podrobně jednací řád Rady.

Článek IX.

Schůzím Rady předsedá předseda Rady.

Rada usnází se na základě stvrzení předsedů obou odborů shody stran v příslušné otázce.

Usnesení každé schůze Rady budou předložena předsedou příslušného odboru každé z obou vlád.

Všechna usnesení Rady, ze kterých by mohly vzniknouti jakékoliv závazky pro jednu či druhou vládu, nabývají právní moci teprve po jich schválení oběma vládami; za tím účelem mají jim být zaslána, ledaže by předsedové obou odborů měli plné moci svých vlád, zmocňující je k usnesením takového druhu. Tyto plné moci jest třeba po přijetí usnesení připojiti k protokolu schůze. V případech, kdy usnesení Rady budou předložena vládám ku schválení, obě vlády se vyjádří o těchto usneseních diplomatickou cestou.

Rada na první schůzi stanoví si podrobný jednací řád, jakož i způsob a pořad jednání.

Článek X.

Úředním jazykem Rady jest stejně jazyk český nebo slovenský, jakož i polský.

Protokoly schůzí Rady budou sepisovány pokaždé v mateřském jazyku jejího předsedy.

Článek XI.

Veškeré sporné otázky, vzniklé v Radě, ve věcech podléhajících jejímu rozhodování, budou odkázány na postup stanovený v článku IV. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce.

ODDÍL VI. — VĚCI ROZPOČTOVÉ

Článek XII.

Každá z obou vysokých smluvních stran bude hradit veškeré výlohy spojené s pracemi svého odboru, zatím co vydání společná, spojená s pracemi Rady, ponese polovinou, pokud Rada neučiní jiného návrhu.

ROZDZIAŁ VII. — POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 13

Zmiany w niniejszym statucie mogą być przeprowadzone na podstawie uchwał Rady, zatwierdzonych przez oba Rządy.

Praga, dnia 4 lipca 1947 roku.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, in. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, in. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Jan MASARYK, m. p.

Hubert RIPKA, m. p.

Evžen LÖBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

Załącznik Nr 15PROTOKOŁ O POSTĘPOWANIU POLUBOWNYM I
ARBITRAŻOWYM

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Wszelkie spory z traktatów, układów i protokołów, o których mowa w artykule II Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o zapewnieniu współpracy gospodarczej, rozstrzygane będą na zasadzie artykułu IV tej Konwencji w drodze postępowania polubownego lub arbitrażowego zgodnie z niniejszym protokołem.

II. POSTĘPOWANIE POLUBOWNE W KOMISJACH POLSKO-CZESKOSŁOWACKICH I W RADZIE WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ POLSKO-CZESKOSŁOWACKIEJ

§ 2.

Jeżeli spór powstanie w jakimkolwiek Komitecie, spór ten na żądanie jednej z sekcji tego Komitetu zostanie niezwłocznie przekazany odnośnej Komisji Polsko-Czeskosłowackiej do polubownego załatwienia.

ODDÍL VII. — USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ

Článek XIII.

Změny v tomto statutu mohou být prováděny usnesením Rady, schválenými oběma vládami.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé :

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské :

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

Příloha čís. 15

PROTOKOL O ŘÍZENÍ SMÍRČÍM A ROZHODČÍM

I. VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1.

Veškeré spory ze smluv, dohod a protokolů uvedených v článku II. úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o zajištění hospodářské spolupráce, budou řešeny podle článku IV téže úmluvy smírčím nebo rozhodčím řízením podle tohoto protokolu.

II. ŘÍZENÍ SMÍRČÍ V ČESKOSLOVENSKO-POLSKÝCH KOMISÍCH
A V RADĚ HOSPODÁŘSKÉ SPOLUPRÁCE
ČESKOSLOVENSKO-POLSKÉ

§ 2.

Dojde-li ke sporu v některém komitétu, budiž spor na žádost jednoho odboru tohoto komitétu ihned předložen příslušné československo-polské komisi k smírnému vyřízení.

§ 3.

Jeżeli dla załatwienia sporu nie zostanie zwołane zebranie nadzwyczajne Komisji, spór będzie przekazany na porządek obrad jej zebrania najbliższego.

Postępowanie przed Komisją zostanie przeprowadzone w ciągu dni trzydziestu, licząc od dnia zebrania, na którego porządku dziennym sprawa sporna została umieszczona.

Za pisemną zgodą obu sekcji Komisji termin 30-dniowy może być przedłużony, nie więcej jednak niż o dalszych dni 30.

§ 4.

Jeżeli spór nie zostanie polubownie załatwiony w Komisji lub też dopiero powstanie w którejkolwiek Komisji, zostanie on przekazany:

- a. za zgodą obu sekcji odnośnej Komisji do postępowania arbitrażowego stosownie do §§ 5—12 niniejszego protokołu,
- b. Radzie Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej dla polubownego załatwienia, jeżeli nie zostanie osiągnięta zgoda na przekazanie sporu do postępowania arbitrażowego.

Odnosnie terminów załatwienia sporu przez Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej obowiązują analogiczne przepisy § 3.

III. POSTĘPOWANIE ARBITRAŻOWE

§ 5.

Postępowanie arbitrażowe będzie przeprowadzone przez zgromadzenie arbitrów, które się składa z 6 członków, mianowanych w równej liczbie przez każdy Rząd spośród obywateli Wysokich Układających się Stron. Co najmniej jeden z arbitrów, mianowanych przez każdy Rząd, będzie osobą znającą prawo.

Zgromadzenie arbitrów wybiera ze swego grona przewodniczącego. W razie równości głosów o osobie przewodniczącego zadecyduje los.

§ 6.

Uchwała zgromadzenia arbitrów zapada większością głosów wszystkich jego członków.

W razie niemożności powzięcia uchwały z powodu równości głosów, powołany zostanie do zgromadzenia arbitrów jeszcze jeden członek jako superarbitr i przewodniczący.

W braku jednomyślności zgromadzenia arbitrów co do osoby superarbitra, sposób jego powołania ustalony zostanie zgodnie przez Rządy obu Wysokich Układających się Stron z tym, że każdy z obu Rządów ma prawo żądać, by superarbitrem nie był ani obywatel żadnej z Układających się Stron ani też osoba, która na ich terytorium ma swe miejsce zamieszkania lub też pozostaje u nich na służbie.

§ 3.

Nebude-li k vyřízení sporu svolána zvláštní schůze komise, budiž dán na pořad jednání její nejbližší schůze.

Řízení před komisí budiž provedeno do 30 dnů, počínajíc ode dne schůze, na jejíž pořad byla sporná věc zařazena.

Písemnou dohodou obou odborů komise může být 30denní lhůta prodloužena, nejdéle však o dalších 30 dnů.

§ 4.

Nebude-li spor smírně vyřízen v komisi nebo vznikne-li v některé z komisí, budiž předložen:

- a. po dohodě obou odborů dotčené komise rozhodčímu řízení podle §§ 5 až 12 tohoto protokolu;
- b. Radě hospodářské spolupráce československo-polské k smírnému vyřízení, nebude-li dosaženo dohody o předložení sporu rozhodčímu řízení.

O lhůtách pro vyřízení sporu Radou hospodářské spolupráce československo-polské platí obdobně ustanovení § 3.

III. ŘÍZENÍ ROZHODČÍ

§ 5.

Rozhodčí řízení provedeno sborem rozhodců, který se skládá ze 6 členů, jež ve stejném počtu jmenuje každá vláda z příslušníků vysokých smluvních stran. Nejméně jeden z rozhodců jmenovaných každou vládou buď osobou práva znalou.

Sbor rozhodců volí ze svého středu předsedu. V případě rovnosti hlasů rozhodne o osobě předsedy los.

§ 6.

Rozhodnutí sboru rozhodců děje se většinou hlasů všech jeho členů.

Nebude-li rozhodnutí pro rovnost hlasů možné, bude do sboru rozhodců přibrán další člen jako vrchní rozhodce a předseda.

Nedohodne-li se sbor rozhodců jednomyslně na osobě vrchního rozhodce, bude způsob jeho jmenování stanoven dohodou vlád obou vysokých smluvních stran, s tím, že každá z obou vlád může žádat, aby vrchním rozhodcem nebyl příslušník té či oné smluvní strany, ani osoba, která má na jejím území bydliště nebo která je v jejích službách.

§ 7.

Układające się Strony mogą być wobec zgromadzenia arbitrów zastąpione przez swych pełnomocników.

Zgromadzenie arbitrów kieruje się w swym postępowaniu swobodnym uznaniem.

Zgromadzenie arbitrów przeprowadzi dowody, które uzna za potrzebne i ewentualnie zażąda opinii biegłych.

Orzeczenie zgromadzenia arbitrów, rozstrzygające spór między Stronami, sporządzone zostanie na piśmie i winno być umotywowane.

§ 8.

W każdym stadium postępowania zgromadzenie arbitrów usiłować będzie spór pomiędzy Stronami załatwić polubownie.

§ 9.

Członkowie zgromadzenia arbitrów są w wykonaniu swych funkcji całkowicie niezależni i żadna ze Stron nie może im udzielać jakichkolwiek instrukcji.

Zgromadzenie arbitrów orzeka *ex aequo et bono*.

§ 10.

Obie Wysokie Układające się Strony zobowiązują się okazywać zgromadzeniu arbitrów pomoc pod każdym względem.

§ 11.

Orzeczenie zgromadzenia arbitrów jest ostateczne, dla obu Układających się Stron obowiązujące i winno być przez nich wykonane z dobrą wiarą.

§ 12.

Każda z Wysokich Układających się Stron ponosi połowę kosztów postępowania. Koszty zastępstwa ponosi każda Układająca się Strona sama za siebie.

IV. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIE ZAŁATWIONYCH PRZEZ RADĘ WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ POLSKO-CZESKOSŁOWACKIEJ

§ 13.

Jeżeli spór nie zostanie polubownie załatwiony przez Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej, wówczas protokół zebrania Rady, na którym stwierdzono niemożność polubownego załatwienia sprawy, przesłany zostanie do wiadomości Rządowi obu Wysokich Układających się Stron.

Każdy z Rządów obu Układających się Stron ma prawo żądać, aby spór, który nie został załatwiony przez Radę Współpracy Gospodarczej Polsko-Czeskosłowackiej, został rozpatrzony:

§ 7.

Smluvní strany mohou být před sborem rozhodců zastoupeny svým i zmocněnci.

Sbor rozhodců postupuje ve svém řízení podle volné úvahy.

Sbor rozhodců provede důkazy, jež uzná za potřebné, případně si vyžádá posudek znalců.

Konečné rozhodnutí sboru rozhodců bude vydáno písemně a musí být odůvodněno.

§ 8.

Sbor rozhodců pokusí se v každém období řízení o smírné vyřízení sporu mezi stranami.

§ 9.

Členové sboru rozhodců jsou ve výkonu své funkce zcela nezávislí a nesmí jim být se žádné strany dávány jakékoliv instrukce.

Sbor rozhodců rozhoduje ex aequo et bono.

§ 10.

Obě vysoké smluvní strany se zavazují, že budou sboru rozhodců ve všech směrech nápomocny.

§ 11.

Rozhodnutí sboru rozhodců jest konečné, pro obě smluvní strany závazné a má být jimi vykonáno v dobré víře.

§ 12.

Každá z vysokých smluvních stran nese polovinu nákladů řízení. Náklady zastoupení nese každá smluvní strana ze svého.

IV. ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH RADOU HOSPODÁŘSKÉ SPOLUPRÁCE
ČESKOSLOVENSKO-POLSKÉ NEVYŘÍZENÝCH

§ 13.

Nebude-li spor smírně vyřízen Radou hospodářské spolupráce československo-polské, bude zápis o schůzi Rady, na níž byla nemožnost jeho smírného vyřízení zjištěna, zaslán na vědomí vládám obou vysokých smluvních stran.

Každá z vlád obou smluvních stran může žádat, aby spor, který nebyl vyřízen Radou hospodářské spolupráce československo-polské, byl projednán:

- a.* w postępowaniu arbitrażowym stosownie do §§ 5—12 niniejszego protokołu, albo
- b.* w drodze ogólnego postępowania arbitrażowego, jeżeli droga taka istnieje, bądź to na podstawie innych umów polsko-czeskosłowackich, bądź też — wielostronnych umów międzynarodowych, obowiązujących obie Układające się Strony.

Jeżeli jeden z obu Rządów Układających się Stron zażąda, aby spór został rozpatrzony w drodze ogólnego postępowania arbitrażowego, wymienionego pod literą *b.*, wówczas możliwość zastosowania postępowania arbitrażowego, wprowadzonego w §§ 5—12 niniejszego protokołu, zostaje wyłączona.

Praga, dnia 4 lipca 1947 r.

Za Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

H. MINC, m. p.

S. WIERBŁOWSKI, m. p.

A. ROSE, m. p.

Za Rząd Republiki Czeskosłowackiej:

Jan MASARYK, m. p.

Hubert RIPKA, m. p.

Evžen LÓBL, m. p.

Josef JANDA, m. p.

- a.* v řízení rozhodčím podle §§ 5 až 12 tohoto protokolu anebo
- b.* všeobecným rozhodčím řízením, pokud existuje podle jiných úmluv československo-polských nebo vícestranných smluv mezinárodních, za vazujících obě smluvní strany.

Jestliže jedna z obou vlád smluvních stran požádá, aby spor byl projednán všeobecným rozhodčím řízením, zmíněným pod písm. *b.*, vylučuje se tím možnost použití řízení rozhodčího uvedeného v §§ 5 až 12 tohoto protokolu.

V Praze dne 4. července 1947.

Za vládu republiky Československé:

Hubert RÍPKA v. r.

Jan MASARYK v. r.

Josef JANDA v. r.

Evžen LÖBL v. r.

Za vládu republiky Polské:

H. MINC v. r.

S. WIERBŁOWSKI v. r.

A. ROSE v. r.

TRANSLATION — TRADUCTION

No. 1146. CONVENTION¹ BETWEEN THE POLISH REPUBLIC
AND THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC FOR ENSURING
ECONOMIC CO-OPERATION. SIGNED AT PRAGUE, ON
4 JULY 1947

The President of the Polish Republic, of the one part, and the President of the Czechoslovak Republic, of the other part, being desirous of ensuring co-operation in the spirit of the Treaty of Friendship and Mutual Assistance between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic and the Protocol annexed thereto, signed on 10 March 1947 in Warsaw², and mindful:

That the past history of the peoples of both States has shown the need for close co-operation in all spheres;

That close co-operation will have a beneficial influence on the growth of the constructive forces of both States, and on the welfare of their peoples;

That such co-operation will increase the capacity of both States to develop economic relations with other States, and will thereby make a new and positive contribution to the international economy;

That lasting co-operation can be secured only on the basis of precise legal rules and a proper system of organization;

Have resolved to conclude for this purpose a special Convention and have appointed as their Plenipotentiaries:

The President of the Polish Republic:

Dr. Hilary MINC, Minister of Industry;

Mr. Stefan WIERBŁOWSKI, Ambassador of the Polish Republic in Prague;

Dr. Adam ROSE, Minister Plenipotentiary;

The President of the Czechoslovak Republic:

Mr. Jan MASARYK, Minister of Foreign Affairs;

Dr. Hubert RIPKA, Minister of Foreign Trade;

Who, having exchanged their full powers, found in good and due form, have agreed on the following provisions:

¹ The Convention and annexes, with the exception of annex No. 5, came into force on 7 December 1948, by the exchange of the instruments of ratification at Warsaw in accordance with article V of the Convention and relevant provisions of the Annexes. Annex No. 5 came into force on 4 July 1947, as from the date of signature, in accordance with article XVII thereof.

² United Nations, *Treaty Series*, Vol. 25, p. 231.

TRADUCTION — TRANSLATION

N° 1146. CONVENTION¹ ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE SUR LES MOYENS D'ASSURER LA COOPÉRATION ÉCONOMIQUE. SIGNÉE A PRAGUE, LE 4 JUILLET 1947

Le Président de la République de Pologne, d'une part, et le Président de la République tchécoslovaque, d'autre part, animés du désir de coopérer dans l'esprit du Traité d'amitié et d'assistance mutuelle entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque et du Protocole annexé audit Traité, signés à Varsovie le 10 mars 1947², et ayant la conviction :

que l'expérience tirée de leur propre histoire enseigne aux deux nations la nécessité d'une étroite coopération dans tous les domaines ;

qu'une étroite coopération entre les deux Etats aura une influence bienfaisante sur le développement de leurs forces créatrices et sur le bien-être de leurs populations ;

qu'une telle coopération accroîtra la capacité des deux Etats à développer leurs relations économiques avec d'autres Etats et apportera ainsi une contribution nouvelle et efficace à l'économie internationale ;

qu'une coopération durable ne peut être assurée que sur la base d'une réglementation juridique précise et d'une organisation appropriée ;

Ont décidé de conclure à cet effet une Convention spéciale et ont nommé pour leur plénipotentiaires :

Le Président de la République de Pologne :

M. Hilary MINC, Ministre de l'industrie ;

M. Stefan WIERBLOWSKI, Ambassadeur de la République de Pologne à Prague ;

M. Adam ROSE, Ministre plénipotentiaire ;

Le Président de la République tchécoslovaque :

M. Jan MASARYK, Ministre des affaires étrangères,

M. Hubert RIPKA, Ministre du commerce extérieur ;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

¹ La Convention et ses annexes, à l'exception de l'annexe n° 5, sont entrées en vigueur le 7 décembre 1948, par l'échange des instruments de ratification à Varsovie conformément à l'article V de la Convention et aux dispositions y relatives des Annexes. L'annexe n° 5 est entrée en vigueur le 4 juillet 1947, date de la signature, conformément à son article XVII.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 25, p. 231.

Article I

THE PURPOSES OF POLISH-CZECHOSLOVAK ECONOMIC CO-OPERATION

The fundamental purposes of economic co-operation between Poland and Czechoslovakia are the following:

- (a) The maximum development of reciprocal exchanges of goods and services;
- (b) The maximum utilization of bilateral communication facilities in the matter of imports, exports and transit, by land, sea, river and air;
- (c) The establishment of close economic co-operation between the various sectors and branches of the Polish and Czechoslovak economies;
- (d) The establishment of close co-operation between the economic and technical institutes, and the scientific, research and experimental establishments of the two States, for the purpose both of mutual information and the fullest possible mutual access to results of work;
- (e) Consultation with regard to the economic policies of both States in international organization and institutes.

Article II

METHODS OF OPERATION

In order to secure the above aims, the two Governments hereby conclude the following agreements, which are annexed to the present Convention:

A. — In the matter of exchange of goods and services:

Annex No. 1: Treaty of commerce;¹

Annex No. 2: Agreement on the exchange of goods;²

Annex No. 3: Protocol concerning guaranteed supplies of coal, zinc and electric power by Poland to Czechoslovakia for a period of five years;³

Annex No. 4: Agreement concerning deliveries of capital goods from Czechoslovakia to Poland;⁴

Annex No. 5: Payments agreement;⁵

B. — In the matter of communications:

Annex No. 6: Communications agreement;⁶

¹ See p. 212 of this volume.

² See p. 238 of this volume.

³ See p. 246 of this volume.

⁴ See p. 248 of this volume.

⁵ See p. 254 of this volume.

⁶ See p. 262 of this volume.

Article premier

BUTS DE LA COOPÉRATION ÉCONOMIQUE POLONO-TCHÉCOSLOVAQUE

Les buts essentiels de la coopération économique entre la Pologne et la Tchécoslovaquie sont les suivants:

- a) Développer au maximum les échanges réciproques de biens et de services;
- b) Exploiter au maximum les possibilités de communications existant de part et d'autre dans le domaine de l'importation, de l'exportation et du transit, par voie terrestre, maritime, fluviale et aérienne;
- c) Etablir une étroite coopération économique entre les divers secteurs et branches des économies polonaise et tchécoslovaque;
- d) Etablir une étroite coopération entre les établissements d'enseignement économique ou technique, ainsi qu'entre les instituts de sciences, de recherches ou d'expérimentation des deux Etats, en vue de permettre un échange mutuel de renseignements et de rendre accessibles, dans la plus large mesure possible, les résultats de leurs travaux;
- e) Procéder à des consultations relatives à l'action des deux Etats sur le plan économique au sein des organisations et institutions de caractère international.

Article II

MOYENS D'ACTION

Pour atteindre les buts ainsi définis, les deux gouvernements ont conclu les accords énumérés ci-dessous, qui constituent les annexes de la présente Convention:

A. En matière d'échange de biens et de services:

Annexe n° 1: Traité de commerce¹;

Annexe n° 2: Accord relatif à l'échange des marchandises²;

Annexe n° 3: Protocole tendant à assurer la vente à la Tchécoslovaquie de charbon, de zinc, et d'énergie électrique en provenance de Pologne, pendant une période de cinq ans³;

Annexe n° 4: Accord relatif à la fourniture de biens d'équipement par la Tchécoslovaquie à la Pologne⁴;

Annexe n° 5: Accord de paiements⁵;

B. En matière de communications:

Annexe n° 6: Accord relatif aux communications⁶,

¹ Voir p. 213 de ce volume.

² Voir p. 239 de ce volume.

³ Voir p. 247 de ce volume.

⁴ Voir p. 249 de ce volume.

⁵ Voir p. 255 de ce volume.

⁶ Voir p. 263 de ce volume.

C. — *In the matter of the organization of economic co-operation:*

Annex No. 7: Agreement concerning financial co-operation;¹

Annex No. 8: Agreement concerning industrial co-operation;²

Annex No. 9: Agreement concerning co-operation in agriculture, forestry and food production;³

Annex No. 10: Agreement concerning scientific and technical co-operation;⁴

Annex No. 11: Protocol concerning direct co-operation in the construction and expansion of certain economic enterprises;⁵

D. — *In the matter of general economic co-operation:*

Annex No. 12: Agreement concerning co-operation in economic planning and statistics;⁶

Annex No. 13: Final protocol to the present Convention⁷.

The foregoing list of agreements may be supplemented by consent of both High Contracting Parties.

Article III

EXECUTIVE ORGANS

With a view to the co-ordination of all action directed towards the efficient and successful operation of this Convention and all agreements connected therewith, a Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council shall be established.

The statutes of the Council are annexed to this Convention and form an integral part thereof (annex No. 14).⁸

The executive organs shall be the Polish-Czechoslovak Commissions set up in conformity with the various agreements annexed to this Convention.

The statutes of the Council and of the Polish-Czechoslovak Commissions may be altered by agreement between the two Governments.

Article IV

MEDIATION AND ARBITRATION PROCEDURE

Any disputes which arise in the course of the execution of any agreements concluded in pursuance of this Convention shall be examined in the manner

¹ See p. 304 of this volume.

² See p. 308 of this volume.

³ See p. 314 of this volume.

⁴ See p. 316 of this volume.

⁵ See p. 326 of this volume.

⁶ See p. 328 of this volume.

⁷ See p. 330 of this volume.

⁸ See p. 338 of this volume.

C. En matière d'organisation de la coopération économique:

Annexe n° 7: Accord relatif à la coopération financière¹,

Annexe n° 8: Accord relatif à la coopération industrielle²,

Annexe n° 9: Accord relatif à la coopération dans les domaines de l'agriculture, de la sylviculture et de l'alimentation³,

Annexe n° 10: Accord relatif à la coopération scientifique et technique⁴,

Annexe n° 11: Protocole relatif à la coopération directe dans le domaine de la construction et du développement de certains établissements d'intérêt économique⁵.

D. En matière de coopération économique d'ordre général:

Annexe n° 12: Accord relatif à la coopération dans le domaine de la planification économique et de la statistique⁶,

Annexe n° 13: Protocole final de la présente Convention⁷. La liste qui précède pourra être complétée de commun accord entre les deux Hautes Parties contractantes.

Article III

ORGANES EXÉCUTIFS

Il est créé un Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque à l'effet de coordonner toutes mesures tendant à assurer dans les meilleures conditions d'efficacité l'application de la présente Convention et des accords y relatifs.

Les statuts du Conseil sont joints en annexe à la présente Convention et en font partie intégrante (annexe n° 14)⁸.

Feront office d'organes exécutifs, les Commissions polono-tchécoslovaques instituées en vertu des divers accords annexés à la présente Convention.

Les statuts du Conseil et des Commissions polono-tchécoslovaques pourront être modifiés de commun accord entre les deux gouvernements.

Article IV

PROCÉDURE DE CONCILIATION ET D'ARBITRAGE

Tous les différends qui pourront s'élever au cours de la mise en application des accords conclus dans le cadre de la présente Convention seront examinés

¹ Voir p. 305 de ce volume.

² Voir p. 309 de ce volume.

³ Voir p. 315 de ce volume.

⁴ Voir p. 318 de ce volume.

⁵ Voir p. 327 de ce volume.

⁶ Voir p. 329 de ce volume.

⁷ Voir p. 331 de ce volume.

⁸ Voir p. 339 de ce volume.

prescribed in the Protocol concerning Mediation and Arbitration Procedure (annex No. 15).¹

Article V

FINAL PROVISIONS

This Convention shall be subject to ratification, and the instruments of ratification shall be exchanged at Warsaw as soon as possible.

The Convention shall come into force on the day of the exchange of instruments of ratification. Nevertheless, the two Governments may agree to give effect to it at an earlier date, if their respective legislations authorize them to do so.

The present Convention shall remain in force for a period of five years from the day on which it comes into force, and shall be tacitly prolonged for a further five years, unless denounced by one of the High Contracting Parties at least one year before the expiry of the current five-year period.

The periods of validity of the agreements annexed to this Convention are defined by the provisions of those agreements.

Done in two copies, each in Polish and Czech, both texts being authentic.

IN FAITH WHEREOF the above-mentioned plenipotentiaries have signed the present Convention and have affixed thereto their seals.

DONE at Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

---

¹ See p. 346 of this volume.

selon le mode prescrit dans le Protocole relatif à la procédure de conciliation et d'arbitrage (annexe n° 15)¹.

Article V

DISPOSITIONS FINALES

La présente Convention est sujette à ratification et les instruments de ratification seront échangés à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

Elle entrera en vigueur le jour de l'échange des instruments de ratification. Les deux gouvernements pourront néanmoins convenir de la mettre en vigueur avant cette date si leurs législations respectives leur en donnent le pouvoir.

La présente Convention demeurera en vigueur pendant une période de cinq années à compter du jour de son entrée en vigueur, étant entendu qu'elle sera tacitement prorogée pour cinq nouvelles années, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne la dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

La durée de validité des accords annexés à la présente Convention est fixée par leurs propres dispositions.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

FAIT à Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne :

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque :

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

---

¹ Voir p. 347 de ce volume.

Annex No. 1**TREATY OF COMMERCE BETWEEN THE POLISH REPUBLIC
AND THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC**

The President of the Polish Republic and the President of the Czechoslovak Republic, being desirous of co-operating in a spirit of friendship with a view to the further development and strengthening of economic relations between their two States and of rendering mutual assistance in the reconstruction and development of the economies of both States on the basis of the Treaty of Friendship and Mutual Assistance between the Czechoslovak Republic and the Polish Republic of 10 March 1947,¹ have decided to conclude a Treaty of commerce and have appointed for that purpose as their plenipotentiaries:

The President of the Polish Republic:

Dr. Hilary MINC, Minister of Industry and Commerce;

Mr. Stefan WIERBŁOWSKI, Ambassador of the Polish Republic in Prague;

Dr. Adam ROSE, Minister Plenipotentiary;

The President of the Czechoslovak Republic:

Mr. Jan MASARYK, Minister of Foreign Affairs;

Dr. Hubert RIPKA, Minister of Foreign Trade.

Who, having exchanged their full powers, found in good and due form, have agreed on the following provisions:

Article I

Nationals of either High Contracting Party shall enjoy in every respect, and in particular in respect of establishment and the conduct of commerce and industry in the territory of the other High Contracting Party, all the privileges, immunities and favours granted to nationals of the most favoured State.

The provisions of this article shall in no way affect the laws and regulations of either High Contracting Party on the crossing of frontiers, or police regulations concerning aliens, or the right of expulsion from the State territory. The High Contracting Parties agree however that such laws and regulations shall not be applied so as to exclude entire categories of persons from the benefits of this Treaty. No person shall be expelled from the national territory because of a housing shortage or unemployment.

Article II

Nationals of either High Contracting Party travelling to markets, fairs or exhibitions in the territory of the other High Contracting Party for the purpose

¹ United Nations, *Treaty Series*, Vol. 25, p. 231.

Annexe n° 1

TRAITÉ DE COMMERCE ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE
ET LA RÉPUBLIQUE TCHECOSLOVAQUE

Le Président de la République de Pologne et le Président de la République tchécoslovaque, animés du désir de coopérer dans un esprit amical en vue de poursuivre le développement et la consolidation des relations économiques entre leurs deux Etats et de se prêter mutuellement assistance pour la restauration et l'édification des économies des deux Etats sur la base du Traité d'amitié et d'assistance mutuelle entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque signé le 10 mars 1947¹, ont décidé de conclure un Traité de commerce et ont nommé à cet effet pour leurs plénipotentiaires:

Le Président de la République de Pologne:

M. Hilary MINC, Ministre de l'Industrie et du Commerce

M. Stefan WIERBŁOWSKI, Ambassadeur de la République de Pologne à Prague;

M. Adam ROSE, Ministre plénipotentiaire;

Le Président de la République tchécoslovaque:

M. Jan MASARYK, Ministre des Affaires étrangères;

M. Hubert RIPKA, Ministre du Commerce extérieur;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties contractantes jouiront sur le territoire de l'autre Haute Partie contractante, à tous égards, et notamment en ce qui concerne la création ou l'exploitation de tous commerces ou industries, de tous les privilèges, immunités et avantages accordés aux ressortissants de la nation la plus favorisée.

Les dispositions du présent article ne portent nullement atteinte aux lois et règlements de chacune des Hautes Parties contractantes concernant le franchissement des frontières, aux règlements de police concernant les étrangers, ni au droit de les expulser hors du territoire de l'Etat. Les Hautes Parties contractantes admettent toutefois qu'elles ne doivent pas se prévaloir de ces lois et règlements pour priver une catégorie entière de personnes des bienfaits du présent Traité. En aucun cas, l'expulsion ne pourra être motivée par la crise du logement ou le chômage.

Article II

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties contractantes qui se rendent à un marché, une foire ou une exposition sur le territoire de l'autre Haute

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 25, p. 231.

of trading or participating in an exhibition there shall be treated in the same manner as nationals of that Party, if they can produce an identity card issued by the authorities of the State whose nationals they are.

Article III

Nationals of either High Contracting Party shall be treated in the territory of the other High Contracting Party, as regards their legal status, movable and immovable property, rights and interests, as favourably as the nationals of any third State.

They shall be free to carry on their business in the territory of the other High Contracting Party, either personally or through agents of their own choice, without being subject in this respect to other restrictions than those provided for under the laws and regulations in force in the said territory.

They shall be entitled to appear either personally or through attorneys before the judicial and administrative authorities of the other High Contracting Party, and shall not be subject to any restrictions other than those which are provided for under the laws and regulations in force in the territory in question, and they shall be treated in every respect in the same manner as nationals of any other State.

Neither if the High Contracting Parties shall take any action violating the right of ownership or use of property, and the rights or interests of nationals of the other Party, unless it similarly subjects to the same restrictions the property, rights or interests of its own nationals.

Article IV

Nationals of one High Contracting Party shall not be compelled to perform military service in the territory of the other Party; on the contrary, they shall not be hindered in any way in the discharge of their military obligations in their own State.

They shall be exempt from all taxes whatsoever imposed in lieu of personal military service, and from all personal military contributions and requisitions, but they shall be subject, notwithstanding, in respect of such movable or immovable property as they possess in the country, to military requisitions and military billeting liabilities on the same conditions as nationals of the country itself.

Article V

Nationals of either High Contracting Party shall not, in the territory of the other High Contracting Party, be subject, in respect of their persons or property, or of the conduct of any commerce, industry, trade or profession, to any taxes, fees or contributions of any kind whatsoever, other or higher than those levied on nationals of the country itself.

Partie contractante pour y faire le commerce ou comme exposants seront traités à l'égal des ressortissants de cette autre Partie contractante, à condition de pouvoir présenter une carte d'identité délivrée par les autorités de l'Etat dont ils sont ressortissants.

Article III

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties contractantes recevront sur le territoire de l'autre Haute Partie contractante, en ce qui concerne leur statut juridique, leurs biens meubles et immeubles et leurs droits et intérêts, un traitement aussi favorable que celui des ressortissants de tout Etat tiers.

Ils pourront gérer leurs affaires sur le territoire de l'autre Haute Partie contractante, soit en personne, soit par des intermédiaires de leur choix, sans être soumis à cet égard à des restrictions autres que celles qui sont prévues par les lois et règlements en vigueur dans ledit territoire.

Ils auront libre accès, soit personnellement, soit par mandataires, auprès des autorités judiciaires et administratives de l'autre Haute Partie contractante sans être soumis à d'autres restrictions que celles qui sont prévues par les lois et règlements en vigueur dans le territoire en question, et ils seront traités, à tous égards, de la même manière que les ressortissants de tout autre Etat.

Aucune des Hautes Parties contractantes ne prendra de mesures qui porteraient atteinte à la propriété ou à la jouissance des biens, droits ou intérêts des ressortissants de l'autre Partie, à moins qu'elle ne soumette dans les mêmes conditions à des restrictions analogues les biens, droits ou intérêts de ses propres ressortissants.

Article IV

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties contractantes seront exempts de tout service militaire sur le territoire de l'autre Partie, et il ne leur sera pas créé de difficultés pour l'accomplissement de leurs obligations militaires dans leur propre Etat.

Ils seront exempts de toutes taxes perçues en lieu et place du service militaire personnel, ainsi que de toutes prestations ou réquisitions militaires personnelles. Ils seront toutefois soumis, en ce qui concerne les biens meubles ou immeubles qu'ils possèdent dans le pays, aux réquisitions militaires et à l'obligation de loger la troupe, dans les mêmes conditions que les nationaux.

Article V

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties contractantes ne seront pas soumis sur le territoire de l'autre Haute Partie contractante, du chef de leur personne et de leurs biens, ou du chef d'une activité commerciale, industrielle, artisanale ou professionnelle quelconque, à des impôts, taxes ou charges quels qu'ils soient, autres ou plus élevés que ceux dont sont redevables les ressortissants de cette autre Partie contractante.

These provisions shall not preclude the collection of residence taxes or charges connected with the completion of police formalities. The nationals of both High Contracting Parties shall enjoy in this respect the treatment accorded to nationals of the most favoured nation.

Article VI

Nationalized enterprises and undertakings belonging to the State or to self-governing public agencies, limited companies and other commercial, industrial, financial or transport companies, and associations of an economic or profit-making nature (hereinafter referred to as "enterprises"), which have their head offices in the territory of one of the High Contracting Parties and are legally constituted therein according to its laws, shall be entitled to the full benefit of their rights in the territory of the other Party also, and in particular shall have the right to appear before the courts as plaintiffs or defendants.

The admission of such enterprises to carry on their commerce or industry in the territory of the other High Contracting Party shall be governed by the laws and regulations which are, or may hereafter be, in force in that territory.

The operations of such enterprises constituted in accordance with the legislation of one of the High Contracting Parties shall, so far as they are carried out in the territory of a Contracting Party, be subject to the laws and regulations of that Party, save as otherwise provided by special agreement. Once admitted to operate, the aforesaid enterprises shall in every respect enjoy the same rights as are, or may hereafter be, granted in such matters to similar enterprises of the most favoured nation; this, however, shall not apply to rights granted under a concession system or in the exercise of free discretion in administrative matters.

Such enterprises of either High Contracting Party shall not be liable in the territory of the other Contracting Party, for the conduct of their commerce or industry, to any duties, fees or contributions other or higher than those payable by national enterprises.

The legal status, movable and immovable property and rights and interests in the territory of the other Party of such enterprises shall be governed, *mutatis mutandis*, by the provisions of articles III and IV.

Article VII

The most-favoured-nation provisions of articles I to VI shall not in any way affect such special laws, orders and regulations relating to production, commerce, industry, trades and their exercise, or to the police or public security

Les dispositions qui précèdent ne mettront pas obstacle à la perception de taxes de séjour ou de droits afférents à l'accomplissement des formalités de police. Les ressortissants des deux Hautes Parties contractantes bénéficieront, à cet égard, du traitement accordé aux ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article VI

Les entreprises nationalisées, les entreprises de l'Etat et des administrations autonomes, les sociétés par actions et les autres sociétés commerciales, industrielles, financières ou de transports, les sociétés ayant une activité économique ou à but lucratif (ci-après dénommées "les entreprises") qui ont leur siège sur le territoire de l'une des Hautes Parties contractantes et qui y ont été régulièrement constituées conformément à sa législation, jouiront également de l'intégralité de leurs droits sur le territoire de l'autre Partie et pourront notamment y agir devant les tribunaux en qualité de demanderesses ou de défenderesses.

L'admission des entreprises susmentionnées à l'exercice de leur commerce ou de leur industrie sur le territoire de l'autre Haute Partie contractante sera régie par les lois et règlements qui sont ou qui seront ultérieurement en vigueur dans ledit territoire.

Sauf s'il en est convenu autrement aux termes d'un accord spécial, l'activité des entreprises susmentionnées constituées conformément à la législation de l'une des Hautes Parties contractantes, lorsqu'elle s'exercera sur le territoire d'une Partie contractante sera soumise aux lois et règlements de cette dernière. Une fois admises à exercer leur activité, les entreprises susmentionnées jouiront, à tous égards, des mêmes droits que ceux qui sont ou qui seront ultérieurement accordés dans le même domaine à des entreprises similaires de la nation la plus favorisée, étant entendu toutefois, que la disposition qui précède ne s'appliquera pas aux droits accordés soit dans le cadre du régime des concessions, soit discrétionnairement en matière administrative.

Les entreprises susmentionnées de l'une des Hautes Parties contractantes ne seront pas soumises sur le territoire de l'autre Partie contractante, dans l'exercice de leur activité commerciale ou industrielle, à des impôts, taxes ou contributions autres ou plus élevés que ceux dont sont redevables les entreprises nationales.

Les dispositions pertinentes des articles III et IV s'appliqueront au statut juridique des entreprises susmentionnées, à leurs biens meubles et immeubles ainsi qu'à leurs droits et intérêts sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article VII

Les dispositions des articles I à VI pour autant qu'elles garantissent le traitement de la nation la plus favorisée n'emportent aucune dérogation aux lois, décrets et règlements spéciaux qui sont ou qui seront ultérieurement en

and health, as are now or hereafter may be in force in the territory of the High Contracting Parties in respect of all aliens generally.

Article VIII

Agents and attorneys of the enterprises referred to in article VI, and merchants, manufacturers and other industrialists, who prove by the production of an identity card, issued by the competent authorities of their country, that they are authorized to carry on their trade or industry in that country, and that they pay therein the taxes and charges laid down by law, may, either personally or through their commercial travellers, make purchases in the territory of the other High Contracting Party and accept orders, on the basis of samples or otherwise, subject in all cases to such laws and regulations as are now, or hereafter may be, in force in the territory regarding the conclusion or transaction of business with foreign countries. They shall not be required by reason of such activities to pay any special taxes.

The above provisions shall not apply to itinerant traders, hawkers or persons soliciting orders from individuals not engaged in industry or trade, and in this respect each of the High Contracting Parties reserves full freedom for its legislation.

The agents and attorneys referred to in article VI, and merchants, manufacturers and commercial travellers in their employ, if duly provided with identity cards, shall have the right to carry with them samples or specimens but not goods.

The High Contracting Parties shall inform each other which authorities are responsible for the issue of identity cards, and shall state the regulations with which the above-mentioned parties must comply in the conduct of their trade.

Identity cards shall be exempt from consular or other visas.

The provisions of the International Convention relating to the Simplification of Customs Formalities signed at Geneva on 3 November 1923¹ shall apply to the import and re-export of samples and specimens.

In this respect, as well as in all other matters provided for in this article the High Contracting Parties shall accord one another most-favoured-nation treatment.

---

¹ League of Nations, *Treaty Series*, Vol. XXX, p. 371; Vol. XXXV, p. 325; Vol. XXXIX, p. 208; Vol. XLV, p. 140; Vol. L, p. 161; Vol. LIV, p. 398; Vol. LIX, p. 365; Vol. LXIX, p. 79; Vol. LXXXIII, p. 394; Vol. LXXXVIII, p. 319; Vol. XCII, p. 370; Vol. CXI, p. 404; Vol. CXXXIV, p. 401; Vol. CXLVII, p. 322, and Vol. CXCVI, p. 410

vigueur dans le territoire des Hautes Parties contractantes, à l'égard de tous les étrangers en général, en matière de production, de commerce, d'industrie, d'artisanat et d'exercice des professions artisanales, de police, de sécurité et de santé publiques.

Article VIII

Les représentants et les mandataires des entreprises visées à l'article VI, ainsi que les commerçants, les fabricants et autres industriels qui établiront, en produisant une carte d'identité professionnelle délivrée par les autorités compétentes de leur pays, qu'ils y sont autorisés à exercer leur commerce ou leur industrie et qu'ils y acquittent les impôts et taxes prévus par la loi, pourront, soit personnellement, soit par l'intermédiaire de leurs voyageurs de commerce, procéder à des achats sur le territoire de l'autre Haute Partie contractante et y accepter des commandes même sur échantillons, à condition de se conformer, dans tous les cas, aux lois et règlements qui sont ou qui seront ultérieurement en vigueur dans ledit territoire en matière de conclusion et de réalisation d'opérations commerciales avec l'étranger. Ils ne seront tenus de ce chef à aucune taxe spéciale.

Les dispositions qui précèdent ne s'appliquent pas aux artisans ambulants, aux colporteurs, ni aux démarcheurs qui sollicitent des commandes auprès de personnes physiques n'exerçant aucun commerce ou industrie, étant entendu que chacune des Hautes Parties contractantes se réserve l'entière liberté de légiférer dans ce domaine.

Les représentants et les mandataires des entreprises visées à l'article VI, ainsi que les commerçants, les fabricants et les voyageurs de commerce à leur service pourront, s'ils sont munis de cartes d'identité professionnelles, transporter avec eux des échantillons et des modèles, mais non des marchandises.

Les Hautes Parties contractantes feront connaître l'une à l'autre les autorités chargées de délivrer les cartes d'identité professionnelles, ainsi que les règlements auxquels les personnes susmentionnées doivent se conformer dans l'exercice de leur commerce.

Les cartes d'identité professionnelles sont exemptes de légalisation consulaire ou autre.

Les dispositions de la Convention internationale pour la simplification des formalités douanières signée à Genève le 3 novembre 1923¹ seront applicables en matière d'introduction et de réexportation des échantillons et modèles.

A cet égard, ainsi que dans tous les autres cas prévus au présent Article, les Hautes Parties contractantes s'accorderont réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée.

---

¹ Société des Nations, *Recueil des Traités*, vol. XXX, p. 371; vol. XXXV, p. 324; vol. XXXIX, p. 208; vol. XLV, p. 140; vol. L, p. 161; vol. LIV, p. 398; vol. LIX, p. 365; vol. LXIX, p. 79; vol. LXXXIII, p. 394; vol. LXXXVIII, p. 319; vol. XCII, p. 370; vol. CXI, p. 404; vol. CXXXIV, p. 401; vol. CXLVII, p. 322, et vol. CXCVI, p. 410.

Article IX

Internal duties which are, or may hereafter be, imposed on account of anyone whomsoever, on the production, manufacture, distribution or consumption of a particular category of products within the territory of one of the High Contracting Parties, shall on no pretext be levied on the products of the other Party at a higher rate or in a more burdensome manner than on similar goods of the country itself, or if there be no such goods, on those of the most favoured nation.

Article X

Goods and natural and industrial products arriving from and likewise originating in the Customs territory of one of the High Contracting Parties shall not be subject, on importation into the Customs territory of the other Party, to any other or less favourable Customs treatment than the same goods arriving from and likewise originating in the most favoured nation, and in particular, shall not be subject to other or higher duties or charges, including all additional charges and surtaxes, than those which are, or may hereafter be, levied on similar goods of any third country.

The most-favoured-nation treatment provided for in the first paragraph shall also be applied to the export of the goods and natural and industrial products of one of the High Contracting Parties from its Customs territory to the Customs territory of the other Party.

The above provisions shall also apply to the enforcement of Customs regulations, the Customs treatment of merchandise, the method of testing and analysing imported goods, the conditions of payment of Customs duties and charges, and the classification of goods and the interpretation of the Customs tariff.

Goods manufactured in the Customs territory of one of the High Contracting Parties by processing foreign materials, even under the régime of temporary admission, shall also be regarded as the industrial products of that Party, provided that the goods have been substantially altered by this process. The extent of the alteration which would lead to an article produced from foreign materials being considered as a product of the Contracting Party shall be determined by the autonomous regulations generally in force in the Customs territory of the importing country, provided always that most-favoured-nation treatment is assured.

Article XI

Most-favoured-nation treatment as provided for in the foregoing articles shall not apply to:

Article IX

Les droits intérieurs qui sont ou qui seront ultérieurement imposés, pour le compte de qui que ce soit, sur la production, la fabrication, la circulation ou la consommation d'une catégorie spéciale de produits dans le territoire de l'une des Hautes Parties contractantes ne pourront, à aucun titre, frapper les produits de l'autre Partie à un taux plus élevé ou dans des conditions plus onéreuses que ceux qui sont applicables aux produits analogues du pays lui-même ou, à défaut, aux produits de la nation la plus favorisée.

Article X

Les marchandises, produits du sol et articles manufacturés, qui proviennent et sont en même temps originaires du territoire douanier de l'une des Hautes Parties contractantes ne seront pas soumis, lors de leur importation sur le territoire douanier de l'autre Partie, à un traitement douanier autre ou moins favorable que celui auquel sont soumises les marchandises de même nature qui proviennent et sont originaires du territoire de la nation la plus favorisée; ils ne seront notamment pas soumis à des droits de douane ou taxes autres ou plus élevés, compte tenu de toutes taxes accessoires et surtaxes, que ceux qui sont ou qui seront ultérieurement prélevés sur des marchandises analogues d'un pays tiers quelconque.

Le traitement de la nation la plus favorisée prévu au premier alinéa sera également applicable à l'exportation, hors de son territoire douanier, des marchandises, produits du sol et articles manufacturés de l'une des Hautes Parties contractantes à destination du territoire douanier de l'autre Partie.

Les dispositions qui précèdent concernent également l'application des règlements douaniers, le dédouanement des marchandises, la procédure de vérification et d'analyse des marchandises importées, les modalités de paiement des droits de douane et des taxes ainsi que la tarification des marchandises et l'interprétation du tarif douanier.

Les articles produits sur le territoire douanier de l'une des Hautes Parties contractantes par la transformation de matières étrangères, même sous le régime de l'admission temporaire, seront également considérés comme articles manufacturés de ladite Partie, à condition que la transformation ait fait subir auxdits articles des modifications appréciables. L'importance de la modification que doit subir un article fabriqué avec des matières étrangères pour être considéré comme un produit de ladite Partie contractante sera déterminée par la réglementation autonome générale en vigueur sur le territoire douanier du pays importateur, sous réserve de l'application du traitement de la nation la plus favorisée.

Article XI

Le traitement de la nation la plus favorisée prévu aux articles qui précèdent n'est pas applicable:

- (1) Privileges that have been, or may hereafter be, granted by one of the High Contracting Parties in order to facilitate frontier traffic with contiguous countries within a zone not exceeding fifteen kilometres on either side of the frontier;
- (2) Special advantages accruing from a Customs union;
- (3) Rights and privileges granted by one of the Contracting Parties to a third State under multilateral agreements to which the other Party has not acceded, if the said rights and privileges were granted in multilateral agreements concluded under the auspices of the United Nations and open to accession by all States. A Contracting Party may, however, apply to be admitted to such rights and privileges if the latter were granted also in other agreements which, though not multilateral, fulfil the above conditions, or if the Party applying for the benefits thereof is prepared reciprocally to grant equal treatment.

Article XII

The most-favoured-nation clause shall not apply to the special provisions of agreements concluded between one of the High Contracting Parties and a third State with a view to equalizing domestic with foreign taxation, delimiting the sovereign powers of both States in the matter of taxation, and, more particularly, to avoiding double taxation.

Article XIII

Until complete freedom of trade between the two High Contracting Parties can be introduced, the import or export prohibitions or restrictions, which are, or may hereafter be, in force in the Customs territory of one of the High Contracting Parties, may only be applied to the trade of the other Party if such prohibitions or restrictions affect all other States also.

Article XIV

The undertakings stated in the foregoing article shall not apply to the following prohibitions or restrictions, always provided, however, that they are not applied in such a way as to constitute arbitrary discrimination between foreign States where the same conditions prevail, or in such a way as to constitute a veiled restriction on the mutual trade in goods:

- (1) Prohibitions or restrictions relating to public security;
- (2) Prohibitions or restrictions imposed on moral or humanitarian grounds;
- (3) Prohibitions or restrictions on the traffic in arms, ammunition and implements of war, or, in exceptional circumstances, all other war supplies;

-) Aux privilèges qui sont ou qui pourront être accordés par l'une des Hautes Parties contractantes en vue de faciliter le trafic frontalier avec les pays limitrophes, à l'intérieur d'une zone dont la largeur n'excède pas 15 kilomètres de chaque côté de la frontière;
-) Aux avantages spéciaux résultant d'une union douanière;
-) Aux droits et privilèges accordés par l'une des Parties contractantes à un Etat tiers en vertu d'accords multilatéraux auxquels l'autre Partie n'aura pas participé si lesdits droits et privilèges ont été stipulés par des accords multilatéraux conclus dans le cadre des Nations Unies et ouverts à l'adhésion de tous les Etats. Toutefois, la Partie contractante intéressée pourra réclamer le bénéfice desdits droits et privilèges s'ils ont également été stipulés dans des accords autres que des accords multilatéraux, qui répondent aux conditions sus-énoncées, ou si la Partie qui en réclame le bénéfice est prête à accorder un traitement égal par voie de réciprocité.

Article XII

La clause de la nation la plus favorisée ne s'applique pas aux dispositions péciales des accords conclus entre l'une des Hautes Parties contractantes et un Etat tiers en vue d'équilibrer la charge des impôts nationaux et étrangers, de lélimiter le domaine de la souveraineté des deux Etats en matière fiscale et, plus particulièrement, d'éviter les doubles impositions.

Article XIII

Tant qu'il ne sera pas possible d'instaurer la liberté complète des échanges commerciaux entre les deux Hautes Parties contractantes, les interdictions ou restrictions d'importation ou d'exportation qui sont ou qui seront ultérieurement en vigueur sur le territoire douanier de l'une des Hautes Parties contractantes ne pourront être appliquées au commerce de l'autre Partie que si lesdites interdictions ou restrictions frappent également tous les autres Etats.

Article XIV

Ne tombent pas sous le coup des obligations stipulées au précédent article les interdictions ou restrictions énumérées ci-après, pour autant que leur application n'entraîne ni une discrimination arbitraire entre des Etats étrangers où règnent des conditions analogues, ni des restrictions déguisées visant l'échange réciproque des marchandises :

- 1) Interdictions ou restrictions intéressant la sécurité publique;
- 2) Interdictions ou restrictions imposées pour des motifs d'ordre moral ou humanitaire;
- 3) Interdictions ou restrictions visant le trafic des armes, des munitions et du matériel de guerre, ou, dans des circonstances exceptionnelles, le trafic de toutes fournitures de guerre;

- (4) Prohibitions or restrictions imposed on grounds of public health, that is to protect the health of either persons or animals, or for the sake of protecting plants from diseases, insects and harmful parasites, provided such questions have not been regulated by special agreements;
- (5) Prohibitions or restrictions designed to protect national artistic, historical or archaeological treasures;
- (6) Prohibitions or restrictions applicable to gold, silver, coins, paper money and securities;
- (7) Prohibitions or restrictions designed to extend to foreign products the régime established within the country itself for the production of, trade in and transport and consumption of national goods of the same kind;
- (8) Prohibitions or restrictions applied to products which, as regards production, or trade, or may hereafter be, subject to State monopoly or to monopolies exercised under State control.

Article XV

It is understood that the provisions of articles XIII and XIV shall in no way affect the rights of both High Contracting Parties to take any steps necessary to safeguard the vital interests of the State in exceptional or extraordinary circumstances.

Article XVI

Subject to re-export or re-import and to the maintenance of the necessary supervision, to compliance with the provisions in force and to the deposit of a bond guaranteeing payment of any charges that may be payable, exemption shall be granted from all import and export charges within the limits of existing legislation in the case of:

- (1) Articles intended for repair;
- (2) Tools, instruments, and machine tools which an entrepreneur or firm of one of the High Contracting Parties exports to the territory of the other Party, in order to have fitting, testing or repair operations carried out by employees, where such articles are conveyed by a transport enterprise or by the employees themselves;
- (3) Articles sent from one State to the other for testing, experimentation or imitation;
- (4) Goods (except articles of consumption) which are sent to fairs, exhibitions or competitions;
- (5) Furniture (removal) vans which cross the frontier in order to transport articles from the territory of one of the High Contracting Parties to the territory of the other Party, even if they return with a fresh load, and

- 4) Interdictions ou restrictions ayant pour but de protéger la santé des individus ou des animaux dans l'intérêt de l'hygiène publique ou de protéger les végétaux contre les maladies, les insectes et les parasites nuisibles, au cas où ces questions n'auraient pas été réglées par des accords spéciaux;
- 5) Interdictions ou restrictions ayant pour but la sauvegarde du patrimoine national, artistique, historique ou archéologique;
- 6) Interdictions ou restrictions visant l'or, l'argent, les monnaies, le papier-monnaie et les valeurs mobilières;
- 7) Interdictions ou restrictions ayant pour but l'extension aux produits étrangers du régime auquel sont soumis à l'intérieur du pays la production, le commerce, le transport et la consommation de produits nationaux similaires;
- 8) Interdictions ou restrictions applicables à des articles dont la production et le commerce font ou feront ultérieurement l'objet d'un monopole d'Etat ou de monopoles exercés sous le contrôle de l'Etat.

Article XV

Il est entendu que les dispositions des articles XIII et XIV ne porteront nullement atteinte au droit des deux Hautes Parties contractantes d'arrêter toutes les mesures qui seront nécessaires pour protéger les intérêts vitaux de l'Etat en cas de circonstances exceptionnelles ou extraordinaires.

Article XVI

A condition qu'ils soient réexportés ou réimportés et sous réserve des nécessités du contrôle, du respect de la réglementation en vigueur et du dépôt d'un cautionnement garantissant le paiement des droits qui pourraient être exigibles, les objets énumérés ci-dessous seront exonérés de tous droits d'entrée et de sortie dans les limites permises par la législation en vigueur:

- 1) Les objets à réparer;
- 2) Les outils, instruments et machines-outils qu'un entrepreneur ou une entreprise de l'une des Hautes Parties contractantes exporte dans le territoire de l'autre Partie pour y faire effectuer, avec l'aide de son personnel, des travaux de montage, d'essai ou de réparation, lorsque ces objets sont acheminés par une entreprise de transports ou transportés par le personnel lui-même;
- 3) Les objets qui sont envoyés d'un Etat dans l'autre pour y être vérifiés, essayés ou reproduits;
- 4) Les marchandises (à l'exclusion des articles de consommation) qui sont destinées aux foires, aux expositions ou aux concours;
- 5) Les voitures de déménagement qui franchissent la frontière en vue de transporter des objets du territoire de l'une des Hautes Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie, même si elles retournent avec un

irrespective of where the freight was loaded, always provided, however, that they have not in the interval been used for purely local transport; it is agreed that such vehicles include the essential fittings utilized during transport, and that a six-month period is granted for re-export;

- (6) Samples and specimens, in accordance with the International Convention relating to the Simplification of Customs Formalities, signed at Geneva on 3 November 1923;¹ a period of six months is allowed for re-export, and it is agreed that such period may, at the request of the importer, be extended to twelve months;
- (7) Used containers of any kind, imported in order to be refilled and subsequently re-exported, and also used containers of any kind, provided that the containers returned formed part of consignments previously exported and that they are returned within a specified time-limit.

Article XVII

If goods exported from one country to the other country are returned at the request of the original exporter, on the ground that the consignee has not accepted them, or for other reasons, no export duty or any additional charges shall be levied on re-exportation, any import duty or additional charges already paid shall be refunded, and no claim made for such duty or charges, provided that the goods remain until re-exportation under the control of the Customs office and that re-exportation is effected on the same waybill within three months from the date of import, and provided that the goods have undergone no change of any kind.

Duties or other additional import charges already paid shall likewise be refunded where goods placed on the market are returned by the consignee to the sender in their original state, or where goods are forwarded at the request and for the account of the sender, to another person in the country of despatch or in any other country, because the consignee refused delivery or because the goods did not meet his requirements; provided that the goods are re-exported through the same Customs office which effected Customs clearance on their importation, that they are returned not later than two months after Customs clearance, and that the reasons for re-exportation of the goods are duly proved and their identity established.

In other cases of the re-exportation of goods, not covered by this article, each Contracting Party shall extend the most favourable treatment, within the limits of the provisions in force, to the consignments of the other Contracting Party.

---

¹ See note 1, p. 218 of this volume.

- nouveau chargement et quel qu'ait été le lieu du chargement, à condition toutefois qu'elles ne soient pas utilisées dans l'intervalle pour effectuer des transports uniquement à l'intérieur de ce dernier pays; il est entendu que ces véhicules pourront être munis de tous les accessoires indispensables utilisés au cours du transport et que leur retour devra avoir lieu dans un délai de six mois;
- 6) Les échantillons et modèles, conformément aux dispositions de la Convention internationale pour la simplification des formalités douanières signée à Genève le 3 novembre 1923¹; un délai de six mois est imparti pour leur réexportation, et il est convenu que ce délai pourra être porté à douze mois, à la demande de l'importateur;
  - 7) Les emballages extérieurs usagés de toute nature qui sont importés pour être remplis à nouveau et qui sont ensuite réexportés, ainsi que les emballages usagés de toute nature lorsqu'il s'agit d'un retour d'emballage provenant de colis déjà exportés et que le retour s'effectue dans un délai déterminé.

Article XVII

Si des marchandises exportées d'un pays vers l'autre sont renvoyées à la demande de l'exportateur originaire, parce que le destinataire ne les a pas acceptées ou pour toute autre raison, il ne sera pas perçu de droits d'exportation ni de droits accessoires lors de leur réexportation, et les droits d'entrée et tous droits accessoires seront remboursés s'ils ont déjà été perçus, ou ne seront pas exigés, à condition que les marchandises restent sous le contrôle de la douane jusqu'à leur réexportation, que cette dernière ait lieu sous le couvert de la même lettre de voiture dans un délai de trois mois à compter de la date de leur importation et que lesdites marchandises n'aient subi aucune transformation.

Les droits de douane et autres droits d'importation déjà acquittés seront également remboursés lorsqu'une marchandise dédouanée sera renvoyée par le destinataire à l'expéditeur dans son état primitif, ou lorsqu'une marchandise sera réexpédiée, à la demande de l'expéditeur et pour son compte, à une autre personne résidant dans le pays d'expédition ou dans tout autre pays du fait que le destinataire a renoncé à l'opération ou que les marchandises ne lui convenaient pas, à condition que la réexportation s'effectue par le bureau de douane qui a procédé au dédouanement lors de l'importation, qu'elle ait lieu dans un délai maximum de deux mois à compter du dédouanement, que la preuve des motifs de la réexportation soit dûment établie et que l'identité de la marchandise soit reconnue.

Dans les autres cas de réexportation, non prévus au présent article, chaque Partie contractante traitera les expéditions de l'autre Partie contractante avec le maximum de bienveillance dans le cadre des prescriptions en vigueur.

---

¹ Voir note 1, p. 219 de ce volume.

Article XVIII

In order to ensure that trade between the two countries enjoys the advantages of treatment in accordance with the provisions of the present Treaty, and simultaneously to prevent any possible abuses, each of the High Contracting Parties may require that the goods and the natural or manufactured products of the other Party shall, on importation, be accompanied by certificates of origin.

Certificates of origin shall be issued by the Chamber of Commerce to which the exporter belongs, or by any other institution recognized by the country of destination.

The authorities of the country of destination shall have the right to require that the certificate of origin be certified by their diplomatic or consular representative, save where such certificates are issued by government bodies.

If either of the High Contracting Parties should later grant to a third State any exemptions or privileges in respect of certificates of origin, the benefits of such privileges shall forthwith be extended, subject to reciprocity, to imports from the Customs territory of the other Party.

Article XIX

Each High Contracting Party shall, to the extent of the laws and regulations in force, effectively protect in its territory nationals of the other High Contracting Party against unfair competition and shall treat such nationals in this respect in the same way as its own.

Each High Contracting Party agrees in particular to take all necessary steps to prevent in its territory the improper use of regional appellations of origin, especially in the case of hops, products of the vine, beer, mineral waters and mineral water products, if the other Contracting Party protects such appellations by legislation and has notified them to the former Party.

Such notification must in particular specify the provisions of the relevant laws and regulations of that country establishing the right to the appellation of origin.

Regional appellations of origin of either country shall be regarded as fraudulently used when they are applied to products to which the legislation of that country does not permit them to be applied.

Hops may not be placed on the market in Poland as *Český chmel* (*Žatecký chmel*, *Roudnický chmel*, *Ústěcký chmel*, *Dubský chmel*), *Moravský chmel* (*Tršický chmel*) unless they are marked and accompanied by a verification certificate issued by a Czechoslovak public marking office in accordance with the legislative regulations in force in Czechoslovakia regarding appellations of origin for hops.

Article XVIII

Afin d'assurer au commerce entre les deux pays les avantages d'un traitement conforme aux dispositions du présent Traité et afin d'éviter en même temps tous abus éventuels, chaque Haute Partie contractante pourra exiger que les marchandises, produits du sol et articles manufacturés de l'autre Partie soient accompagnés de certificats d'origine lors de leur importation.

Les certificats d'origine seront délivrés par la Chambre de commerce dont relève l'expéditeur ou toute autre institution agréée par le pays de destination.

Les autorités du pays de destination pourront exiger que les certificats d'origine soient visés par leur représentant diplomatique ou consulaire, sauf lorsque lesdits certificats émanent des services de l'Etat.

Si l'une des Hautes Parties contractantes venait à accorder ultérieurement à un Etat tiers des exemptions ou des facilités quelconques en matière de certificats d'origine, le bénéfice desdits privilèges serait immédiatement étendu, sous réserve de réciprocité, aux importations en provenance du territoire douanier de l'autre Partie.

Article XIX

Chacune des Hautes Parties contractantes assurera sur son territoire, dans le cadre des lois et règlements en vigueur, aux ressortissants de l'autre Haute Partie contractante, une protection efficace contre la concurrence déloyale, en les traitant à cet égard comme ses propres ressortissants.

Chacune des Hautes Parties contractantes s'engage en particulier à prendre toutes mesures nécessaires pour empêcher sur son territoire l'usage frauduleux des indications régionales d'origine, notamment en ce qui concerne le houblon, les produits de la vigne, la bière, les eaux minérales et les produits tirés des eaux minérales, si lesdites indications d'origine sont protégées par la législation de l'autre Partie contractante et si elles ont été notifiées par elle à la première Partie contractante.

Ladite notification doit notamment viser les dispositions des lois et règlements pertinents de l'Etat en question, qui sont attributives du droit à l'indication d'origine.

Est réputé frauduleux l'usage d'une indication régionale d'origine de l'un des deux Etats pour des produits auxquels la législation dudit Etat refuse ce privilège.

Seul peut être admis à la vente en Pologne sous l'appellation de houblon tchécoslovaque et en particulier sous l'appellation *Český chmel* (*Zatecký chmel*, *Roudnický chmel*, *Ústěcký chmel*, *Dubský chmel*), *Moravský chmel* (*Tršický chmel*) le houblon qui, conformément à la législation en vigueur en Tchécoslovaquie sur l'indication d'origine du houblon, est muni de la marque et du certificat

Further, such hops must be sold in their original packing, i.e., with certificate of origin, stamp and seal in conformity with the said Czechoslovak regulations.

The provisions of this article shall not apply to goods in transit.

Article XX

The two High Contracting Parties agree that in their mutual relations they will be guided by the provisions of the International Convention relating to the Simplification of Customs Formalities, signed at Geneva on 3 November, 1923.¹

Article XXI

In all questions relating to communications by railway, inland waterway, sea, road, air and post, and to telecommunications, the High Contracting Parties shall, in their mutual relations, apply the provisions of the relevant Polish-Czechoslovak agreements and of any international conventions to which they have acceded or may hereafter accede.

Article XXII

In all questions relating to international transit, the High Contracting Parties shall, in their mutual relations, apply the provisions of the Barcelona Convention and Statute concerning Freedom of Transit, dated 20 April 1921.²

Article XXIII

The High Contracting Parties agree to apply in their mutual relations a tariff policy of the most benevolent character.

Article XXIV

Both High Contracting Parties shall endeavour to simplify and expedite the discharge of Customs and passports formalities in traffic between their two countries and in transit traffic.

Article XXV

As regards navigation by inland waterway and by sea, the mutual relations of the Contracting Parties shall be regulated by the relevant Polish-Czechoslovak navigation agreements and any international conventions to which both High Contracting Parties have acceded or may hereafter accede.

¹ See note 1, p. 218 of this volume.

² League of Nations, *Treaty Series*, Vol. VII, p. 11; Vol. XI, p. 407; Vol. XV, p. 305; Vol. XIX, p. 279; Vol. XXIV, p. 155; Vol. XXXI, p. 245; Vol. XXXV, p. 299; Vol. XXXIX, p. 166; Vol. LIX, p. 344; Vol. LXIX, p. 70; Vol. LXXXIII, p. 373; Vol. XCII, p. 363; Vol. XCVI, p. 181; Vol. CIV, p. 495; Vol. CXXXIV, p. 393 and Vol. CXLII, p. 340.

d'authenticité délivrés par le Service officiel de contrôle tchécoslovaque (des marques). En outre, ledit houblon doit se trouver dans son emballage primitif, c'est-à-dire dans un emballage pourvu d'un certificat d'origine, d'un sceau et d'un plomb, conformément aux règlements tchécoslovaques susvisés.

Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas aux marchandises en transit.

Article XX

Les deux Hautes Parties contractantes conviennent de se guider dans leurs relations mutuelles sur les dispositions de la Convention internationale pour la simplification des formalités douanières, signée à Genève, le 3 novembre 1923¹.

Article XXI

Pour tout ce qui concerne les transports par chemin de fer, les transports intérieurs par eau, les transports maritimes, routiers, aériens, postaux et les télécommunications, les Hautes Parties contractantes appliqueront dans leurs relations mutuelles les dispositions pertinentes des accords polono-tchécoslovaques et des conventions internationales auxquelles elles ont adhéré ou adhéreront dans l'avenir.

Article XXII

Pour tout ce qui concerne le transit international, les Hautes Parties contractantes appliqueront dans leurs relations mutuelles les dispositions de la Convention et du Statut de Barcelone sur la liberté du transit, en date du 20 avril 1921².

Article XXIII

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à appliquer une politique tarifaire inspirée de la plus grande bienveillance réciproque.

Article XXIV

Les deux Hautes Parties contractantes s'efforceront de faciliter et de hâter l'accomplissement des formalités de douanes et de passeports en matière de transport entre leurs territoires et de transit.

Article XXV

En matière de navigation intérieure et maritime, les relations mutuelles entre les Hautes Parties contractantes seront régies par les accords de navigation polono-tchécoslovaques et les conventions internationales auxquelles les deux Hautes Parties contractantes ont déjà adhéré ou adhéreront dans l'avenir.

¹ Voir note 1, p. 219 de ce volume.

² Société des Nations, *Recueil des Traités*, vol. VII, p. 11; vol. XI, p. 406; vol. XV, p. 304; vol. XIX, p. 278; vol. XXIV, p. 154; vol. XXXI, p. 244; vol. XXXV, p. 298; vol. XXXIX, p. 166; vol. LIX, p. 344; vol. LXIX, p. 70; vol. LXXXIII, p. 373; vol. XCII, p. 363; vol. XCVI, p. 181; vol. CIV, p. 495, vol. CXXXIV, p. 393, et vol. CXLII, p. 340.

Article XXVI

The High Contracting Parties shall conclude at the earliest possible date a veterinary agreement which shall form an integral part of the present Treaty.

Pending the entry into force of a new veterinary agreement, the Veterinary Convention and the Final Protocol thereto, dated 10 February 1934,¹ shall remain in force.

Article XXVII

The High Contracting Parties undertake to conclude as soon as possible a special agreement regulating mutual assistance in Customs clearance matters and the prevention, prosecution and punishment of offences against Customs regulations, and also mutual judicial assistance in the matter of Customs offences.

Article XXVIII

The present Treaty shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged at Warsaw as soon as possible.

It shall come into force on the day of the exchange of instruments of ratification.

Nevertheless, the two Governments may agree to give effect to it at an earlier date, if their respective legislations authorize them to do so.

The present Treaty shall remain in force for a period of five years from the day on which it comes into force. On the expiry of this period it shall be tacitly prolonged for an indefinite period, but each of the High Contracting Parties shall be entitled to denounce it subject to six months' notice.

The Convention of Commerce and Navigation of 10 February 1934² shall cease to have effect as from the day of entry into force of the present Treaty.

DONE in two copies, each in the Polish and Czech languages, both texts being authentic.

IN FAITH WHEREOF the above-mentioned plenipotentiaries have signed the present Treaty and have thereto affixed their seals.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RÍPKA

Jan MASARYK

¹ League of Nations, *Treaty Series*, Vol. CLXXXIII, p. 427.

² League of Nations, *Treaty Series*, Vol. CLXXXIII, p. 345.

Article XXVI

Les Hautes Parties contractantes concluront le plus tôt possible un accord vétérinaire qui fera partie intégrante du présent Traité.

En attendant l'entrée en vigueur du nouvel accord vétérinaire, demeurent applicables les dispositions de la Convention vétérinaire et de son Protocole final signés le 10 février 1934¹.

Article XXVII

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à conclure le plus rapidement possible un accord spécial réglementant l'assistance mutuelle en matière de dédouanement et en matière de prévention, de poursuite et de répression des infractions aux règlements douaniers ainsi que l'entraide judiciaire en matière de droit pénal douanier.

Article XXVIII

Le présent Traité sera ratifié et les instruments de ratification seront échangés à Varsovie dès que faire se pourra.

Il entrera en vigueur le jour de l'échange des instruments de ratification.

Toutefois, les deux Gouvernements peuvent convenir de le mettre en vigueur à une date plus rapprochée si les dispositions pertinentes de leur législation leur permettent de le faire.

Le présent Traité sera valable pendant cinq années à compter de son entrée en vigueur. A l'expiration de ce délai, il sera tacitement prorogé pour une durée indéfinie, sous réserve du droit de chacune des Hautes Parties contractantes à le dénoncer six mois à l'avance.

La Convention de commerce et de navigation du 10 février 1934² cessera d'avoir effet à la date de l'entrée en vigueur du présent Traité.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires susnommés ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs sceaux.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne :

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque :

(Signé) Hubert RÍPKA

Jan MASARYK

¹ Société des Nations, *Recueil des Traités*, vol. CLXXXIII, p. 426.

² Société des Nations, *Recueil des Traités*, vol. CLXXXIII, p. 344.

Annex No. 1a

FINAL PROTOCOL

On proceeding to sign the Treaty of Commerce concluded this day, the undersigned plenipotentiaries have made the following reservations and declarations, which shall form an integral part of the present Treaty.

A

Ad Article II

The two High Contracting Parties agree that the provisions of article II shall not affect passport regulations.

Ad Article III, paragraph 2

The provisions of this paragraph shall be interpreted to mean that they do not settle matters relating to *cautio judicatum solvi* and free legal aid. This question is regulated by a special agreement.

Ad Article IV

The word "requisition" shall be interpreted to mean all material contributions for the benefit of the military authorities, provided they are not a substitute for contributions imposed in lieu of personal service.

Ad Article XVI, paragraph 1

It is understood that additions made abroad shall be subject to import duty.

Ad Article XIX

Being desirous of protecting, in accordance with its own internal legislation, the appellation *Plzeňské pivo* ("Pilsen beer"), the Polish Government declares that it considers the said appellation to be an appellation denoting local origin to which breweries in Pilsen are entitled, and undertakes to give this appellation the same protection as is generally accorded under its legislation to products entitled to an appellation denoting local origin.

This protection shall be granted solely on condition that the Czechoslovak Government supplies the Polish Government with a list of the breweries in Pilsen which, under Czechoslovak legislation, enjoy the said protection.

The Polish Government shall similarly extend its protection also to the appellations of Czechoslovak hops and Czechoslovak mineral waters and wines which are communicated to it by the Czechoslovak Government.

A chemical preparation not manufactured from natural mineral water protected in accordance with article 19, paragraph 2, may not be described by the protected appellation of that water, unless the words "artificial" is added to the said appellation in a conspicuous and obvious manner and the place of manu-

Annexe n° 1a

PROTOCOLE FINAL

Lors de la signature du Traité de commerce conclu ce jourd'hui, les plénipotentiaires soussignés ont fait les réserves et déclarations suivantes qui feront partie intégrante du présent Traité.

A

Ad Article II

Les deux Hautes Parties contractantes conviennent que les dispositions de l'article II ne concernent pas la réglementation des passeports.

Ad Article III, deuxième alinéa

Il y a lieu de comprendre que les dispositions de cet alinéa ne règlent pas la question de la caution *judicatum solvi*, ni celle de l'assistance judiciaire gratuite, qui font l'objet d'un accord distinct.

Ad Article IV

Par "réquisition", il faut entendre toutes prestations matérielles au bénéfice de l'administration militaire qui ne tiennent pas lieu de prestations exigées en remplacement du service personnel.

Ad Article XVI, paragraphe 1

Il y a lieu de comprendre que les matières incorporées hors du territoire national sont passibles des droits à l'importation.

Ad Article XIX

Désireux de protéger, conformément à sa législation interne, l'appellation *Plzneňské pivo* ("bière de Pilsen"), le Gouvernement polonais déclare tenir ladite appellation pour l'indication du lieu d'origine à laquelle ont droit les brasseries de Pilsen et il s'engage à faire bénéficier cette appellation d'une protection identique à celle qui est généralement accordée, conformément à la loi, aux produits qui ont droit à une appellation d'origine.

Cette protection ne sera accordée que si le Gouvernement tchécoslovaque fournit au Gouvernement polonais la liste des Brasseries de Pilsen qui bénéficient de cette protection en vertu de la législation tchécoslovaque.

Le Gouvernement polonais accordera également dans les mêmes conditions sa protection aux appellations de houblon, d'eaux minérales et de vins tchécoslovaques qui lui seront notifiées par le Gouvernement tchécoslovaque.

Toute préparation chimique qui n'est pas produite en partant d'une eau minérale naturelle, protégée conformément au deuxième alinéa de l'article XIX, ne peut être désignée sous l'appellation protégée de ladite eau minérale qui si le mot "artificiel" ("artificielle") est ajouté à l'appellation d'une manière

facture is indicated on the label; such label, moreover, must be essentially different in form, print and colour from the labels used for the corresponding mineral waters.

The same protection will be extended to other categories of goods by mutual agreement between the Contracting Parties.

Ad Article XX

It is understood that the provisions of article XX, and also the provisions of articles VIII, paragraph 6, and XVI, item 6, shall in no way affect the reservations made by the Government of the Polish Republic on signing the Convention relating to the Simplification of Customs Formalities referred to therein.

B

The new Treaty of Commerce between Poland and Czechoslovakia is being concluded at a time when Poland has suspended the operation of the former Customs tariff, which is no longer suited to Polish-economic needs, and when, as a result, no import duties are in fact levied in Poland. This being so, detailed Customs schedules for the exchange of goods between the two countries cannot at the moment be compiled. Since, however, some duties are, on the other hand, levied in Czechoslovakia, and since Poland was granted under the Convention of Commerce and Navigation of 10 February 1934 a number of Customs rebates which would expire because of the 1934 Convention being replaced by the new Treaty of Commerce, the two High Contracting Parties have agreed on the following provisions:

- (1) Reductions in duty granted to Poland under the Convention of Commerce and Navigation of 10 February 1934 shall continue in force for the time being in respect of trade with Poland, subject to such general measures of revaluation as may be applied in Czechoslovakia. This provision with regard to the temporary continuance of Customs rebates shall not apply to No. 70 (duty on swine) and No. 467 (duty on carding machines, i.e., weavers' reeds, etc.) of the Czechoslovak Customs tariff.
- (2) If the Customs tariff in its former version should be introduced in Poland, subject only to the general principle of revaluation, Czechoslovakia shall be granted Customs rebates similar to those which it enjoyed under the Convention of Commerce and Navigation of 10 February 1934.
- (3) If a new Customs tariff should be introduced in Poland, which differs from the former tariff, the Czechoslovak Government shall be entitled to cancel in full or in part, at its discretion, the Customs rebates for Polish goods enumerated in the Convention of Commerce and Navigation of 10 February 1934.

lisible et qui frappe l'attention et si l'étiquette porte l'indication du lieu de fabrication et diffère essentiellement par la forme, les caractères d'imprimerie et la couleur, des étiquettes utilisées pour les eaux minérales correspondantes.

Les autres catégories de marchandises bénéficieront de la même protection après entente mutuelle entre les Parties contractantes.

Ad Article XX

Il y a lieu de comprendre que les dispositions de l'article XX, aussi bien que celles du sixième alinéa de l'article VIII et celles du paragraphe 6 de l'article XVI ne changent rien aux réserves faites par le Gouvernement de la République de Pologne lors de la signature de la Convention pour la simplification des formalités douanières à laquelle il y est fait référence.

B

La conclusion du nouveau Traité de commerce entre la Pologne et la Tchécoslovaquie intervient au moment où est suspendue en Pologne l'application de l'ancien tarif douanier qui n'était plus adapté aux nécessités actuelles de l'économie polonaise et où, de ce fait, les droits d'importation ne sont pratiquement plus perçus en territoire polonais. Dans ces conditions, il n'est pas possible d'établir présentement des listes douanières détaillées pour l'échange des marchandises entre les deux pays. Comme il en est autrement en territoire tchécoslovaque, où certains droits de douane continuent à être perçus, et que la Pologne a obtenu, aux termes de la Convention de commerce et de navigation du 10 février 1934, un certain nombre de facilités douanières qui deviendraient caduques du fait de la substitution du nouveau Traité de commerce à la Convention de 1934, les deux Hautes Parties contractantes ont décidé ce qui suit :

- 1) Les réductions douanières accordées à la Pologne, en vertu de la Convention de commerce et de navigation du 10 février 1934, continueront pour le moment à être en vigueur dans les échanges avec la Pologne, sous réserve des règles générales de revalorisation qui seront appliquées en Tchécoslovaquie. Les dispositions ci-dessus, qui maintiennent provisoirement en vigueur les réductions douanières, ne concernent pas l'article n° 70 du tarif douanier tchécoslovaque (droits sur les porcs), ni l'article n° 467 (droits sur les cardes ou peignes de tisserands, etc.).
- 2) Au cas où serait introduit en Pologne un tarif douanier de même teneur que l'ancien, soumis simplement aux règles générales de revalorisation, la Tchécoslovaquie bénéficiera de réductions douanières analogues à celles dont elle bénéficiait en vertu de la Convention de commerce et de navigation du 10 février 1934.
- 3) Au cas où serait introduit en Pologne un nouveau tarif douanier différent de l'ancien, le Gouvernement tchécoslovaque aura le droit d'abolir en totalité ou en partie, à son gré, les réductions douanières prévues pour les marchandises polonaises par la Convention de commerce et de navigation du 10 février 1934.

- (4) In view of the substantial change in the structure of trade between their two countries, both Parties reserve the right to request the opening of consultations on Customs rebates and each Party undertakes to begin such consultations at the request of the other Party.

The foregoing provision likewise applies to the second part of Paragraph 1 of this Protocol.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RÍPKA

Jan MASARYK

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annex No. 2

AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC ON THE EXCHANGE OF GOODS

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the two High Contracting Parties hereby conclude the following agreement on the exchange of goods:

Article I

Reciprocal exchanges of goods between Poland and Czechoslovakia shall in principle be effected within the framework of agreed schedules of commodities and on the basis of import and export permits issued by both Governments.

Article II

Both Governments shall make every effort to facilitate and expedite deliveries of the goods enumerated in the schedules of commodities, and to expand reciprocal exchanges of goods as much as possible.

---

¹ See p. 204 of this volume.

- 4) En raison de la profonde modification de structure de leurs échanges mutuels de marchandises, les deux Parties se réservent le droit d'exiger l'ouverture de négociations sur les réductions douanières et chacune d'elle s'engage à entamer lesdites négociations à la demande de l'autre Partie. La disposition qui précède se rapporte également à la deuxième partie du paragraphe 1 du présent Protocole.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annexe n° 2

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE RELATIF A L'ÉCHANGE DES MARCHANDISES

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord suivant relatif à l'échange des marchandises:

Article premier

L'échange des marchandises entre la Pologne et la Tchécoslovaquie s'effectuera en principe dans le cadre des listes de produits arrêtées de commun accord et en vertu des autorisations d'importer et d'exporter accordées par les deux gouvernements.

Article II

Les deux gouvernements feront tous leurs efforts pour faciliter et hâter la livraison des marchandises prévues sur les listes de produits et pour accroître dans toute la mesure possible les échanges commerciaux entre les deux pays.

---

¹ Voir p. 205 de ce volume.

Article III

The Czechoslovak Government shall issue permits for the exportation to Poland, and the Polish Government shall issue permits for the importation from Czechoslovakia, of the goods enumerated in schedule A up to the quantity or value, as the case may be, specified in the said schedule in respect of each commodity or group of commodities.

Article IV

The Polish Government shall issue permits for the exportation to Czechoslovakia, and the Czechoslovak Government shall issue permits for the importation from Poland, of the goods enumerated in schedule B, up to the quantity or value, as the case may be, specified in the said schedule in respect of each commodity or group of commodities.

Article V

Commodity schedules A and B, which are annexed to the present Agreement and form an integral part thereof, comprise the goods which the two Parties propose to deliver to each other in the twelve-month period following the date of entry into force of the present Agreement (annexes Nos. 2a and 2b).

Article VI

Commodity schedules for subsequent twelve-month periods shall be compiled in due course before the beginning of each such period by the Trade Commission provided for in article XVII of the present Agreement.

Such schedules shall likewise form an integral part of this Agreement.

Article VII

The commodity schedules, or either one of them, may, while they are in force, be amended both as regards the nature and the quantities of goods.

Such amendments of schedules shall be the function of the Trade Commission.

Article VIII

The competent authorities of both High Contracting Parties may in exceptional circumstances issue the requisite import and export permits for deliveries of goods not included in the quota schedules A and B on a barter (compensation) basis.

Import or export permits for the barter exchange of goods included in schedules A and B shall be issued only after the quotas fixed for such goods have been exhausted.

Article III

Le Gouvernement tchécoslovaque autorisera l'exportation vers la Pologne et le Gouvernement polonais autorisera l'importation en provenance de Tchécoslovaquie des marchandises figurant sur la liste A, dans la limite des quantités ou des valeurs prévues par cette liste pour une marchandise donnée ou pour une catégorie donnée de marchandises.

Article IV

Le Gouvernement polonais autorisera l'exportation vers la Tchécoslovaquie et le Gouvernement tchécoslovaque autorisera l'importation en provenance de Pologne des marchandises figurant sur la liste B, dans la limite des quantités ou des valeurs prévues par cette liste pour une marchandise donnée ou pour une catégorie donnée de marchandises.

Article V

Les listes de produits A et B annexées au présent Accord, dont elles font partie intégrante, comprennent les marchandises dont la livraison réciproque est prévue pendant une période de douze mois à compter du jour de l'entrée en vigueur du présent Accord (annexes n°s 2a et 2b).

Article VI

Pour les périodes de douze mois qui suivront, les listes de produits seront arrêtées en temps utile, avant le début de chacune de ces périodes, par la Commission de l'échange des marchandises prévue à l'article XVII du présent Accord.

Ces listes feront également partie intégrante de l'Accord.

Article VII

Les listes de produits ou l'une ou l'autre de ces listes peuvent être modifiées en cours de validité tant en ce qui concerne les quantités que la nature des marchandises.

Il appartient à la Commission de l'échange des marchandises de procéder auxdites modifications.

Article VIII

Dans des cas exceptionnels, les autorités compétentes des deux Hautes Parties contractantes peuvent accorder les autorisations d'importer et d'exporter nécessaires à la livraison de marchandises par voie de compensation, s'il s'agit de marchandises non prévues par les listes de contingents A et B.

L'autorisation d'importer et d'exporter par voie de compensation des marchandises qui figurent sur les listes A et B ne pourra être accordée qu'une fois épuisés les contingents fixés par ces listes pour les marchandises en question.

Other transactions shall be authorized in each individual case by agreement between the competent authorities of both High Contracting Parties.

Article IX

Goods imported under this Agreement may not be re-exported without the consent of the competent authorities of the two States.

Article X

Trade in the goods included in schedules A and B shall be conducted, in accordance with the legislation in force in the respective States, on the basis of sales contracts concluded between Polish and Czechoslovak parties.

Article XI

Unless otherwise provided in the contract, prices of goods shall be understood to be quoted free frontier of the exporting State.

If the quota for a particular commodity should not be used up because buyers and sellers fail to agree on prices, the matter shall, at the request of either Party, be referred to the Trade Commission.

It shall be the Commission's duty, within a period of thirty days after the application is submitted to its Chairman, to try to find means whereby the quota can be utilized.

Should the Commission be unable to devise such means, either Party may submit to the Commission a proposal either to alter the quota or to supplement the schedule in such a way as to adjust the value of the quotas to the payments plan.

Article XII

Payments due in respect of contracts concluded under this Agreement shall be settled in the manner prescribed in the Payments Agreement.¹

Article XIII

The Trade Commission shall supervise and regulate current trade and see that it conforms to the planned exchange of goods provided for in schedules A and B.

The Trade Commission shall, in agreement with the Financial Commission, fix the volume of trade so as to adapt its value to the payments plan.

Article XIV

The Protocol signed by both Governments at Prague on 2 May 1947 for facilitating immediately, on a provisional basis, trade between the Polish

¹ See p. 254 of this volume.

Les opérations d'une autre nature seront autorisées, dans chaque cas particulier, d'un commun accord entre les autorités compétentes des deux Hautes Parties contractantes.

Article IX

Les marchandises importées en vertu du présent Accord ne peuvent faire l'objet d'une réexportation sans l'agrément des autorités compétentes des deux pays.

Article X

L'échange des marchandises prévues par les listes A et B s'effectuera conformément à la législation en vigueur dans chacun des deux pays, en vertu de contrats de vente conclus entre les contractants polonais et tchécoslovaques.

Article XI

Sauf clause contraire du contrat, les prix des marchandises s'entendent franco frontière du pays exportateur.

Au cas où les contingents de certains produits seraient inutilisés faute d'accord sur le prix entre les contractants, la question sera portée devant la Commission de l'échange des marchandises à la requête de l'une des Parties.

La Commission devra, dans un délai de trente jours à compter de la remise de la requête au Président, rechercher une solution qui permette d'utiliser le contingent en cause.

Au cas où la Commission n'arriverait pas à trouver une solution de cet ordre, chacune des Parties pourra lui présenter une requête tendant soit à modifier le contingent, soit à compléter la liste de façon à adapter la valeur des contingents au plan de règlement des comptes.

Article XII

Les paiements résultant des contrats conclus en vertu du présent Accord seront effectués de la manière prévue dans l'Accord de paiements¹.

Article XIII

La Commission de l'échange des marchandises contrôlera et réglera le mouvement courant des marchandises de manière qu'il se déroule conformément au plan des échanges prévus dans les listes A et B.

La Commission de l'échange des marchandises, d'accord avec la Commission des finances, déterminera le volume des échanges de marchandises de manière à adapter leur valeur au plan de règlement des comptes.

Article XIV

Deviendra caduc le jour de l'entrée en vigueur du présent Accord le Protocole signé par les deux gouvernements à Prague le 2 mai 1947 en vue de faciliter

¹ Voir p. 255 de ce volume.

Republic and the Czechoslovak Republic, shall cease to have effect as from the entry into force of this Agreement.

Contracts concluded under the terms of the said Protocol of 2 May 1947 and not yet executed on the day of its expiration shall continue in effect and shall be governed by the provisions of this Agreement. Any requisite import or export permits shall be issued for goods covered by such contracts.

Goods and services covered by contracts concluded under the aforesaid Protocol and delivered or performed, as the case may be, after the entry into force of this Agreement, shall not be reckoned as part of the quotas specified in the annexed commodity schedules A and B. Payments due for such contracts shall, however, be settled in accordance with the provisions of the Payments Agreement.

Article XV

During the validity of this Agreement, goods covered by a sales contract executed after the expiry of the trade period during which it was concluded, shall not be reckoned as part of the quotas specified in the commodity schedules in respect of the trade period during which the contract was executed.

Article XVI

The provisions of this Agreement shall apply also to sales contracts or contracts for services other than those specified in article XIV, concluded between 5 May 1945 and the date of entry into force of this Agreement, which have not yet been executed by that date. Foods and services covered by such contracts shall, however, be included in the trade between the two States, which shall issue the requisite import or export permits, although they have not been covered by the commodity schedules annexed to this treaty.

Such goods and services shall not be reckoned as part of the quotas specified in the commodity schedules.

Article XVII

For the purpose of supervising trade between Poland and Czechoslovakia in general, and, in particular, the application of the provisions of this Agreement, a Polish-Czechoslovak Trade Commission shall be established. The organization, objectives, powers and procedure of the Commission are defined in the statutes annexed to this Agreement (Annex No. 2c).

Article XVIII

This Agreement shall come into force on the date of entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for

dans le présent immédiat et à titre provisoire les échanges commerciaux entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque.

Les contrats conclus dans le cadre dudit Protocole du 2 mai 1947, qui n'auront pas été exécutés le jour de son extinction, continueront à être valables et les dispositions du présent Accord leur deviendront applicables. Les marchandises visées par ces contrats donneront lieu à délivrance des autorisations d'importer et d'exporter nécessaires.

Les marchandises et les services visés par les contrats conclus en vertu dudit Protocole qui auront été fournis après l'entrée en vigueur du présent Accord ne seront pas imputés sur les contingents prévus sur les listes de produits A et B jointes en annexe, mais les paiements résultant de ces contrats seront effectués conformément aux dispositions de l'Accord de paiements.

Article XV

Si, pendant la durée du présent Accord, un contrat de vente vient à être exécuté au cours d'une période postérieure à celle pendant laquelle il a été conclu, les marchandises visées par ce contrat ne seront pas imputées sur les contingents prévus dans les listes de produits afférentes à la période pendant laquelle le contrat aura été exécuté.

Article XVI

Les dispositions du présent Accord s'appliqueront également aux contrats de vente et de services autres que ceux mentionnés à l'article XIV, qui auront été conclus entre le 5 mai 1945 et le jour de l'entrée en vigueur du présent Accord et qui n'auront pas été exécutés à cette dernière date. Les marchandises et les services visés par ces contrats seront admis à participer au mouvement des échanges entre les deux pays et bénéficieront des autorisations d'importer ou d'exporter nécessaires même s'ils ne figurent pas sur les listes de produits annexées au présent Accord.

Ces marchandises et services ne seront pas imputés sur les contingents prévus dans les listes de produits.

Article XVII

En vue de veiller sur l'ensemble des échanges de marchandises entre la Pologne et la Tchécoslovaquie et particulièrement sur l'exécution des dispositions du présent Accord, il est créé une Commission polono-tchécoslovaque de l'échange des marchandises, dont l'organisation, le but, la compétence et le mode d'action sont définis dans les statuts annexés au présent Accord (annexe n° 2c).

Article XVIII

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens

ensuring economic co-operation.¹ It shall remain in force for a term of five years, and its effects shall be considered as tacitly prolonged for further five-year periods unless one of the High Contracting Parties gives notice of denunciation not less than one year before the expiry of the current five-year period.

DONE in two copies, each in Polish and Czech, both texts being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKY

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 3

PROTOCOL CONCERNING GUARANTEED SUPPLIES OF COAL, ZINC AND ELECTRIC POWER BY POLAND TO CZECHOSLOVAKIA FOR A PERIOD OF FIVE YEARS

The Government of the Polish Republic and the Government of the Czechoslovak Republic, being desirous of facilitating economic co-operation between the two countries and of ensuring a steady supply of capital goods, have jointly decided that they will conclude, not later than fourteen days after the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ an appropriate agreement, which shall form an integral part of this Protocol, in pursuance of which the Polish Government, of the one part, shall undertake, to issue export permits for the exportation from Poland to Czechoslovakia of suitable quantities of coal, zinc and electric power between 1 July 1947 and 30 June 1952, and the Czechoslovak

---

¹ See p. 204 of this volume.

d'assurer la coopération économique¹, et il sera valable pendant une période de cinq années, étant entendu que sa validité sera tacitement prorogée par périodes successives de cinq années à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne le dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annexe N° 3

PROTOCOLE TENDANT A ASSURER LA VENTE A LA TCHÉCOSLOVAQUIE DE CHARBON, DE ZINC ET D'ÉNERGIE ÉLECTRIQUE EN PROVENANCE DE POLOGNE PENDANT UNE PÉRIODE DE CINQ ANS

Le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République tchécoslovaque, en vue de faciliter la coopération économique entre les deux Pays et d'assurer la continuité des livraisons d'articles d'équipement ont décidé d'un commun accord que, dans un délai maximum de quatorze jours à dater de l'entrée en vigueur de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, ils concluront un arrangement qui fera partie intégrante du présent Protocole et qui portera, d'une part, sur l'engagement de la République de Pologne d'accorder les autorisations d'exporter de Pologne vers la Tchécoslovaque les quantités voulues de charbon, de zinc et d'énergie électrique entre

---

¹ Voir p. 205 de ce volume.

Republic, of the other part, shall likewise undertake to issue permits for the importation into Czechoslovakia from Poland of the said quantities of coal, zinc and electric power between 1 July 1947 and 30 June 1952, and to ensure that the requisite contracts are concluded by Czechoslovak buyers.

The said undertaking to issue import or export permits shall be conditional on the Parties agreeing annually on prices, grades, means of transport and other conditions of delivery.

Any disputes which may arise in connexion with the application of this Protocol shall be dealt with in conformity with the provisions of article IV of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Jan MASARYK

Hubert RÍPKA

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annex No. 4

AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC CONCERNING DELIVERIES OF CAPITAL GOODS

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the High Contracting Parties hereby conclude the following Agreement on deliveries of capital goods:

---

¹ See p. 204 of this volume.

le 1er juillet 1947 et le 30 juin 1952, et, d'autre part, sur l'engagement de la République tchécoslovaque tant d'accorder les autorisations d'importer de Pologne en Tchécoslovaquie les mêmes quantités de charbon, de zinc et d'énergie électrique entre le 1er juillet 1947 et le 30 juin 1952, que d'obtenir des acheteurs tchécoslovaques la conclusion des contrats correspondants.

Ledit engagement d'accorder les autorisations d'importer ou d'exporter nécessaires, sera valable sous réserve que l'accord se fasse chaque année entre les Parties sur les prix, qualités, moyens de transport et autres conditions de la fourniture.

En cas de différends portant sur l'exécution du présent Protocole, il y aura lieu d'appliquer les dispositions de l'article IV de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBLOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Jan MASARYK

Hubert RIPKA

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annexe n° 4

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE RELATIF A LA FOURNITURE DE BIENS D'ÉQUIPEMENT

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord suivant relatif à la fourniture de biens d'équipement:

---

¹ Voir p. 205 de ce volume.

Article I

The Polish Government shall cause Polish enterprises and institutions to order and purchase from Czechoslovak industry over a period of five years from the date of signature of this Agreement capital goods to an amount not exceeding seven and a half thousand million Czechoslovak crowns.

Article II

The Government of Czechoslovak Republic shall, over a period of five years from the date of signature of this Agreement, extend facilities to Polish enterprises and institutions for the ordering and purchase, and likewise the delivery, of capital goods from Czechoslovak industry, to an amount not exceeding seven and a half thousand million Czechoslovak crowns.

Article III

The schedule of goods to be supplied under this Agreement also includes a staggered deliveries programme. The said schedule is annexed to this Agreement (annex No. 4a) and forms an integral part thereof.

The programme of staggered deliveries for each year laid down in the schedule has been drafted on the basis of delivery dates and tentative prices submitted to Poland at the latter's request. The said programme of deliveries has been calculated on the assumption that orders will be placed within six months from the date of signature of the Agreement. The exact dates of delivery shall be fixed in the various contracts, which should aim at ensuring that they conform to the staggered deliveries programme (schedule, annex No. 4a).

Poland shall purchase, and Czechoslovakia shall deliver, under this Agreement machinery and capital equipment as specified in the schedule (annex No. 4a) up to a value of seven and one half thousand million Czechoslovak crowns over a period of five years, it being agreed that the value of deliveries of the heavy industrial goods specified in items 2 to 8 of the schedule (annex No. 4a) shall not exceed a total of 4,750 million Czechoslovak crowns.

Deliveries of capital goods by Czechoslovak industry shall be facilitated by partial deliveries of raw materials from Poland (annexes Nos. 4d and 4e).

Article IV

With a view to executing the programme of deliveries of capital goods, a Polish-Czechoslovak Capital Goods Commission shall be set up. The commission shall draft a detailed plan of deliveries, shall approve individual contracts for deliveries up to the total amount specified in articles I and II, shall supervise

Article premier

Au cours des cinq années qui suivront la signature de présent Accord, le Gouvernement polonais fera en sorte que les entreprises et institutions polonaises commandent et achètent à l'industrie tchécoslovaque des articles d'équipement pour une somme maximum de sept milliards et demi de couronnes tchécoslovaques.

Article II

Au cours des cinq années qui suivront la signature du présent Accord, le Gouvernement de la République tchécoslovaque facilitera aux entreprises et institutions polonaises la commande, l'achat et la fourniture d'articles d'équipement produits par l'industrie tchécoslovaque jusqu'à concurrence de la somme maximum de sept milliards et demi de couronnes tchécoslovaques.

Article III

L'état des marchandises qui doivent être fournies conformément au présent Accord comporte également un plan de livraisons échelonnées avec leurs délais. Cet état est joint au présent Accord, dont il constitue l'annexe n° 4a et dont il fait partie intégrante.

L'échelonnement des livraisons sur les différentes années, tel qu'il y est indiqué, a été établi sur la base des délais et des prix communiqués à titre indicatif à la Pologne en réponse à ses demandes de renseignements. Lors de l'adoption du plan des livraisons, il a été admis que les commandes seraient passées dans les six mois de la signature de l'Accord. Les délais prescrits seront fixés dans les divers contrats et ils devront, autant que possible, cadrer avec le plan d'échelonnement des livraisons (état, annexe n° 4a).

La Pologne achètera et la Tchécoslovaquie fournira en vertu du présent Accord des machines et du matériel d'équipement parmi ceux qui sont énumérés sur l'état (annexe n° 4a) pour une valeur de sept milliards et demi de couronnes tchécoslovaques en l'espace de cinq années, étant entendu que la valeur des livraisons se rapportant à l'industrie lourde qui figurent sous les numéros 2 à 8 de l'état (annexe n° 4a) ne dépassera pas le montant total de 4.750 millions de couronnes tchécoslovaques.

La livraison de biens d'équipement par l'industrie tchécoslovaque sera facilitée grâce à des livraisons partielles de matières premières en provenance de Pologne (annexes n°s 4d et 4e).

Article IV

En vue de la réalisation du plan des livraisons d'équipement, il sera constitué une Commission polono-tchécoslovaque des fournitures d'équipement. Cette Commission préparera un plan détaillé de livraisons, approuvera les différents contrats de fournitures dans les limites du montant total mentionné aux

the progress of execution of orders and deliveries and shall submit to both Governments progress reports on the operation of the capital goods plan.

The statutes of the Commission are annexed to this Agreement as annex No. 4b and form an integral part thereof.

Article V

Contracts for deliveries shall be concluded direct between buyers and suppliers, subject however in all cases to the provisions of the "general conditions of delivery of capital goods" which are annexed to this Agreement as annex No. 4c and form an integral part thereof.

Article VI

The two Governments shall notify the Capital Goods Commission which enterprises and institutions will be entitled to conclude contracts for deliveries of capital goods.

Article VII

Payments in settlement of amounts due to and claims by Czechoslovakia in respect of delivery contracts concluded under the terms of this Agreement shall be effected in conformity with the agreement concluded this day between the *Bank Gospodarstwa Krajowego*, Warsaw, and the *Živnostenská Banka*, a nationalized enterprise, Prague, which have been entrusted by the Contracting Parties with the technical arrangements for effecting payments.

For the purpose specified in the foregoing paragraph an account shall be opened in the *Živnostenská Banka* and kept supplied by transfers from the account in Czechoslovak crowns maintained by the *Narodowy Bank Polski* with the *Národní Banka Československá*, in conformity with the Payments Agreement¹ between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic.

If such transfers from the account maintained in the *Národní Banka Československá* are insufficient to keep in funds the account opened in the *Živnostenská Banka* for the purpose specified in paragraph 1 of this article, the *Narodowy Bank Polski* shall acquire Czechoslovak crowns either in exchange for free currency or gold in accordance with article IX of the Payments Agreement, or, with the consent of the *Národní Banka Československá*, by other means.

Article VIII

The Polish-Czechoslovak Financial Commission set up under article V of the Agreement on Financial co-operation² shall supervise the correct application

¹ See p. 254 of this volume.

² See p. 304 of this volume.

articles I et II, contrôlera l'exécution des commandes et des livraisons et soumettra aux deux gouvernements des comptes rendus relatifs à l'exécution du plan d'équipement.

Les statuts de la Commission sont joints au présent Accord, dont ils constituent l'annexe n° 4b et dont ils font partie intégrante.

Article V

Les contrats de fournitures seront conclus directement entre acheteurs et fournisseurs mais devront toujours être conformes aux "conditions générales des fournitures d'équipement" qui sont jointes au présent Accord, dont elles constituent l'annexe n° 4c et dont elles font partie intégrante.

Article VI

Les deux gouvernements indiqueront à la Commission des fournitures d'équipement les entreprises et institutions qui seront habilitées à conclure des contrats de fournitures d'équipement.

Article VII

Les paiements destinés à régler les créances et droits tchécoslovaques résultant des contrats de fournitures conclus conformément au présent Accord seront effectués conformément à l'arrangement conclu ce jour entre la *Bank Gospodarstwa Krajowego* (Banque de l'économie nationale), à Varsovie et la *Živnostenská Banka* (Banque industrielle), entreprise de l'Etat, à Prague, établissements auxquels les Parties contractantes ont confié l'exécution technique des paiements.

Le compte ouvert dans les livres de la *Živnostenská Banka* aux fins énoncées dans le précédent alinéa sera alimenté par des virements du compte en couronnes tchécoslovaques de la *Narodowy Bank Polski* (Banque nationale de Pologne) à la *Národní Banka Československá* (Banque nationale de Tchécoslovaquie) conformément à l'Accord de paiements¹ entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque.

Au cas où les moyens de paiements virés du compte fonctionnant à la *Národní Banka Československá* ne suffiraient pas à alimenter le compte ouvert auprès de la *Živnostenská Banka* aux fins énoncées dans le premier alinéa du présent article, la *Narodowy Bank Polski* se procurera des couronnes tchécoslovaques, soit en échange de devises librement négociables ou d'or conformément à l'article IX de l'Accord de paiements, soit autrement, avec l'agrément de la *Národní Banka Československá*.

Article VIII

La Commission polono-tchécoslovaque des finances constituée en vertu de l'article V de l'Accord relatif à la coopération financière² contrôlera la bonne

¹ Voir p. 255 de ce volume.

² Voir p. 305 de ce volume.

of the financial provisions of this Agreement, and shall report thereon to both Governments in conformity with article I of the Agreement on financial co-operation.

Article IX

Any disputes which may arise between the two Contracting Parties in carrying out this Agreement shall be settled in the manner prescribed in article IV of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation.

Article X

This Agreement shall come into force on the date of the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, and shall be valid until 30 June 1952. It may not be denounced unilaterally by either High Contracting Party before the expiry of the above period, but may at any time be replaced by a new agreement.

DONE in two copies, each in Polish and Czech, both texts, being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Jan MASARYK

Hubert RIPKA

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annex No. 5

**PAYMENTS AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND
THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC**

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the two High Contracting Parties hereby conclude the following Payments Agreement:

---

¹ See p. 204 of this volume.

exécution des dispositions financières du présent Accord et en fera rapport aux deux gouvernements conformément à l'article premier de l'Accord sur la coopération financière.

Article IX

Tous différends qui pourront s'élever entre les deux Parties contractantes au cours de l'exécution du présent Accord seront réglés suivant la procédure fixée à l'article IV de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique.

Article X

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur la coopération économique et il sera valable jusqu'au 30 juin 1952. Jusqu'à l'expiration de son terme, l'Accord ne peut être dénoncé unilatéralement par aucune des Hautes Parties contractantes; il peut toutefois être remplacé à tout moment par un nouvel accord.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Jan MASARYK

Hubert RIPKA

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annexe n° 5

**ACCORD DE PAIEMENTS ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE
ET LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE**

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord de paiements dont la teneur suit:

¹ Voir p. 205 de ce volume.

Article I

Payments between Poland and Czechoslovakia shall be settled in Czechoslovak crowns in accordance with the provisions of this Agreement.

Article II

The provisions of this Agreement shall apply to payments in respect of:

- (a) Deliveries of goods from Poland to Czechoslovakia and from Czechoslovakia to Poland, including subsidiary costs such as insurance, indemnities, brokerage fees, commissions, trans-shipment charges, warehousing fees, Customs clearance fees, etc.;
- (b) Costs of processing, finishing, assembly or repair;
- (c) emoluments, remunerations, pensions, compensations, maintenance, wages, etc.;
- (d) protection of industrial, commercial and intellectual property rights (licences, patents, trade-marks, copyrights, etc.);
- (e) Settlements relating to railway charges, post office, telegraph, telephone and other telecommunications services;
- (f) River freight charges for transport by Polish or Czechoslovak vessels;
- (g) Clearing accounts relating to air communications;
- (h) Tourist traffic and travel;
- (i) Maintenance of diplomatic and consular missions and trade agencies;
- (j) Any other payments, subject to agreement between the competent authorities of the two High Contracting Parties.

Article III

The provisions of this Agreement apply to payments in respect of goods of Polish and Czechoslovak origin within the meaning of the statutory regulations in force in the particular country.

The provisions of this Agreement do not however apply to goods of Polish or Czechoslovak origin carried in transit through the territory of the other State but consigned to a third State, or to compensation for damages suffered by such goods.

Article premier

Le règlement des paiements entre la Pologne et la Tchécoslovaquie s'effectuera en couronnes tchécoslovaques, conformément aux dispositions du présent Accord.

Article II

Les dispositions du présent Accord seront applicables aux paiements à effectuer pour l'une des causes ci-après :

- a) Fourniture à la Tchécoslovaquie de marchandises en provenance de Pologne et fourniture à la Pologne de marchandises en provenance de Tchécoslovaquie, y compris les frais accessoires tels que : frais d'assurance, indemnités, courtages, commissions, frais de transbordement, d'entreposage, de dédouanement, etc. ;
- b) Frais de transformation et de finissage et frais de montage et de réparation ;
- c) Honoraires, rémunérations, pensions, indemnités, allocations, salaires, etc. ;
- d) Protection de la production industrielle, commerciale et intellectuelle (licences, brevets, marques de fabrique, droits d'auteurs, etc.) ;
- e) Liquidation des comptes des chemins de fer, des postes, du télégraphe, du téléphone et des autres services de télécommunication ;
- f) Frets fluviaux afférents aux transports effectués sur des bateaux polonais ou tchécoslovaques ;
- g) Liquidation des comptes des transports aériens ;
- h) Tourisme et voyages ;
- i) Frais des missions diplomatiques et consulaires et des représentations commerciales ;
- j) Tous autres paiements convenus entre les autorités compétentes des deux Hautes Parties contractantes.

Article III

Les dispositions du présent Accord visent les paiements afférents aux marchandises d'origine polonaise et tchécoslovaque au sens de la législation en vigueur sur le territoire de l'Etat en cause.

Toutefois, les dispositions du présent Accord ne s'appliquent pas aux marchandises d'origine polonaise ou tchécoslovaque qui sont transportées en transit à travers le territoire de l'autre Etat à destination d'un pays tiers, ni aux paiements afférents aux dommages subis par lesdites marchandises.

Article IV

The competent authorities of the two States shall issue the permits required for the payments mentioned in article II of this Agreement, in accordance with the foreign exchange regulations in force in their respective territories.

Article V

Payments from Czechoslovakia to Poland shall be paid to the credit of the *Narodowy Bank Polski* account maintained in Czechoslovak crowns in the *Národní Banka Československá*.

Article VI

Payments from Poland to Czechoslovakia shall be paid to the credit of the *Národní Banka Československá* account maintained at the *Narodowy Bank Polski*, likewise in Czechoslovak crowns.

Article VII

The accounts mentioned in articles V and VI shall not bear interest and shall be free of charges for both banks of issue.

Article VIII

Payments in and out of the accounts mentioned in articles V and VI arising from claims in currencies other than Czechoslovak crowns shall be reckoned at the average rate of exchange of the currency in question in Prague on the day preceding the payment.

Article IX

In order to ensure the efficient working to the accounts mentioned in articles V and VI, the *Národní Banka Československá* shall execute orders to pay from the *Narodowy Bank Polski* to an amount of 400 million Czechoslovak crowns in excess of the funds available in its account.

The *Narodowy Bank Polski* shall cover requirements in Czechoslovak crowns in excess of such funds by ceding free currency or gold to the *Národní Banka Československá*, the currency to be agreed between both banks of issue.

Article X

Any balance exceeding the sum of 400 million Czechoslovak crowns to the credit of the *Narodowy Bank Polski* in its account with the *Národní Banka Československá* shall be exchangeable at the request of the *Narodowy Bank Polski* for free currency or gold, the currency to be agreed between the two banks of issue.

Article IV

Les autorités compétentes des deux pays délivreront les autorisations nécessaires au règlement des paiements mentionnés à l'article II du présent Accord, conformément à la réglementation des changes en vigueur sur leur territoire.

Article V

Les paiements tchécoslovaques à la Pologne seront effectués au crédit du compte *Narodowy Bank Polski* tenu en couronnes tchécoslovaques par la *Národní Banka Československá*.

Article VI

Les paiements polonais à la Tchécoslovaquie seront effectués au crédit du compte *Národní Banka Československá* tenu également en couronnes tchécoslovaques par la *Narodowy Bank Polski*.

Article VII

Les comptes mentionnés aux articles V et VI ne produiront pas intérêt et seront exempts de frais pour les deux banques d'émission.

Article VIII

Les sommes versées au crédit ou par le débit des comptes mentionnés aux articles V et VI, lorsqu'elles résultent d'obligations libellées dans une monnaie autre que la couronne tchécoslovaque, seront converties au cours moyen coté à Prague pour la monnaie en question la veille du versement.

Article IX

En vue d'assurer le bon fonctionnement des comptes mentionnés aux articles V et VI, la *Národní Banka Československá* exécutera les ordres de paiement de la *Narodowy Bank Polski* jusqu'à concurrence d'un découvert de 400 millions de couronnes tchécoslovaques.

Au-dessus de cette limite, la *Narodowy Bank Polski* obtiendra les couronnes tchécoslovaques nécessaires moyennant cession de devises librement négociables ou d'or à la *Národní Banka Československá*. La nature de ces devises sera déterminée de commun accord entre les deux banques d'émission.

Article X

Lorsque le solde créditeur du compte de la *Narodowy Bank Polski* à la *Národní Banka Československá* dépassera 400 millions de couronnes tchécoslovaques, la fraction en excédent pourra, à la requête de la *Narodowy Bank Polski*, être convertie en devises librement négociables ou en or. La nature de ces devises sera déterminée de commun accord entre les deux banques d'émission.

Article XI

The sum mentioned in articles IX and X may be altered by the Polish-Czechoslovak Financial Commission referred to in article XV of this Agreement which shall be set up in pursuance of the provisions of article V of the Agreement on financial co-operation (annex No. 7).¹

Article XII

In addition to the accounts mentioned in articles V and VI, both banks of issue may open special accounts, if this should be jointly deemed to be desirable.

The two banks of issue shall also agree on the technical procedure for the efficient operating of this Agreement, and shall settle all questions relating to settlements for the period preceding its signature.

Article XIII

Barter transactions shall be permitted only subject to the prior authorization of the competent authorities of the two High Contracting Parties.

Article XIV

If the Polish Republic fixes the parity of its currency unit during the validity of this Agreement, the two High Contracting Parties may by mutual agreement adjust the provisions of this Agreement to the new situation.

Article XV

The operation of this Agreement shall be supervised by the Polish-Czechoslovak Financial Commission.

Article XVI

Any balance to the credit of either High Contracting Party outstanding on the date of expiry of this Agreement shall be settled in a free currency to be agreed on by the two banks of issue, or in gold. Such balance shall be reckoned at the average official rate of exchange of the currency in question in Prague on the day of settlement.

Article XVII

This Agreement shall come into force on the day of signature and shall be valid for five years. It shall in all cases continue in effect for a further period of one year unless denounced by one of the High Contracting Parties six months before the expiry of the aforesaid five-year period or of any later one-year period.

¹ See p. 304 of this volume.

Article XI

La somme visée aux articles IX et X peut être modifiée par la Commission polono-tchécoslovaque des finances dont il est question à l'article XV du présent Accord et qui sera constituée en vertu des dispositions de l'article V de l'Accord relatif à la coopération financière (annexe n° 7)¹.

Article XII

Outre les comptes visés aux articles V et VI, les deux banques d'émission pourront ouvrir des comptes spéciaux si l'accord se fait sur l'utilité d'une telle mesure.

De plus, les deux banques d'émission conviendront entre elles de la technique à appliquer pour la bonne exécution du présent Accord et elles régleront les questions relatives à la liquidation des comptes pour la période antérieure à la signature du présent Accord.

Article XIII

Les opérations de compensation ne seront admises qu'avec l'accord préalable des autorités compétentes des deux Hautes Parties contractantes.

Article XIV

Si, au cours de la période de validité du présent Accord, la République de Pologne fixe la parité de son unité monétaire, les deux Hautes Parties contractantes pourront s'entendre pour adapter les dispositions du présent Accord à la nouvelle situation ainsi créée.

Article XV

L'exécution du présent Accord sera contrôlée par la Commission polono-tchécoslovaque des finances.

Article XVI

Le solde figurant au crédit de l'une des Hautes Parties contractantes le jour de l'expiration du présent Accord sera réglé, soit dans les devises librement négociables dont conviendront les deux banques d'émission, soit en or. La conversion du solde s'effectuera au cours officiel moyen de la devise correspondante, coté à Prague le jour de la liquidation du solde.

Article XVII

Le présent Accord entrera en vigueur le jour de la signature, pour une durée de cinq années. L'Accord sera prorogé d'année en année, à moins qu'il n'ait été dénoncé par l'une des Hautes Parties contractantes six mois avant l'expiration de la période prévue de cinq années ou six mois avant l'expiration de l'une des périodes annuelles subséquentes.

¹ Voir p. 305 de ce volume.

Article XVIII

DONE in Prague, 4 July 1947, in Polish and Czech, both texts being authentic.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 6**COMMUNICATIONS AGREEMENT BETWEEN THE POLISH
REPUBLIC AND THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC**

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the two High Contracting Parties, desirous of guaranteeing one another the most advantageous conditions with regard to communications by rail, sea, inland waterway, road, air, post and telecommunications, or any combination thereof, in the work of ports and communications enterprises, and desirous also of maintaining lasting co-operation in the above fields, have concluded a Communications Agreement containing the following provisions:

**SECTION A. — THE POLISH-CZECHOSLOVAK COMMUNICATIONS
COMMISSION***Article I*

1. In conformity with article III of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, a Polish-Czechoslovak Communications Commission shall be established to ensure and intensify co-operation between the two States with regard to com-

¹ See p. 204 of this volume.

Article XVIII

FAIT à Prague le 4 juillet 1947, en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RÍPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annexe n° 6**ACCORD RELATIF AUX COMMUNICATIONS ENTRE LA
RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE
TCHÉCOSLOVAQUE**

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, animées du désir de se garantir mutuellement les conditions les plus favorables dans le domaine des transports par chemin de fer et par mer, des transports intérieurs par eau, des transports routiers et aériens, des communications postales, des télécommunications, des transports combinés, de l'activité des ports et des entreprises de transport, désireuses en outre de maintenir entre elles une coopération constante dans ces domaines, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord relatif aux communications dont la teneur suit:

**CHAPITRE A. — COMMISSION POLONO-TCHÉCOSLOVAQUE DES
COMMUNICATIONS***Article premier*

1. Conformément à l'article III de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique, il est constitué une Commission polono-tchécoslovaque des communications chargée d'assurer et de développer la coopération des deux

¹ Voir p. 205 de ce volume.

munications by rail, road, inland waterway, sea, air, post and telecommunications, in the work of ports and communications enterprises.

2. The Polish-Czechoslovak Communications Commission shall operate on the basis of the statute embodied in annex No. 6a to the present Agreement, and, in particular, shall discharge the functions assigned to it under the present Agreement.

SECTION B. — TRANSIT, CARRIAGE AND RATES

Article II

1. On any questions relating to rail communications, the High Contracting Parties shall, in their mutual relations, apply the provisions of the International Convention concerning the Transport of Passengers and Baggage by Rail (C.I.V.)¹ and the International Convention Concerning the Transport of Goods by Rail (C.I.M.)², signed at Rome on 23 November 1933, and the provisions of any other international convention which may replace the above-mentioned Conventions and to which the two Contracting Parties may accede.

Any departures from the above-mentioned Conventions which in post-war conditions have been or may be agreed upon for the purposes of international communications on the continent of Europe shall also be applied.

Any departures therefrom essential for rail communications only between the two High Contracting Parties shall be determined by agreement between the two Contracting Parties or their railway administrations.

2. On any question relating to communications by inland waterway, sea, road, air post, or telecommunications, the two High Contracting Parties shall at all times apply, in their mutual relations, the provisions of valid bilateral and multilateral conventions to which they have acceded or may in future accede.

3. Furthermore, in international transit communications, the provisions of the Convention and Statute on Freedom of Transit, signed at Barcelona on 20 April 1921³ shall be applied.

Article III

The competent communications authorities of the two High Contracting Parties shall establish through tariffs for as many categories of goods and connexions as possible in their mutual transit communications, both by rail alone and in combinations.

¹ League of Nations, *Treaty Series*, Vol. CXCII, p. 327.

² League of Nations, *Treaty Series*, Vol. CXCII, p. 389.

³ See note 2, p. 230 of this volume.

Etats dans le domaine des transports par chemin de fer, des transports routiers, des transports intérieurs par eau, des transports maritimes et aériens, des communications postales, des télécommunications, de l'activité des ports et des entreprises de transport.

2. La Commission polono-tchécoslovaque des communications agira conformément à ses statuts qui constituent l'annexe n° 6a du présent Accord et elle exercera en particulier les fonctions qui lui sont assignées aux termes du présent Accord.

CHAPITRE B. — TRANSIT, TRANSPORTS ET TARIFS

Article II

1. Pour tout ce qui concerne les transports par chemin de fer, les Hautes Parties contractantes appliqueront dans leurs relations mutuelles les dispositions de la Convention internationale concernant le transport des voyageurs et des bagages par chemins de fer (C.I.V.)¹ et de la Convention internationale concernant le transport des marchandises par chemins de fer (C.I.M.)², signées à Rome le 23 novembre 1933, et, s'il y a lieu, les dispositions de toutes autres conventions internationales qui seront substituées aux Conventions susmentionnées et auxquelles les deux Parties contractantes auront adhéré.

Seront également applicables les dérogations aux conventions susmentionnées, qui, en raison de la situation créée après la guerre, ont été ou seront convenues en matière de transports internationaux sur le continent européen.

Les dérogations indispensables en matière de transport par chemins de fer entre les deux Hautes Parties contractantes seulement seront déterminées de commun accord entre les Parties contractantes ou entre les directions de leurs chemins de fer.

2. Pour tout ce qui concerne les transports intérieurs par eau et les transports maritimes, routiers, aériens, les communications postales et les télécommunications, les deux Hautes Parties contractantes appliqueront dans leurs relations mutuelles les conventions internationales bilatérales et multilatérales qui seront en vigueur au moment considéré et auxquelles les Parties contractantes ont adhéré ou auront adhéré dans l'avenir.

3. Seront en outre appliquées, en matière de transports en transit international, les dispositions de la Convention et du Statut sur la liberté du transit, signés à Barcelone le 20 avril 1921³.

Article III

Les directions intéressées des transports des deux Hautes Parties contractantes fixeront des tarifs directs pour le plus grand nombre possible de marchandises et de liaisons, applicables à leurs transports mutuels en transit tant par chemins de fer seulement que par moyens combinés.

¹ Société des Nations, *Recueil des Traités*, vol. CXCII, p. 327.

² Société des Nations, *Recueil des Traités*, col. CXCII, p. 389.

³ Voir note 2, p. 231 de ce volume.

Article IV

1. With a view to regulating transit traffic in goods of all kinds, the two High Contracting Parties shall arrange for the conclusion as soon as possible of the requisite agreements concerning through tariffs and shall participate in through tariffs with other States in transit through Poland or Czechoslovakia, and between other States in transit through Poland and Czechoslovakia.

2. The two High Contracting Parties shall do their utmost to ensure that through railway tariffs, or rail-river tariffs between Poland and the Danubian States, as well as between Czechoslovakia and the Scandinavian States and the Union of Soviet Socialist Republics, in transit through Poland, shall come into effect as soon as possible.

3. The railway administrations of the two High Contracting Parties shall immediately after the signature of the present Agreement proceed to establish through Polish-Czechoslovak goods tariffs to be put into effect within, if possible, three months of the signature of the present Agreement.

Article V

In the transport of passengers, luggage and express freight, no distinction whatever shall be made between the nationals of the High Contracting Parties, provided that the same conditions are fulfilled, in respect of the clearing or forwarding, transport, application of tariffs and duties and the public charges connected with such transport.

Article VI

1. Goods consigned for transport between the territory of one of the High Contracting Parties and the territory of the other Contracting Party or of a third State, and goods forwarded in transit through the territory of either Contracting Party to that of the other Contracting Party shall, provided that the same conditions are fulfilled, receive the same treatment in the territory of the transit or importing Party, as regards clearing or forwarding, transport, the calculation of freight under the internal tariffs (local or combined) and the public charges and duties connected with such transport, as similar goods consigned in the latter's own territory and dispatched in the same direction and on the same route.

2. The two High Contracting Parties agree, however, that in the case of the above-mentioned transports of goods of the same kind, the following conditions for the application of transport tariffs, reduced rates or other facilities shall be admissible:

- (a) The condition that a certain minimum or maximum quantity of goods shall be presented for transport within a specified period;

Article IV

1. Afin de faciliter le transport en transit de toutes marchandises, les deux Hautes Parties contractantes s'efforceront d'obtenir que les accords nécessaires sur les tarifs directs soient conclus dès que faire se pourra et elles participeront aux tarifs directs applicables entre l'une d'elles et d'autres pays pour le transport en transit par la Pologne ou la Tchécoslovaquie ainsi qu'aux tarifs directs applicables entre d'autres pays pour les transports en transit à travers la Pologne et la Tchécoslovaquie.

2. Les deux Hautes Parties contractantes feront tous leurs efforts pour mettre en vigueur le plus rapidement possible des tarifs directs de transport par rail ou de transport par rail et par eau entre la Pologne et les Etats danubiens et entre la Tchécoslovaquie et les Etats scandinaves ainsi que l'Union des Républiques socialistes soviétiques en transit par la Pologne.

3. Les directions des chemins de fer des deux Hautes Parties contractantes procéderont immédiatement après la signature du présent Accord à l'élaboration de tarifs directs polono-tchécoslovaques pour le transport des marchandises, de manière à pouvoir les mettre en vigueur dans les trois mois qui suivront la date du présent Accord.

Article V

En matière de transport de voyageurs, de bagages et de colis express, il ne sera fait, à conditions égales, aucune différence entre les ressortissants des deux Hautes Parties contractantes en matière de dédouanement, de transport, d'application des tarifs et des taxes et contributions publiques afférentes à ce transport.

Article VI

1. Les marchandises expédiées en vue de leur transport entre le territoire de l'une des Hautes Parties contractantes et le territoire de l'autre Partie contractante ou le territoire d'un Etat tiers ainsi que les marchandises transportées en transit à travers le territoire de l'une des Parties contractantes vers le territoire de l'autre Partie contractante recevront, à conditions égales, sur le territoire de la Partie contractante qu'elles traversent ou dans lequel elles sont importées, le même traitement que les marchandises de même nature expédiées sur le territoire de ladite Partie et transportées dans la même direction et sur le même itinéraire, en matière de dédouanement, de transport, de calcul du prix du transport, d'après les tarifs intérieurs (locaux ou communs), ainsi que des taxes et contributions publiques afférentes à ce transport.

2. Les deux Hautes Parties contractantes sont convenues toutefois que pour les transports susmentionnés concernant des marchandises de même nature, l'application des tarifs de transport, des réductions et autres facilités, peut être soumise aux conditions suivantes:

- a) Expédition dans un délai donné d'une certaine quantité minimum ou maximum de marchandises;

- (b) The condition that goods shall be simultaneously consigned for transport in sufficient quantity to form a complete trainload or at least a specified number of wagons;
- (c) The condition that goods shall be simultaneously consigned for transport in sufficient quantity to form a complete shipload;
- (d) The condition that the goods must be for domestic use or consumption;
- (e) The condition that the goods have previously been or are subsequently to be conveyed by water or air.

Any other condition which excludes the application of internal preferential tariffs shall be deemed non-existent in the case of the consignments above mentioned.

Article VII

The provisions of article V and article VI shall not apply to reductions of tariffs granted:

- (a) With respect to the carriage of public officials, employees of transport and State undertakings, members of the armed forces, commercial travellers and members of the families of the above-mentioned persons, as well as to the carriage of their luggage;
- (b) With respect to the transport of cases with samples or specimens;
- (c) With respect to the carriage of freight for the requirements of communications undertakings or official civil or military authorities;
- (d) In favour of charitable institutions, national and foreign exhibitions, public education or in the event of public calamities.

Article VIII

In establishing through tariffs the following principles shall apply:

- (1) In the case of goods consigned in the territory of either High Contracting Party for transport to the territory of the other High Contracting Party, tariffs rates on the internal railways of the two Parties shall be reduced by half the amount of handling (station) charges.
- (2) In the case of goods consigned for transport in the territory of either High Contracting Party in transit through the territory of the other High Contracting Party to a third State, or in the opposite direction, tariffs rates on the internal transit railways shall be reduced by the whole amount of handling (station) charges, and the rates on the railways of the importing or exporting Party shall be reduced by half the amount of handling (station) charges.

- b) Expédition en une seule fois de la quantité de marchandises nécessaire pour charger un train entier ou tout au moins une rame d'un nombre déterminé de wagons;
- c) Expédition en une seule fois de la quantité de marchandises nécessaire pour charger un bateau entier;
- d) Consommation ou usage à l'intérieur du pays;
- e) Transport antérieur ou ultérieur par eau ou par voie aérienne.

Toute autre condition excluant le bénéfice des tarifs intérieurs réduits devra être considérée comme inexistante en ce qui concerne les transports susmentionnés.

Article VII

Les dispositions des articles V et VI ne concernent pas les réductions accordées dans les cas suivants :

- a) Transport du personnel des services publics, du personnel des entreprises de transport et des entreprises de l'Etat, des militaires, des voyageurs de commerce, transport des membres de la famille des personnes susnommées et transport des bagage et voyageurs énumérés ci-dessus;
- b) Transport de malles d'échantillons ou de modèles;
- c) Transport de colis pour les besoins des entreprises de transport ou de l'administration publique, civile et militaire;
- d) Transports effectués à des fins de bienfaisance, en vue d'expositions nationales et étrangères, pour les besoins de l'éducation nationale et en cas de calamités publiques.

Article VIII

Lors de l'établissement des tarifs directs, il y aura lieu d'appliquer les principes suivants :

- 1) Pour le transport des marchandises expédiées sur le territoire de l'une des Hautes Parties contractantes à destination du territoire de l'autre Partie contractante, les tarifs intérieurs des chemins de fer des deux Parties seront réduits d'un montant égal à la moitié des frais de manutention (frais de gare).
- 2) Pour le transport des marchandises expédiées sur le territoire de l'une des Hautes Parties contractantes en transit à travers le territoire de l'autre Haute Partie contractante à destination d'un Etat tiers ou vice versa, les tarifs intérieurs des chemins de fer effectuant le transit seront réduits d'un montant égal au total des frais de manutention (frais de gare), et les tarifs des chemins de fer de la Partie importatrice ou exportatrice seront réduits d'un montant égal à la moitié des frais de manutention (frais de gare).

- (3) Should a real need arise, special tariffs rates shall be established. Such rates, computed in conformity with the principles of sound economic calculation, shall be designed to obtain the greatest possible volume of traffic for the transport routes of the two High Contracting Parties.
- (4) The communications authorities of the two High Contracting Parties undertake not to reduce their handling (station) charges without simultaneously reducing the appropriate schedule of rates.

Article IX

1. The communications authorities of the two High Contracting Parties shall guarantee one another in their mutual and transit communications suitable connexions with their means of communication. They shall also endeavour to simplify and expedite transport formalities and to ensure the rapid and regular transport of both passengers and goods.

2. They shall also endeavour to see that their mutual and transit communications are effected without delay and that their communications facilities are operated to the greatest economic advantage of the two High Contracting Parties.

Article X

The two High Contracting Parties undertake to conclude as soon as possible an agreement designed to establish conditions for the carriage of certain articles not accepted for transport by rail, or to establish more favourable conditions for articles accepted for transport under certain conditions, as defined in article 4, paragraph 2, of the International Convention Concerning the Transport of Goods by Rail, dated 23 November 1933.¹

Article XI

The two railway administrations shall fix the number of routes and the relevant time-tables of journeys through the most suitable frontier crossings with a view to effecting the mutual and transit transport operations of interest to both High Contracting Parties by the most convenient route.

Article XII

The rail and water transport authorities of the two High Contracting Parties shall proceed forthwith to conclude the necessary agreements for the earliest possible introduction of transit traffic by water, or by rail and water, which is of importance to both Parties.

¹ League of Nations, *Treaty Series*, Vol. CXCII, p. 389.

- 3) Si le besoin en est justifié, il sera établi des barèmes spéciaux. Le but de ces barèmes, établis sur la base d'un calcul des prix répondant aux exigences d'une exploitation économiquement viable, sera d'assurer aux voies de transport des deux Hautes Parties contractantes le plus grand nombre possible de transports à effectuer.
- 4) Les directions des transports des deux Hautes Parties contractantes s'engagent à ne pas réduire leurs frais de manutention (frais de gare) sans réduire en même temps les barèmes correspondants.

Article IX

1. Les directions des transports des deux Hautes Parties contractantes s'assureront mutuellement, par leurs moyens de communication, des liaisons commodes pour les transports entre leurs territoires respectifs et en transit. Elles s'efforceront également de simplifier et de hâter l'accomplissement des formalités de transport et elles tâcheront d'assurer la rapidité et la régularité du transport des voyageurs aussi bien que des marchandises.

2. Elles feront tous leurs efforts également pour que les transports entre leurs territoires et en transit s'effectuent sans retard et pour que les moyens de transport soient exploités de la façon la plus profitable à l'économie des deux Hautes Parties contractantes.

Article X

Les deux Hautes Parties contractantes s'engagent à conclure le plus tôt possible un accord ayant pour objet de fixer les conditions du transport de certains objets exclus du transport par chemins de fer ou de fixer des conditions moins rigoureuses pour les objets qui ne sont admis au transport qu'à certaines conditions, en vertu du paragraphe 2 de l'article 4 de la Convention internationale concernant le transport des marchandises par chemins de fer en date du 23 novembre 1933¹.

Article XI

Les deux directions des chemins de fer fixeront le nombre de parcours et les horaires appropriés du trafic par les points de passage de la frontière les plus commodes en vue d'assurer par la voie la plus pratique les transports entre leurs territoires et les transports en transit intéressant les deux Hautes Parties contractantes.

Article XII

Les directions des chemins de fer et des transports fluviaux des deux Hautes Parties contractantes procéderont sans délai à la conclusion des accords nécessaires pour organiser aussi rapidement que possible les transports en transit par voie fluviale ou par voie combinée rail et eau, qui intéressent les deux Hautes Parties contractantes.

¹ Société des Nations, *Recueil des Traités*, vol. CXCII, p. 389.

Article XIII

The two High Contracting Parties agree that in the case also of passenger traffic of importance to both countries the competent communications authorities of the two Contracting Parties, and in particular the railway and airline authorities, shall make every effort to regulate such traffic in a manner similar to that defined above for the transport of goods.

Article XIV

1. Financial settlements in respect of communications shall be adapted to the principles laid down in Polish-Czechoslovak financial agreements.

2. In the case of settlements in respect of communications with third States, if they are connected with transit through the territory of either High Contracting Party, account shall be taken of any payments agreements concluded by all of the States concerned.

Article XV

1. The Polish-Czechoslovak Communications Commission shall draw up for each half-year a programme of transit traffic between Polish ports and Czechoslovakia, and between the Union of Soviet Socialist Republics and Czechoslovakia. This programme shall determine the quantitative volume of traffic and the individual categories of freight, provision being made for a suitable distribution, as between bulky commodities, such as ore, pyrites and the like, and valuable raw materials from overseas, such as cotton, and manufactured goods. The programme shall take into consideration, on the one hand, the structure of Czechoslovak foreign trade, and, on the other hand, the transshipment capacity of Polish seaports, the state of their shipping connexions and the transport capacity of Polish railways and waterways.

2. Similarly, in conformity with the principles laid down in paragraph 1 hereof, the Commission shall draw up a programme of transit traffic between Poland and Czechoslovak inland ports and between Poland and third States in transit through Czechoslovakia, provision being made for a suitable distribution as between bulky commodities, such as coal, coke and the like, and other commodities.

3. The above programmes shall be designated to ensure, to the greatest possible extent, in conformity with the principles of sound economic calculation, the maximum volume of traffic through Polish seaports and through Czechoslovak inland ports on the Danube. If, in drawing up these programmes, it appears that actual traffic conditions are not suitable for this purpose, the Commission shall advise the other Polish-Czechoslovak Commissions and, if

Article XIII

Les deux Hautes Parties contractantes conviennent qu'en ce qui concerne également le transport des voyageurs intéressant les deux pays, les directions compétentes des transports des deux Parties contractantes, et particulièrement les directions des chemins de fer et des transports aériens, feront tous leurs efforts pour organiser lesdits transports d'une façon analogue à celle qui est prévue ci-dessus pour le transport des marchandises.

Article XIV

1. Le règlement des comptes au titre des relations dans le domaine des communications s'effectuera dans le cadre des principes établis par les accords financiers polono-tchécoslovaques.

2. En ce qui concerne les règlements afférents aux relations dans le domaine des communications avec les Etats tiers, si ces relations sont liées au transit à travers le territoire de l'une des Hautes Parties contractantes, il y aura lieu de tenir compte des accords de règlement conclus par tous les Etats intéressés.

Article XV

1. La Commission polono-tchécoslovaque des communications élaborera pour chaque semestre un programme de transports en transit entre les ports polonais et la Tchécoslovaquie ainsi qu'entre l'Union des Républiques socialistes soviétiques et la Tchécoslovaquie. Ce programme fixera quantitativement l'importance des transports à effectuer et les différentes catégories de marchandises à transporter, en prévoyant un rapport convenable entre les marchandises pondéreuses, d'une part, telles que les minerais, les pyrites, etc., et, d'autre part, les matières premières de plus grande valeur en provenance d'outre-mer, telles en particulier que le coton, ainsi que les produits industriels. Ce programme tiendra compte, d'une part, de la structure du commerce extérieur tchécoslovaque et, d'autre part, des possibilités de transbordement dans les ports maritimes polonais, de leurs liaisons par eau ainsi que de la capacité de trafic des chemins de fer et des voies fluviales polonaises.

2. En se guidant pareillement sur les principes indiqués à l'alinéa 1, la Commission élaborera un programme de transports en transit entre la Pologne et les ports fluviaux tchécoslovaques ainsi qu'entre la Pologne et des Etats tiers en transit par la Tchécoslovaquie, en prévoyant un rapport convenable entre les marchandises pondéreuses, telles que le charbon, le coke, etc., et les autres marchandises.

3. Le but des programmes ci-dessus sera, compte tenu des exigences d'une exploitation économiquement viable, dans la plus large mesure possible, de faire passer le plus grand nombre possible de transports par les ports maritimes polonais et par les ports fluviaux tchécoslovaques du Danube. Si, lors de l'élaboration de ces programmes, il apparaît que la situation effective des transports ne permet pas de réaliser ces fins, la Commission appellera sur ce fait l'attention

necessary, the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council, accordingly.

4. The above-mentioned programmes shall, moreover, provide effective measures, to be applied by both High Contracting Parties, for their exact execution, for supplying, *inter alia*, the number of wagons necessary to conduct the above-mentioned transit traffic.

5. Should any difficulty arise in drawing up or carrying out the programme in the Polish-Czechoslovak Communications Commission, the matter shall be referred at the request of any department of the Commission to the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council to be dealt with in accordance with its statute.¹

SECTION C. — SEAPORTS

Article XVI

1. The shipping firms of the two High Contracting Parties shall, when using seaports or separate port areas situated in the territory of the High Contracting Parties or owned by them in the territory of third States — where the treaties with such States permit — be bound primarily by the provisions of the present Agreement.

2. The provisions of any valid international agreements to which both the High Contracting Parties have acceded or may in future accede, on matters relating to this Agreement, shall also apply, as well as the provisions of agreements between the Contracting Parties concerning similar matters, and, lastly, the laws of each Contracting Party within its territory, in the absence of any provision to the contrary in this Agreement.

Article XVII

1. As regards the use of harbour installations of all kinds and port services, each of the High Contracting Parties shall accord to the shipping firms of the other Contracting Party, and their employees, vessels and cargoes, treatment not less favourable than that granted to others, and, in any event, the same treatment as that accorded to its national shipping firms, their employees, vessels and cargoes.

2. The provisions of the above paragraph shall also apply to any charges levied in the ports of the two High Contracting Parties. Charges shall be levied solely for the actual use of the port, its installations or services.

---

¹ See p. 338 of this volume.

les autres Commissions polono-tchécoslovaques intéressées et, s'il y a lieu, du Conseil polono-tchécoslovaque de la coopération économique.

4. Lesdits programmes prévoient en outre des mesures efficaces que les deux Hautes Parties contractantes devront appliquer pour la réalisation rigoureuse de ces programmes, notamment la fourniture des wagons nécessaires pour assurer les transports en transit prévus ci-dessus.

5. S'il s'avère difficile d'élaborer ou de réaliser un programme dans le cadre de la Commission polono-tchécoslovaque des communications, à la demande de l'une des sections de la Commission, la question sera soumise au Conseil polono-tchécoslovaque de la coopération économique qui la réglera conformément à ses statuts¹.

CHAPITRE C. — PORTS MARITIMES

Article XVI

1. Lorsqu'elles utiliseront les ports maritimes ou les zones concédées des ports qui se trouvent sur le territoire des Hautes Parties contractantes ou que ces dernières possèdent sur le territoire d'Etats tiers — pour autant que les accords conclus avec lesdits Etats le permettent — les entreprises de navigation maritime des deux Parties contractantes seront tenues en premier lieu de respecter les dispositions du présent Accord.

2. Seront applicables en outre les dispositions des conventions internationales portant sur des questions connexes à l'objet du présent Accord, qui seront en vigueur au moment considéré et auxquelles les deux Hautes Parties contractantes ont adhéré ou adhéreront dans l'avenir, les dispositions des accords conclus entre les Parties contractantes sur les questions de cette nature et enfin les lois de chacun des Etats contractants dans les limites de son territoire, à moins que le présent Accord n'en dispose autrement.

Article XVII

1. En ce qui concerne l'utilisation des installations des ports maritimes et des services portuaires, chacune des Hautes Parties contractantes garantit aux entreprises de navigation de l'autre Partie contractante, à leur personnel, leurs navires et leurs cargaisons, les conditions les plus favorables qui soient accordées à d'autres entreprises et en tous cas le même traitement que celui dont bénéficient les entreprises nationales de navigation maritime, leur personnel, leurs navires et leurs cargaisons.

2. Les dispositions de l'alinéa qui précède s'appliquent également à tous les droits perçus dans les ports des deux Hautes Parties contractantes. Il ne sera perçu de droits que pour l'usage effectif du port, de ses installations et de ses services.

¹ Voir p. 339 de ce volume.

3. The two High Contracting Parties agree that, if it is needed in order to increase the turn-over of goods in ports or for any other good reason, special rates for trans-shipment and warehousing charges, or conditions for free warehousing in seaports may be introduced, in conformity with the principles of sound economic calculation. Such rates, charges and free warehousing conditions may vary with the quantity and type of cargo and the time of year.

Article XVIII

1. The Polish Republic shall permit the use by the Czechoslovak Republic of the seaports of Stettin and Gdynia-Gdansk as technical shipping bases for Czechoslovak merchant vessels.

2. For this purpose, the competent port authorities shall make available on the widest possible basis, to Czechoslovak shipping firms or Czechoslovak merchant vessels, as the case may be:

- (a) Suitable space for mooring, anchoring or for storing the necessary materials for their operation and maintenance;
- (b) Supplies of all necessary materials for their operation, such as fuel, lubricating oils, ships' stores, food, water for drinking and other purposes, and the like;
- (c) Facilities of all kinds, such as the right to use dockyards and to effect repairs of all kinds, and facilities for classification, fitting out telecommunications and the like.

3. The use of marine bases in accordance with the provisions of the above paragraphs shall be effected in the conditions best suited to the requirements of the Czechoslovak Republic and, at the very least, under the normal conditions for the operation of Polish merchant vessels.

4. Detailed rules for the securing of marine bases shall be laid down in special agreements to be concluded between the competent port authorities and the Czechoslovak authorities or Czechoslovak shipping firms.

Article XIX

1. The agency designated by the Polish Government shall lease to the agency designated by the Czechoslovak Government sectors of the Customs-free zone in the port of Stettin. The location and size of such sectors of the Customs-free zone shall be adapted to the needs and the volume of Czechoslovak goods traffic through the port of Stettin, and to the general plans for the construction

3. Les deux Hautes Parties contractantes sont convenues que, si les mesures suivantes apparaissent nécessaires pour augmenter le mouvement des marchandises dans les ports ou pour toute autre raison valable, il pourra être institué — compte tenu des exigences d'une exploitation économiquement viable — des taux spéciaux pour les droits de transbordement et d'entreposage et des conditions spéciales d'entreposage sans frais dans les ports maritimes. Ces taux, droits et conditions d'entreposage sans frais peuvent varier suivant la quantité et la nature de la cargaison et suivant l'époque de l'année.

Article XVIII

1. La République de Pologne consent à l'utilisation par la République tchécoslovaque des ports maritimes de Stettin et de Gdynia-Dantzig en tant que bases techniques de navigation pour les navires de la marine marchande tchécoslovaque.

2. A cet effet, les autorités des ports prendront les dispositions nécessaires pour assurer dans toute la mesure possible aux entreprises tchécoslovaques de navigation maritime ou aux bâtiments de la marine marchande tchécoslovaque :

a) Des postes commodes d'amarrage et de mouillage, ainsi que des emplacements commodes pour entreposer les objets nécessaires à leurs mouvements et à leur entretien ;

b) Toutes les fournitures indispensables à leur exploitation, telles que les combustibles, lubrifiants, objets d'équipement, vivres, eau potable et non potable, etc. ;

c) Toutes facilités, telles que l'usage des chantiers navals, la possibilité de faire effectuer des réparations de toute nature, de faire procéder à la classification des navires, de s'approvisionner en objets d'équipement, toutes liaisons par télécommunication, etc.

3. L'utilisation des bases maritimes conformément aux dispositions des alinéas qui précèdent s'effectuera dans les conditions les plus favorables pour les besoins de la République tchécoslovaque et en tout cas dans les conditions habituelles qui président aux mouvements des navires de la marine marchande polonaise.

4. Les détails de l'utilisation des bases maritimes seront fixés dans un accord distinct que les directions compétentes des ports concluront avec les services tchécoslovaques ou avec les entreprises tchécoslovaques de navigation maritime.

Article XIX

1. L'institution que le Gouvernement polonais aura désignée à cet effet cédera à bail, aux institutions désignées par le Gouvernement tchécoslovaque, des sections de la zone franche du port de Stettin. La situation et l'étendue des sections ainsi cédées à bail de la zone franche du port correspondront aux besoins et à l'importance du mouvement des marchandises tchécoslovaques par le

and operation of that port. The term of the lease shall be not less than thirty years.

The leased areas of the port shall include existing port installations, such as quays, railway lines, warehouses, buildings, and so forth. If such installations require repair or further capital expenditure in order to be fully exploitable by the lessee, the latter shall carry out the repairs and expenditure necessary for the exploitation of the leased area in a manner conforming to sound port management and adapted to the general plans for the port's construction and extension.

2. Not later than six months after the entry into force of the present Agreement and subject to the requisite technical data being supplied, the port authorities at Stettin and the agencies designated by the Czechoslovak Government shall conclude a model agreement specifying what areas are to be leased to Czechoslovakia at particular times, and on what terms.

The transfer of the first leased area shall be effected not later than six months after the conclusion of the model agreement. The capital investment plans to be carried out by the lessee in that area and the dates for beginning and completing the work shall be specified in separate lease agreements.

The time-limits for the conclusion of the agreements may be altered by agreement with the Polish-Czechoslovak Communications Commission.

3. Pending the completion of the work in the first leased areas, the Czechoslovak lessee may, if necessary, make use of areas, warehouses and installations in another part of the port of Stettin suitable for exploitation, and shall be entitled to utilize such temporary space and installations free of duty.

4. Undertakings designated by the Czechoslovak Government, may, under special agreements, be admitted as shareholders to Polish industrial undertakings, such as docks, elevators, cold storage plants, and the like, situated in the Customs-free zone of the port of Stettin.

5. With a view to putting the port of Stettin into operation as quickly and as fully as possible, and, in particular, to completing and expanding the capital equipment already existing there, the two High Contracting Parties shall promote the conclusion of detailed agreements between the Stettin port authorities and the competent Czechoslovak firms for the supply of transshipment and communication installations, and other port equipment.

6. The two High Contracting Parties agree that the Polish-Czechoslovak Communications Commission shall supervise the application of the present article within the time-limits and in the manner specified therein. The Commis-

port de Stettin ainsi qu'au plan d'ensemble de construction et d'exploitation du port. La durée du bail sera d'au moins trente années.

Les sections du port cédées à bail engloberont les installations qui s'y trouvent actuellement, telles que les quais, embranchements de voies ferrées, magasins, bâtiments, etc. Si ces installations ont besoin de réparations ou de nouveaux aménagements pour pouvoir être utilisées à plein par le preneur, celui-ci effectuera les travaux de réparation et d'aménagement nécessaires à l'utilisation du terrain loué, en harmonie avec l'exploitation rationnelle du port et les plans d'ensemble de construction et d'agrandissement du port.

2. Dans un délai maximum de six mois à compter de l'entrée en vigueur du présent Accord, à condition que soient fournis les éléments techniques nécessaires, la direction du port de Stettin conclura avec les institutions désignées par le Gouvernement tchécoslovaque un accord de base qui fixera pour les diverses périodes envisagées les conditions de location et la contenance des terrains qui seront cédés à bail à la Tchécoslovaquie.

Le transfert du premier terrain cédé à bail aura lieu au plus tard dans les six mois qui suivront la conclusion de l'accord de base. Les différents contrats de bail contiendront les plans des aménagements qui devront être effectués par le preneur sur le terrain en question et stipuleront les délais de mise en train et d'achèvement des travaux.

Les délais prévus pour la conclusion des contrats peuvent être modifiés avec l'accord de la Commission polono-tchécoslovaque des communications.

3. Jusqu'à l'achèvement des travaux sur les premiers terrains loués, le preneur tchécoslovaque pourra, en cas de besoin, se servir de terrains, de magasins et d'installations situés dans une autre section du port de Stettin et prêts à être utilisés, étant entendu qu'il pourra se servir desdits terrains de remplacement et desdites installations sans avoir à acquitter de droits de douane.

4. Des entreprises désignées par le Gouvernement tchécoslovaque pourront être admises, aux termes d'accords spéciaux, à participer dans des entreprises industrielles polonaises, telles que les chantiers navals, les élévateurs, les entrepôts frigorifiques, etc., qui se trouvent sur le territoire de la zone franche du port de Stettin.

5. En vue de hâter le plus possible la remise du port de Stettin en pleine activité et notamment en vue d'y achever et d'y compléter les aménagements déjà existants, les deux Hautes Parties contractantes feront le nécessaire pour que soient conclus entre la direction du port de Stettin et les entreprises tchécoslovaques intéressées des contrats détaillés visant la fourniture d'installations de transbordement et de transport ainsi que de tout autre matériel portuaire.

6. Les deux Hautes Parties contractantes sont convenues que la Commission polono-tchécoslovaque des communications veillera à ce que les dispositions du présent article soient exécutées dans les délais et de la manière qui y sont

sion shall also consider any questions connected with the use of Polish seaports by Czechoslovak shipping firms.

Article XX

Each High Contracting Party shall provide the other Party or its designated undertakings with facilities in Polish seaports or Czechoslovak ports on the Danubé, as the case may be, for the trans-shipment of goods in the quantities determined on the basis of article XV and, if necessary, for the possible temporary storage of such goods.

Article XXI

1. The Czechoslovak agencies referred to in article XIX shall have the right in Polish seaports to the exclusive use under lease of strictly delimited stretches of water adjacent to the port areas or warehouses leased to them. This right shall also extend to the vessels of other undertakings operating on behalf of the Czechoslovak Republic.

If the quays leased to the above-mentioned Czechoslovak agencies are temporarily not being used, the port authorities may, in case of need, use them for the general purposes of the port by agreement with the lessees. In such case, the charges levied by the port authority may be applied.

2. In case of need Czechoslovak shipping firms may occupy, at current rates, a larger area of water than as specified above, with the agreement of the port authority, which shall take Czechoslovak traffic requirements into consideration to the greatest possible extent.

3. The port authority shall at its own expense maintain the leased stretches of water and the approaches thereto in a proper navigable condition.

Article XXII

If the leased areas, the warehouses with the equipment thereof, or any particular installations are inadequate for the reception and clearance of Czechoslovak consignments, the port authority shall, on application, endeavour to ensure the trans-shipment and storage of the goods in other suitable areas in the port of Stettin, or in other Polish seaports, up to the quantity fixed on the basis of article XV, or in excess thereof, so far as the trans-shipment and economic possibilities of Polish seaports allow.

Article XXIII

1. The Czechoslovak agencies referred to in article XIX shall be entitled to build and maintain in the areas leased in Polish seaports buildings and in-

prévus. La Commission examinera également toute question liée à l'utilisation des ports de mer polonais par les entreprises tchécoslovaques de navigation maritime.

Article XX

Chacune des Hautes Parties contractantes garantira à l'autre Partie ou aux entreprises que celle-ci aura désignées, dans les ports de mer polonais ou dans les ports tchécoslovaques du Danube, selon le cas, le transbordement des marchandises pour les quantités fixées en vertu de l'article XV et, en cas de besoin, la faculté d'entreposer temporairement lesdites marchandises.

Article XXI

1. Les institutions tchécoslovaques visées à l'article XIX auront le droit exclusif d'utiliser dans les ports de mer polonais les étendues d'eau cédées à bail et nettement délimitées qui seront contiguës aux terrains portuaires ou aux magasins à elles loués. Bénéficieront également de ces droits les navires d'autres entreprises pour autant qu'elles servent les intérêts de la République tchécoslovaque.

La direction du port peut, en cas de nécessité et après avoir obtenu l'accord des preneurs, disposer pour les besoins généraux du port, des quais loués aux dites institutions tchécoslovaques s'ils sont temporairement inutilisés. Peuvent être perçus, dans ce cas, les droits appliqués par la direction du port.

2. En cas de besoin, les entreprises tchécoslovaques de navigation maritime pourront occuper, moyennant le paiement des droits généralement appliqués, une étendue d'eau plus vaste que celle dont il est convenu ci-dessus, après avoir obtenu l'accord de la direction du port qui devra tenir compte dans la plus large mesure des besoins du trafic tchécoslovaque.

3. La direction du port maintiendra constamment à ses frais sur les étendues d'eau cédées à bail et leurs approches les conditions nécessaires à leur navigabilité.

Article XXII

Si les terrains, les magasins avec leurs installations annexes ou les différentes installations, qui ont été cédés à bail, ne suffisent pas à assurer la réception et le dédouanement des marchandises tchécoslovaques, la direction du port s'efforcera, sur demande, d'assurer le transbordement et l'entreposage des marchandises sur d'autres terrains appropriés du port de Stettin ou dans d'autres ports de mer polonais jusqu'à concurrence de la quantité fixée en vertu de l'article XV et même au-delà de cette quantité si la capacité de transbordement et les possibilités économiques des ports de mer polonais le permettent.

Article XXIII

1. Les institutions tchécoslovaques mentionnées à l'article XIX ont le droit de faire construire et d'entretenir, sur les espaces loués dans les ports de

stallations of all kinds necessary for trans-shipment and for their regular operations provided the plan is approved by the port authority and is in conformity with the legislation in force.

2. The buildings and installations referred to in the above paragraph shall, for the entire duration of the relevant lease agreement, remain the exclusive property of the Czechoslovak agencies referred to in article XIX. Such agencies may at any time remove them, unless otherwise provided in the lease agreement. The latter shall also specify who is to own the buildings and installations on the expiry of the agreement.

3. Materials, tools, instruments and other equipment for the erection and maintenance of buildings and installations of all kinds in the port's Customs-free zone may be imported without payment of Customs or other charges; details shall be agreed upon between the competent authorities of the two High Contracting Parties.

Article XXIV

1. The Czechoslovak agencies referred to in article XIX shall be entitled to use the leased areas and installations independently and in accordance with their needs. In particular, they shall be authorized, in connexion with the trans-shipment and storage of goods, to carry out any normal commercial operations in accordance with the regulations in force for the port concerned or part thereof.

2. The Czechoslovak agencies referred to in article XIX shall be entitled to fix and levy, at their discretion, charges for the use of the areas and installations by third parties, and to effect any operations permitted under the provisions of the foregoing paragraph.

3. The inscriptions and notices of the Czechoslovak agencies referred to in article XIX, which do not relate to their internal operations, shall be written in the official languages of the two High Contracting Parties.

Article XXV

Where the wage rates of port workers are fixed under generally applicable tariff regulations or collective agreements, such rates shall also be applied by the Czechoslovak agencies referred to in article XIX.

Article XXVI

Should the Polish Government request the right to use free areas which are or will be held by Czechoslovakia in the seaports of third States, Polish shipping firms shall, if the agreements with such third States allow, be granted under appropriate agreements rights in such free areas similar to those granted in Polish ports under the present Agreement to the Czechoslovak agencies referred to in article XIX.

mer polonais, les bâtiments et toutes installations nécessaires au transbordement des marchandises et à leur activité normale, sous réserve de l'approbation du plan par la direction du port et à condition de se conformer aux dispositions légales en vigueur.

2. Les constructions et installations visées à l'alinéa qui précède demeureront, pendant toute la durée du bail correspondant et sans aucune limitation, la propriété des institutions tchécoslovaques mentionnées à l'article XIX. Lesdites institutions pourront les faire enlever à tout moment, à moins que le contrat de bail n'en dispose autrement. Le bail réglera également la question de la propriété desdites constructions et installations après son expiration.

3. Seront admis en franchise de droits de douane et d'impôts les matériaux, outils, instruments et autres installations importés en vue de la construction et de l'entretien des bâtiments et de toutes installations dans la zone franche du port; tous détails à cet égard seront précisés de commun accord entre les services intéressés des deux Hautes Parties contractantes.

Article XXIV

1. Les institutions tchécoslovaques visées à l'article XIX auront l'usage des lieux loués et le droit d'utiliser les installations louées comme bon leur semblera et selon leurs besoins. En particulier, elles pourront, à l'occasion du transbordement et de l'entreposage des marchandises, procéder à toutes opérations conformément aux usages du commerce dans le cadre des règlements en vigueur dans le port ou dans la section du port en cause.

2. Les institutions tchécoslovaques visées à l'article XIX auront le droit de fixer et de percevoir comme elles l'entendront des taxes pour l'utilisation par des tiers desdits lieux et installations et pour l'exécution des opérations autorisées en vertu de l'alinéa qui précède.

3. Les inscriptions et avis des institutions tchécoslovaques visées à l'article XIX, qui ne concernent pas leur fonctionnement intérieur, seront rédigés dans les langues officielles des deux Hautes Parties contractantes.

Article XXV

Si les salaires des ouvriers des ports sont fixés par des barèmes d'application générale ou par des contrats collectifs, ces mêmes salaires devront être appliqués par les institutions tchécoslovaques visées à l'article XIX.

Article XXVI

Si le Gouvernement polonais demande le droit d'utiliser les zones franches que la Tchécoslovaquie possède ou viendra à posséder dans des ports maritimes d'Etats tiers, les entreprises polonaises de navigation maritime se verront accorder dans lesdites zones franches, aux termes d'accords conclus à cet effet, des droits analogues à ceux qui sont concédés en vertu du présent Accord, dans les ports polonais, aux institutions tchécoslovaques visées à l'article XIX — pour autant que les accords conclus avec lesdits Etats tiers le permettent.

SECTION D. — SHIPPING

Article XXVII

Each of the High Contracting Parties undertakes to ensure to the shipping firms of the other Party, in the seaports under its sovereignty or administration or in the harbour areas allocated to it in the territory of third States, if the agreements with such States allow treatment equal to that accorded to its own shipping firms, as regards free access to and use of ports and unrestricted enjoyment of the facilities granted to shipping firms, the commercial operations of vessels, their crews, cargoes and passengers, as regards facilities for loading and discharging, and also as regards charges and dues of all kinds levied by or on behalf of the Government, public authorities, concessionnaires or institutions of any kind.

Article XXVIII

1. The two High Contracting Parties agree that the shipping firms of both Parties shall, while retaining their juridical and economic independence, and having in mind the special economic and general interest of their respective States, effect the transport of goods, as far as possible, in the closest economic co-operation, on the scale and under the conditions to be defined in the agreement to be concluded between the above-mentioned firms; this agreement shall come into force on ratification by the Governments of the two Contracting Parties.

2. The co-operation referred to in paragraph 1 shall relate, *inter alia*, to the following questions:

- (a) The establishment of uniform transport tariffs (rates) and conditions;
- (b) The introduction of through transport documents, in agreement with the rail and inland water transport administrations of the two High Contracting Parties;
- (c) The introduction of through tariffs for combined rail-water transport;
- (d) Mutual assistance and co-operation in other technical transport operations, such as the repair of vessels, storage of cargoes, accidents, telecommunications, replacement of crew shortages, port services, supply of fuel, and the like.

3. With a view to increasing co-operation between shipping firms, joint meetings of their administrations shall be held as required.

CHAPITRE D. — NAVIGATION MARITIME

Article XXVII

Chacune des Hautes Parties contractantes s'engage à garantir aux entreprises de navigation maritime de l'autre Partie, dans les ports de mer relevant de son autorité ou de son pouvoir, ou dans les zones de ports maritimes qui lui auront été attribuées dans les territoires d'Etats tiers — pour autant que les accords conclus avec lesdits Etats le permettent — un traitement identique à celui qui est appliqué à ses propres entreprises de navigation maritime, en ce qui concerne le libre accès aux ports, l'usage des ports et le bénéfice sans réserve des facilités accordées aux entreprises de navigation maritime, aux navires pour leurs opérations commerciales, à leurs équipages, à leurs cargaisons et à leurs passagers, et, en ce qui concerne les facilités, en matière de chargement et de déchargement, ainsi qu'en matière d'impôts et droits de toute nature, qu'ils soient perçus par le gouvernement, les pouvoirs publics, les concessionnaires, les établissements de toute sorte, ou en leur nom.

Article XXVIII

1. Les deux Hautes Parties contractantes sont convenues que les entreprises de navigation maritime des deux Parties contractantes, tout en conservant leur entière indépendance juridique et économique et en se guidant sur les intérêts particuliers de leur pays dans le domaine économique et général, effectueront le transport des marchandises dans le cadre d'une coopération économique aussi étroite que possible, dont l'étendue et les conditions seront fixées dans le contrat que lesdites entreprises concluront entre elles; ce contrat prendra effet lorsqu'il aura été approuvé par les gouvernements des deux Parties contractantes.

2. La coopération dont il est question à l'alinéa 1 portera, entre autres, sur les questions suivantes:

- a) Fixation de tarifs (taux) et de conditions de transport uniformes;
- b) Adoption de documents de transport direct, en accord avec les chemins de fer ou les transports intérieurs par eau des deux Hautes Parties contractantes;
- c) Institution de tarifs directs pour les transports combinés par rail et par eau;
- d) Aide mutuelle et coopération dans les autres domaines techniques des transports, par exemple, en matière de réparation des navires, d'entrepôts des cargaisons, d'avaries, de télécommunication, de complétement des équipages et des services portuaires, d'approvisionnement en combustibles, etc.

3. En vue de développer la coopération des entreprises de navigation maritime, il sera procédé, en cas de besoin, à la convocation de séances mixtes de leurs conseils d'administration.

Article XXIX

Ships' managers, consigners of goods, and owners or charterers of vessels, who are nationals of either High Contracting Party, and their representatives and agents, shall be entitled in the territory of the other Party to use all port installations and facilities and their auxiliary equipment, in so far as these are intended for public use, under the same conditions and at the same rates as the nationals of that Party.

Article XXX

Neither of the High Contracting Parties shall hinder the firms referred to in article XXVIII in installing and maintaining, in the territory of the other Contracting Party, their representatives' offices, agencies, branches, operational services (e.g., ship repair yards) and other installations necessary for their operation, provided they comply with the legislation of the State in which they are established.

Article XXXI

1. The firms referred to in article XXVIII shall be authorized to employ nationals of either Contracting Party in their agencies in the territory of the other Party and, subject to the agreement of the competent authorities of the latter, persons who are not nationals of either Party.

2. In issuing residence permits to persons employed in the service and operational agencies referred to in article XXX, the two Contracting Parties shall grant each other favourable treatment in the application of their current regulations.

Article XXXII

1. The nationality of a vessel shall be determined in accordance with the laws of the State to which the vessel belongs. The certificates and documents on board the vessel issued to the shipping firm by the competent authorities of the State concerned shall constitute proof of nationality.

2. National legislative provisions regarding the fitting-out, installation, rescue equipment, markings and seaworthiness of seagoing vessels operated by the firms referred to in article XXVIII, shall, if they do not conflict with international regulations, be recognized in the seaports and coastal waters of the other Contracting Party.

3. Pending the conclusion of an agreement on the recognition of measurement certificates, the vessels of either Contracting Party shall not be subject in the seaports of the other Party to any new measurement requirements. The

Article XXIX

Les armateurs, chargeurs, propriétaires et affréteurs de navires, qui sont ressortissants de l'une des Hautes Parties contractantes, ainsi que leurs représentants et agents, pourront utiliser sur le territoire de l'autre Partie, aux mêmes conditions et moyennant les mêmes droits que les ressortissants de cette autre Partie, tous les aménagements et installations portuaires et leurs annexes pour autant qu'ils sont destinés à l'usage public.

Article XXX

Chacune des Hautes Parties contractantes s'abstiendra de créer des obstacles à l'organisation et au maintien par les entreprises visées à l'article XXVIII, sur le territoire de l'autre Partie contractante, de représentations, d'agences, de succursales, de services techniques (tels que les ateliers de réparation de navires) et d'autres installations indispensables à leur activité, à condition que ces organismes se conforment à la législation de l'Etat sur le territoire duquel ils seront créés.

Article XXXI

1. Les entreprises visées à l'article XXVIII auront le droit d'employer, dans leurs établissements situés sur le territoire de l'autre Partie contractante, des ressortissants des deux Parties contractantes et également, avec l'accord des services compétents de l'autre Partie contractante, des personnes qui ne sont ressortissantes d'aucune des Parties contractantes.

2. En matière de délivrance de permis de séjour au personnel employé dans les services d'exploitation et les services techniques mentionnés à l'article XXX, les deux Parties contractantes appliqueront avec une bienveillance réciproque la réglementation en vigueur sur leurs territoires respectifs.

Article XXXII

1. La nationalité des navires est déterminée par la législation de l'Etat auquel appartient le navire. Les preuves en sont constituées par les papiers et documents de bord délivrés à l'entreprise de navigation maritime par les autorités compétentes de l'Etat en cause.

2. Seront reconnues valables dans les ports de mer et dans les eaux côtières de l'autre Partie contractante les dispositions de la législation nationale sur l'équipement, l'aménagement, les mesures de sécurité, les caractéristiques et la navigabilité des bâtiments de mer exploités par les entreprises mentionnées à l'article XXVIII, pour autant qu'elles ne sont pas incompatibles avec les règlements internationaux.

3. Tant qu'un accord n'aura pas été conclu touchant la validité des certificats de jauge, les navires des deux Parties contractantes ne seront soumis dans les ports de mer de l'autre Partie à aucune nouvelle formalité de jaugeage; le

amounts of port charges and services shall be determined on the basis of the measurement certificates issued by the competent authorities of the State under whose flag the vessels are flying.

Article XXXIII

1. Seagoing vessels of all kinds, provided that they enter the Customs zone of either of the High Contracting Parties as conveyances for the carriage of goods or passengers, and leave again — either with or without a cargo — shall, together with their normal equipment and fittings found on board, their dispensaries, spare parts and instruments, be exempt from Customs duties and all import and export charges.

2. Fuel carried on board seagoing vessels in quantities corresponding to normal requirements shall be exempt from Customs duties and import and export charges. Exemption from Customs duties and import and export charges shall also be granted in respect of clothing, footwear and other articles for personal use, carried with them by members of ships' crews or members of their families travelling with them or living with them on board, for their personal or professional use, or sent in advance of, or after, them for that purpose, provided such articles correspond in quantity and quality to normal supply requirements; also in respect of food and medicaments carried by such persons in the quantities corresponding to the requirements of the journey, and, lastly, articles manufactured by State monopolies, in the quantities permitted under the regulations of the State into whose territory they are introduced.

3. Articles and materials carried on board a seagoing vessel must be entered in the inventory of the said vessel or in a special list. The inventory and the said list must be produced on request to the Customs and frontier authorities.

4. The two Contracting Parties agree, in so far as existing legislation permits, to grant the firms referred to in article XXVIII, every facility with a view to expediting the Customs and other formalities connected with the carriage of goods and passengers.

Article XXXIV

1. The two High Contracting Parties shall grant each other exemption from Customs duties and all charges in respect of fuel, lubricating oils, spare parts, instruments and any materials and articles whatsoever introduced by the shipping firms of either Contracting Party into the territory of the other Contracting Party and required for transport operations, repair or construction work, or building installations of all kinds. This shall also apply to tools, instruments and machinery required for the above mentioned operations, and, in particular, for the equipment of shipbuilding and repair yards, subject to the

montant des taxes et droits portuaires sera fixé d'après les certificats de jauge délivrés par les autorités compétentes de l'Etat dont les navires portent le pavillon.

Article XXXIII

1. A condition qu'ils pénètrent dans la zone douanière de l'une des Hautes Parties contractantes en tant que moyens de transport affectés au transport de marchandises ou de passagers et qu'ils quittent cette zone — avec ou sans cargaison — les navires de mer de toute nature, avec l'équipement et le contenu de l'inventaire normal qui se trouve à bord, avec leurs pharmacies portatives ainsi que leurs rechanges et leurs outils, seront exempts de droits de douane et de tous droits d'importation et d'exportation.

2. Seront exempts de droits de douane, d'importation et d'exportation, les combustibles se trouvant à bord des navires de mer en quantité correspondant aux besoins normaux. Seront également exempts de droits de douane, d'importation et d'exportation, les vêtements, chaussures et autres objets d'usage personnel que les membres de l'équipage ou les membres de leur famille voyageant ou vivant avec eux à bord du navire transportent avec eux pour leur usage personnel ou en raison de leur profession ou qui leur sont expédiés pour les mêmes fins, soit à l'avance, soit après leur départ, pour autant que la quantité et la qualité de ces objets correspondent aux besoins d'un équipement normal; il en sera de même pour les victuailles et les médicaments que lesdites personnes transportent avec elles en quantité correspondant aux besoins du voyage, ainsi que pour les produits des monopoles d'Etat en quantités autorisées par les règlements de l'Etat sur le territoire duquel ils pénètrent.

3. Les objets et matières se trouvant à bord du navire de mer doivent figurer sur l'inventaire dudit navire ou sur un état spécial. L'inventaire aussi bien que l'état en question doivent être présentés à la requête de la douane et des services de surveillance de la frontière.

4. Les deux Parties contractantes s'engagent à assurer aux entreprises visées à l'article XXVIII, dans le cadre des dispositions légales en vigueur, toutes facilités en vue de hâter l'accomplissement des opérations et formalités relatives au transport des marchandises et des passagers.

Article XXXIV

1. Les deux Hautes Parties contractantes se garantissent réciproquement l'exemption des droits de douane et de toutes taxes pour tous combustibles, lubrifiants, rechanges, outils et autres matières et objets que les entreprises de navigation maritime de l'une des Parties contractantes importent sur le territoire de l'autre Partie contractante et qui sont nécessaires pour la navigation, la réparation et, s'il y a lieu, la construction, ou toute installation servant à la construction. Ce qui précède s'applique également aux instruments, outils et machines nécessaires auxdits travaux, en particulier à l'approvisionnement des

condition that such repairs, construction and the like shall be effected in the Customs-free area of the port.

2. The two High Contracting Parties shall grant each other every possible facility with respect to the importation or temporary storage of the articles referred to in the preceding paragraph, provided supervision within the limits of existing Customs regulations is organized.

3. The competent authorities of the two Contracting Parties shall concert detailed provisions concerning the Customs facilities provided for in this article.

Article XXXV

For purposes of taxation, the firms referred to in article XXVIII shall be treated as shipping firms of the most-favoured nation.

Article XXXVI

1. The two High Contracting Parties agree that the members of the crews of their seagoing vessels shall be entitled, on the basis of their special identity cards issued by the competent authorities, to cross the common frontier at the places designated for that purpose and to travel through their territory to their destination. Nevertheless, for the purpose of permanent residence in the territory of the other Contracting Party, such persons shall be required to be in possession of a regular passport.

2. Detailed regulations shall be set forth in a special agreement to be concluded by the competent central authorities of the two Contracting Parties.

Article XXXVII

The treatment of the vessels of the other High Contracting Party on the same basis as national or most-favoured-nation vessels, shall not extend to:

- (a) Fishing in territorial waters;
- (b) The application of special provisions for the expansion of the national merchant fleet, shipbuilding and navigation;
- (c) Direct benefits granted by the State to vessels sailing under its flag;
- (d) Privileges granted to yacht clubs;
- (e) The performance of maritime services, including piloting, towing, salvage and subsidiary services, in ports and roadsteads, and on beaches;
- (f) Emigration and the carriage of emigrants.

chantiers navals ou des ateliers de réparation; le tout sous réserve que les réparations, la construction, etc., soient effectuées dans la zone franche du port.

2. Lors de l'entrée des objets visés à l'alinéa ci-dessus et lors de leur entreposage temporaire, les deux Parties contractantes s'accorderont toutes les facilités autorisées sous réserve de l'organisation d'un contrôle dans le cadre des règlements douaniers en vigueur.

3. Les services compétents des deux Parties contractantes s'entendront sur les détails d'application des facilités douanières prévues au présent article.

Article XXXV

En matière d'impôts, les entreprises visées à l'article XXVIII bénéficieront du même traitement que les entreprises de navigation maritime de la nation la plus favorisée.

Article XXXVI

1. Les deux Hautes Parties contractantes sont convenues que les membres des équipages de leurs navires de mer, sur le vu des pièces d'identité spéciales à eux délivrées par les autorités compétentes, auront le droit de franchir la frontière commune aux endroits désignés à cet effet et de circuler sur leurs territoires jusqu'au lieu de destination. Toutefois, pour pouvoir séjourner en permanence sur le territoire de l'autre Partie contractante, lesdites personnes devront être en possession d'un passeport régulier.

2. Les questions de détail seront réglées dans un accord spécial qui sera conclu entre les autorités centrales compétentes des deux Parties contractantes.

Article XXXVII

L'égalité de traitement accordée aux navires de mer de l'autre Haute Partie contractante par rapport aux navires de mer nationaux ou aux navires de mer de la nation la plus favorisée ne s'étend pas:

- a) A la pratique de la pêche dans les eaux territoriales;
- b) Au bénéfice des dispositions spéciales tendant au développement de la marine marchande nationale, des constructions navales et de la navigation;
- c) Aux avantages que l'Etat accorde directement aux navires de mer naviguant sous son pavillon;
- d) Aux privilèges accordés aux sociétés de sport nautique;
- e) A l'exercice des fonctions maritimes dans les ports, sur les rades et sur les plages ainsi qu'au pilotage, au remorquage, au sauvetage et à l'assistance en mer;
- f) A l'immigration et au transport des immigrants.

Article XXXVIII

The provisions of this section shall in no case apply to coastal shipping between Polish ports.

SECTION E. — INLAND NAVIGATION AND INLAND PORTS

Article XXXIX

1. The Government of each High Contracting Party shall grant the legal or natural persons designated by the Government of the other Party the right to establish undertakings which shall be permitted to navigate on its inland waterways.

2. The two Contracting Parties, having primarily in mind their own requirements, shall harmonize their intentions with regard to navigation installations of all kinds and the number of vessels to be used by the above-mentioned undertakings, with a view to adapting the total tonnage on the various inland waterways, as far as possible, to the anticipated total traffic thereon.

3. The provisions adopted in pursuance of the present Agreement shall apply to the undertakings referred to in paragraph 1. Moreover, such undertakings shall have the same rights and duties as shipping firms belonging to nationals of the Party granting the concession.

4. Any special advantages, benefits or privileges granted by either Contracting Party to any third State or to the shipping firms thereof shall also apply to the shipping firms of the other Contracting Party, and to their executive organs, employees, vessels and cargoes.

5. Annex No. 6b to the present Agreement, which constitutes an integral part thereof, sets forth the principles governing a concession to establish and operate an inland navigation undertaking on the river Oder to be granted by the Polish Government to the agency designated by the Czechoslovak Government.

Article XL

1. The shipping firms of the two High Contracting Parties operating on the same inland waterway shall conclude special agreements providing for full co-operation, subject to the maintenance of their legal and economic independence and having regard to their special tasks.

2. The co-operation referred to in paragraph 1 shall relate, *inter alia*, to the following tasks:

- (a) The most extensive use of the river fleet;
- (b) The establishment of uniform transport conditions and transport and trans-shipment tariffs;

Article XXXVIII

Les dispositions du présent chapitre ne s'appliqueront en aucun cas au cabotage entre les ports polonais.

CHAPITRE E. — NAVIGATION INTÉRIEURE ET PORTS INTÉRIEURS

Article XXXIX

1. Les personnes morales ou physiques qui auront été désignées par le gouvernement de l'une des Hautes Parties contractantes se verront accorder par le gouvernement de l'autre Partie l'autorisation de créer de entreprises qui seront admises à pratiquer la navigation sur les voies navigables intérieures de cette autre Partie.

2. Les deux Parties contractantes, en tenant compte au premier chef de leurs propres besoins, coordonneront leurs prévisions concernant toutes installations servant à la navigation ainsi que l'importance numérique de la batellerie utilisée par lesdites entreprises en vue d'adapter autant que possible le tonnage global naviguant sur les différentes voies navigables intérieures à l'ensemble des transports prévus sur ces voies.

3. Les entreprises visées à l'alinéa 1 se verront appliquer les dispositions résultant des termes du présent Accord. Ces entreprises auront en outre les mêmes droits et les mêmes obligations que les entreprises de navigation appartenant à des ressortissants de la Partie qui octroie la concession.

4. Si l'une des Parties contractantes accorde des avantages, des facilités ou des privilèges spéciaux à un Etat tiers quelconque ou à ses entreprises de navigation, lesdits avantages, facilités ou privilèges s'appliqueront également aux entreprises de navigation de l'autre Partie contractante, à leurs organes exécutifs, à leurs personnel, à leurs bateaux et à leurs cargaisons.

5. L'annexe n° 6b jointe au présent Accord et qui en fait partie intégrante énonce les principes qui serviront de base à la concession que le Gouvernement polonais accordera à l'institution désignée par le Gouvernement tchécoslovaque, pour la création et l'exploitation d'une entreprise de navigation intérieure sur la voie navigable de l'Oder.

Article XL

1. Les entreprises de navigation de chacune des Hautes Parties contractantes exploitant une même voie navigable intérieure concluront des accords spéciaux prévoyant leur étroite coopération, sans préjudice de leur autonomie juridique et économique et compte tenu de leurs tâches particulières.

2. La coopération prévue à l'alinéa 1 portera, entre autres, sur les questions suivantes:

- a) Utilisation maximum du matériel navigant;
- b) Fixation de conditions uniformes et de tarifs identiques pour le transport et le transbordement;

(c) The introduction of through transport documents and combined transport tariffs, by agreement with the railways and shipping firms of the two Contracting Parties;

(d) Mutual assistance and co-operation in other technical transport operations, such as the repair of vessels, storage of cargoes, accidents, telecommunications, replacement of crew shortages, port services, the supply of fuel, and the like;

(e) The establishment and application of uniform labour conditions and rates of pay, bonuses and the like, for their employees.

3. With a view to increasing co-operation between the shipping firms, their administrations shall hold joint meetings as required.

Article XLI

1. The two High Contracting Parties agree that the shipping firms referred to in article XXXIX, and, in particular, their executive organs, employees, vessels and cargoes shall receive in the territory of the other Contracting Party treatment as favourable as that accorded to the latter's national shipping firms.

2. The transport of goods effected by the firms or undertakings referred to in article XXXIX shall be subject only to the restrictions arising out of regulations in force in the given territory relating to customs, police, armed forces, public health, veterinary services and emigration, other regulations relating to public order and security, and regulations in force in that territory governing commercial policy. Such regulations shall be applied only in so far as this is essential and they may not hamper freedom of navigation; moreover, the principle of equal treatment for all shipping firms shall be observed.

Article XLII

No hindrances shall be put in the way of the firms referred to in article XXXIX in installing and maintaining their operational services (such as representatives' offices, agencies and branches) and technical services (such as ship repair yards) or other installations necessary for carrying out the normal shipping operations, subject to compliance with existing legislation.

Article XLIII

1. Ship's documents relating to the construction, markings, equipment, safety installations and seaworthiness of vessels, and boiler inspection certificates, issued by the competent authorities of either High Contracting Party, shall be recognized on the inland waterways and in the ports of the other Party,

- c) Adoption de documents d'expédition directe et de tarifs de transports combinés, en accord avec les chemins de fer et les entreprises de navigation des deux Parties contractantes;
  - d) Aide mutuelle et coopération dans les autres domaines techniques des transports, par exemple, en matière de réparation des bateaux, d'entreposage des cargaisons, d'avaries, de télécommunications, de complètement des équipages et des services portuaires, d'approvisionnement en combustibles, etc.;
  - e) Fixation et mise en vigueur de règles uniformes en matière de conditions de travail, de salaires, de primes, etc., applicables à leur personnel.
3. En vue de développer la coopération entre les entreprises de navigation, il sera procédé, en cas de besoin, à la convocation de séances mixtes de leurs conseils d'administration.

Article XLI

1. Les deux Hautes Parties contractantes sont convenues que les entreprises de navigation visées à l'article XXXIX et en particulier leurs organes exécutifs, leur personnel, leurs bateaux et leurs cargaisons seront traités sur le territoire de l'autre Partie avec la même bienveillance que les entreprises nationales.

2. Les seules restrictions auxquelles seront soumis les transports de marchandises effectués par les entreprises visées à l'article XXXIX seront celles qui résulteront des règlements en vigueur sur le territoire considéré en matière de douane, de police, de défense nationale, de santé publique, de médecine vétérinaire, d'émigration et des autres règlements intéressant l'ordre et la sécurité publique ainsi que des règlements en vigueur sur ledit territoire en matière de politique commerciale. L'application de ces règlements ne saurait déborder le cadre de la stricte nécessité et ne devra pas entraver la libre pratique de la navigation, le principe de l'égalité de traitement pour toutes les entreprises de navigation devant être respecté à cet égard.

Article XLII

Aucun obstacle ne sera créé aux entreprises visées à l'article XXXIX dans l'organisation et le maintien de services d'exploitation (tels que les représentations, agences, succursales), de services techniques (tels que les ateliers de réparation de bateaux) et d'autres installations nécessaires à l'exécution des opérations liées à la pratique normale de la navigation, à condition que ces services se conforment aux dispositions légales en vigueur.

Article XLIII

1. Les documents de bord relatifs à la construction, aux caractéristiques, à l'équipement en matériel, aux installations de sécurité et à la navigabilité des bateaux ainsi qu'au contrôle des chaudières, délivrés par les autorités compétentes de l'une des Hautes Parties contractantes seront reconnus valables sur les

provided that they are presented to the competent local authorities and certified by them as valid. In the same way, technical inspection of such vessels carried out by the authorities of the other Contracting Party shall be recognized in accordance with the same principles.

2. Certificates and navigation documents issued by the competent authorities of either Contracting Party shall be recognized on the inland waterways of the other Contracting Party, provided that the persons applying for such recognition demonstrate a knowledge of local navigation regulations and of technical navigation conditions on the waterways concerned.

3. The two Contracting Parties undertake to ensure the application of the most favourable regulations to the firms referred to in article XXXIX, when applying for the authorization referred to in the above paragraphs.

Article XLIV

1. Vessels of all kinds used by the firms referred to in article XXXIX, together with their regular equipment and spare parts, instruments, and fuel carried on board in quantities corresponding to traffic requirements, shall be exempt from import and export duties. The above-mentioned articles carried on board vessels must be entered in the appropriate books or registers which must be presented on request to the Customs and frontier guard authorities.

2. Exemption from import and export duties shall also be granted in respect of fuel, lubricating oils, spare parts, instruments, tools and machinery required for operational or constructional purposes, and, in general, any articles imported on behalf of the undertakings referred to in article XXXIX for the repair or construction of vessels, trans-shipment and other installations, as well as clothing, food and other articles intended for the current needs of crews and their families, but such articles may not be sold and they shall be subject to control by the competent revenue authorities. On the proposal of the Polish-Czechoslovak Communications Commission, the competent authorities shall from time to time draw up schedules of the individual items to which this regulation applies.

3. The two Contracting Parties undertake to ensure to the firms referred to in article XXXIX the application of the most favourable regulations, with a view to expediting Customs procedures and formalities relating to the transport of the articles referred to in the preceding paragraphs.

Article XLV

The firms referred to in article XXXIX shall be liable to taxes and fiscal charges in accordance with the regulations in force in their sphere of activity.

voies navigables intérieures et dans les ports intérieurs de l'autre Partie contractante, à condition que ces documents aient été présentés aux autorités locales compétentes et munis par elles d'une mention de validation. De même, les visites techniques de ces bateaux pratiquées par les autorités de l'autre Partie seront reconnues valables dans les mêmes conditions.

2. Les certificats et brevets de navigation délivrés par les autorités compétentes de l'une des Parties contractantes seront reconnus valables sur les voies navigables intérieures de l'autre Partie contractante, à condition que les personnes qui sollicitent cette validation justifient d'une connaissance suffisante des règlements locaux de navigation et des conditions techniques de la navigation sur les voies navigables en question.

3. Les deux Parties contractantes s'engagent à garantir aux entreprises mentionnées à l'article XXXIX l'application des règlements les plus favorables en ce qui concerne le bénéfice des avantages prévus aux alinéas qui précèdent.

Article XLIV

1. Seront exempts de droits de douane à l'importation et à l'exportation les bateaux de toute nature utilisés par les entreprises visées à l'article XXXIX en même temps que leur équipement normal et les rechanges, outils ou combustibles se trouvant à bord en quantité correspondant aux besoins de la navigation. Les objets mentionnés ci-dessus qui se trouvent à bord des bateaux devront figurer sur les registres ou états *ad hoc*, lesquels devront être présentés à la requête de la douane ou des organes de surveillance de la frontière.

2. Seront également exempts de droits de douane à l'importation et à l'exportation les combustibles, lubrifiants, rechanges, outils, machines-outils et machines nécessaires à la navigation ou à la construction et généralement tous objets importés par les entreprises visées à l'article XXXIX en vue de l'entretien, de la réparation ou de la construction des bateaux, des installations de transbordement et autres, ainsi que les vêtements, vivres et autres articles destinés à satisfaire les besoins courants des équipages et de leurs familles, sans que toutefois lesdits objets puissent être revendus et sous réserve du contrôle exercé par les autorités fiscales compétentes. A la demande de la Commission polono-tchécoslovaque des communications, les services compétents fixeront périodiquement les contingents des différents articles qui bénéficieront de la présente disposition.

3. Les deux Parties contractantes s'engagent à garantir aux entreprises visées à l'article XXXIX l'application des règlements les plus favorables en vue de hâter les opérations douanières et les formalités relatives au transport des objets mentionnés aux alinéas qui précèdent.

Article XLV

Les entreprises visées à l'article XXXIX acquitteront les impôts et les taxes fiscales conformément aux dispositions en vigueur dans le domaine de

The method of payment of such taxes and charges shall be defined in the concession documents.

Article XLVI

1. Each of the High Contracting Parties agrees that nationals of the other Contracting Party may be employed in its territory by the firms referred to in article XXXIX. They shall be given permits to cross the common State frontier and to reside in the territory of the other Contracting Party to the extent required by their official duties.

2. Residence permits shall also be issued to the families of persons employed in the territory of the other State.

3. Each Party reserves the right to refuse such permits in individual cases in accordance with the regulations generally in force.

Article XLVII

1. Poland shall, if requested by Czechoslovakia, lease to the firms referred to in article XXXIX, having regard to their requirements and to the co-operation provided for in article XL, such suitable areas or sites in ports or quays on the Oder, including the river port at Stettin, as are needed for transshipping and warehousing goods and supplying vessels with essential operational requirements, together with docks and repair shops on the Oder or areas suitable for their installation.

2. Czechoslovakia shall, if requested by Poland, lease to the firms referred to in article XXXIX, having regard to their requirements and to the co-operation provided for in article XL, sectors of the ports of Bratislava and Komarno, together with the auxiliary installations.

3. Exact definitions of such facilities and detailed conditions for their lease shall be laid down in agreements between the firms referred to in article XXXIX and the competent port or inland waterway authorities.

Article XLVIII

The provisions of article XXI and article XXIII, paragraphs 1 and 2, of the present Agreement shall also govern questions relating to the erection and use of buildings and installations necessary for the operation of inland navigation in the areas leased in accordance with article XLVII.

Article XLIX

Should a connexion be made between the inland waterways systems of the two High Contracting Parties, a new agreement shall be concluded adapting the provisions of the present Agreement to the new circumstances.

leur activité. Les modalités de règlement des impôts et taxes seront fixées dans les actes de concession.

Article XLVI

1. Chacune des Hautes Parties contractantes autorisera les entreprises visées à l'article XXXIX à employer sur son territoire des ressortissants de l'autre Partie contractante. Il sera délivré à ceux-ci des autorisations pour franchir la frontière commune et pour séjourner sur le territoire de l'autre Partie contractante dans la mesure nécessaire pour les besoins de leur service.

2. Des autorisations de séjour seront également délivrées aux familles du personnel employé sur le territoire de l'autre Partie.

3. Les Parties contractantes se réservent la faculté de refuser lesdites autorisations dans des cas individuels, en vertu des dispositions dont l'application est générale.

Article XLVII

1. Si la Tchécoslovaquie en fait la demande, la Pologne cédera à bail aux entreprises visées à l'article XXXIX, en tenant compte de leurs besoins et dans le cadre de la coopération prévue à l'article XL, des terrains ou des emplacements appropriés dans les ports ou les débarcadères de l'Oder, y compris le port fluvial de Stettin, dans la mesure nécessaire pour assurer le transbordement et l'entreposage des marchandises et l'approvisionnement des bateaux en objets indispensables à leur navigation, ainsi que des chantiers navals et des ateliers sur l'Oder ou les terrains nécessaires à leur installation.

2. Si la Pologne en fait la demande, la Tchécoslovaquie cédera à bail aux entreprises visées à l'article XXXIX, en tenant compte de leurs besoins et dans le cadre de la coopération prévue à l'article XL, des zones dans le port de Bratislava et de Komarno avec les installations annexes.

3. La désignation exacte des lieux et les conditions détaillées du bail seront arrêtées dans les contrats passés entre les entreprises visées à l'article XXXIX et les directions compétentes des ports ou des voies navigables.

Article XLVIII

En matière de construction et d'utilisation des bâtiments et installations nécessaires pour l'exploitation de la navigation intérieure sur les terrains loués conformément à l'article XLVII, il y aura lieu d'appliquer par analogie les dispositions des alinéas 1 et 2 des articles XXI et XXIII du présent Accord.

Article XLIX

Au cas où les réseaux de voies navigables intérieures des deux Hautes Parties contractantes viendraient à être reliés entre eux, un nouvel accord sera conclu qui adaptera les dispositions du présent Accord à la nouvelle situation ainsi créée.

SECTION F. — CONSTRUCTION OF INLAND WATERWAYS

Article L

1. The two High Contracting Parties agree on the need to carry out studies concerning the Oder-Danube waterway and the technical, organizational and economic problems connected therewith. Work on such projects must be planned in such a way that their first stages afford the two High Contracting Parties direct and real benefits.

2. There shall be set up for this purpose a Polish-Czechoslovak Committee of Studies for Oder-Danube Waterway Problems, which shall be an organ of the Polish-Czechoslovak Communications Commission. The Statute of the said Committee shall constitute annex No. 6c to the present Agreement.

3. The members, experts and auxiliary staff of the said Committee shall, in the performance of their official duties, be accorded the most favourable treatment within the limits of the regulations in force when crossing the common frontier of the two Contracting Parties.

Article LI

The High Contracting Parties shall in their common interest afford one another all possible assistance in improving and perfecting their inland waterways and related installations.

Article LII

With regard to the Oder-Danube waterway, each of the Contracting Parties shall in its own territory construct reservoirs designed to improve navigation conditions on the river Oder. The programme for the construction, financing and operation of such reservoirs shall be prepared by the Polish-Czechoslovak Communications Commission, consideration being given to the effect of such works in increasing the efficiency and earning capacity of shipping and shall be adjusted to the requirements of navigation on the Oder, without prejudice to other sectors of the water economy.

Article LIII

The two Parties recognize as a particularly important section of the Oder-Danube Canal the section between Kozle and Ostrawa, and, in connexion therewith, the Polish-Czechoslovak Communications Commission shall prepare joint technical and financial plans for the completion of that sector during the first stage of the construction of the Oder-Danube Canal.

CHAPITRE F. — CONSTRUCTION DE VOIES NAVIGABLES
INTÉRIEURES

Article L

1. Les deux Hautes Parties contractantes reconnaissent de commun accord la nécessité de procéder à des études sur la voie navigable de l'Oder au Danube et sur les problèmes techniques, d'organisation et d'économie qui se posent à son sujet. Les projets élaborés devront prévoir un ordre de succession des travaux tel que leurs premières réalisations apportent aux deux Parties contractantes des avantages directs et réels.

2. A cet effet, il est constitué un Comité polono-tchécoslovaque d'études relatives à la voie navigable de l'Oder au Danube, qui fonctionnera en tant qu'organe de la Commission polono-tchécoslovaque des communications. Les statuts de ce Comité constituent l'annexe n° 6c du présent Accord.

3. Les membres de ce Comité, ses experts et son personnel auxiliaire, dans l'exercice des fonctions qui leur sont dévolues, bénéficieront des plus grandes facilités pour le franchissement de la frontière commune aux deux Parties contractantes dans le cadre des règlements en vigueur.

Article LI

Dans leur intérêt commun, les Hautes Parties contractantes s'accorderont mutuellement toute l'assistance possible pour améliorer et perfectionner leurs voies navigables intérieures et les installations qui s'y rattachent.

Article LII

En ce qui concerne la voie navigable de l'Oder au Danube, chacune des Parties contractantes construira sur son propre territoire des réservoirs destinés à améliorer la navigabilité de l'Oder. Le programme de construction, de financement et d'exploitation de ces réservoirs sera élaboré par la Commission polono-tchécoslovaque des communications, compte tenu de la contribution que ces travaux doivent apporter à l'amélioration de la navigation et à l'accroissement de son rendement ; ce programme devra être adapté aux besoins de la navigation sur l'Oder sans porter préjudice aux autres secteurs de l'économie hydraulique.

Article LIII

Etant donné que les deux Parties contractantes attachent une importance particulière à la section du canal de l'Oder au Danube qui ira de Kozle à Ostrava, la Commission polono-tchécoslovaque des communications élaborera des plans techniques et un plan financier communs tendant à l'achèvement de cette section au cours de la première étape des travaux de construction du canal de l'Oder au Danube.

SECTION G. — FINAL PROVISIONS

Article LIV

If at any time during the validity of the present Agreement either of the High Contracting Parties asks for a revision of all or any of the provisions thereof, the other Contracting Party shall be bound to open negotiations no later than two months from the date of submission of a proposal for revision accompanied by a statement of reasons.

Article LV

The present Agreement shall come into force on the date of the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, shall remain in force for five years and shall be renewed by tacit consent for further periods of five years unless it is denounced by one of the High Contracting Parties not less than one year prior to the expiry of the current five-year period.

DONE in duplicate, in the Polish and Czechoslovak languages, both texts being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBLOWSKI

O. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic

(Signed) Jan MASARYK

Hubert RIPKA

Josef JANDA

Evžen LÖBL

CHAPITRE G. — DISPOSITIONS FINALES

Article LIV

Au cas où, pendant la durée du présent Accord, l'une des Hautes Parties contractantes demanderait la revision de l'ensemble ou de certaines de ses dispositions, l'autre Partie contractante sera tenue d'entrer en négociations avec elle à ce sujet dans le délai de deux mois à compter du jour où lui aura été remise la demande motivée de revision.

Article LV

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique et il sera valable pendant une période de cinq années, étant entendu que sa validité sera prorogée tacitement par périodes successives de cinq années, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne le dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Jan MASARYK

Hubert RIPKA

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annex No. 7**AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND THE
CZECHOSLOVAK REPUBLIC CONCERNING FINANCIAL
CO-OPERATION**

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the two High Contracting Parties have concluded an Agreement concerning financial co-operation, containing the following provisions.

A. — THE OBJECTIVES OF FINANCIAL CO-OPERATION*Article I*

The objectives of Polish-Czechoslovak financial co-operation shall be:

1. Supervision of the proper execution of the Payments Agreement² and of the plan for payments arising out of the Agreement concerning deliveries of capital goods³ and the Agreement concerning the exchange of goods;⁴

2. The promotion of contacts between the banks, savings banks and insurance institutions of the two States, with regard to:

(a) The establishment of the principles of professional co-operation;

(b) The scientific organization of labour;

(c) The exchange of professional information and practical experiments;

(d) The training and exchange of workers;

3. The familiarization of the above-mentioned institutions with each other's organization and methods of work;

4. The identification and co-ordination of all matters of common interest to such institutions;

5. The exchange of views and the co-ordination of procedures with regard to problems affecting foreign financial markets which might interest the two States, and the preparation of materials and proposals concerning such problems.

B. — MEANS OF ACHIEVING THE OBJECTIVES*Article II*

The above-mentioned objectives shall be achieved through the agency of the Polish-Czechoslovak committees established for that purpose by the two Governments concerned.

¹ See p. 204 of this volume.

² See p. 254 of this volume.

³ See p. 248 of this volume.

⁴ See p. 238 of this volume.

Annexe n° 7

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA
RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE RELATIF A LA COOPÉRATION
FINANCIÈRE

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord relatif à la coopération financière dont la teneur suit :

A. — BUTS DE LA COOPÉRATION FINANCIÈRE

Article premier

Les buts de la coopération financière polono-tchécoslovaque sont les suivants :

1. Contrôler la bonne exécution de l'Accord de paiements² et du plan des paiements à effectuer tant au titre de l'Accord relatif à la fourniture de biens d'équipement³ qu'au titre de l'Accord relatif à l'échange des marchandises⁴;

2. Etablir des contacts entre les banques, les caisses d'épargne et les institutions d'assurance des deux pays dans les domaines ci-après :

a) Établissement des bases d'une coopération professionnelle;

b) Organisation scientifique du travail;

c) Échange des connaissances acquises et de l'expérience résultant de la pratique professionnelle;

d) Formation du personnel et échange de personnel;

3. Se mettre mutuellement au courant de l'organisation et des méthodes de travail des institutions susmentionnées;

4. Définir les questions d'intérêt commun pour ces institutions et en assurer la coordination;

5. Procéder à l'échange des points de vue et coordonner les méthodes d'action en ce qui concerne tous problèmes relatifs aux marchés financiers étrangers, qui pourrait intéresser les deux pays; préparer la documentation et les propositions se rapportant à ces problèmes.

B. — MOYENS DE RÉALISATION

Article II

La réalisation des fins énumérées ci-dessus s'effectuera par l'intermédiaire de comités polono-tchécoslovaques constitués à cet effet par les gouvernements respectifs.

¹ Voir p. 205 de ce volume.

² Voir p. 255 de ce volume.

³ Voir p. 249 de ce volume.

⁴ Voir p. 239 de ce volume.

Article III

The following Polish-Czechoslovak committees shall be established in the first place:

- (a) A committee on banking co-operation;
  - (b) A committee on co-operation in the matter of savings;
  - (c) A committee on co-operation in insurance matters.
- Other committees may be established as required.

Article IV

The committees shall function in accordance with statutes to be ratified by both Governments.

Article V

A Polish-Czechoslovak Financial Commission shall be set up to supervise the application of the present Agreement. The organization, purposes, scope and functions of this Commission are defined in a statute annexed to the present Agreement and constituting an integral part thereof (annex No. 7a).

Article VI

This Agreement shall come into force on the date of the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, shall remain in force for five years and shall be renewed by tacit consent for further periods of five years, unless it is denounced by one of the High Contracting Parties not less than one year prior to the expiry of the current five-year period.

DONE in duplicate, in the Polish and Czechoslovak languages, both texts being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Article III

Seront constitués en premier lieu les Comités polono-tchécoslovaques suivants:

- a) Comité de coopération bancaire;
- b) Comité de coopération en matière d'épargne;
- c) Comité de coopération en matière d'assurances.

D'autres comités pourront être créés au fur et à mesure des besoins.

Article IV

Les comités agiront conformément à leurs statuts qui devront être approuvés par les deux gouvernements.

Article V

Il est créé une Commission polono-tchécoslovaque des finances, chargée de veiller à l'exécution du présent Accord. Son organisation, son but, sa compétence et son mode d'action sont définis dans les statuts qui sont joints au présent Accord et qui en font partie intégrante (annexe n° 7a).

Article VI

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique et il sera valable pendant une période de cinq années, étant entendu que sa validité sera tacitement prorogée par périodes successives de cinq années, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne le dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 7 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 8**AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND THE
CZECHOSLOVAK REPUBLIC CONCERNING INDUSTRIAL
CO-OPERATION**

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the High Contracting Parties have concluded an Agreement concerning industrial co-operation containing the following provisions:

Article I

The purpose of industrial co-operation between the two States is mutual assistance with a view to the full utilization of industry, and to its development and technical progress, which the industrial authorities of both States wish to accelerate to the best of their ability, so as to raise the standard of living of their nationals, intensify economic activity and thus strengthen economic ties with other countries.

Industrial co-operation between the two countries shall be developed gradually and systematically.

Article II

The methods of achieving industrial co-operation are the following:

1. The reciprocal study of the production programmes of individual sectors of industry, with a view to their mutual supplementation and, if necessary, co-ordination;
2. The joint reconstruction or establishment of industrial installations;
3. The investigation of the possibility of commercial co-operation between sectors of industry of the two countries, and, in certain cases, its practical implementation;
4. The exploration of the possibility of co-operation, and its implementation, with regard to:
  - (a) Normalization and standardization;
  - (b) Scientific and research work;
  - (c) The scientific organization of labour;
  - (d) The training of industrial personnel;
  - (e) The modernization of technological and construction methods;

---

¹ See p. 204 of this volume.

Annexe n° 8

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA
RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE RELATIF À LA COOPÉRATION
INDUSTRIELLE

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord relatif à la coopération industrielle dont la teneur suit :

Article premier

La coopération des deux Etats dans le domaine de l'industrie a pour but l'assistance mutuelle en vue de réaliser le plein emploi de l'industrie, son développement et son progrès technique, tâche dont les industries des deux pays veulent hâter l'accomplissement autant qu'il est en leur pouvoir, afin de relever le niveau d'existence de leurs ressortissants, d'accélérer le rythme de la vie économique et par là même de resserrer leurs liens économiques avec les autres pays.

La coopération industrielle des deux pays se développera progressivement et systématiquement.

Article II

Pour réaliser cette coopération industrielle, il sera fait appel aux moyens suivants :

1. Etude réciproque des programmes de production des diverses branches industrielles afin de les compléter mutuellement et, si besoin est, de les coordonner;
2. Reconstruction ou construction en commun d'établissements industriels;
3. Etude de la possibilité d'une coopération commerciale entre les branches industrielles des deux pays et, dans certains cas, réalisation de cette coopération;
4. Etude des possibilités d'une coopération et réalisation de cette coopération dans les domaines suivants:
  - a) Normalisation et standardisation;
  - b) Travaux scientifiques et recherches expérimentales;
  - c) Organisation scientifique du travail;
  - d) Formation du personnel de l'industrie;
  - e) Modernisation technique tant sur le plan de la technologie que de la construction;

---

¹ Voir p. 205 de ce volume.

(f) Patents, licences and other scientific and technical matters;

5. Other methods of co-operation which in particular sectors would further the common interests of the industries of the two countries.

Article III

The industrial co-operation programme defined above shall be fulfilled within the framework of individual sectors of industry; Polish-Czechoslovak Sector Committees shall be set up for this purpose.

Article IV

With a view to the continuous co-ordination of the work of the Sector Committees, the Polish-Czechoslovak Industrial Commission, which is referred to in article 5 of the statutes of the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council,¹ shall be set up.

In order to fulfil its functions, the Industrial Commission shall supervise the activities of the Sector Committees, examine and appraise their reports, co-ordinate the related work of the individual Committees in matters which do not fall within the competence of other commissions, advise the Committees with a view to facilitating their co-operation, and settle any disputes referred to it by the individual Committees.

Article V

The chairmen and members of the Industrial Commission and of each of the Sector Committees shall be appointed and removed by the Governments of the two States.

Article VI

The statutes of the Industrial Commission shall constitute an annex to this Agreement (annex No. 8a).

Article VII

The Industrial Commission shall approve the statutes of the individual Sector Committees and any amendments thereto. The statutes shall in each case be based on the following principles:

1. The Sector Committee shall consist of a Polish section and a Czechoslovak section.

2. The chairmen and members of the two sections shall be appointed and removed by their own Governments.

3. No decision may be taken by the Committee except on the basis of a declaration by the chairmen of both sections that the two Parties are in agreement on the matter in question.

¹ See p. 338 of this volume.

f) Brevets d'invention, licences et autres problèmes d'ordre scientifique et technique;

5. Toutes autres méthodes de coopération qui, dans les diverses branches, serviront l'intérêt commun des industries des deux pays.

Article III

La réalisation des fins ainsi précisées de la coopération industrielle s'effectuera dans le cadre des diverses branches de l'industrie; il sera créé à cet effet des Comités polono-tchécoslovaques de branche industrielle.

Article IV

Est constituée, en vue de coordonner d'une manière permanente les travaux des Comités de branche industrielle, la Commission polono-tchécoslovaque de l'industrie visée à l'article V des statuts du Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque¹.

La Commission de l'industrie s'acquitte de sa tâche en contrôlant l'activité des Comités de branche industrielle, en soumettant leurs comptes rendus à un examen critique, en coordonnant les travaux connexes des différents Comités dans les domaines qui ne sont pas réservés aux autres Commissions, en donnant aux Comités des directives pour faciliter leur coopération et en délibérant sur les questions litigieuses à elle soumises par les divers Comités.

Article V

Le président et les membres de la Commission de l'industrie, de même que ceux des Comités de branche industrielle, sont nommés et révoqués par les gouvernements des deux pays.

Article VI

Les statuts de la Commission de l'industrie constituent l'annexe n° 8a du présent Accord.

Article VII

La Commission de l'industrie approuvera les statuts des divers Comités de branche industrielle ainsi que les modifications qui y seront apportées, étant entendu que lesdits statuts devront tous avoir pour base les principes suivants:

1. Le Comité de branche industrielle se compose de deux sections: l'une polonaise, l'autre tchécoslovaque.

2. Le président et les membres de chaque section sont nommés et révoqués par leurs gouvernements respectifs.

3. Les décisions du Comité ne seront prises que lorsque les présidents des deux sections auront constaté l'accord des deux parties en la matière.

¹ Voir p. 339 de ce volume.

4. The statutes of the Sector Committee may provide for the establishment of sub-committees to study specific aspects of the sector of industry concerned, or of other temporary or permanent bodies to carry out special tasks.

Article VIII

For the purposes of this Agreement, the term "industry" shall be deemed to mean industrial and artisan production as a whole.

Article IX

This Agreement shall come into force on the date of the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, shall remain in force for five years and shall be renewed by tacit consent for further periods of five years, unless it is denounced by one of the High Contracting Parties not less than one year prior to the expiry of the current five-year period.

DONE in duplicate, in the Polish and Czechoslovak languages, both texts being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Josef JANDA

Evžen LÖBL

4. Les statuts du Comité de branche industrielle peuvent prévoir la création de sous-comités chargés de travaux dans certains secteurs d'une branche donnée de l'industrie ou d'autres organes provisoires ou permanents chargés de l'exécution de tâches particulières.

Article VIII

Au sens du présent Accord, le terme "industrie" englobe toute la production industrielle et artisanale.

Article IX

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique et il sera valable pendant une période de cinq années, étant entendu que sa validité sera tacitement prorogée par périodes successives de cinq années, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne le dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Josef JANDA

Evžen LÖBL

Annex No. 9**AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND THE
CZECHOSLOVAK REPUBLIC CONCERNING CO-OPERATION IN
AGRICULTURE, FORESTRY AND FOOD PRODUCTION**

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the High Contracting Parties have concluded an Agreement concerning co-operation in agriculture, forestry and food production, containing the following provisions:

Article I

The purposes of Polish-Czechoslovak co-operation in agriculture, forestry and food production are the following:

1. The reciprocal study of the natural, social, economic and technical conditions of agriculture, forestry and food production and the organization of agricultural society and rural life in the two Contracting States;
2. Mutual assistance in the reconstruction and development of agriculture, forestry and food production;
3. The establishment of directives for the reciprocal exchange of agricultural, forestry and food products;
4. A joint survey of the possibility of combined efforts in the production of certain agricultural articles, means of agricultural production and the output of the agricultural consumer industries, and the organization of the joint production of such articles and means of production;
5. Consultation concerning participation in international organizations, institutions and economic conferences, with a view to adapting joint production programmes to the requirements of the world market;
6. The development of reciprocal scientific, cultural and educational relations with respect to agriculture, forestry and food production.

Article II

With a view to achieving the aims set forth in article I, a Polish-Czechoslovak Agricultural Commission shall be set up. The organization, scope and procedure of the Commission are defined in the Statutes which constitute annex No. 9a to this Agreement and form an integral part thereof.

---

¹ See p. 204 of this volume.

Annexe n° 9**ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE RELATIF A LA COOPÉRATION DANS LES DOMAINES DE L'AGRICULTURE, DE LA SYLVICULTURE ET DE L'ALIMENTATION**

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord suivant relatif à la coopération dans les domaines de l'agriculture, de la sylviculture et de l'alimentation :

Article premier

Les buts de la coopération polono-tchécoslovaque dans les domaines de l'agriculture, de la sylviculture et de l'alimentation sont les suivants :

1. Prendre mutuellement connaissance des conditions biologiques, sociales, économiques et techniques de la production agricole et forestière, de l'alimentation, de l'organisation du monde agricole et de la vie des campagnes dans les deux pays contractants;
2. S'aider mutuellement à restaurer et à développer l'agriculture, la sylviculture et l'alimentation;
3. Fixer les bases de l'échange entre les deux pays des produits agricoles, forestiers et alimentaires;
4. Examiner en commun les possibilités d'une division du travail dans la production de certains articles agricoles, moyens de production agricole et produits de l'industrie agricole alimentaire, et organiser la production en commun desdits articles et moyens de production;
5. Se concerter sur la conduite à tenir au sein des organisations, institutions et conférences économiques internationales en vue d'adapter aux besoins du marché mondial les desseins communs aux deux pays dans le domaine de la production;
6. Développer entre les deux pays les relations scientifiques, culturelles et pédagogiques dans les domaines de l'agriculture, de la sylviculture et de l'alimentation.

Article II

En vue de la réalisation des fins définies à l'article premier, il est créé une Commission polono-tchécoslovaque de l'agriculture dont l'organisation, la compétence et le mode d'action sont fixés dans les statuts qui constituent l'annexe n° 9a du présent Accord, dont ils font partie intégrante.

¹ Voir p. 205 de ce volume.

The principles by which the Agricultural Commission shall be guided in its work are defined in annex No. 9b, which constitutes an integral part of this Agreement.

Article III

This Agreement shall come into force on the date of the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, shall remain in force for five years and shall be renewed by tacit consent for further periods of five years, unless it is denounced by one of the High Contracting Parties not less than one year prior to the expiry of the current five-year period.

DONE in duplicate, in the Polish and Czechoslovak languages, both texts being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RÍPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 10

**AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND THE
CZECHOSLOVAK REPUBLIC CONCERNING SCIENTIFIC
AND TECHNICAL CO-OPERATION**

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the High Contracting Parties have concluded an Agreement concerning scientific and technical co-operation, containing the following provisions:

---

¹ See p. 204 of this volume.

Les principes qui doivent présider aux travaux de la Commission de l'agriculture sont énoncés dans l'annexe n° 9b, qui fait partie intégrante du présent Accord.

Article III

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique et il sera valable pendant une période de cinq années, étant entendu que sa validité sera tacitement prorogée par périodes successives de cinq années, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne le dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annexe n° 10

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA
RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE RELATIF A LA COOPÉRATION
SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord suivant relatif à la coopération scientifique et technique:

---

¹ Voir p. 205 de ce volume.

Article I

The purposes of Polish-Czechoslovak scientific and technical co-operation are the following:

A. With regard to co-operation between scientific and research institutes:

1. The familiarization of the scientific and research institutes of each Party with the problems and work programmes of the corresponding institutes of the other Party.;
2. The concerting of plans for scientific research, the introduction as far as possible, of uniform types of documentation in defining the activities of institutes, and the co-ordination of work programmes with the economic plans of the two States;
3. The exchange of scientific personnel, information and documents;
4. Joint consultation at international congresses and, if necessary, the representation thereof of both Parties by the delegation of one of the two States;
5. The organization of meetings between the scientific and research institutes of the two States;
6. In particular, with a view to facilitating co-operation between scientific and research institutes the preparation for their respective Governments of draft regulations designed to:
  - (a) Co-ordinate the provisions of patent law;
  - (b) Enable scientific research workers of each State to carry on scientific activities in the territory of the other State, in accordance with their scientific degrees and qualifications;
  - (c) guarantee the necessary funds for the effective development of the proposed scientific and research co-operation between the two States.

B. With regard to co-operation in the matter of standardization:

Drawing up a work programme for the establishment of standards, deciding which standards should be common to both States, and apportioning the work among the appropriate sub-sections including, in particular:

1. The exchange of standards, projects and other similar material;
2. The standardization of designs and the selection of a number of the preferred limits and fits of the ISA, which are applied in the two States.

Article premier

Les buts de la coopération scientifique et technique polono-tchécoslovaque sont les suivants:

A. — Dans le domaine de la coopération des instituts de recherche scientifique:

1. Faire connaître aux instituts de recherche scientifique de chacune des Parties l'objet et le programme des travaux entrepris par les instituts correspondants de l'autre Partie;
2. Coordonner les plans de recherche scientifique, introduire toute l'uniformité possible dans la documentation relative à l'activité des instituts et relier le programme de leurs travaux aux plans économiques des deux pays;
3. Procéder à l'échange de savants, de résultats d'expériences et de documents;
4. Procéder à des consultations avant les congrès internationaux et, en cas de nécessité, faire représenter les deux Parties dans ces congrès par la délégation de l'une d'elles seulement;
5. Organiser des congrès réunissant les instituts de recherche scientifique des deux pays;
6. A l'effet surtout de faciliter la coopération des instituts de recherche scientifique, préparer respectivement pour les deux gouvernements des projets de règlements relatifs aux questions suivantes:
  - a) Coordination de la législation sur les brevets d'invention;
  - b) Mesures tendant à permettre aux travailleurs adonnés à la recherche scientifique de chacun des pays, d'exercer une activité scientifique sur le territoire de l'autre pays, conformément aux diplômes et aux titres scientifiques qu'ils possèdent;
  - c) Fourniture des moyens financiers nécessaires pour assurer le développement satisfaisant de la coopération projetée entre les deux pays dans le domaine de la science et de la recherche.

B. — En matière de coopération dans le domaine de la normalisation:

Etablir un programme de travaux tendant à l'élaboration de normes, déterminer les normes qui doivent être communes aux deux pays, répartir les tâches entre les sections correspondant aux diverses branches de l'industrie, en particulier:

1. Procéder à l'échange des normes, des projets et de toute autre documentation dans ce domaine;
2. Uniformiser les dessins et choisir dans l'Accord de l'ISA les ajustements préférentiels appliqués dans les deux pays.

C. With regard to the scientific organization of labour:

Study of problems relating to the organization of labour in undertakings of all types and to labour legislation, especially in connexion with the rationalization of labour, manpower norms and workshop administration and accounting. These purposes shall be achieved, in particular, by means of:

1. The exchange of professional literature, instructions and printed matter
2. The drawing up of short-term and long-term programmes, the work being divided between the two States;
3. The reciprocal adjustment of internal organizational methods in industrial undertakings, especially with regard to scientific organization, the economic use of manpower, power, raw materials, and the like;
4. The standardization of labour methods in the territory of the two States
5. The exchange of workers and experience in the field of organisation;
6. The solution of labour problems in individual sectors, including the organization of direct relations between them.

D. With regard to the training of technical and economic workers:

The institution of co-operation between the two States in the exchange of experience in training industrial, commercial, agricultural, construction and transport workers and workers in other sectors of the economy, the training of young people, the preparation of workers to qualify as skilled workers, technicians or instructors in various branches of the economy and, in particular:

1. The exchange of professors and instructors of polytechnical institutes, technical schools and factory courses;
2. The exchange of students and probationers;
3. The exchange of experience in training methods, and of instructions, publications, scientific aids and training programmes;
4. The preparation of Polish-Czechoslovak technical and economic dictionaries by Polish and Czechoslovak economic experts;
5. The organization of special libraries in the two States for the dissemination of specialized literature.

C. — En matière d'organisation scientifique du travail:

Etudier les problèmes relatifs à l'organisation du travail dans les entreprises de toutes catégories et à la législation du travail, en particulier les problèmes relatifs à la rationalisation du travail, aux normes du travail humain ainsi qu'à la gestion et à la comptabilité d'atelier. La réalisation de ces fins sera obtenue surtout par les moyens suivants:

1. Echange d'ouvrages professionnels, d'instructions et d'imprimés;
2. Adoption de programmes à long terme et à court terme avec répartition des travaux entre les deux pays;
3. Rapprochement des méthodes appliquées dans les deux pays pour l'organisation intérieure des établissements industriels, en particulier dans le domaine de l'organisation scientifique, de l'utilisation du matériel humain, de l'énergie, des matières premières, etc.;
4. Uniformisation des méthodes de travail sur le territoire de chacune des Parties;
5. Echange de personnel spécialisé en matière d'organisation et communication mutuelle de l'expérience acquise dans ce domaine;
6. Solution des problèmes professionnels dans le cadre des différentes branches de la production par des moyens comportant également l'établissement de contacts directs entre lesdites branches.

D. — Dans le domaine de la formation des travailleurs techniques et des travailleurs participant à l'activité économique:

Etablir une coopération entre les deux pays en matière d'échange des résultats de l'expérience acquise dans le domaine de la formation des travailleurs de l'industrie et du commerce, de l'agriculture, du bâtiment, des communications et des autres branches économiques, en matière de formation de la jeunesse, de formation parmi les ouvriers, de spécialistes, de techniciens et de moniteurs des différents secteurs de l'économie, en particulier:

1. Procéder à l'échange de professeurs et de conférenciers des écoles polytechniques, des écoles techniques et des cours professionnels;
2. Procéder à l'échange d'élèves et de stagiaires;
3. Se communiquer les résultats de l'expérience acquise dans le domaine des méthodes de formation, procéder à l'échange d'instructions et de publications, d'aide en matière d'enseignement et de programmes de formation;
4. Faire rédiger, par des économistes spécialisés de Pologne et de Tchécoslovaquie, des dictionnaires techniques et économiques polono-tchécoslovaques;
5. Organiser sur le territoire des deux pays des librairies spéciales pour la divulgation des ouvrages professionnels.

E. With regard to the modernization of technological methods, co-operation in respect of manufacturing rights, and co-operation between planning offices:

The promotion, in the various sectors of economy, of measures to introduce into the territory of the two States the latest technical advances, designed to simplify and improve technological processes, lower production costs, economize in the use of materials and means of production, and utilize substitute materials, and measures of all kinds for the modernization of production methods;

The co-ordination of general and fundamental problems relating to co-operation between sectors of the economy in the two States with regard to manufacturing rights;

As regards co-operation between planning offices, the co-ordination of the work of the sector planning offices concerned in the two States with planning for industry, building, transport and other sectors of economy.

Work in connexion with planning offices shall be carried out on the Sector Committee level and shall comprise, in particular:

1. The exchange of nomenclature, projects and plans drawn up by planning offices of the two States in connexion with the economic plans of those States;
2. The co-ordination of work programmes and the allocation of tasks among the various offices engaged in the two countries of related problems;
3. The exchange of designs, instructions, documentary and other planning material, and the exchange of planning technicians.

Article II

A Polish-Czechoslovak Commission on Scientific and Technical Co-operation shall be set up to achieve the purposes of scientific and technical co-operation defined above.

Article III

The Commission on Scientific and Technical Co-operation may set up sub-commissions to effect scientific and technical co-operation in particular fields. These sub-commissions shall include, in particular:

1. A Sub-Commission on Scientific and Research Institutes;
2. A Sub-Commission on Standardization;
3. A Sub-Commission on the Scientific Organization of Labour;

E. — En matière de modernisation des procédés technologiques, de coopération dans le domaine des licences et de coopération de bureaux d'études :

Prendre, dans le cadre des différents secteurs de l'économie, des mesures tendant à introduire sur le territoire des deux Etats les plus récentes conquêtes de la technique visant à simplifier les procédés technologiques, à les perfectionner, à abaisser le coût de production, à réaliser des économies de matériaux et de moyens de production ; à employer des matériaux de remplacement, ainsi que toutes mesures dans le domaine de la modernisation des méthodes de production ;

Coordonner les problèmes d'ordre général et de principe liés à la coopération en matière de licences des différentes branches industrielles des deux pays ;

En matière de coopération des bureaux d'études, coordonner les travaux des bureaux d'études qui fonctionnent sur le territoire des deux pays, pour les différentes branches de la production, dans le domaine des plans relatifs à l'industrie, au bâtiment, aux communications et aux autres secteurs de la vie économique.

L'œuvre à accomplir dans le domaine des bureaux d'études sera réalisée dans le cadre des Comités de branche industrielle notamment par les moyens suivants :

1. Echange des nomenclatures, des sujets d'études et des projets élaborés par les bureaux d'études des deux pays, concernant les plans économiques desdits pays ;
2. Coordination du programme des travaux et division du travail entre les différents bureaux dont l'activité porte dans les deux pays sur des problèmes connexes ;
3. Echange des dessins, des instructions, des ouvrages et autres documents relatifs à l'élaboration des projets et échange de personnel des bureaux d'études.

Article II

En vue de réaliser les fins ainsi précisées de la coopération scientifique et technique, il est créé une Commission polono-tchécoslovaque de coopération scientifique et technique.

Article III

La Commission de coopération scientifique et technique peut constituer des sous-commissions chargées d'assurer la coopération scientifique et technique dans les différents domaines de sa compétence et en premier lieu :

1. Une Sous-Commission des instituts de recherche scientifique ;
2. Une Sous-Commission de normalisation ;
3. Une Sous-Commission d'organisation scientifique du travail ;

4. A Training Sub-Commission;
5. A Sub-Commission on Matters relating to Technology, Manufacturing Rights and Planning Offices.

Article IV

The statutes of the Commission on Scientific and Technical Co-operation shall be attached to this Agreement in the form of an annex.

Article V

The Commission on Scientific and Technical Co-operation shall assume its functions not later than fourteen days from the date of the entry into force of this Agreement.

Article VI

This Agreement shall come into force on the date of the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, shall remain in force for five years and shall be renewed by tacit consent for further periods of five years unless it is denounced by one of the High Contracting Parties not less than one year prior to the expiry of the current five-year period.

DONE in duplicate, in the Polish and Czechoslovak languages, both texts being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

4. Une Sous-Commission de formation professionnelle;
5. Une Sous-Commission chargée des questions relatives à la technologie, aux licences et aux bureaux d'études.

Article IV

Les statuts de la Commission de coopération scientifique et technique sont joints en annexe au présent Accord.

Article V

La Commission de coopération scientifique et technique entrera en fonction au plus tard dans les quatorze jours qui suivront la date de l'entrée en vigueur du présent Accord.

Article VI

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique et il sera valable pendant une période de cinq années, étant entendu que sa validité sera tacitement prorogée par périodes successives de cinq années, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne le dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 11**PROTOCOL CONCERNING CO-OPERATION IN THE REPAIR AND
CONSTRUCTION OF CERTAIN ECONOMIC ENTERPRISES**

1. The Polish Government and the Czechoslovak Government, attaching the highest importance to that form of economic co-operation which consists in the joint repair and construction of such economic enterprises as are or may in the future be of particular importance in raising the level of economic life in both countries, call upon the competent Sector Committees or other organs concerned to maintain constant supervision of the proper application of this form of co-operation.

2. The two Governments note with great satisfaction that agreement has been reached in principle between the Central Power Administration and the Czechoslovak Power Stations to prepare for the joint and rapid reconstruction of the first-stage of the electric power station at Dwory, near Oswiecim, with a capacity of 120,000 kilowatts, to supply electricity to the two countries.

3. The Governments of the two States confirm that, on the basis of preliminary conversations held by the industrial sectors concerned, primary consideration must be given to the possibility of the joint reconstruction of the following economic enterprises:

- (a) The chemical plant at Dwory, near Oswiecim, together with the collieries at Ziemowit and Wesola;
- (b) The Rokita chemical plant at Brzeg Dolny;
- (c) The synthetic fibres factory at Gorgowie;
- (d) The iron foundry near Gliwice, on the Klodnicki Canal;
- (e) The dockyards on the Oder.

4. Co-operation in the repair and construction of certain economic enterprises shall be effected on a basis of equal profits, in so far as the construction of such enterprises in the territory of the High Contracting Parties is concerned, and in such a manner as to obviate the need for unilateral long-term credits.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the
Polish Republic:
(Signed) H. MINC
S. WIERBŁOWSKI
A. ROSE

For the Government of the
Czechoslovak Republic:
(Signed) Hubert RIPKA
Jan MASARYK
Evžen LÖBL
Josef JANDA

Annexe n° 11

PROTOCOLE RELATIF A LA COOPÉRATION DANS LE DOMAINE DE
LA RECONSTRUCTION ET DE LA CONSTRUCTION DE CERTAINS
ÉTABLISSEMENTS D'INTÉRÊT ÉCONOMIQUE

1. Le Gouvernement polonais et le Gouvernement tchécoslovaque, attachant la plus grande importance à la coopération économique dans le domaine de la reconstruction et de la construction en commun d'établissements qui présentent ou présenteront un intérêt particulier pour l'élévation du niveau de la vie économique des deux pays, invitent les Comités de branche industrielle compétents ou tous autres organes intéressés à veiller constamment à ce que cette forme de coopération soit dûment pratiquée.

2. Les gouvernements des deux pays constatent avec une vive satisfaction l'accord de principe réalisé entre la Direction centrale de l'énergie et les Etablissements tchécoslovaques de production d'énergie quant aux préparatifs tendant à la rapide réalisation en commun de la première étape de reconstruction de la centrale électrique de Dwory, près d'Oswiecim, qui la doterait d'une puissance de production de 120 mégawatts, en vue de fournir de l'énergie aux deux pays.

3. Les gouvernements des deux pays déclarent qu'à la suite des pourparlers préliminaires qui ont eu lieu entre les branches industrielles intéressées, il convient tout d'abord d'examiner la possibilité de reconstruire en commun les établissements d'intérêt économique suivants:

- a) Usine de produits chimiques de Dwory, près d'Oswiecim, avec les mines de charbon de Ziemowit et de Wesola;
- b) Usine de produits chimiques Rokita, à Brzeg Dolny;
- c) Usine de fibres synthétiques de Gorzow;
- d) Fonderie de fer sur le canal Klodnicki, près de Gliwice;
- e) Chantiers navals de l'Oder.

4. La coopération dans le domaine de la reconstruction et de la construction de certains établissements d'intérêt économique sera fondée sur le principe de l'égalité des avantages, pour autant que lesdits établissements seront construits sur le territoire des deux Hautes Parties contractantes, et elle sera réalisée de manière à éviter la nécessité d'un crédit unilatéral à long terme.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la
République de la Pologne:

(Signé) H. MINC
S. WIERBŁOWSKI
A. ROSE

Pour le Gouvernement de la
République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA
Jan MASARYK
Evžen LÖBL
Josef JANDA

Annex No. 12

AGREEMENT BETWEEN THE POLISH REPUBLIC AND THE CZECHOSLOVAK REPUBLIC CONCERNING CO-OPERATION IN ECONOMIC PLANNING AND STATISTICS

In pursuance of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the High Contracting Parties have concluded an Agreement concerning co-operation in economic planning and statistics, containing the following provisions:

Article I

The purposes of co-operation between Poland and Czechoslovakia with regard to economic planning and statistics are the following:

1. Joint consultation concerning the organization of planning, planning and statistical methods, and methods of work of planning and statistical organs and related agencies, of institutes for scientific research on economic subjects, and the like;

2. Exchange of information and mutual consultation with regard to the whole range of economic planning in the two States, special attention being paid, at the request of either Party, to the portions of such plans which are closely connected with economic co-operation between the two States;

3. Determining whether decisions of the Polish-Czechoslovak Commissions or their organs on questions of economic planning, such as the sharing of production programmes, and the like, shall be co-ordinated with the general economic plans of the two States;

4. Co-ordination of the economic statistics of the two States, with a view to achieving a wide measure of uniformity;

5. Maintenance of regular contact between planning agencies by:

(a) The exchange of drafts, instructions, lists and other documents relating to methods and techniques to be used in planning, and in reporting on and supervising plan implementations;

(b) The exchange of official and other publications in the field of planning;

(c) The exchange of experience and information concerning the results of the methods of work and organization employed;

(d) The exchange of personnel employed in planning agencies, of reports, and of lecturers on planning;

(e) The organization of special courses for planning workers, with the participation of experts and lecturers from both States.

---

¹ See p. 204 of this volume.

Annexe n° 12

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LA RÉPUBLIQUE TCHÉCOSLOVAQUE RELATIF A LA COOPÉRATION DANS LE DOMAINE DE LA PLANIFICATION ÉCONOMIQUE ET DE LA STATISTIQUE

En exécution de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les deux Hautes Parties contractantes ont conclu l'Accord suivant relatif à la coopération dans le domaine de la planification économique et de la statistique:

Article premier

Les buts de la coopération entre la Pologne et la Tchécoslovaquie dans le domaine de la planification économique et de la statistique sont les suivants:

1. Se consulter sur l'organisation de la planification, les méthodes de planification et les méthodes statistiques, ainsi que les méthodes de travail des organes de planification et de statistique et des institutions connexes, telles que les institutions de recherche scientifique sur les problèmes économiques, etc.;

2. Se renseigner et se consulter mutuellement sur l'ensemble des plans économiques généraux des deux pays, et plus particulièrement, si l'un des pays le demande, sur les parties des plans qui se rattachent étroitement à la coopération économique des deux pays;

3. Examiner si les résolutions transmises par les Commissions polono-tchécoslovaques ou leurs organes en matière d'économie planifiée, celles, par exemple, qui ont trait à la répartition des programmes de production, etc., sont coordonnées avec les plans économiques généraux des deux pays;

4. Coordonner la statistique économique des deux pays en vue de rendre possible un haut degré d'uniformité dans ce domaine;

5. Maintenir un contact permanent entre les organes de planification par les moyens suivants:

- a) Echange de schémas, instructions, formulaires et autres documents concernant les méthodes et techniques d'élaboration des plans, d'établissement des rapports et de contrôle de l'exécution des plans;
- b) Echange de publications et ouvrages relatifs à la planification;
- c) Communication mutuelle de l'expérience acquise et échange de renseignements sur les résultats des méthodes appliquées en matière de travail et d'organisation;
- d) Echange de personnel des organes de planification et échange de mémoires et de conférenciers en matière de planification;
- e) Organisation de cours spéciaux pour le personnel de la planification avec la collaboration de spécialistes et de conférenciers des deux pays.

¹ Voir p. 205 de ce volume.

Article II

With a view to achieving the aims set forth in article I, a Polish-Czechoslovak Commission for Co-operation in Economic Planning and Statistics shall be set up. The organization, scope and procedure of the Commission are defined in the Statutes, which constitute an annex to this Agreement (annex No. 12a).

Article III

This Agreement shall come into force on the date of the entry into force of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation, shall remain in force for five years and shall be renewed by tacit consent for further periods of five years, unless it is denounced by one of the High Contracting Parties not less than one year prior to the expiry of the current five-year period.

DONE in duplicate, in the Polish and Czechoslovak languages, both texts being authentic.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RÍPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 13

FINAL PROTOCOL

On proceeding to sign the Convention concluded between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ the undersigned plenipotentiaries have made the following declarations, which shall constitute an integral part of the present Convention:

---

¹ See p. 204 of this volume.

Article II

Pour réaliser les fins énumérées à l'article premier, il est créé une Commission polono-tchécoslovaque de coopération dans le domaine de la planification économique et de la statistique, dont l'organisation, le but, la compétence et le mode d'action sont fixés dans les statuts constituant l'annexe n° 12a du présent Accord.

Article III

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour que la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique et il sera valable pendant une période de cinq années, étant entendu que sa validité sera tacitement prorogée par périodes successives de cinq années, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes ne le dénonce un an au moins avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT en deux exemplaires, chacun en langue polonaise et en langue tchèque, les deux textes faisant également foi.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne :

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque :

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annexe n° 13**PROTOCOLE FINAL**

A la signature de la Convention conclue entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, les plénipotentiaires soussignés ont déposé les déclarations ci-après qui feront partie intégrante de la présente Convention :

¹ Voir p. 205 de ce volume.

I. On signing the Convention, the Treaty, the Agreements and the Protocols, which are to place future economic relations between the two States on a new basis, the two Governments confirm their concurrence in the view that all the above-mentioned instruments are closely inter-related. Hence, the plan for co-operation provided for in the agreements cannot function harmoniously unless not only the two Governments, but also the economic circles concerned take the necessary measures, in all sectors, to ensure that the proposed co-operation is developed to the fullest possible extent.

In this connexion, it is especially important that the prices and other delivery conditions under which the goods which may be exchanged are offered to the other Party should be such as to promote the conclusion of concrete transactions within the period provided for in the agreements; many quotas would otherwise not be taken up, and this might lead to an undesirable reduction of trade between the two countries.

This question is of particular importance for the Polish Government, in connexion with the practical implementation of the programme of deliveries of capital goods to Poland laid down in the Agreement concerning deliveries of capital goods¹ from Czechoslovakia. The guarantee given to Poland that capital goods will be delivered in the quantities specified in the agreements represents the equivalent of the Polish Government's guarantee to deliver coal to Czechoslovakia in the quantities specified in the agreements and protocols, both in the first year in which the Agreement is in force and in the four years thereafter. Since Czechoslovak prices and other delivery terms will not be finally determined until the agreements are signed, whereas the terms for the delivery of the principal Polish export goods, and of coal in particular, have already been established, the fixing by Czechoslovakia of prices and other delivery terms such as to render the conclusion of transactions impossible would wholly disrupt the entire programme of economic and financial co-operation. The two Governments therefore agree to instruct their representatives in the Economic Co-operation Council, the Special Commissions and, in particular, the Trade Commission, the Capital Goods Commission and the Financial Commission to do everything possible to promote the effective implementation of the deliveries programme. Where the above-mentioned Polish-Czechoslovak organs fail to achieve the proper results, the two Governments undertake to open negotiations, at the request of either Party, with a view to restoring the balance of mutual advantage laid down in the agreements that have been concluded. The Governments also agree that such negotiations shall in no event take place before the expiry of six months from the date of the entry into force of the legal instruments signed this day.

---

¹ See p. 248 of this volume.

I. Au moment de signer la Convention, le Traité, les Accords et les Protocoles qui doivent servir de base nouvelle aux futures relations économiques entre les deux pays, les deux gouvernements constatent qu'il y a concordance de vues entre eux sur l'existence d'un lien étroit entre tous les actes juridiques ci-dessus. En conséquence, le plan de coopération prévu par les accords ne pourra être mis en œuvre d'une manière harmonieuse que si non seulement les deux gouvernements mais aussi les milieux économiques intéressés font réellement le nécessaire dans tous les secteurs pour que la coopération projetée puisse être réalisée dans toute son ampleur.

Dans cet esprit, il importe particulièrement que les prix et les autres conditions de fourniture auxquels seront proposés à l'autre Partie les articles devant faire l'objet des échanges, permettent de réaliser effectivement les opérations commerciales dans les délais prévus aux accords; dans le cas contraire, de nombreux contingents demeureraient inutilisés et il pourrait en résulter une réduction, toujours fâcheuse, des échanges entre les deux pays.

Ce point est particulièrement important pour le Gouvernement polonais en matière de réalisation pratique du programme de fourniture de biens d'équipement à la Pologne, défini dans l'Accord sur les fournitures d'équipement tchécoslovaques¹. La garantie à la Pologne de fournitures d'équipement pour les montants prévus par les accords constitue l'équivalent de la garantie donnée par le Gouvernement polonais de fournir à la Tchécoslovaquie les quantités de charbon fixées dans les accords et les protocoles tant au cours de la première année d'application des accords que pendant les quatre années subséquentes. Comme les prix et les autres conditions des fournitures tchécoslovaques ne pourront évidemment être fixés de manière définitive qu'après la signature des accords, alors que les conditions de fourniture des principaux articles polonais d'exportation, notamment du charbon, sont précisées dès maintenant, l'offre par la Tchécoslovaquie de prix et autres conditions de fourniture qui rendraient la conclusion des marchés impossible ébranlerait dans ses fondements l'ensemble du programme projeté de coopération économique et financière. C'est pourquoi les deux gouvernements conviennent de donner à leurs représentants siégeant au Conseil de coopération économique et dans les Commissions spéciales, et notamment à la Commission de l'échange des marchandises, à la Commission des fournitures d'équipement et à la Commission des finances, des instructions qui auront pour but d'assurer effectivement la réalisation des programmes de fournitures. Au cas où l'activité des organes polono-tchécoslovaques susmentionnés n'aboutirait pas aux résultats voulus, les deux gouvernements s'obligent à engager, à la requête de l'une des Parties, des négociations ayant pour objet de rétablir l'équilibre ainsi menacé entre les avantages mutuels des Parties, tel qu'il est défini dans les accords conclus. Les gouvernements sont également convenus que ces négociations ne sauraient en aucun cas avoir lieu avant l'expiration d'une période de six mois à compter de l'entrée en vigueur des actes juridiques signés à la date de ce jour.

¹ Voir p. 249 de ce volume.

II. In view of the fact that not all the contracts for the purchase and sale of the goods destined for export from Czechoslovakia to Poland under the agreement embodied in the Protocol of 2 May 1947 and the letter of 6 June 1947 have yet been concluded, the Polish Government and the Czechoslovak Government agree that the quotas not yet purchased by Poland may be utilized after the expiry of the agreement embodied in the Protocol of 2 May 1947 and the letter of 6 June 1947.

III. The agreements signed on this day's date do not include a special agreement to determine the method of consultation with regard to the activities of the two States in international economic organizations and institutes, provided for in article 1 (*e*) of the Convention concluded between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation. The two Governments have proceeded on the principle that the scope of such coordination may be defined in each individual case by the Polish-Czechoslovak organs established in accordance with the agreements signed this day.

IV. The two Governments jointly declare that the Treaty for the facilitating of frontier traffic of 14 November 1935 requires fundamental revision owing to changed circumstances and that they are prepared to reach agreement on such revision at the proper time.

V. The two Governments jointly declare that among the factors that may strengthen economic and cultural ties between Poland and Czechoslovakia tourist traffic can undoubtedly play an important part. The organization of tourist traffic between the two countries may give rise to a number of problems such as methods of facilitating the issue of visas, currency, improvement of the means of communication, propaganda, and the like.

The two States are prepared to entrust the preparation of a concrete plan of action in this matter to one of the Polish-Czechoslovak organs to be set up under the agreements signed this day, or to a special conference of experts convened for the purpose. Work in this connexion shall be begun as soon as possible after the appropriate request has been made by one of the Parties.

VI. The two Governments agree that it is desirable and essential to conclude a special agreement concerning social insurance as soon as possible.

The purpose of such an agreement would be:

The regulation, on the broadest possible basis and in a spirit of good neighbourly co-operation, of mutual relations in the field of social insurance and the solution of any problems which may arise between the two States in matters of insurance.

II. Tenant compte du fait que les contrats de vente des marchandises dont l'exportation est prévue de Tchécoslovaquie en Pologne, aux termes de l'accord contenu dans le Protocole du 2 mai 1947 et la lettre du 6 juin 1947, n'ont pas tous été passés à ce jour, le Gouvernement polonais et le Gouvernement tchécoslovaque sont convenus que les contingents qui n'auront pas encore été utilisés par la Pologne pourront l'être même après l'expiration de l'accord contenu dans le Protocole du 2 mai 1947 et la lettre du 6 juin 1947.

III. Les accords signés ce jour ne comportent pas de texte spécial réglant la manière dont il sera procédé aux consultations entre les deux gouvernements en vue d'arrêter leur action au sein des organismes économiques de caractère international, prévues à l'alinéa *e* de l'article premier de la Convention conclue entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique. Les deux gouvernements ont admis pour principe que le domaine de cette coopération pourra être déterminé au fur et à mesure des circonstances au sein des organes polono-tchécoslovaques dont les accords signés ce jour prévoient la création.

IV. Les deux gouvernements déclarent d'un commun accord que l'Accord tendant à faciliter le trafic frontalier, en date du 14 novembre 1935, demande, en raison des changements intervenus dans la situation, à être remanié quant au fond, et qu'ils sont disposés à s'entendre, en temps utile, au sujet de ce remaniement.

V. Les deux gouvernements déclarent d'un commun accord que, parmi les facteurs qui peuvent resserrer les liens économiques et culturels polono-tchécoslovaques, le tourisme est incontestablement en mesure de jouer un rôle important. L'organisation du tourisme entre les deux pays peut soulever une série de problèmes tels que les facilités en matière de délivrance des visas et des devises, l'amélioration des moyens de communication, la propagande touristique, etc.

Les deux gouvernements sont également disposés à confier l'élaboration d'un plan concret d'action dans ce domaine à l'un des organes polono-tchécoslovaques qui doivent être créés en vertu des accords signés ce jour ou à une conférence spéciale d'experts qui sera convoquée à cet effet. Les travaux dans ce domaine commenceront le plus tôt possible après que l'une des Parties aura signifié son désir dans ce sens.

VI. Les deux gouvernements sont convenus qu'il est souhaitable et nécessaire que soit conclu, dès que faire se pourra, un accord distinct relatif aux assurances sociales.

Ledit accord aurait pour objet :

De régler sur une base aussi large que possible, dans un esprit de bon voisinage et de coopération, les rapports mutuels dans le domaine des assurances sociales et de résoudre toutes questions qui se posent entre les deux pays en matière d'assurances.

Proposals concerning the opening of negotiations for the conclusion of such an agreement shall be communicated within three months from the date of signature of this Protocol, with a view to the earliest possible exchange of preliminary drafts of the agreement and of any technical agreements, relating *inter alia*, to insurance payments and their transfer from one State to the other and co-operation between insurance agencies.

Pending the conclusion of this agreement, matters relating to the employment of Czechoslovak workers in the concessionary shipping firm on the Oder shall be regulated in accordance with paragraph 14 of annex No. 6b to the Communications Agreement¹ signed this day.

VII. (a) With regard to article XV of the Communications Agreement the two Parties agree that the volume of transit traffic laid down in the programmes prepared by the Polish-Czechoslovak Communications Commission shall relate to the goods of or consigned to each party, and not to goods having any other origin or destination.

(b) With regard to articles XXI and XXIV of the Communications Agreement, it is the agreed intention of the two Parties that, in principle, Czechoslovak goods or goods consigned to Czechoslovakia shall be trans-shipped in the areas of the port of Stettin leased to the Czechoslovak agencies concerned. Should it become necessary to depart from this principle for practical reasons and if goods having a different origin or destination are unloaded, such goods shall not be included in the transit programmes referred to in the foregoing paragraph. Furthermore, Czechoslovakia shall make every effort to ensure that the charges levied in connexion with the trans-shipment of goods not originating in or consigned to Czechoslovakia shall be the same as those applied by the port authority, and, in any event, that the trans-shipment of such goods effected in the areas of the ports leased to the Czechoslovak agencies concerned shall in no case give rise to competition between those areas and other areas of the port

With a view to the proper observance of the above principles, the Czechoslovak agencies leasing areas of the port of Stettin shall reach an understanding with the port authority and shall comply with its wishes. Any disputes that may arise shall be referred to the Polish-Czechoslovak Communications Commission for settlement in accordance with its statutes.

(c) With regard to article XXXIX of the Communications Agreement, the two Parties agree that they do not intend to seek on behalf of their nationals a concession to establish inland navigation undertakings on inland waterways not

¹ See p. 262 of this volume.

Les propositions tendant à engager des négociations en vue de la conclusion dudit accord seront faites dans les trois mois à compter de la signature du présent Protocole, étant entendu qu'il sera procédé dans le plus bref délai à l'échange des avant-projets de l'accord et, s'il y a lieu, des arrangements d'ordre technique concernant, entre autres, la mise en paiement des prestations et les modalités de leur transfert du territoire de l'un des pays à celui de l'autre, la coopération des établissements d'assurances, etc.

Jusqu'à la conclusion de l'accord en cause, les questions relatives à l'emploi de travailleurs tchécoslovaques par l'entreprise concessionnaire de navigation sur l'Oder seront réglées conformément à l'alinéa 14 de l'annexe n° 6b de l'Accord relatif aux communications, signé à la date de ce jour¹.

VII. a) En ce qui concerne l'article XV de l'Accord relatif aux communications, les deux Parties sont convenues que les quantités de marchandises transportées en transit, telles qu'elles seront fixées dans les programmes élaborés par la Commission polono-tchécoslovaque des communications, s'appliqueront aux marchandises en provenance ou à destination de chacune des Parties et non aux marchandises de toute autre provenance ou ayant toute autre destination.

b) En ce qui concerne les articles XXI et XXIV de l'Accord relatif aux communications, l'intention commune des deux Parties est que les opérations de transbordement dans les espaces du port de Stettin cédés à bail aux intéressés tchécoslovaques portent en principe sur des marchandises tchécoslovaques ou à destination de la Tchécoslovaquie. Si, par dérogation à ce principe pour des raisons d'ordre pratique, il est effectué des transbordements portant sur des marchandises d'une autre provenance ou ayant une autre destination, ces marchandises ne seront pas imputées sur les programmes de transport en transit dont il est question à l'alinéa précédent. En outre, la Tchécoslovaquie veillera de très près à ce que les taxes afférentes au transbordement des marchandises qui ne sont pas de provenance tchécoslovaque ou qui ne sont pas destinées à la Tchécoslovaquie soient les mêmes que les taxes appliquées par la direction du port, et en tout cas, que le transbordement de ces marchandises effectué dans les espaces du port qui seront cédés à bail aux intéressés tchécoslovaques ne constitue jamais une concurrence à l'égard des autres espaces du port.

Afin que les principes ci-dessus soient dûment respectés, les intéressés tchécoslovaques auxquels des espaces du port de Stettin auront été cédés à bail s'entendront avec la direction du port et se conformeront à ses désirs. Tous différends qui pourront s'élever seront portés devant la Commission polono-tchécoslovaque des communications qui les réglera conformément à ses statuts.

c) En ce qui concerne l'article XXXIX de l'Accord relatif aux communications, les deux Parties sont convenues qu'elles n'ont pas l'intention d'exiger l'une de l'autre l'octroi, à leurs ressortissants, de concessions pour la création

¹ Voir p. 263 de ce volume.

required for their transport needs. This provision shall apply in particular to navigation on the river Vistula. It is understood that it shall in no way prejudice the special provisions relating to the sphere of operations of the shipping firm on the river Oder.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RÍPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 14

STATUTES OF POLISH-CZECHOSLOVAK ECONOMIC CO-OPERATION COUNCIL

PART I. — PURPOSES AND FUNCTIONS

Article 1

The purpose of the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council, hereinafter called the "Council", shall be to co-ordinate all activities directed towards the effective and successful application of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation,¹ and of all the agreements relating thereto. The Council shall be the organ for co-ordinating the work of the Polish-Czechoslovak Commissions set up under the separate agreements annexed to the aforesaid Convention; it shall supervise their activities, facilitate co-operation between them, review and appraise their reports, give them directions and examine any disputes submitted to it by the individual Commissions.

---

¹ See p. 204 of this volume.

d'entreprises de navigation intérieure sur des voies navigables qui ne sont pas utilisées pour les besoins de leur transit. Ce qui précède s'applique en particulier à la navigation sur la Vistule, mais ne porte évidemment aucune atteinte aux dispositions expresses visant le champ d'activités de l'entreprise de navigation sur l'Oder.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annexe n° 14

STATUTS DU CONSEIL DE LA COOPÉRATION ÉCONOMIQUE POLONO-TCHÉCOSLOVAQUE

CHAPITRE PREMIER. — BUT ET COMPÉTENCE

Article premier

Le Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque, ci-après dénommé "le Conseil", a pour but de coordonner toutes mesures tendant à l'exécution, dans les meilleures conditions d'efficacité, de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹ et de tous les arrangements y relatif. Le Conseil est l'organe chargé de coordonner les travaux des Commissions polono-tchécoslovaques constituées en vertu des différents accords joints en annexe à ladite Convention; il contrôle leur activité, facilite leur coopération, procède à l'examen critique de leurs rapports, leur donne des directives et délibère sur les questions litigieuses dont les diverses Commissions peuvent le saisir.

¹ Voir p. 205 de ce volume.

PART II. — COMPOSITION OF THE COUNCIL

Article 2

The Council shall consist of a Polish section and a Czechoslovak section. Each section shall be composed of five members appointed and removed by the Government concerned. Each Government shall appoint a chairman and a vice-chairman from among the members of its section.

The members of the Council shall continue in office until they are removed.

Article 3

The section chairmen of the Polish-Czechoslovak Commissions, the secretaries-general of the two sections of the Council, and experts may, with the consent of the two Presidents of the Council, take part in meetings of the Council, in each case in an advisory capacity, unless they are at the same time members of the Council.

Article 4

The Council shall be presided over alternately by the chairman of the Polish section and the chairman of the Czechoslovak section. The term of office of the president shall be one calendar year. During the year when the chairman of one section presides over the Council, the chairman of the other section shall be his deputy. The president of the Council for the first term of office shall be chosen by lot.

PART III. — THE POLISH-CZECHOSLOVAK COMMISSIONS

Article 5

The following are the Polish-Czechoslovak Commissions referred to in article 1:

- (a) The Trade Commission,
- (b) The Capital Goods Commission,
- (c) The Financial Commission,
- (d) The Communications Commission,
- (e) The Industrial Commission,
- (f) The Agricultural Commission,
- (g) The Scientific and Technical Commission,
- (h) The Planning and Statistical Commission.

In addition to the above, other Polish-Czechoslovak Commissions may be set up by agreement between the two Governments.

The statutes of the Polish-Czechoslovak Commissions shall constitute annexes to the individual agreements between the two Governments.

CHAPITRE II. — COMPOSITION DU CONSEIL

Article 2

Le Conseil est constitué par une section polonaise et une section tchécoslovaque. Chaque section est composée de cinq membres nommés et révoqués par les gouvernements respectifs. Parmi les membres de chaque section, le gouvernement intéressé désigne le président et le vice-président de la section.

Les membres du Conseil exercent leur mandat jusqu'à révocation.

Article 3

Peuvent prendre part aux séances du Conseil avec l'assentiment des deux présidents, et avec voix consultative seulement à moins qu'ils ne soient en même temps membres du Conseil, les présidents de section des Commissions polono-tchécoslovaques, les secrétaires généraux des deux sections du Conseil, ainsi que des experts.

Article 4

La présidence du Conseil sera assurée alternativement par le président de la section polonaise et le président de la section tchécoslovaque. La durée du mandat présidentiel sera d'une année civile. Au cours de l'année où la présidence du Conseil est assurée par le président de l'une des sections, le président de l'autre section assure la vice-présidence. Le choix du premier président aura lieu par voie de tirage au sort.

CHAPITRE III. — COMMISSIONS POLONO-TCHÉCOSLOVAQUES

Article 5

Les Commissions polono-tchécoslovaques dont il est question à l'article premier seront les suivantes :

- a) La Commission de l'échange des marchandises,
- b) La Commission des fournitures d'équipement,
- c) La Commission des finances,
- d) La Commission des communications,
- e) La Commission de l'industrie,
- f) La Commission de l'agriculture,
- g) La Commission scientifique et technique,
- h) La Commission de planification et de statistique.

Outre celles qui sont énumérées ci-dessus, d'autres Commissions polono-tchécoslovaques peuvent être constituées par voie d'accord entre les deux gouvernements.

Les statuts des Commissions polono-tchécoslovaques sont joints en annexe aux accords particuliers conclus entre les gouvernements.

PART IV. — OFFICES OF THE COUNCIL

Article 6

Each of the two sections of the Council shall set up its own office, which shall perform the functions assigned to it by the chairman of the section concerned.

Each of the two offices shall be directed by a secretary-general, who may also be one of the members of the Council.

The Council may set up joint organs with carefully defined functions to deal with particular technical problems.

PART V. — MEETINGS OF THE COUNCIL

Article 7

The meetings of the Council shall be ordinary and extraordinary.

Ordinary meetings shall be held regularly in March and September of each year. Extraordinary meetings may be convened at any time as required.

Both ordinary and extraordinary meetings shall be convened by the president of the Council. He shall convene ordinary meetings in accordance with the provisions of this article, and shall convene extraordinary meetings either on his own initiative or at the request of one of the sections, not later than thirty days from the date of the receipt of such proposal or request.

The place of each meetings of the Council shall be determined by its president, on the understanding that meetings shall, as far as possible, be held alternately in the territory of each State.

The procedure for convening meetings of the Council shall be defined in greater detail in the Council's rules of procedure.

Article 8

The agenda of ordinary meetings shall be drawn up by the president of the Council in consultation with the chairman of the other section. The agenda of extraordinary meetings shall be that proposed by the chairman of the section which requested that the meeting should be convened. Such agenda may be supplemented at the proposal of the chairman of the other section.

Requests made by the Commissions to the president of the Council for the submission of questions to the Council shall be placed on the agenda of the next ordinary or extraordinary meeting of the Council, unless the president of the Council deems it necessary to convene a special extraordinary meeting of the Council to deal with such matters.

The Council shall fix the dates for the submission of the Commission's reports and shall determine what periods they are to cover. These reports shall

CHAPITRE IV. — BUREAUX DU CONSEIL

Article 6

Chacune des deux sections du Conseil constitue son propre bureau, lequel s'acquittera des fonctions qui lui seront assignées par le président de la section correspondante.

A la tête de chacun des bureaux, sera placé un secrétaire général qui pourra être en même temps l'un des membres du Conseil.

Lorsque des questions spéciales d'ordre technique se posent, le Conseil peut créer des organes mixtes auxquels il assigne des tâches strictement définies.

CHAPITRE V. — SESSIONS DU CONSEIL

Article 7

Le Conseil se réunit en sessions ordinaires ou extraordinaires.

Les sessions ordinaires ont lieu régulièrement en mars et en septembre de chaque année. Les sessions extraordinaires peuvent être convoquées à tout moment, toutes les fois que cela est nécessaire.

Tant pour les sessions ordinaires que pour les sessions extraordinaires, la convocation est faite par le président du Conseil. Le président convoque les sessions ordinaires comme il est prévu au présent article; il convoque les sessions extraordinaires, soit de sa propre initiative, soit à la demande de l'une quelconque des sections, et ce dans le délai de trente jours à compter de la date où la demande lui est parvenue.

Le lieu où le Conseil doit se réunir est fixé chaque fois par le président, étant entendu que dans la mesure du possible, les sessions devront avoir lieu alternativement dans chacun des deux pays.

Le règlement intérieur du Conseil précisera le mode de convocation des sessions.

Article 8

L'ordre du jour des sessions ordinaires est fixé par le président du Conseil, d'accord avec le président de l'autre section. L'ordre du jour de la session extraordinaire est celui que propose le président de la section qui demande la convocation de la session. Cet ordre du jour peut être complété sur la proposition du président de l'autre section.

Les propositions que les Commissions soumettent au président du Conseil pour que le Conseil se prononce à leur sujet doivent être inscrites à l'ordre du jour de la prochaine session ordinaire ou extraordinaire du Conseil, à moins que le président du Conseil ne juge indispensable de convoquer le Conseil en session extraordinaire spéciale pour qu'il en délibère.

Les rapports des Commissions, dont le Conseil fixera les délais de dépôt et les périodes sur lesquelles ils doivent porter, seront inscrits à l'ordre du jour de

be placed on the agenda of the next ordinary meeting of the Council, which may, however, defer discussion thereof until the next ordinary or extraordinary meeting.

The procedures for the submission by the sections and Commissions of items to be placed on the Council's agenda, for the drawing up of the Council's agenda by the president in consultation with the chairman of the other section, and for communicating the agenda to members of the Council shall be defined in detail in the Council's rules of procedure.

Article 9

The president of the Council shall preside over meetings of the Council.

The Council shall take its decisions on the basis of a declaration by the chairmen of both sections that the two Parties are in agreement on the question at issue.

The decisions taken at each meeting of the Council shall be communicated to each Government by the chairman of the section concerned.

Any decisions of the Council which may impose obligations upon either Government shall become legally binding only after their confirmation by the two Governments and shall be communicated to them for that purpose, unless the chairmen of both sections are in possession of full powers from their Governments to take decisions of this kind. Such full powers shall, on adoption of the decisions, be attached to the minutes of the meeting. Where decisions are communicated to the Governments for confirmation, the two Governments shall exchange views with regard thereto through the diplomatic channel.

The Council shall decide at its first meeting on its detailed rules of procedure and on the method and order of its work.

Article 10

The official languages of the Council shall be Polish and Czech or Slovak.

The minutes of the Council's meetings shall be drawn up in each case in the native language of the president.

Article 11

Any disputes which arise in the Council with regard to questions within its jurisdiction shall be dealt with in accordance with the procedure prescribed in article IV of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation.

la prochaine session ordinaire du Conseil qui pourra renvoyer la discussion dudit rapport à la session ordinaire ou extraordinaire la plus proche.

Le règlement intérieur du Conseil précisera les modalités suivant lesquelles les sections et les Commissions feront des propositions relatives à l'ordre du jour du Conseil, la procédure suivant laquelle le président du Conseil se mettra d'accord sur l'ordre du jour du Conseil avec le président de l'autre section et la manière dont l'ordre du jour sera porté à la connaissance des membres du Conseil.

Article 9

Les sessions du Conseil sont présidées par le président du Conseil.

Les décisions du Conseil sont prises après que les présidents des deux sections ont constaté l'accord des deux Parties sur une question donnée.

Les décisions de chaque session du Conseil sont portées à la connaissance des gouvernements respectifs par le président de la section correspondante.

Toutes décisions du Conseil dont peuvent résulter des obligations quelconques à la charge de l'un ou de l'autre gouvernement n'acquièrent force légale qu'une fois confirmées par les deux gouvernements et elles doivent leur être transmises à cet effet, à moins que les présidents des deux sections ne soient revêtus par leurs gouvernements des pouvoirs nécessaires pour prendre des décisions de cette nature. Une fois la décision prise, lesdites procurations doivent être annexées au procès-verbal de la session. Lorsque les décisions du Conseil sont transmises aux gouvernements pour approbation, les deux gouvernements se prononcent à leur sujet par la voie diplomatique.

A sa première session, le Conseil arrêtera un règlement détaillé relatif à ses travaux ainsi qu'à la procédure et à l'ordre des délibérations.

Article 10

Le Conseil a pour langues officielles le polonais aussi bien que le tchèque ou le slovaque.

Les procès verbaux des délibérations du Conseil seront rédigés dans la langue maternelle du président en exercice.

Article 11

Tous différends soulevés au Conseil à propos de questions relevant de sa compétence seront soumis à la procédure prévue à l'article IV de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique.

PART VI. — BUDGETARY MATTERS

Article 12

Each of the High Contracting Parties shall defray all expenditure entailed by the work of its section, whereas joint expenditure in connexion with the work of the Council shall be shared equally, unless the Council makes an alternative proposal.

PART VII. — FINAL PROVISIONS

Article 13

These statutes may be altered by decisions of the Council confirmed by the two Governments.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Hubert RIPKA

Jan MASARYK

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annex No. 15PROTOCOL CONCERNING MEDIATION AND ARBITRATION
PROCEDURE

I. — GENERAL PROVISIONS

§ 1

Disputes relating to the treaties, agreements or protocols referred to in article II of the Convention between the Polish Republic and the Czechoslovak Republic for ensuring economic co-operation¹ shall be settled on the basis of article IV of that Convention, by mediation or arbitration, in accordance with this Protocol.

¹ See p. 204 of this volume.

CHAPITRE VI. — QUESTIONS BUDGÉTAIRES

Article 12

Chacune des Hautes Parties contractantes couvrira toutes les dépenses résultant des travaux de sa section; les dépenses communes afférant aux travaux du Conseil seront supportées par moitié, à moins que le Conseil ne fasse une proposition dans un sens différent.

CHAPITRE VII. — DISPOSITIONS FINALES

Article 13

Les présents statuts peuvent être modifiés en vertu de décisions du Conseil approuvées par les deux gouvernements.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne:

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque:

(Signé) Jan MASARYK

Hubert RIPKA

Evžen LÖBL

Josef JANDA

Annexe n° 15

PROTOCOLE RELATIF A LA PROCÉDURE DE CONCILIATION ET D'ARBITRAGE

I. — DISPOSITIONS GÉNÉRALES

§ 1

Tous différends résultant des traités, accords et protocoles, visés à l'article II de la Convention entre la République de Pologne et la République tchécoslovaque sur les moyens d'assurer la coopération économique¹, seront réglés conformément à l'article IV de la Convention suivant la procédure de conciliation ou d'arbitrage prévue par le présent Protocole.

¹ Voir p. 205 de ce volume.

II. — MEDIATION PROCEDURE IN THE POLISH-CZECHOSLOVAK
COMMISSIONS AND IN THE POLISH-CZECHOSLOVAK ECONOMIC
CO-OPERATION COUNCIL

§ 2

A dispute which arises in any Committee shall, at the request of one of the sections of that Committee, be submitted immediately to the Polish-Czechoslovak Commission concerned for settlement by mediation.

§ 3

Should an extraordinary meeting of the Commission not be convened for its settlement, the dispute shall be placed on the agenda of the next regular meeting.

The Commission shall take action not later than thirty days from the date of the meeting on the agenda of which the disputed matter has been placed.

The thirty-day time limit may, by written consent of the two sections of the Commission, be extended for a further period not exceeding thirty days.

§ 4

Any dispute which is not settled by mediation in the Commission, or which arises in one of the Commissions, shall be submitted:

- (a) By consent of both sections of the Commission concerned, to arbitration in accordance with sections 5 to 12 of this Protocol;
- (b) To the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council for settlement by mediation, in the absence of agreement to submit the dispute to arbitration.

As regards the time-limits for the settlement of a dispute by the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council, the provisions of section 3 shall also apply.

III. — ARBITRATION PROCEDURE

§ 5

Arbitration procedure shall be applied by a board of arbitrators, consisting of six members appointed in equal numbers by each Government from among nationals of the High Contracting Parties. At least one of the arbitrators appointed by each Government shall be a person with a knowledge of law.

The board of arbitrators shall elect a chairman from among its members. In the event of an equality of votes, the chairman shall be selected by lot.

II. — PROCÉDURE DE CONCILIATION DEVANT LES COMMISSIONS
POLONO-TCHÉCOSLOVAQUES ET LE CONSEIL DE LA COOPÉRATION
ÉCONOMIQUE POLONO-TCHÉCOSLOVAQUE

§ 2

Tout différend soulevé au sein d'un Comité quelconque est immédiatement porté, à la requête de l'une des sections dudit Comité, devant la Commission polono-tchécoslovaque correspondante pour y être résolu par voie de conciliation.

§ 3

Au cas où la Commission ne serait pas convoquée en séance extraordinaire en vue de régler le différend, celui-ci sera inscrit à l'ordre du jour de sa prochaine séance.

L'affaire sera instruite par la Commission dans un délai de trente jours à compter de la date de la séance à l'ordre du jour de laquelle le différend aura été inscrit.

Avec le consentement par écrit des deux sections de la Commission, le délai de trente jours peut être prorogé, sans que cette prorogation puisse dépasser une nouvelle période de trente jours.

§ 4

Si le différend n'est pas résolu par voie de conciliation au sein de la Commission ou s'il n'apparaît pour le première fois qu'au sein d'une Commission quelconque, il sera :

- a) Soumis à la procédure d'arbitrage prévue aux § 5 à 12 du présent Protocole, si les deux sections de la Commission en cause y consentent ;
- b) Porté devant le Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque pour y être réglé par voie de conciliation si l'accord ne s'est pas fait pour le soumettre à la procédure d'arbitrage.

Les dispositions du § 3 s'appliquent par analogie aux délais de règlement du différend par le Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque.

III. — PROCÉDURE D'ARBITRAGE

§ 5

Le soin de procéder à l'arbitrage sera confié à un collège d'arbitres composé de six membres désignés par moitié par chacun des gouvernements, parmi des ressortissants des Hautes Parties contractantes. L'un au moins des arbitres désignés par chacun des gouvernements devra posséder des connaissances juridiques.

Le collège des arbitres élit un président en son sein. En cas de partage égal des voix, le président est tiré au sort.

§ 6

The decisions of the board of arbitrators shall be taken by a majority vote of all its members.

If agreement cannot be reached because of an equality of votes, another member shall be appointed to the board as referee and chairman.

If the board is unable to agree unanimously on the person of the referee, the method of his appointment shall be determined by agreement between the Governments of the two High Contracting Parties, each Government being entitled to request that the referee shall be neither a national of either of the Contracting Parties nor a person who is resident in their territories or is in their service.

§ 7

The Contracting Parties may be represented before the board of arbitrators by their plenipotentiaries.

The board of arbitrators shall arrange its proceedings as it sees fit.

The board of arbitrators shall call for any evidence that may be necessary and any expert opinion it may require.

The decisions of the board of arbitrators shall be given in writing and shall be accompanied by a statement of reasons.

§ 8

At each stage of its proceedings, the board of arbitrators shall endeavour to bring about an amicable settlement of the dispute between the two Parties.

§ 9

The members of the board of arbitrators shall be completely independent in the exercise of their functions and neither Party may give them any instructions whatsoever.

The board of arbitrators shall give its decisions *ex aequo et bono*.

§ 10

The two High Contracting Parties undertake to give the board of arbitrators every assistance.

§ 11

Decisions of the board of arbitrators shall be final, shall be binding upon both Contracting Parties and shall be executed by them in good faith.

§ 12

Each High Contracting Party shall bear half the costs of the proceedings. Each Contracting Party shall bear the costs of its own representation.

§ 6

La sentence du collège des arbitres est rendue à la majorité des voix de tous ses membres.

Si la sentence ne peut être rendue en raison du partage égal des voix, un membre supplémentaire sera appelé à faire partie du collège des arbitres en qualité de surarbitre et de président.

A défaut d'unanimité des arbitres quant à la personne du surarbitre, le mode de désignation de celui-ci sera fixé de commun accord entre les gouvernements des deux Hautes Parties contractantes, étant entendu que chacun des deux gouvernements a le droit d'exiger que le surarbitre ne soit ressortissant d'aucune des Parties contractantes, qu'il ne soit pas domicilié sur leur territoire et qu'il ne soit pas à leur service.

§ 7

Les Parties contractantes peuvent se faire représenter par mandataire devant le collège des arbitres.

Le collège des arbitres suit dans la procédure les règles de son choix.

Le collège des arbitres ordonnera les preuves qu'il jugera nécessaires et, le cas échéant, il consultera des experts.

La sentence par laquelle le collège des arbitres tranchera le différend entre les Parties sera consignée par écrit et devra être motivée.

§ 8

A chaque stade de la procédure d'arbitrage, le collège des arbitres s'efforcera de régler à l'amiable le différend qui oppose les Parties.

§ 9

Les arbitres sont entièrement indépendants dans l'exercice de leurs fonctions et aucune des Parties ne peut leur donner de directives.

Le collège des arbitres statue en équité.

§ 10

Les deux Hautes Parties contractantes s'engagent à prêter au collège des arbitres toute l'assistance nécessaire.

§ 11

La sentence du collège des arbitres est définitive; elle lie les deux Parties contractantes qui doivent l'exécuter de bonne foi.

§ 12

Chacune des Hautes Parties contractantes supporte la moitié des frais de l'arbitrage. Demeurent à la charge de chacune des Parties les frais encourus par elle pour se faire représenter par mandataire.

IV. — PROCEDURE IN CASES WHICH ARE NOT SETTLED BY THE
POLISH-CZECHOSLOVAK ECONOMIC CO-OPERATION COUNCIL

§ 13

In the case of a dispute which is not settled amicably by the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council, the minutes of the Council meeting, at which it was confirmed that no amicable settlement of the dispute could be reached, shall be communicated to the Governments of the two High Contracting Parties.

The Government of each High Contracting Party is entitled to request that a dispute which is not settled by the Polish-Czechoslovak Economic Co-operation Council, shall be examined:

- (a) In accordance with the arbitration procedure prescribed in sections 5 to 12 of this Protocol; or
- (b) In accordance with general arbitration procedure, if such exists, in virtue either of other Polish-Czechoslovak agreements, or of multi-lateral international agreements which are binding upon the two High Contracting Parties.

A request by the Government of either Contracting Party that the dispute be examined in accordance with the general arbitration procedure referred to in sub-paragraph (b) above, shall exclude the possibility of applying the arbitration procedure described in sections 5 to 12 of this Protocol.

Prague, 4 July 1947.

For the Government of the Polish Republic:

(Signed) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

For the Government of the Czechoslovak Republic:

(Signed) Jan MASARYK

Hubert RÍPKA

Evžen LÖBL

Josef JANDA

IV. — PROCÉDURE APPLICABLE AUX AFFAIRES QUI N'AURONT PU
ÊTRE RÉGLÉES PAR LE CONSEIL DE LA COOPÉRATION
ÉCONOMIQUE POLONO-TCHÉCOSLOVAQUE

§ 13

Si un différend n'est par réglé à l'amiable par le Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque, le procès-verbal de la séance du Conseil, au cours de laquelle a été constatée l'impossibilité d'un règlement amiable, est transmis pour information aux gouvernements des deux Hautes Parties contractantes.

Le gouvernement de chacune des deux Parties contractantes a le droit d'exiger que le différend, qui n'a pu être réglé par le Conseil de la coopération économique polono-tchécoslovaque, soit :

- a) Soumis à la procédure d'arbitrage prévue aux § 5 à 12 du présent Protocole; ou bien
- b) Soumis à une procédure générale d'arbitrage au cas où une procédure de cet ordre existerait, soit en vertu d'autres conventions polono-tchécoslovaques, soit en vertu de conventions internationales multilatérales qui sont en vigueur à l'égard des deux Parties contractantes.

Si le gouvernement de l'une des deux Parties contractantes exige que le différend soit soumis à la procédure générale d'arbitrage visée à l'alinéa *b*, cette requête entraîne l'exclusion de la procédure d'arbitrage instituée aux termes des § 5 à 12 du présent Protocole.

Prague, le 4 juillet 1947.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne :

(Signé) H. MINC

S. WIERBŁOWSKI

A. ROSE

Pour le Gouvernement de la République tchécoslovaque :

(Signé) Jan MASARYK

Hubert RIPKA

Evžen LÖBL

Josef JANDA

ANNEX A

*Ratifications, accessions, prorogations, etc.,
concerning treaties and international agreements
registered
with the Secretariat of the United Nations*

ANNEXE A

*Ratifications, adhésions, prorogations, etc.,
concernant des traités et accords internationaux
enregistrés
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

ANNEX A

No. 794. INTER-DOMINION AGREEMENT,¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF INDIA AND THE GOVERNMENT OF PAKISTAN, ON THE CANAL WATER DISPUTE BETWEEN EAST AND WEST PUNJAB. SIGNED AT NEW DELHI, ON 4 MAY 1948

TERMINATION

Notice to this effect was given by the Government of Pakistan to the Government of India on 23 August 1950.

*Certified statement relating to the termination of the Agreement was registered by Pakistan on 6 April 1951.*²

¹ United Nations, *Treaty Series*, Vol. 54, p. 45.

² In registering the certified statement of termination the Pakistan Mission to the United Nations informed the Secretary-General of the United Nations that, notwithstanding the fact that the formal notice of termination of the Agreement was given to the Government of India on 23 August 1950, it was the view of the Pakistan Government that the Agreement, if ever binding upon Pakistan, had long before that date ceased to be effective.

ANNEXE A

N° 794. ACCORD¹ INTERGOUVERNEMENTAL ENTRE LE GOUVERNEMENT DE L'INDE ET LE GOUVERNEMENT DU PAKISTAN RELATIF AU DIFFÉREND ENTRE LE PENDJAB OCCIDENTAL ET LE PENDJAB ORIENTAL AU SUJET DES EAUX DE CERTAINS CANAUX. SIGNÉ A NEW-DELHI, LE 4 MAI 1948

EXTINCTION

Notification à cet effet a été donnée par le Gouvernement du Pakistan au Gouvernement de l'Inde le 23 août 1950.

*Une déclaration certifiée relative à l'extinction de l'Accord a été enregistrée par le Pakistan le 6 avril 1951.*²

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 54, p. 45.

² En enregistrant la déclaration certifiée d'extinction, la Mission du Pakistan auprès de l'Organisation des Nations Unies a fait savoir au Secrétaire général des Nations Unies que, du point de vue du Gouvernement du Pakistan, bien que l'extinction de l'Accord n'ait été officiellement notifiée au Gouvernement de l'Inde que le 23 août 1950, l'Accord, si tant est qu'il ait jamais lié le Pakistan, avait cessé de s'appliquer longtemps avant cette date.

NOTE

This volume contains no Annex B, as no certified statement regarding subsequent action affecting a treaty which has been filed and recorded by the Secretariat of the United Nations has reached the Secretariat from 6 April 1951 to 9 April 1951.

It contains no Annex C, as no certified statement regarding subsequent action affecting a treaty registered with the League of Nations has reached the Secretariat from 6 April 1951 to 9 April 1951.

NOTE

Ce volume ne contient pas d'annexe B, aucune déclaration certifiée d'un fait ultérieur affectant un traité classé et inscrit au répertoire par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies n'est, en effet, parvenue au Secrétariat du 6 avril 1951 au 9 avril 1951.

Il ne contient pas d'annexe C, aucune déclaration certifiée d'un fait ultérieur affectant un traité enregistré par la Société des Nations n'est, en effet, parvenue au Secrétariat du 6 avril 1951 au 9 avril 1951.
